မၢႆတွင်း

ႄတႉ တိူၼ်းမိူင်းမူႉ လေးတိမ်ပၢၵ်ႉပိူး ႄလႈ ၶၢဝ်းတၢင်းတၢမ်းလိၵ်ႈတိမ်ၵူၺ်းပိူး

မိူဝ်းၼႄႉၶိုၼ်းမိူင်းႁဝ်း

ႄလႈ

မိူဝ်းၵွၼ်းပီႈၶွင်ႉ

ၼုမ်ႉ ၸေႃၸၢဝ်

မႃႇတမ်းပဝ်ႉ

ၸုမ်ႉၵေႃႈၽၢၼ်ၶၢဝ်

တႅမ်ႈ

မူဝ်းၼႄႉၶိုၼ်းမူင်းၾၢင်း ၼႄႈ မူဝ်းႁဵင်းပီႈၶွင်ႉ

ၶပ်ႉလိၵ်ႈၶပ်ႉႁၢင်း

ၵၢႆႈတီႉ

ၽိုၼ်မူၼ်

2, 000 ပပ်ႉ

ၵိတ်ႉမူဝ်ႈ

လူၼ်ၸူဝ်းဝဵမ်းပူဝ်း 2008

(႒႑႐႒ ၸီး လူၼ်လဵၼ်မိူင်ႉ)

မႃႇတွင်း

ၼတႉတင်ႈမူင်းမူႉလေးတႅမ်ႈပၢၵ်ႉပီး ၼႄႈ ၶၢဝ်းတၢင်းတႅမ်ႈလိၵ်ႈတႅမ်ႈလၢၵ်းပီး

လဝ်ႈၶွင်

Pecm0

တီႈၶႃႈၶူဝ်းတၢင်းၼႄႈၶၢပ်းႁၢမ်းတၢင်း

သီၼ်ႈတၢင်း 30၊ ၶွင်းၼႄႈ 70 ၼႄႈ 71၊ ဝိင်းလူဝ်ႇ။
02–66673

ထၢႆႈ – ၶုမ်ႈလၢမ်ၶၢဝ်

ပီႈဢွင်ႇတၢႆးၼိူဝ်ၶဝ် လဵၼ်ႈလိူင်းၸေ တီႈႁွင်းမူးၶမ်း မိူင်းလၢႆႉ

ထၢႆႈ – ၶုမ်ႈလၢမ်ၶၢဝ်

ယိင်းတၢႆးၵူႊၼိူဝ်းၼိူဝ်းထူပ်း႒ၼ်ၵၼ် တီႈလၢၵ်ႈတေႃႇလၢႆႉလေး မိူင်းမႃဝ်း

တၢင်းၵႂၢမ်းၼွၵ်ႈယုင်း ၵၢၼ်ပီႈၼွင်ႉတိုင်းၶမ်းလူင်ၶဝ် မူၼ်ႉၸႂ်ၼေ

ၽိုးဝၢင်းႁေႃလူင်မိူင်းတီး
ယေးၾႃင်၊ သႅင်ၵိူင်း၊ ၼုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်၊ ၵီႇလွၼ်ႉယိင်း

ထၢႆႇ – ၶုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်

ၸၢင်းၽြႃႉမိူင်းတီး

ထၢႆႇ – ၸၢႆးၵၢႆႇၼိင်း

ၸၢႆးၶုၼ်ၶုမ်ႇ၊ လၢဝ်သႂ်ယိင်း၊ ၼႅဝ်လႅင်းမၢဝ်း၊ ၸၢႆးသႅင်လွမ်ၽြႃႉ၊ ၸၢႆးၽြႃႈ၊
ယေႈၽြၢင်၊ သႅင်ၵိူင်း၊ ဢီႇလွၼ်ႉယိင်း၊ ၶုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်၊ ၸၢႆးမွင်ႇထုၼ်း

ထႆႇ — လႆးဢႆႇႁင်း

လၢဝ်သႂ်ယိင်း၊ ၸုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်၊ လႅၢႆးၾႃႉ
မိူဝ်ႈၵႂ်ႈၶၢမ်းလိၵ်ႈတႆ၊ တေဢၢတ်းသဵင်ၽွၼ်းၶီၵ်းငဝ်ႈႁၢင်ႇသဵင်ပၢင်ၵုမ်လူင်

ထႆႇ — လႆးဢႆႇႁင်း

လႅၢႆးသဵင်လွမ်ၾႃႉ၊ ၸၢင်းသဵင်ၶိူင်း၊ ၸုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်
မိူဝ်ႈဢၢတ်းသဵင် တီႈမိူင်းၶွၼ် တႆ,သႂ်,ၽွၼ်းၶီၵ်းငဝ်ႈႁၢင်ႇသဵင်ပၢင်ၵုမ်လူင်

ၶုမ်ပၢႆႈၵွၵ်းလဝ်ႈၵူးတိုင်ႇ ၵေႃႉၶၢဝ်ႇပုတ်ႉထသႃႇသၼႃႇမႂ်းမိူင်းတႆး
ၶၢၼ်ၶိုၼ်ႈတိူင်းၸမ်းလူင် မိူင်းမၢဝ်း

ထၢႆႇ – ၶုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်

ၼၢင်းယိင်းတႆးယႃးတႆးသႃႈ ၼုင်ႈဝႆႉၶူဝ်းၶဝ်ၼုင်ႈၵႅတ်ႈပၢင်ၶိူဝ်ႈ
(ၵၢင်ႈယွၼ်းသိုဝ်ႉသေတႃႉ ၵမ်ႈပီၼ်သိုဝ်ႉမႃး)

ထႅပ်ႇ – ၸၢႆးၼွင်ႇၵေႃးပွႆးၼေႃႇမိူင်း

လံႈထွတ်ႇၵၢင်ႈၵိုၵ်းပီႈဢွင်ႇတၢႆးယႃးတၢႆးသႃးၶဝ်

ထႅပ်ႇ – ၼၢင်းၶိူဝ်ႇၵေႃးၶူင်

တီႈပိုတ်ႇပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉ ၼွႆးဝၢင်းဝတ်ႉၼေႃးတီႈၵႃႇၵျူင်ႇ ႁႅၵ်ႈၸမး

ၵႆႇၶႆႇလူင်ၼမ်ႉတူၼ်ႈသွင်ၵေႃႉ
ထူပ်းၵၼ်တီႈ ဝတ်ႉလေႃးတီႈၵႂ်ႇၵျုင်, ဝဵင်းၵျွၵ်ႉမႄး

ထႃႇ — သၢင်ဝူင်း

လုၵ်ႈတီႈၸိုဝ်ၸူဝ်ၶမ်ႈတိုင် လႆႈႁၼ်ၸူင်ႈၶဝ်ႈၼွင်းလႅၼ်လိၼ်မိူင်းဝႃႈ
မီးသိုၵ်းဝႃႈပွႆႈယၢမ်း ထိတ်းႁူၼ်းၶဝ်ႈႁူၼ်းဢွၵ်,

ထႃႇ — သၢင်ဝူင်း

ႁၢင်ႊႁၢႆးထိုၵ်း ၵူဝ်းမီးတီႈၶဝ်ႈ ဝီင်းၶမ်ႈတိုတ်ႈ

ထၢႆႇ – ထၢႆးသႂ်ႈ

ႁူၼ်းထဝ်ႈ ဝၢၼ်ႈၼွင်ယၢင်း မိူင်းတိင်ၶဝ် ၶိုၼ်ႈႁၢင်း မိူဝ်ႈဝၼ်းသိၼ်

ထၢႆႇ – ထၢႆးသႂ်ႈ

လုမ်းၽူႈႁွၼ်းဝီင်းမိူင်းတိင်
(ယၢမ်ႈပီၼ်ၵႂၢင်ႈၵဝ်ႇၵျေႃလဝ်ႈၽျႃႉမိူင်းတိင်ၶဝ်)

ထႆႇ - လၢႆးလၢဝ်ၶမ်း

မိူဝ်ႈလႆႈၵုပ်ႉၵုမ်ႉၵၼ်တင်းၵူၼ်းလူင်းမိူင်းတိင်ၶဝ် တီႈလုမ်းၽူႈၵွၼ်းဝဵင်း

ထႆႇ - လၢႆးလိူင်းၵျၢမ်ၼွင်

မိူဝ်ႈလႆႈၵိၼ်ၶဝ်ႈမူႉႁူမ်ႈၵၼ်တင်းၵူၼ်းလူင်မိူင်းတိင်ၶဝ်

ထၢႆ, – လၢႆးလိူင်းႁၢၼ်

မိူဝ်ႈလၢႆးၽႃႈ မွၵ်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်း တီႈဝၢၼ်ႈၸွင်မူဝ် မိူင်းတိူင်

ထၢႆ, – လုၵ်ႈလိူင်ႇလၢႆးလၢဝ်ၶမ်းၵေႃႇၶိူင်ႈ

ၸၢင်းသိူင်ၸိူင်း၊ ၸုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်၊ လၢႆးလိူင်းႁၢၼ်၊ လၢႆးလိုၼ်ႈတီႇတီႇသူင်ႇ၊ လၢႆးလၢဝ်ၶမ်း၊ လၢႆးၽႃႈ၊ ၸၢင်းႁၢၼ်ၶမ်း
ထွတ်ႇဝံႇတီႈၶူဝ်ၸမ်ႇတိူင် ၵၼ်ၶၼ်ႈၵၼ် ၶျၼ်းသူလ်ႇၶျေႃႇ (မိူင်းၵူဝ်းၵၢင်ႇ) ၼလႈ ၸမ်ႇတိုတ်ႇ (မိူင်းဝႃႇ)

ပွႆးပီႊမႂ်ႇတႆး ႒႑႐႒ မိူင်းသိင်ႊၵပူဝ်ႊ

ၸၢင်းမူဝ်ၶမ်း၊ ၸၢင်းၵေမူၼ်ႈ၊ လၢႆးသႅင်လွမ်ၾႃႉ၊ ၼႅဝ်လႅင်းမၢဝ်း၊ ၸုမ်ႇလၢမ်ၶၢဝ်

ထၢႆႇ – သႂ်ႇသိူင်ၶေႃလႃး

ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉလၢႆးပူင်သွၼ်လိၵ်ႈလၢႆးတႆး တီႈထုင်ႉမၢဝ်း

ထၢႆႇ – သႅင်ၸွမ်

တီႈၶဝ်ႈထမ်ႈၼၢင်းလၢမ်းပူး

ထႆႇ – သိင်ႁွမ်

ႁူၼ်ႉၸၢင်ႈၽြႃးၵၼ်ၼၵႃးလီတ်းႁူဝ်ႁူမ်ႉမုင်း

ထႆႇ – သိင်ႁွမ်

မူဝ်ႈတိုၵ်ႉထႆးၸၢင်ႈယူႉၸွမ်းဝၢင်းႁွင်းမူး

ထၢႆႇ – သႅင်ႁွမ်

ထၢင်ႇဝျႈ ပီၼ်တီႈလႅ်၊ ထၢႆႇဝႆႉပျႈၸေႈႁွင်ႈၸမ်ႉၵူဝ်ႈ

ထၢႆႇ – သႅင်ႁွမ်

သူၼ်မွၵ်ႇၶမ်းသလွင်း

လမ်းၸုမ်း

1)	မူဝ်းၸလႇၶိုၼ်းမူင်းႁွဝ်း	....	1
2)	မၢၵ်ႇၵၢင်ႇပီတ်ႇပုးထုင်ႉမၢဝ်း	....	33
3)	ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉလဝ်ႈမူင်းၼွင်	....	44
4)	မူဝ်းလၢႆႊလၢႆႊမူင်းတိင်	....	55
5)	ၶၢဝ်းၽူၼ်ၵူင်ႇထုင်ႉမၢဝ်း	....	60
6)	တေလႆႈဝုႈႁွပ်ႈၽိုၺ်	....	66
7)	ပီႊမွၵ်ႇတႆး မူင်းသိင်ႊႁပူဝ်ႊ	....	70
8)	မူဝ်းလွၵ်းပီႈၼွင်ႉမူင်းထႆး	....	76

u]r;e]r;

တႃႇတေပဵၼ်ပပ်ႉၵွၼ်ႇမႃးၼႆႉ ၵိင်ႇၸိူဝ်ႉၵူင်ႇမုၼ်ႇလဝ်ႈၵေးလူး ၵူႈၶိင်းၸူဝ်ၸမ်း ၸုၼ်ၵိူဝ်ႇ ၸမႈၼႆးၸူဝ်ၸမ်းႁွႆး (သိင်ႈၵၢမ်ႇ) ၵိၵ်ႇလူလုၼ်ႈ ၺႃႇလဝ်ႈၵေးလူး ပိႈလႆးၽြႃႈ ၸဝ် ယုၵ်ႉတၢင်ႇႁူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇသေ ၵမ်ႇၵႃး ႁဵၼ်းပေႃးၸိုတ်းၶိင်ႇၸိုတ်းယၢမ်း တႃႇတေၵွၵ်ႇလႆႈ မိူဝ်ႈ ပိူၼ်ႈမႂ်ႇၼႆႉ ၵေႃႉလွႆႈထိမ်ႁူဝ်တေႃႇၸၢင် ၵႂ်ႈတီႇ ၸွပ်ႈလွႆယွႆႇယွႆႇ ၸမ်ၸမ်ယူႇၼႃႈၵေႃႈ။ တၢင်း ၽိတ်းတၢင်းယွမ်း တၢင်းၵမ်ႇတဵမ်ထူၼ်ႈ ႁူႉတေမီး .... ယႃႇႁႂ်ႈလီးလီႉတမ်ၸၸ, ... ႁႂ်ႈလႆႈ ယွၼ်းမေႃဝူၼ်းပွႆႇပၼ် ၵေႃႉၶႂ်ႈၶိတ်းၵွၵ်ႇပဵၼ်သေၵမ်းၼႃႈ။

5.11.2008

မိူဝ်းၶႄလႄႈၶိုၼ်းမိူင်းႁဝ်း

မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃး ပီ 2003 လိူၼ်ထူၼ်ႈသီႇ လႆႈႁၢၵ်ႈဝၼ်း လႆႈမိူဝ်းၶႄလႄႈၶိုၼ်းမိူင်းႁဝ်း မႃး။ လွင်ႈလႆႈၶိုၼ်းႁၼ် လိူဝ်ႉႁဝ်းၶိူဝ်းႁဝ်းမိူင်းႁဝ်း ႁၢင်ႈႁေႃႇႁဝ်းမႃးၶႄလႄႈ ၵၼ်လိူဝ်းပႆ, ယၢမ်ႈၽဵဝ် ပႆ,ယၢမ်ႈႁူႉဝႃႈ မိူင်းႁဝ်းယၢမ်ႈမီးလွၵ်ႈ ႁၢင်ႈႁေႃႇႁဝ်း ယၢမ်ႈမီးမႃးယူႇၸိုင်ႉ ၸွႆႈၼႆႈ ႁူႉၸေႃႇလူင်လၢင်ၶႄလႄႈ တေႃႉတႆႇတၢမ်ႈၶႄပၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ။

မီးပၢင်ၵုမ်ၵုပ်ႇ,ၵုမ်ၸူၼ်ႉၶႂၢင်းလၢဝ်းၶိူဝ်း ၵၼ်လုၵ်ႉတီႈၸမ်ႉသီႇ,ၶမ်ႈလူင်းမႃးၸိုင်ႉ ယဝ်ႉၶႄလႄႈ လၢႆးသိၼ်ၽႃႇ၊ လၢႆးလိၼ် တၢင်း ႁဝ်း မိူင်းမူႇ,ၶေႈ။ တီႈၸိုင်ႉ ၼဵဝ်လိၼ်းမၢဝ်းပွႆႉဝႆႉ ယဝ်ႉ။ မိူင်းၽဵဝ်မူႇ,ၶေႈ ႁူႇ,တိတ်းတေႃႇ,ၸွင်ႈၵေႃလိၵ်ႈၽိုင်ႈတႆး။ တေလႆႈပၼ်လိူဝ်ႈ၊ ပၼ်ငိုၼ်း တီႈၸိုင်ႉယဝ်ႉ။ မိူင်ႈတိုၵ်ႉမီးယူႇ,တီႈလႃႈသိဝ်ႈၸိုင်ႉ တႃႇ,တေႁူႇ,ၸႆႉ ၸိူင်ႈၵေႃႉ 500 ယွၼ်ႇ, ၸႆႉသေတႃႉ ၸမ်တေၵွၵ်ႇ,ၶိုၼ်းမႃး ၶိုၼ်းလႆႈႁူႉဝႃႈ ပိၼ် 1300 ယွၼ်ႇ,ယဝ်ႉ။ ၶိင်,ၸိုင်ႉ ပေႃးတိူပ်းတတ်းတေႁူႇ,ယဝ်ႉၶႄလႄႈ လူင်းသိုဝ်ႁူမ်ႉ,မိူင်းထၢမ်မႃး မီးသူသီႇ,ၵေႃႉႁႂ်းၸႆႉၵေႃႈ တေႁူႇ,ယဝ်ႉၵိုဝ်ႈ၊ ၽဵဝ်ၸွင်ႈၵေႃထုင်ႉမၢဝ်းမူႇ,ၶေႈ ၸင်ႈလူဝ်ႇၵိပ်ႉၵမ်းႁႂ်း ႁူဝ်ပဝ်ႈ သၢမ် မိူင်းထီး သမ်ႉပေႃးဝႃႈယဝ်ႉ

"ပီႈမေ,ၶဝ် ႁူႇ,သီႇ,ၵေႃႉၸႆႉ တေလႆႈၶဝ်ႈၸွင်ႈပၢင်ၵုမ်ၵေႃႉၸိူင်ႈႁႂ်း"

ႁႂ်ႈၶေႃႈႁူမ်းၸႆႉသေ ႁဝ်းႁူင်ႁူႇ,ယဝ်ႉ။ ၸွင်ႈႁဝ်းသီႇ,ၵေႃႉၸႆႉ ၽွႆႇတေၵိုတ်း ၽွႆႇတေ လွမ်း ၽွႆႇတေၶဝ်ႈ ၽွႆႇတေၵမ်,လႆႈၶဝ်ႈ၊ ဝူၼ်ႉယဝ်ႉသေ

"ပေႃးတေလႆႈၶဝ်ႈၸိူင်ႈၵေႃႉႁႂ်းၶတႃႉ မိူဝ်ႈလိဝ်ၵႃးတႃႇ,တေမိူဝ်း လႃႈသိဝ်ႈတိုၵ်ႉ မီးယူႇ၊ လူဝ်,မိူဝ်းၶိုၼ်းၶိုၼ်းႁႂ်းယဝ်ႉ"

သၢမ်မိူင်းထီး ၵမ်,တၵ်းသိၼ်သင်ထိင်ႈ။ ယူႇ,လူဝ်းၵိပ်ႉၵမ်းၸိူင်ႈ။ ၽွင်းၽိင်းမေႃး မႃး။ မၼ်းႁူႇ,ထွမ်,ယဝ်ႉသေ ၵိုတ်းၽွင်းၽိင်းမၼ်း လင်,ၶိုၼ်းမႃးလၢတ်ႈ

"ပီႈမေ,ၶဝ် လႆႈၶဝ်ႈတင်းသီႇ,ၵေႃႉၶႃႈၵေႃႈ"

PeCm0

ႁဵတ်းၼၼ်သေ လႆႈၶၢဝ်ငိုၼ်းသုပ်ႇလွမ်းၵၼ်တင်းသိူင်ႈ မီးႁဝ်းၵဝ်ႈၵေႃႉပၼ်ငိုၼ်း ယဝ်ႉ လူင်းလူးတီႈႁဵတ်းၸိပ်းမွၵ်းတႃႇတေၵႂႃႇၼွၵ်းမိူင်းၸဵမ်ႇ။ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈၸိပ်းႁၢင်းၵေႈ ပႆႇလႆႈ ထွတ်ႇဝႆႉၸလႈ ၶွၼ်ၵၼ်ထွတ်ႇ၊ ပေႃးယဝ်ႉ ၸေႈၶၼ်တေလႆႈတႅမ်ႈထႅမ်ၵေႈ တႅမ်ႈထႅမ်သုပ်ႇ တႃႇယူႇလႆႈဝၼ်းလိူဝ်းၼႆႉယဝ်ႉၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈမီးၼိူဝ်မူႇၸေႃးၼၼ်ႉ ပေႃးသိုပ်ႇၽွင်းၽဵင်းလူး ပီႈၶႆႈလူင်လႆးပၢၼ်းယဝ်ႉ။ မႅၼ်ႈၽွင်းမိူင်းၸဵမ်ႇ မီး **10:00** မူင်းပၢႆၸလႈ ပီႈၶႆႈလူဝ်ႇ ၸွၼ်းယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၼႆႉ မၼ်းတေမႃးႁပ်ႉႁဝ်း တီႈၸေႃးၵဝ်ႇၼၼ်ႉ မၼ်းပႆႇလၢင်းမႃး တေၸွၼ်း ႁွၼ်ႇ။ ႁဝ်းၵေႈတိုၵ်ႉႁဵတ်းမွၵ်း တႃႇတေၸၢမ်ႈၽေႃႇပုၼ်ႉ ပႆႇယဝ်ႉၼင်ႇၵဝ်ႇ။

မိူဝ်ႈႁဝ်း လႆႈမွၵ်းၸၢမ်ႈလိၼ်လိၼ်ၸဝ်ႈၼွၵ်းမိူင်းၸဵမ်ႇၼၼ်ႉ ပီႈၶႆႈႁဝ်းပေႃးပွႆႉထႃႈဝႆႉ တီႈႁိမ်းဝတ်ႉႁူင်းၸေႃးၵဝ်ႇၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉ ၶွၼ်ၵၼ်ၸၢမ်ႈၽွၵ်းတူၸဵမ်ႇ ၸဝ်ႈၼွၵ်း ၸေႃးၵဝ်ႇယဝ်ႉ သိုပ်ႇပႆႇထိုင်တီႈဝတ်ႉၸေႃးၵဝ်ႇ။ ပီႈၶႆႈလူင်လႆးပၢၼ်း ၶိုၵ်ႉပႃး ၵူၼ်းလူင် ၵမ်ႈၽွင်ႈ ပႃးတင်းလႆးလၢဝ်းသိုဝ်ႇ ပေႃးပွႆႉဝႆႉယူႇယဝ်ႉ။ ႁဝ်းပႃးတင်းၸူဝ်းတွၼ်ႈၸူဝ်းတႆးမႃး ပၼ်ပီႈၶႆႈႁဝ်း။ တႃႇႁဝ်းတေသိုပ်ႇၸၢဝ်းတၢင်း မၼ်းပေႃးၸပ်ႉၸိုင်ထႃႈဝႆႉယဝ်ႉ။ လူတ်ႉမၢၼ်ႇ ႁူမ်ၶၼ်ၶမ်ႇပေႃးယႂ်ႇပေႃးၶွၼ်ႇ ႁၢႆႈႁဝ်းၸိုၼ်ႈၸီႇသေ မၼ်းလူဝ်ႇပွႆႉႁပ်ႉ ပီႈၸွင်ႉထိုင်ႈ။ "ၵၢင်ၸမ်ႈမႃး လင်ႇၵိၼ်ၸဝ်ႈလွမ်းၵၼ် တီႈမိူင်းၸွၼ်" ဝႃႈၼႆၸလႈ ႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉ သိုပ်ႇၸၢဝ်း တၢင်းမိူင်းၸွၼ်ယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၵဝ်ႈၵေႃႉၼႆႉ ပႃးတင်းပီႈၸွင်ႉသိူင်ၵိဝ်ႉႁႃႈၵေႃႉ လင်ႇပိၼ်ၵဝ်ႈၵေႃႉ လႆႈၸီႇ။ သွင်လူဝ်ႇမူင်းပၢႆပၢႆ ၽိဝ်မိူင်းၸွၼ်။ ႁေႃးသူင်ႇပၼ်တီႈလိုဝ်ႈၸွၼ်း ႁူင်းလိမ်းလူင် "တႂ်ႈၸူင်း" ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ တီႈၼၼ်ႉ လိမ်းလၢတ်ႈၵူႈၶၼ်ၸိူင်ႈ။ လွင်ႈႁဝ်းတေၵႂႃႇပၢင်ၶုပ်ႇ ၵုမ်ၸူၼ်ႉၶႂ်ႈၵၼ်ၼႆႉ ယွၼ်ႉပိၼ်လွင်ႈငိုၼ်း **1300** ယွၼ်ႇၸလႈ ၶၼ်တေၵႂႃႇပၼ်လိူဝ်ႈသိူင် ၼၼ်ႉ ယွၼ်ႇႁူၼ်ၵႂႃႇၵမ်ႈၽွင်ႈယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈၼႆႉၸလႈ လုမ်းမိူင်းၸွၼ်ၶိုၵ်ႉပႃး လုင်းလႆးၸုၼ် ၼုမ်ႇ (ပီႈၸုၼ်ၼုမ်ႇ) လွႆႈၵမ်ႉထႅမ်ပၼ် ငိုၼ်းၸိူင်ႈၵေႃႉ ပႅတ်ႇပၢၵ်ႇယွၼ်ႇသေ လိုၼ်းသုတ်း မၼ်းပႅၼ်ၵႂႃႇ **500** ယွၼ်ႇႁႂ်းၸင်ႇၵဝ်ႇၸႃႈ။ မိူဝ်ႈလုမ်းႁဝ်းၶၢၼ်းတေၵႂႃႇၼၼ်ႉ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈ ငိုၼ်းၸလႈ တိုၵ်ႉၵူင်သုၵ်ႉသၢၵ်ႉၵမ်းၸိူင်ႈၼၼ်ႉၸလႈ မီးႁဝ်းၵဝ်ႈၵေႃႉႁႂ်း ၽိဝ်မိူင်းၸွၼ်မႃး ၶွၼ်တၢင်းသုတ်းယဝ်ႉ။ တၢမ်းၸမ်ႈမႃးၵေႈ ၶွၼ်ၵၼ်ၸိုၼ်းၽိဝ်ႁွတ်ႈမိူင်းၸွၼ်မႃးယွႆးယွႆးယူႇ ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈႁဝ်းၽိဝ်ႁူင်းလိမ်း တေၸဝ်ႈၽွၵ်းတူဝၢင်းၼၼ်ႉႁႂ်း ပီႈၸွင်ႉမိူင်းၸွၼ်ၸဝ်ႈပေႃး

ႁႃင်ႈၶႅၼ်းဝႆႉ တေႃႇပီႈၼွင်ႉ 50 ၵေႃႉ၊ ၸူဝ်းတွၼ်ႈ 50 ထူင်ယဝ်ႉ။ ယွင်ႈထူင်ၸူဝ်းတွၼ်ႈၽွႆႇမၼ်း ႁႂ်တီႈယူႇ ၽွႆႇမၼ်းသေ လိူဝ်ႈလူဝ်းၵိပ်ႉၵမ်းၸိူင်ႈယူႇ။ ႁူင်းလိၵ်ႈလူင်ၼၼ်ႉ မီးဝႆႉသီႇလၼ်ႉ၊ သိၼ်ႈသုၺ် ၽိင်ႇပိင်းလွႆၼႄႇယဝ်ႉ။ ဢႃပ်ႇၼမ်ႉဢႃပ်ႇၼႆးယဝ်ႉ မီး 4:00 မူင်း ၵိၼ်ၶဝ်ႈၶမ်ႈ ယဝ်ႉ။ တီႈၼၼ်ႉ ၶဝ်ၵိၼ်ၶဝ်ႈၶမ်ႈၼႆႉ 4:00 မူင်း 4 မူင်းပၢႆ 30 မိတ်ႉၵွႆး။ တေႃႇႁဝ်းၼႆႉ လဝ်ႉၼႄႇ ၶလႈ ယႃပ်ႇလွႆဝႆႉဢိတ်းၸိူင်ႈယဝ်ႉ။ ၶၢတ်းႁိူဝ်ၵေႃႈ ပိူၼ်ႈပေႃးၸပ်ႉၸိုင်ဝႆႉယဝ်ႉၶလႈ ဢွၼ်ၵၼ်ၵႂႃႇ လူးတီႈၶႂင်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈ ဢၼ်လပ်းတီႈႁူင်းလိၵ်ႈၼၼ်ႉၶေႃႈ။ ယွၼ်ႉႁဝ်းလိူဝ်း ၼႆႉ ပိၼ်ၶိုၵ်ႉမိူင်းယဝ်ႉၶလႈ တၢင်းၵိၼ်တၢင်းယိမ်ႉတင်းသိင်ႈ ၶဝ်ၸပ်ႉၸိုင်တႅမ်ထူၼ်ႈၼႄႇ ယဝ်ႉ။ တေၵိၼ်ၶဝ်ႈၵေႃႈ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈပီႈၼွင်ႉလႃဝ်းၸိူဝ်းတႆးၵူႊမိူင်းမိူင်း ဢၼ်တေမႃးလိပ်ႈ ၶွၼ်း ပီႈၼွင်ႉၼေႈၽိူၵ်ႇၵူႊမိူင်းမိူင်း တေပႃးမႃးၶလႈ ၶဝ်ၶၢတ်းဝႆႉတၢင်းၵိၼ်တင်းသိင်ႈ တေ မီးမွၵ်ႈသီႇႁႃႈသိပ်းမဵဝ်း။ ၶဝ်ႈၽၵ်း သူမ်ႈ ဝၼ် လိမ်း ဢဝ်ႁဝ်းထုၵ်ႇမိၼ်ႈလွႆ လိူၵ်ႈၵိၼ်ဢဝ်။ တၢင်းၵိၼ်ၼႆႉ မၼ်းလႄးၼႄႇ၊ လိူၵ်ႈပေႃးယႃပ်ႇလွႆဝႆႉ။ မိူဝ်ႈၽိဝ်တီႈၶႂင်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈ လႆႈႁၼ် ပီႈၼွင်ႉတႆးတၢင်းမိူင်းႁဝ်း ၽိဝ်မႃးထိင်ႈၵမ်ႈၼမ်ယူႇ။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈ ဢမ်ႇၸၢမ်ႈမႃးလႆႈ။ ဝႃႈ ၸိပ်းမွၵ်ႇ တေႃႇၸၢမ်ႈမိူင်းမူတ်းၵႂႃႇယဝ်ႉၼႆၶလႈ လီဢၢမ်းၼႄႇလူင်လၢင်ယဝ်ႉ။ ပႆႇယၢမ်ႈငိၼ်းမႃး သေပွၵ်ႈ။ လိူၵ်ႈလိူၵ်ႈမိၼ်ႈမိူဝ်ႈႁဝ်းႁႃး တေၸူၼ်ႉၶႂၢင်ႇၸိူဝ်းပိူၼ်းလဝ်ႈၵဝ်ႇၼႆႉ ၸိပ်းမွၵ်ႇၶဝ် မူတ်းၵႂႃႇဢိူဝ်ႈ။ ၵူလႆးၼႄႇ တေႃႇပေႃးၸမ်ႈမႃးတိၵ်းတိၵ်း တေႃႇထိုင်မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ ၶတ်ႈမႃး ယူႇယွႆးယွႆး၊ ၶၢတ်းႁိူဝ် ၶၢတ်းႁႂ်မႃးၶတ ဢမ်ႇႁူႉၸႃႈယဝ်ႉ။ လၢၵ်ႇလၢႆးဢၼ်ၸိူင်ႈ၊ ပီၼၼ်ႉ မိူဝ်ႈပွႆးသွၼ်းၼမ်ႉ တီႈလေၵဝ်ႇ ၵူၼ်းတၢင်းမိူင်းမႃးၼႁဝ်း ဢမ်ႇလႆႈၵႂႃႇၶဝ်ႈၼႆဝူႈ။ ၵူႊပီး ၽိတ်ႈမွၵ်ႇပွင်ႇၸၢဝ်ႇမႃး မူၼ်ႈၵျေႃႇလွမ်းၵၼ်ၵေႃႈ ပီးၼႆႉဢမ်ႇမီးယဝ်ႉ။ လွင်ႈဢၼ်ၽွႆႇၽွႆႇ တေမႃးၸိုၼ်ႈပၢင်ၸူၼ်ႉၶႂၢင်ႇလိူဝ်ႉၸိူဝ်းတႆး ဢၼ်ယူႇတီႈၼမ်ႉသီႇၶမႈၼၼ်ႉၵေႃႈ ပႃးၸွႆႈၸၢဝ်ႇ ဢွမ်လူမ်းမႃး။ ႁွပ်ႈၼႆႉၶလႈ ပိၼ်ၽွႆႇၽွႆႇလူင် မႃးၸိုၼ်ႈၼၼ်ႉ ၶဝ်လွမ်းဢဝ်သိၼ်ႈမၢႆမၼ်း တီႈ ၽူႈမီးပုၼ်ႈၽွၼ်းမိူင်းၸွၼ်ယူႇ။ ႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉၵေႃႈ သူၼ်လွႆလွင်ႈၶဝ်ႁိူဝ်ႉၶၢတ်းႁိူဝ် ဢဝ်ၵူႊသိၼ်ႈ သၢႆမၢႆလိူဝ်ႈသိင်တင်းသိင်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၼၼ်ႉၶလႈ ႁဝ်းယွၼ်းတူလႆး ၽွႆႇလုၵ်ႉတီႈလွႆမႃး လၢႆၵေႃႉ ဢၼ်သိၼ်ႈသၢႆမၢႆမၼ်း တီႈၵေႃႉဢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းလူတ်ႉႁဝ်းၼၼ်ႉ။ ႁဝ်းဢမ်ႇပွင်ႇ လိူဝ်ႈသင်သေၵေႃႉ။ ၶဝ်ထွမ်ႇဢဝ် လိူဝ်ႈသိင်ႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉသေ ပိၼ်ႇပိၼ်ၶေႃးၸၼ်ဝႆႉၶလႈ

လိူဝ်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇတင်းပိူၼ်ဢၼ်လႂ် ၵေႃႈႁႃဢမ်ႇႁၼ်။ ၽူႈလွပ်ႇၶဝ်တႄႉ တေၵတ်ႉၸႂ်ႇလႄႈ တေႁူႉယူႇယူဝ်း။ တီႈႁူင်းလိၵ်ႈၼၼ်ႉၵေႃႈ ၶဝ်ႈၵူႈဢဝ်လိူဝ်ႈသိူင်သိၼ်ႈသႂ်မႂ်။ သမ်ႉဝိၼ်းဝႆႈ ႁဵတ်းသင်လႄႈ ပၢင်ၼူၼ်ႉသႂ်းၼႆႉ ႁွၼ်းၸွင်ႉလၢဝ်းၸိူဝ်းတႆး၊ လၢဝ်းၸိူဝ်းတၢင်ႇဢၼ်ဢမ်ႇပႃး ယွၼ်ႉသင်ၼႆဝႆႈ။ ၽူႈမီးပုၼ်ႈၽွၼ်းၶဝ်တွပ်ႇပၼ်ဝႆႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပိူၼ်သႂ်းသိူၵ်ႈပိုၼ်းလၢဝ်းၸိူဝ်း တႆးလႄႈ လင်ႇလႆႈၸွင်ႉတႆးယဝ်ႉ။ ပေႃးပိူၼ်သိူၵ်ႈပိုၼ်းလၢဝ်းၸိူဝ်းသင်ၵေႃႈ ၸွင်ႉသင်ႁွၼ်း ယဝ်ႉ။ တီႈပၢင်ၵုမ်ၼူၼ်ႉသႂ်းၼၼ်ႉ လဝ်ႈၶွင်ဢၼ်ဢွၵ်ႇငိုၼ်း တႃႇတေႁဵတ်းပၢင်ၼၼ်ႉ ပိူၼ် ပီႈၼွင်ႉၼေႃႈၽိူၵ်ႇၶဝ်။ ၸိုၼ်းယွၼ်းႁဵတ်းၼႂ်းမိူင်းၸၢႆႇ။ ၼမ်ႉတွၼ်းၽွၼ်းလီမၼ်း ၸၢႆႇၵေႃႈ တေလႆႈၵမ်ႈၼမ်။ မၢင်ႈၵမ်းၵေႃႈဝူၼ်ႉလၢႆး ပိူၼ်ႈဢဝ်ႁဝ်းၶႃႈၵိၼ်ႁိုဝ်။ မၢင်ႈၵမ်းၵေႃႈ ၵတ်ႉၵႆႉ တင်းမီးၶဝ်မႆႈႁဵတ်းပၼ်ႁွၼ်ႉ။ သင်ၶဝ်ဢမ်ႇမႆႈႁဵတ်းပၼ် လွင်ႈဝႆႈလၢဝ်းၸိူဝ်းႁဝ်း တေမီးလွတ်ႇမီးလေႈ၊ တေလႆႈမႆႈႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ်ၼမ်လႆႇ ပေႈတၢၼ်ႇၼႆႉ တင်းတေဢမ်ႇလႆႈ လႆႈဢိူဝ်ႈ။ ပိူၼ်ႁိုဝ်ပိူၼ်ၵေႃႈ ၽိူၼ်ႈၶႆႈၶႃႈၵေႃႈၶႃႈလႄႈ ႁဝ်းၸတႉ တေလႆႈဝူၼ်ႉလွမ်း ႁွပ်ႈႁဝ်း လႆႈႁၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်း ဢၼ်ယူႇသဝ်းၵူၺ်းတီႈတီႈ လွင်ႈလႃတ်ႈတၢင်းလႅၵ်ႈႁဝ်း ဢမ်ႇမီးၼၼ် ၵေႃႈ ၶႄႈႁၢမ်းမၼ်း ပေႈလၢတ်ႈလွႆးလွႆးၼႆႈ ပွင်ႇၼၼ်တင်းၼမ်ၼၼ်ႉ လႆႈထူပ်းလႂ်းလႄႈ လူမ်းပေႈဢမ်ႇသုတ်းဢမ်ႇသိူင်ႈ။

မိူဝ်ႈၽူၵ်ႈမႄႈ ဝၼ်းထီႈႁူၵ်းၵၢင်ၼႆႉလဝ်ႉလဝ်ႉ သီႇမူင်း၊ ၶဝ်ပေႈဢဝ်ၽွင်းၽိူင်း တီႈႁွင်ႈၼွၼ်းၼၼ်ႉ ပူၵ်းတိုၼ်ႇၵူႈၵေႃႉယဝ်ႉ။ ပေႈတေဝူၼ်ႉဢဝ်တင်းၶဝ်ႈယၢမ်းႁဵၼ်း မၼ်း လဝ်ႉၼေႇလႄႈ လႆႈမၢင်ႉဝႆႉၼင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ လုၵ်ႉတိုၼ်ႇသိမ်းၶူဝ်းၽွႆးမၼ်း ၵွၼ်ၵၼ်ၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၽွႆးလဝ်ႉ။ ဢဝ်လွႆးၸိုႈလိူၵ်ႈၵိၼ် ၶဝ်ႈသိၼ်ႈၶဝ်ႈသွႆး၊ ၼမ်ႉၼူမ်း၊ ၶဝ်ႈမုၼ်း၊ မၢၵ်ႇသူမ်ႈ၊ ၼမ်ႉထူဝ်ႇ မၼ်းလေႈၼေႇလႄႈ လိူၵ်ႈၵိၼ်ဢဝ်ယဝ်ႉ။ ပေႈၵိၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ ဢဝ်ၶူဝ်းလိူင်း တိူၵ်ႈထူင် တၢင်ႇလူတ်ႉၵႃးၽွႆးမၼ်း။ ၵၢင်ၽွႆးလဝ်ႉႁိူင်းလႄႈ ၵိၼ်ဢမ်ႇပေႈလူင်းၶေႈလီ။ ႁွပ်ႈ ႁဝ်းပႆႇယၢမ်ႈမိုတ်ႈၵိၼ်ၽွႆးလဝ်ႉလဝ်ႉ။ လူတ်ႉဢၼ်ႁဝ်းတေလႆႈသီႇၼၼ်ႉ မီးၵူၼ်းသီႇၵေႃႉလွမ်း ဢဝ် ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁဝ်း ၵူႈလိုဝ်ႉၵူႈပိုင်။ လူတ်ႉႁဝ်းသီႇသၢဝ်းသွင်ၵေႃႉ။ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈပိူၼ်ၸိူၵ်ႈမိူင်း လႄႈ ပေႈဝႆႈလုၵ်ႉတီႈမိူင်းၽွၼ်ၵွၵ်ႇမႆး တေၽိုဝ်တီႈလိၼ်ႇလိၼ်လၢပ်ႈမိူင်းတီႈၼၼ်ႉ လႆႈ ႁၼ်လူတ်ႉမႆးႁပ်ႉတင်းၼမ်။ လူတ်ႉမႆးႁပ်ႉ ပေႈသိုပ်ႇႁပ်ႉၵူႇၼလိုင် လူတ်ႉမႆးသူင်ႇ ၸိုၼ်း

ဝႆႉလူးမိူင်းၶွၼ်။ ၶဝ်လိူၵ်ႈၵၼ်ဝႆႉ ၸေႈတီႈၽွင်းမၼ်း။ မိူဝ်ႈလႅတ်းတၢင်းၸွမ်းဝိင်းလူင်ၼႆႉလိူင် ၶဝ် ၵိုတ်းၵေႃႉတၢင်းသေ ၸပ်းယမ်တေႃႇလူတ်ႉပီႈၼွင်ႉၶိူၵ်ႈလိူင်ႈမိူင်းယူႇယဝ်ႉ။ ၶိုၼ်ႈလူတ်ႉ ၵႂၵ်ႇၵႂင်ႈသဝ်းၶႃႈ ပေႃးႁွတ်ႈထိုင်တီႈၶဝ်သူင်ႇၼၼ်ႉ ၵမ်ႇၵိုတ်းၵမ်ႇယင်ႉသင်ယဝ်ႉ။ ႁဝ်းမူင်းပႆၼၼ်ႉ ထိူဝ်လူတ်ႉႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉ ၽိူဝ်မိူင်းတီးယဝ်ႉ။ ၶဝ်ႈၸွမ်းမိူင်းတီးပေႃး ပူၼ်ႉ ႁၢတ်ႈၶဝ်ယဝ်ႉၵေႃႈ လူတ်ႉႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉၵိုတ်းၵေႃႈ။ ၸွမ်းလူတ်ႉႁဝ်းပႃးသၢဝ်ၶၼ်ႈၵႂၼ်ႈ သွင် ၵေႃႉၶႃႈ ၶမ်ႈၶၼ်ႈသွင်ၵေႃႉ။ ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းသပ်းလိူင်းပၼ်ႁဝ်း၊ တင်းႁဝ်းႁူႉၼႆႉ မၼ်း ၵမ်ႈမိူၼ်ႈႁၼ်လႃးလႃး။ မူၼ်ၸင်ႈၶဝ်ဝႃႈ သူၺ်ႈလီႈ ၵၼ်ႁဝ်းႁွင်ႉမိူင်းမႃဝ်းလူင်ၼႆႉ ယွၼ်ႉ ႁွပ်ႈဝႃႈ လိူင်ႉၶိူတ်ႈသေၶႃႈ လင်ႈမၵ်းလိူဝ်ႈဝႃႈ သူၺ်ႈလီႈ ၼႆယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၵမ်ႈယၢမ်ႈငိၼ်း မႃးသေပွၵ်ႈ။ မိူင်းမွၵ်ႈၶၢဝ်မၢဝ်းလူင် မိူင်းလွႆၵေႃႈ ၵမ်ႈယၢမ်ႈမီးမႃး မိူင်းလိူင်ႉၶိူတ်ႈၵၼ် ပၼ်လိူဝ်ႈဝႃႈ ၵျူၺ်ႈလီ ၵမ်ႈၸၼ် သူၺ်ႈလီႈ။ ၶမ်ႈၶၼ်ႈလိူဝ်းၸၼ်ႉ ၵဝ်လွင်ႈၼႆႉသေ ၶိုၼ်း ၵူပ်ႈမွၵ်ႈလၢတ်ႈသပ်းလိူင်းပၼ် ပီႈၼွင်ႉၸွၵ်ႈမိူင်းလႆမူႇလႆလုမ်းယဝ်ႉ။ ပိူၼ်ႈလႆႈႁူႉႁူႈၵၼ် ၽိတ်း ၵၼ်ၵမ်ႈမိူၼ်ႈလႆၽူင်ယဝ်ႉ။ တႆးၵမ်ႈယၢမ်ႈလိူင်ႉၶိူတ်ႈမႃးသေပွၵ်ႈ။ ထုင်ႉမၢဝ်းလူင် ၵၼ်ပိၼ်တီႈၵူတ်ႈတီႈယူႇတီႈၵိၼ်ႁဝ်းၼႆႉ တင်းမိူင်းမၢဝ်းႁဝ်း ၵမ်ႈၵႆၵၼ်။ ပိၼ်ၵႂင်ႈႁဝ်း ၵႆႉႁူႈၵႆႉမႃး တေႃႇမိူဝ်ႈလိူဝ် ၵမ်ႈယၢမ်ႈငိၼ်း တႆးမႃးလိူင်ႉၶိူတ်ႈၸမ်ၸေႈၶႃႈ လႆႈပၼ်လိူဝ်ႈ မၢၼ်ႈလွမ်း။ လၢၵ်ႈလႆးလိူပ်းလွႆလွမ်းၸေႈယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၵႂၼ်ၵၼ်ထတ်းၶမ်ႈၶၼ်ႈလိူဝ်းၸၼ်ႉ ၶဝ်ပေႃးႁူင်ႁူႈယဝ်ႉ။ ၶဝ်ၵဝ်ၵၼ်ၶဝ်တိမ်ႈမႆဝႆႉၸၼ်ႉ သပ်းလိူင်းပၼ်ယူႇတိၵ်းတိၵ်း။ ထွမ်ႇထွမ်ႇမႃး ႁၼ်ၵၼ်ၽိတ်းမၼ်းမႃးၸမ်ၸေႈၶႃႈ ၵႂၵ်ႈလွႆလေႃႉလွႆလိူတ်ႉမႃးယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈ ပိုၼ်းႁဝ်း ၵမ်ႈပႆတႆတူဝ်မႃးၶႃႈ မိူဝ်ႈလိူဝ်ပိုၼ်းသူပ်း တေပိၼ်ပိုၼ်းတေႉယဝ်ႉလူး။

ၶတ,ၵႂၵ်ႈမိူင်းၶွၼ်မႃး ထွမ်ႇမႃးတင်းတၢင်း၊ မၢင်းၵမ်းၵေႃႈ ၵမ်ႈယိူၼ်ႉလႆႈ ၶိုၼ်း တွပ်ႇၶိုၼ်း။ ၸွမ်းလူတ်ႉႁဝ်းၼႆႉ ပႃးမႃးတင်းလဝ်ႈသၢင်ႇၵႂၼ်ႈပႃးၸိူင်ႈ။ လုင်းငူဝ်ႉႁၢၼ်း သီႇ ပေႃႉ၊ မေယႃလႆးၸေႃႇ မိူင်းၵုတ်ႈ သမ်ႉပႃးတင်းပီႈၼွင်ႉတၢင်ႇတီႈ ၵၼ်ႁဝ်းၵမ်ႈႁူႉလၵ်း ၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ သိၼ်ႈတၢင်းႁူဝ်ႇၽိူဝ်မိူင်းတီးမိူင်းလႃႉၼႆႉ တူၺ်းႁူဝ်ႇတၢင်းလွႆၵေႃႈ ၵမ်ႈမီးတီႈ သုတ်းသႆတႃယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၽိူဝ်မိူင်းတီး လူတ်ႉၵိုတ်းယဝ်ႉၵေႃႈ ၵႂၼ်ၵၼ်ပႆၶဝ်ႈၸွမ်းဝၢင်းႁေႃ။ ပေႃးၵမ်ႈႁူႉၼႆ ၸွမ်းလွႆၼႆႉတေဝႃႈ သမ်ႉဝႃႈ ႁၢင်ႈႁေႃတႆး ယိူင်ႈသမ်ႉမူၼ်ၶွင်ၶၶ,ဝႆႉလႃႈၼႆ

ယဝ်ႉ။ ၶဝ်ႈထိုင်ၼႂ်းဝၢင်းလူင်သေ ၼႂ်းလွႆၼႆႉ ၵၢမ်းပေႃးၵမ်ႈသုတ်းယဝ်ႉၵေႃႈ။ လွင်ႈၵၢမ်း တေလၢတ်ႈၵွၵ်ႇသူပ်းမႃးၵေႃႈ ပေႃးလိုမ်းတူဝ်၊ ၼႂ်းလွႆၼႆႉ လိူဝ်သေဝႃႈ ၵွပ်ႈသင်? ၵွပ်ႈသင်? ၵွပ်ႈၽႂ်? ၼၼ်ႉသေၵမ်ႈမီးသင်၊ ၵမ်ႈမီးထႅင်ႈယဝ်ႉ။ ၵေႃလူင်မိူင်းတီႈၼႆႉ မၼ်းမိူၼ်ၵေႃလူင် လဝ်ႈဝွင်ႉဝႆႉယဝ်ႉ။ ပီၼ်ၵေႃလဝ်ႈၽႃႇသၢမ်ၵၢပ်ႈသၢမ်ပၢၼ် ၵႄႈပီၼ်မႃး ၸတႃႇမိူဝ်ႈလၵ်းၼီႈ လုမ်ႈၽႃႇ **1851** ၼီႈၼၼ်ႉသေ တေႃႇၽိဝ်မိူဝ်ႈ **1935** လင်ႇယဝ်ႉႁူႉၶၢႈၸလႈ လႆႈလွႆႉတိုဝ်း တႃႇၶၢဝ်းယၢမ်းၵိတ်းမၼ်း **84** ပီးၶၢႈၵေႃႈ။ ၵိတ်းလီယဝ်ႉတေႃႇယၢမ်းမိူဝ်ႈလိဝ် ပေႃးမီး **150** ပီးပႆႇပႆႇယဝ်ႉ။ ၼႂ်းၵေႃလဝ်ႈၽႃႇ မီးဝၢင်းလူင်သီႇဝၢင်း၊ မီးဝၢင်းၵႂၼ်ႇ **10** ဝၢင်း၊ မီး ၶိူၼ်း **49** လင်၊ **149** ႁွင်ႈၵေႃႈ။ တၢင်းႁူင်ႈမၼ်း မီးမိုၼ်ႇပႆႇရူၵ်းပၢၵ်ႇသၢဝ်းၵျႈလွၵ်းမီႇတႃႇ ၶၢႈၵေႃႈ။ ၼႂ်းၵေႃ မီးၶိူၼ်းလူင်သီႇလင် ပီၼ်ၵွင်ႈလဝ်ႈၽႃႇပၢၼ်ႇပွင်ႇၵၼ်မိူင်းၶၢႈၵေႃႈ။ ၵေႃလူင်လဝ်ႈၽႃႇမိူင်းတီႈ ၵိတ်းလႆႈလီပေႃးတၢၼ်ႇၼႆႉၵေႃႈ တေႃႈပီၼ်ၼမ်ႉတီၼ်လႆးမိုဝ်း မေႃလူင်လၢင်းမ်ႉႁူၼ်းၵတ်ႉႁူၼ်းၵႃးတၢႆးၵဝ်းႁွလ်းၼင်ႇၵဝ်ႇၶၢႈၵေႃႈ။

မိူဝ်ႈ **1987** ၼီႈ လိုၼ်ထူၼ်ႈသိပ်းသွင် **21** ဝၼ်း ၼၼ်ႉ ၼႂ်းလေးမိူင်းယုၼ်ႇ ၼၢၼ်ႇ မၵ်းမႆႇၵၢဝ်ၵေႃလဝ်ႈၽႃႇမိူင်းတီႈ ပီၼ်ၵွင်ႈၵၼ်ၼႂ်းလေးမိူင်း ဝႆႉၼၵ်းၶူမ်ႇႁူတူလ်း ထိင်းတီႈၼိူင်ႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈ **1995** ၼီႈ လိုၼ်ထူၼ်ႈသိပ်းၵိတ်း လႆႈ **27** ဝၼ်းၼၼ်ႉ သမ်ႉလႆႈၶၢမ်ႇတၢင်းမၵ်းမႆႇ ပီၼ်ၵွင်ႈၵၼ်တင်းလိုင်ႈမိူင်း ၶူမ်ႇႁူတူလ်းထိင်းမႃးယူႇယဝ်ႉ ၵေႃႈ။ ၵၢင်ႈၵေႃလဝ်ႈၽႃႇမိူင်းတီႈၼႆႉ မၼ်းတိုၼ်းၶိူဝ်ႈၶိူင်းတေႉၶၢႈၵေႃႈ။ လုၵ်ႉတၢင်းၵႆ မုင်ႈတူလ်း လႆႈၵၼ်ၶိူၼ်းလူင်မုင်ႈဝႃး တႃးယွမ်ႉၵၢၼ် သမ်ႉပေႃးၶပ်ႉသွတ်ႇသၢၼ်လူင်ဝႆႉယဝ်ႉ ၵေႃႈ။ တိုၼ်းမိူၼ်ၵၢင်ႈၵေႃလူင်လဝ်ႈဝွင်ႉမိူဝ်ႈမိုၼ်ႉသိုၼ်းႁွၼ်ႇၶိုင်ယၢဝ်း ၵၼ်ယၢမ်းလႆႈ တူလ်းမိၼ်ႈ ၼႂ်းငဝ်းတူင်ႉၼၼ်ႉၶၢႈၵေႃႈ။

ၶဝ်ႈၽိဝ်ၼႂ်းၵေႃႁူႉၶူးဝၢင်းႁူးလၼ်ႉလၼ်ႉလွမ်ႉၵေႃဝႆႉ ပေႃးၽိုၵ်ႇလူင်ႁူႉယဝ်ႉ။ ၼိုဝ်လိၼ် ၵၢဝ်ပီၼ်ႈၵိၼ်မိူင်းမိၼ်း သိုဝ်ႇဝႆႉပီၼ်ၶိပ်းပီၼ်ၶိပ်း။ ၵမ်ႇယၢမ်းႁၼ်မႃးသေပွၵ်ႈ။ သဝ်ၵၢင်ႈၵေႃၵေႃႈယႂ်ႇဝႈယႂ်ႇ။ ၵၢပ်ႈၵၢဝ်မိုဝ်းႁွတ်ႇတူလ်း တင်းတေၵမ်ႇႁွပ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ။ ယိပ်းတင်းႁွင်ႈထႆႇၵႂၼ်ႇသေ ၶဝ်ႈဝၢင်းၼိူင်ႈ ၵွၵ်ႇဝၢင်းၼိူင်ႈ။ ႁွင်ႈတေႃႇႁွင်ႈ၊ လၼ်ႉတေႃႇ လၼ်ႉ၊ ၽိဝ်မႃးၼႂ်းၵွင်ႈ လဝ်ႈၽႃႇၶဝ်တူလ်းလိုင်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၵွင်ႈၵၢႈလိုင်းၼႆႉ ၵိတ်းဝႆႉ

ၵၢဝ်ႇဝႃးမုင်ႈဝႆႉလွမ်လိၵ်ႈမၼ်း မီးငိုၵ်း၊ ႁူဝ်ငိုၵ်းသမ်ႉမီးတၢင်းၽူလၢႆးမၼ်း။ ႁူးပွၵ်ႈယၢမ်ႈ ႁၼ် ၼႂ်းငဝ်းတူင်ႉၸၼ, ထၢင်ႇဝႃႈပၼ်ၸွင်ၸၼ,၊ မိူဝ်ႈလိူဝ်လႆႈႁၼ် ၼႆႉပၼ်ၸွင်တႅတ်ႈလူး။ တီႈ တူဝ်ႈလိူင်း ႁဵတ်းဝႆႉ လၼ်ႉလဝ်ႈၽႃႇၼႄႈႁူၼ်းမိူင်း သွင်လၼ်ႉ။ တီႈလဝ်ႈၽႃႇတူဝ်ႈလိူင်း ၶၼ်ႉ တေႃႇမိူဝ်ႈလိူဝ် တိုၵ်ႉမီးၽေႃမၢၼ်ႇႁေႃႉဝႆႉၸင်ႇၵဝ်ႇ။ ၶၼ်ႉပၼ် တူဝ်ႈသိုဝ်ႈသိုဝ်ႈ တေႃႇ ၶႂႃႈၵႃႈ။ တၢင်းၸၢင်ႈမၼ်း သွင်ၸၢင်ႈသမ်ႉမီးၵွင်ႈၶင်ႈ ႁဵတ်းႁိုဝ်ၵေႃႈ တေပၼ် ႁူၼ်းၼႂ်း ႁၢင်ႈႁႂ်ႈ ၵၼ်မီးလၼ်ႉၽႂ်လၼ်ႉမၼ်း တေၶင်ႈတူဝ်းယဝ်ႉယူဝ်း။ ၸိူင်ႉလိူင်းႁၢင်းလီတၢၼ်ႇ ၼႆႉ ပႆႇယၢမ်ႈႁၼ်သေပွၵ်ႈ၊ ၵၢဝ်ႇၵွင်ႈထႅဝ်ႇ ထႅဝ်ႇပေႃးယဝ်ႉလႅၵ်ႈၼၼ်ၵေႃႈ ၵၢမ်ႇမီႉယဝ်ႉ။ ၸိူင်ႇ ၶၼ်ႉ ၸုၵ်းလွႆးလႆႈ ၵွင်ႈၵၢၼ်ၵဝ်ၽိူဝ်ႇႁွတ်ႈယူႇမိူဝ်ႈလိူဝ်၊ တိၼ်ယိပ်ႇယၢင်ႈပႆယူႇၼႆႉ ပၼ် ၵွင်ႈလဝ်ႈၽႃႇၸဝ် ယၢမ်ႈပႆယၢင်ႈႁူႉမႃး၊ ယူႇသဝ်းမႃး၊ ပေႃႉမႃးၸွႆႈႁၼ်ၸိုၼ်း ၼွႆႉတၢၵႃႈ။ တိုၵ်ႉလုၵ်းသေ တင်းၸိူဝ်းလိူင်းမၢဝ်း ဝူၼ်ႉမိုင်ယူႇတီႈႁိမ်းၽႃၵ်းတူၸဝ်ႈ ၼႂ်းဝၢင်းတူဝ်ႈလိူင်း ၶၼ်ႉ ပီႈၼွင်ႉလုင်းထဝ်ႈတႅမ်းလိူမ်း သၢမ်ၵေႃႉၵေႃႈ ၽိူဝ်ႇမႃးလုၵ်းတူဝ်းမိူၼ်ၼင်ႇႁဝ်းသွင် ၵေႃႉ။ ၸိူင်ႇမိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ၵွၼ်ႇလႂ်ႈၵွၼ်ႇၵေႃႉၸိူင်ႈ ယိပ်းတင်းႁွင်ႈထႅဝ်ႇငဝ်းတူင်ႉသေ ယိူင်း လူးၶႂႃႈသေ ထၢမ်မႃး

“ၶႂ်ႈယွၼ်းထၢမ်လေးႁဝ်း၊ ယၢမ်းၼႆႉၽိူဝ်ႇထႆႉမႃး ၼႂ်းလွႆလေးႁဝ်း ပၼ်ႁိုဝ်ဝႆႉ။”

ႁွပ်ႈမၼ်းထၢမ်ထႅဝ်ႇမႃးၼႄႈ မၼ်ႈတင်းၵၢၼ်ၸမ်လွႆၸမ်ၶႂႃးယဝ်ႉ။

“တေလႆႈလၢတ်ႈ သိုဝ်ႈသိုဝ်ႈႁႃး” ၼၢႆႈၶိုၼ်းထၢမ်မၼ်း။

“လႆႈၵိူဝ်ႇ .... လႆႈၵိူဝ်ႇ .... ဝႃႈသိုဝ်ႈသိုဝ်ႈလႃႉ”

ၼၢႆႈထူလၢႆႈလွႆလူင်ၵမ်းၽိူင်ႈသေ

“ပေႃးတေလႆႈဝႃႈသိုဝ်ႈသိုဝ်ႈၼၼ်ႉ ၽိူဝ်ႇမႃးတီႈႁႂ်ႈလူင်မိူင်းတီႈသေ ၼႂ်းလွႆၼႂ်းၶႂႃး (1) ၶႂႃးၸူမ်ပေႃးၵၢမ်ႇသုတ်းၵၢမ်ႇသိၼ်ႈ (2) လူမ်းပေႃးၵၢမ်ႇမီးတီႈ တိၵ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။”

မိူဝ်ႈၽွင်းလၢတ်ႈႁၢမ်းတွၼ်းၶၼ်ႉ ၼၢႆႈၶႂႃးၸူမ်ၶမ်ႉတႃႇပေႃးယိုဝ်ႈႁူလ်ႉမႃး။ ဝႃႉ တူဝ်ႈၸိူဝ်းလိူင်းမၢဝ်းၵေႃႈ တေႃႈၸင်ႇၶၼ်ၸင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ ၵႃႈၵွၼ်ႇၶၼ်ႉ ၶိုၼ်းသိုပ်ႇထၢမ်

“ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈသင်ၼၢႆႈဝႃႈ” ႁွပ်ႈၶႂႃးထၢမ်မၼ်းၼႄႈ ၼၢႆႈၶိုၼ်းတွပ်ႇထိုင်ႈ

“ၶေႃးထူမ်ပေႃးဢမ်ႇသုတ်းဢမ်ႇသိူင်ႈၼၼ်ႉ ႁဵတ်းသင်? ႁဵတ်းသင်သမ်ႉ တႃႇႁဝ်း ၼႆႉ ယၢမ်ႈမီးႁၢင်ႈႁေႃႁူင်ႇၶမ်ႉၶိုၵ်ႉပေႃးတၢၼ်ႇၼႆႉ၊ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၽိူဝ်ၵၢပ်ႈႁဝ်းမႃး သမ်ႉပဵၼ်ယူႇ လူင်ႉၼႆ .... ” ၶႃႈလိုဝ်ႈသေ ဢိုၼ်ၼမ်ႉလႆႈယဝ်ႉ လၢင်ႇသိုပ်ႇ “လူမ်းပေႃးဢမ်ႇမီးတီႈတႅၵ်ႈ သမ်ႉ .... ၵတ်ႉၵႃႈ တၢင်းမီးလၵ်းထၢၼ်သၢၵ်ႈသေ, ဢၼ်ၵိုတ်းပိုၼ်းလူင်ၼႆႉႁွၼ်ႇၼႄ .... သင် ဢမ်ႇၼၼ် တႃႇယၢမ်ႈမီးႁၢင်ႈႁေႃမႃးယူႇၼၼ်ႉ တေႁူႇလီႉၼေ ဢၼ်လွႆတၢင်းဢမ်ႇႁူႉယဝ်ႉ”

ထၢမ်ထႆႇၶႃႈယဝ်ႉ ၶိုၼ်းဝႆႇထၢမ်ထႆႇပီႈၼွင်ႉတႃႇလိူမ်းၶဝ်ထိူင်ႈယူႇယဝ်ႉ။ ဢွၼ်ႇ လႆႈၼႆႉ ပဵၼ်ၵူၼ်းထႆႇငဝ်ႈႁၢင်ႊသိူင် တီႈမိူင်းၶွၼ်။ လိုဝ်ႈမၼ်းလိုဝ်ႈ လႆႈဢၢႆႈၵဵင်း ၼႆ။ ထိူင်ႈပွၵ်ႈၵမ်းသွင်ၶိုၼ်းၽိူဝ်မိူင်းၶွၼ် လၢင်ႇလႆႈၶိုၼ်းႁူႉလၵ်းၵၼ်ယဝ်ႉဢေႃႈ။ ဢၼ်ဢၢႆႈၵဵင်း ထၢမ်ထႆႇႁူႇၼၼ်ႉ ဝႆႉသေႁဝ်းမိူဝ်းၶိုၼ်းႁိူၼ်း ၶဝ်ၶိုၼ်းပွႆႇၼွင်ႈႁူင်းပွႆႇငဝ်းႁၢင်ႊသိူင်ၶဝ်ၵူး ဝၼ်း။ မေႃသွၼ်ႁဝ်း လိုဝ်းလႆႈတူလုၺ်းမီၼ်ႈၼၼ်ႉ ၶိုၼ်းမႃးလၢတ်ႈၼေၸလႈ လႆႈႁူႉၶိုၼ်း ဢေႃႈ။ ၼႆႉသေဢမ်ႇၵႃး မိူဝ်ႈၶိုၼ်းႁဵတ်းဢွၵ်ႇၶိပ်းပၢင်တုမ်လူင်ႁႃႈၶိပ်းၼၼ်ႉၵေႃႈ ဢဝ်သွႆႇပႃး မႃးၼင်ႇၵဝ်ႇ။ ႁူၺ်းၼႄ, သိူင်မၼ်းဢမ်ႇပႃးၼမ်၊ ပႃးဢီတ်းဢွၼ်ႇႁွႆးၸလႈ တၢင်းတေ လႆႈဝႃႈၵၢမ်ႇလီယဝ်ႉဢေႃႈ။ ၶႃႈတွပ်ႇၵေႃႈ မိူၼ်ဢၼ်ၶမ်လွႆၶႃႈၼႆႉ ၶႃႈတွပ်ႇႁွႆး။ သိူင်ပႃးမႃး ၵေႃႈ လႆႈႁူႉလႆႈငိၼ်းႁႅၵိုဝ်ႈ။ ၽွႆးႁွင်ႉထၢမ်ၵေႃႈ တိုၼ်းတေတွပ်ႇၼေ ၼႆႉႁွႆးၼင်ႇၵဝ်ႇ။ တူဝ်ၽွႆးလွႆမၼ်း။

ဢွၵ်ႇၼွႆးဢွင်ႈပၢင်ႇတူလုၺ်းလိူင်းယဝ်ႉ ၶိုၼ်းတူလုၺ်းဢၼ်ဝႃႈ ပဵၼ်ဢွင်ႈသွၼ်လိၵ်ႈ ႁွင်ႈႁူင်းႁဵၼ်း။ ၶဝ်တီႈမ်ႈဝႆႉ တူဝ်လိၵ်ႈၸၶႇၸလႈတူဝ်လိၵ်ႈဢိင်းၵလီတ်ႈ။ ပဵၼ်ႁူင်းႁဵၼ်း လၼ်ႉၵၢင်။ မီးႁွင်ႈမၼ်းၼမ်ဝႆႉတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇ။ ႁူၺ်းၼႄ, ဢမ်ႇမိူၼ်ယွႆႇမိူၼ်ႁူင်းႁဵၼ်းလၼ်ႉ ၵၢင်ႁဝ်းယၢမ်ႈယူႇမိူဝ်ႈလိူဝ်ၸလႈ တေပဵၼ်လိုဝ်ႉငိုၼ်းၶိူဝ်းလဝ်းၽႄႉ ၼွႆးႁေႃလႆႈၶိုၼ်းႁွၺ်းၼႆ ၶႃႈဝူၼ်ႉမိၼ်ႈယူႇယဝ်ႉ။ မၢင်ႊတီႈၵေႃႈ တီႈၼင်ႈလိုဝ်ႈသဝ်း မီးၽိူၼ်မၢၵ်ႇၶိူၼ်မူၼ်း တင်ႇ ၼင်ႈမၢၵ်ႇၶိူၼ်။ မၼ်းလိူပ်ႈႁၢင်ႊလိုဝ်ႉၶိူဝ်းၼွႆးႁၢင်ႈႁေႃ မၢဝ်ႇသၢဝ်ၶဝ် တေၼင်ႈလိုဝ်ႈမႃး တင်းၼမ် ပဵၼ်ဢွင်ႈပေႃႇမူၼ်ႊသိူဝ်းလွႆမႃး။ တူၼ်ႈဢၼ်ၽုၵ်ႇမႃးလိူမ်မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇႁွၼ်ႇ၊ တူၼ်ႈ မၢၵ်ႇဢၼ်ၵိုတ်းယူႇၵေႃႈ မီးတင်းၼမ်ၼင်ႇၵဝ်ႇယူႇယဝ်ႉ။ တူၼ်ႈမွၵ်ႇဢၼ်ပဵၼ်ယိူင်းပဵၼ် ယိူင်းၵေႃႈ တၢင်းမီးထိူင်ႈတၢင်းၼမ်။ သွမ်ႈမိူဝ်ႈလိူဝ်ၶိုဝ်၊ ၵိုတ်းဢၼ်ၵဝ်ႇၶိုဝ်ၵေႃႈ ဢမ်ႇမေႃ

လၢမ်းယဝ်ႉ။ မၢင်ႇလႅင်ႇတီႈၽြႃႇၵုတ်ႇၼၼ်ႉ တိုၵ်ႉမီးႁၢင်ႈတူဝ်ၼူၵ်ႉၼူမွၵ်ႇၸွၵ်းဝႆႉႁၢင်ႈလီ တင်းၼမ်၊ ႁွင်ႈၵၼ်ၵူၼ်းႁႃႉၵၼ်ၽိတ်ႇပိူင်ႈ မႃမီးလၵ်ႈၽြႃႉၸဝ် တီႈၵၼ်ပၼ်ၸွၵ်ႈၸမ်ၵူၼ်း ၼၼ်ႉၵေႈ လႆႈၸဝ်ႈတူလႆးမႃး။ ၸွၵ်ႈတၢင်၊ လႅင်ႈလႅၵ်ႈ သမ်ႉၸိူင်ႈတိုဝ်းၼႄးၸွၵ်ႈၵေႈ လႆႈႁၼ် တင်းၼမ် ပေႃးၵွၵ်ႇလွႆလီၵူဝ်မႃးၶလႈ ၵူမ်ႈႁူဝ်ၵွၵ်ႇၼႄးၸွၵ်ႈမႃး။ ၶိုၼ်းပႆႇဝႆႉၼေႈလူးတီႈႁွင်ႈ ၵၼ်ၸၢမ်ႇၸၵ်ႉၼွၵ်ႈမိူင်းၼ်ဝႃႈၵေႃႈ။ ၵေႃး .... လိမ်မိူဝ်ႈမိုၼ်ႉသိုၼ်းႁွၼ်ႇၼၼ်ႉ ပီႈၼွင်ႉၸၵ်ႉ ၼွၵ်ႈမိူင်း တႃႇတေလႆႈမႃးထူပ်းလၵ်ႈၽြႃႉၸုၼ်ၶႄႇမိူင်းၼၼ်ႉ တိုၵ်ႉမီးၵွင်ႈတီႈလၵ်းထၢၼ်သၢၵ်ႈ သေႇမၼ်းယူႇယဝ်ႉ။ ပၼ်ႁွင်ႈၵၼ်ၸိူင်ႈသေ မီးတင်းၽိူၼ်လမ်ၵၼ်ၵဝ်မႂ်ႇႁဵတ်းၼႂ်းႁွလႆး။ လိူဝ်သေၼၼ်ႉ ၵမ်ႉႁၼ်သင်။ တီႈၵၼ်ၵမ်ႉၵႂ်ၵမ်ႉလမ် ႁွင်ႈၸၢမ်ႇၸၵ်ႉၼွၵ်ႈမိူင်းၼၼ်ႉ မီး ၵွင်ႈထတ်းသိၼ်လုမ်းတြႃး။ မိူၼ်ယၢမ်ႈတူလႆးငဝ်းတူင်ႉၶဝ်ႇ, ၵၼ်ၼႄးႁူင်းပွႆႇငဝ်းႁၢင်ႈသိူင် မိူင်းမၢၼ်ႈ ၵႂ်ႉပွႆႇမႃးပၼ် “ၵျၼ်ႇၸျင်း” ၼၼ်ႉလီလီယဝ်ႉ။ ပေႃးတေပၼ်တၢမ်ႇတၢႆႇ လႆႈၵဝ် ၵၼ်ပႃးတူဝ်လိၵ်ႈလႅင် မိူၼ်ၸိမ်ႈၵၢင်ႇပႃးႁၢင်ႈပိၵ်ႇၼၼ်ႉၵေႈ ၵဝ်သႂ်ႇဝႆႉၼႄးႁွၵ်းမူၵ်ႇမႂ်ႉ ယႂ်ႇယႂ်ႇလူင်။ ႁဝ်းတင်းလွႆႉၶဵဝ်လႅင်းမၢဝ်း ထွတ်ႇႁၢင်ႈပၼ် ၼင်ႈတီႈၵွင်ႈၽူႈထတ်းသိၼ် ၼၼ်ႉသေႁွၼ်ႇယဝ်ႉ။ တီႈႁိမ်းႁွင်ႈၼၼ်ႉ သမ်ႉလႆႈႁၼ်ထိင်ႈ ပေႃးလၵ်ႈၽြႃႉၸဝ် ၵွၵ်ႇတၢင်း ၼွၵ်ႈ ၵၼ်ၵူၼ်းႁၢမ်ၵဝ်ပႃးတင်းတင်ႇငၵ်ႈဝႃႈၼၼ်ႉၵေႈ ႁူႇလၢမ်းၼင်ႈတူလႆးမႃး။ သင် လိူဝ်ႉဝႆႈ ၵပ်ႈမိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ပေႃးဝႆႈႁူႇၼင်ႈၼၼ် တေပၼ်တၢမ်ႇသင်ၵေႈ ၵမ်ႉႁူႉ။ ၸႂ်ႈတင်း ဝူၼ်ႉမၼ်ႈႁူႇမိူဝ်ႈလူဝ်းၵိပ်ႉၼင်ႈၼၼ်ႉ ႁွၼ်ႇၵိူဝ်ႈ။

ပၼ်ဝၢင်းပၼ်ဝၢင်း ၸဝ်ႈၸဝ်ႈၵွၵ်ႇၵွၵ်ႇ။ ၽူႈၵၼ်ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း သပ်းလႅင်းပၼ် ၼၼ်ႉၵေႈ ၵဝ်ၽႂ်ႇၸၸႇလူင်သပ်းလႅင်းပၼ်ၶလႈ ၵၼ်လွႆပၼ်ၵၼ်လွႆ ၵမ်ႉပေႃးပွင်ႇသင် လီလီ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈဝႆႈ ၸၵ်ႉၵူႈမိူင်းမိူင်းတေမႃးၼႆၶလႈ ၸဝ်ႁၢင်ႈၸိူင်ႈပၼ်ႁၢင်ႈလီလီဝႆႉ ၵူႈတီႈ တီႈယူႇယဝ်ႉ။ မၢင်ႇတီႈၼႆႉ ၵၢပ်ႈႁၢၼ်လင်ႇၶိုၼ်းတႃးမွႆႇမွႆႇႁွလႆး။ ပၼ်ႇႁူႇပၼ်ႇမႃး ၽဵဝ်ႁွင်ႈ ၶၼ်ပိုၼ်းလၵ်ႈၽြႃႉမိူင်းတီး၊ ၸဝ်ႈႁူႇတူလႆး ၶတႇၵဝ်လိူဝ်ႈလၵ်ႈၽြႃႉၵေႈပၼ်လိူဝ်ႈၸၸႇ မိူဝ်ႈ ႁွၼ်ႇၼၼ်ႉၵေႈ တေပၼ်လိူဝ်ႈၸၸႇႁိူဝ် ၵမ်ႉၼၼ် ဝႃးလင်မႃး ၸၸႇၸဝ်ပၼ်လိူဝ်ႈဝႆႉႁိူဝ်ၵေႈ ၵမ်ႉႁူႉယဝ်ႉ။ လိူဝ်ႈလၵ်ႈၽြႃႉတႆး၊ လိူဝ်ႈၼၢင်းၽြႃႉတႆးႁဝ်းၵေႈ ၵမ်ႉလႆႈႁူႉ ၵမ်ႉလႆႈ မႃသင်မႃးသေတူဝ်။ ၵူလႆးလႆႈဝႆႈ ပၼ်လၵ်ႈၽြႃႉတႆးၼႆယဝ်ႉ။ ၵူႈတီႈတီႈ တိမ်ႈဝႆႉတူဝ်လိၵ်ႈ

တႆးၵေႃႈ ဢမ်ႇလႆႈႁၼ်မၼ်းသေတူဝ်။ ပီၼ်တူဝ်လိၵ်ႈၸၶႇၸလႈ တူဝ်လိၵ်ႈၶိင်းၵလီတ်ႈ မူတ်း မူတ်း။ သင်လိူဝ်ႉဝႃႈဢမ်ႇလွင်ႈမီးပၢင်တုမ်လူင်မၼ်းၸလႇလၢႆးလၢႆးၸတႉ တင်းတေဢမ်ႇႁူႉဝႃႈ ပီၼ်ၶွင်တႃးယူဝ်း။ ႁူးပွၵ်ႈ ပေႃးတေမၼ်းလီပ်ႈၵီၼ်းတီႈႁေႃမိူင်းတီးၼၼ်ႉ လႆႈသိုဝ်ႉၶီပ်းမွႆး တႃႇ တေၶဝ်ႈလီပ်ႈၵီၼ်း **10** ယွၼ်ႇသေလၢင်ႇလႆႈၶဝ်ႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၸတႉ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပီၼ် ၶၵ်ႇ မိူင်းၸလႈႁိုဝ် ဢမ်ႇၼၼ်ၵေႃႈ ၼပ်ႉပႃးၵႃႉၶၼ်မၼ်းယဝ်ႉႁိုဝ်ၸတႉ ဢမ်ႇႁူႉ။ ဢမ်ႇလႆႈၵွၵ်ႇ သင်ႁွလ်ႇ။ တႃႇႁဝ်းတေလႆႈမၼ်းၵီတ်းပၢင်တုမ်တီႈမိူင်းၶွၼ်ၼၼ်ႉ ပီႈၼွင်ႉၼေႃႈၽိူၵ်ႇၶဝ် ၵွၵ်ႇ ငိုၼ်းပၼ်လူင်ပွင်လိုင်ႈၸၶ, ၵႃႈႁိုဝ်ၵႃႈႁႃၵေႃႈဢမ်ႇႁူႉ။ ႁဝ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉ ယၢမ်ႈပီၼ်သိုဝ်းယွႆႇသိုဝ်း လူင်မၼ်း မိူဝ်ႈလိူဝ်သမ်ႉတႃႇတေသိုၼ်းႁႃထွမ်ႇပိုၼ်းလၢဝ်ႈၵဝ်ႇ လႆႈၵွၼ်ၵၼ်မၼ်းႁူပ်ႉႁၼ်ၵၼ်။ မူၼ်ၸၶႇပျူႉလိင်း ၶၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉႁိုဝ်။ ၶဝ်လၢဝ်းသိုဝ်းယွႆႇယွႆႇ မိူဝ်ႈလိူဝ်သမ်ႉပီၼ် ၶၼ်ၵွၼ်ႇ သေဢမ်ႇၵႃး သမ်ႉဢမ်ႇမီးမၢၼ်ႈမီးမိူင်းၼၼ်ႉ ၵွတ်းၶၼ်ၼေမၼ်းယွၼ်းၵွင်ႈ တီႈမိူင်းၸၶႇ ပၼ်ငိုၼ်းၸၶႇသေ ၸွႆႈႁဝ်းထူပ်းၵၼ်သိုၼ်း။ ၸၶႇတေလႆႈၼမ်ႉမီတ်ႈၼမ်ႉတွၼ်း မၼ်းတင်းၼမ် ယူႇၵေႃႈႁူႉယူႇ။ ၵတ်ႉၵႃး ၸၶႇတင်းပၼ်ၵွတ်းႁွၼ်ႇၼေ။ သင်ဢမ်ႇၼၼ် ၶၼ်ဝႃႈႁၢင်ႈႁေႃ ႁဝ်း၊ လၢဝ်းသိုဝ်းႁဝ်းမီးယူႇႁူးတီႈတီႈၼၼ်ႉ ယမ်ႈလူၺ်း ပပ်ႉႁွလ်းၵေႃႈ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၸတႉ ပီၼ် တူဝ်ထူပ်းယဝ်ႉ။ ၽွင်ႉၶွႆႈၶႆၵီၼ်ၵေႃႈ ဢမ်ႇပီၼ်သင်ယဝ်ႉ။ ၵတ်ႉၵႃး ၶဝ်တင်းမၼ်းၶႆၵီၼ်ႁဝ်း ႁွၼ်ႇ။ သင်ဢမ်ႇၼၼ် တင်းတေဢမ်ႇႁူႉသင်ထိုင်ႈယဝ်ႉ။ ပေႃးဝႃႈ ပိူၼ်ႈ တေယွၼ်းမၼ်းၵွတ်း ၼွင်းမိူင်းလူင်ပွင်လိုင်ႈႁဝ်းၼၼ်ႉ လွင်ႇတေပီၼ်လႆႈၵေႃႈဢမ်ႇလွင်ႈ။ ဝူၼ်ႉမိူၼ်ႈၼၼ်ႉသေ ၵတ်ႉ ၵႃး တင်းမီးႁူၼ်းၶွႆႈၶႆၸလႈ ၶွႆႈသိုဝ်ႉႁွၼ်ႇၵူဝ်ႈ။ ပေႃးသိုၼ်းဝူၼ်ႉမိူၼ်ႈလၢဝ်း ၶိုဝ်းၵဝ်ၼၼ်ႉ သမ်ႉပေႃးလႆႈထိုင်မွၵ်ႈၼၼ်ႉယဝ်ႉႁႃး ၼၼ်ၵေႃႈ ၶေႃးၸုမ်လွမ်းလူင်လၢင်ယဝ်ႉ။ တေႁိုဝ်ႈႁိုင်းမွႆႇ သုင်သိုၼ်းႁိုဝ် .... တေဝွတ်ႈဝၢႆးမွတ်ႇႁႆႈႁိုဝ် .... တႆး ၶူလႆး တႆး။

လိၵ်ႈၵႅၼ်းတူလႆးႁေႃမိူင်းတီး လႆႈၵိၼ်ၶဝ်ႈတီႈႁူင်းလိမ်းမိူင်းတီး ၶၼ်ယွႆႇယွႆႇယၢဝ်း ယၢဝ်းလူင်။ ႁူၼ်းႁူးတီႈတီႈမၼ်းၼၼ်ႉၼမ်ဝႃႈၼမ်။ ၽွင်ႉပီၼ်ၽွင်ႉ လုၵ်ႉတီႈလွႆႇမၼ်းၼၼ်ႉ ပႆႇလႆႈႁူႉ ၵၼ်မူတ်း။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ ပႆၵွၵ်ႇတၢင်းၼွၵ်ႈႁူင်းလိမ်း ၼိူဝ်သိၼ်ႈတၢင်းလူင် တီႈၵိမ်း ႁွမ်းၵၢတ်ႇမိူင်းတီး။ ၵမ်ႈၽွင်ႈ ပေႃးၽိူဝ်ၼွင်းၵၢတ်ႇယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈတွင်ႉၶိမ်ႇဝႃႈၶိမ်ႇ။ မိူဝ်ႈ ၼၼ်ႉ ပီႈၼွင်ႉမိူင်းတီးၶဝ် လိူင်ႉၶဝ်ႈၽေၵ်းၶွႆႈၸႂ်းသႆလိၼ်ႉတႆး။ ၵၢင်ၼွႆႉလဝ်ႉလႆႈၵိၼ်တီႈမိူင်းၶွၼ်

ဢၼ်ႉ ၵမ်ႇပေႃးထုၵ်ႇမိူၼ်ႈ ပီႈၼွင်ႉတႃးထူဝ်ႇဢဝ်ႈ။ တိုၵ်ႉလုၵ်းသေ ဝႆႉသႂ်ႈဝႆႉၼႂ်းလႆႈၶၢၼ် ပီႈၼွင်ႉတႃးသူၶႃး ၸႅႇသူၶႃး ၵမ်ႇႁူႉယဝ်ႉ။ မၢၵ်ႇႁူဝ်ၵေႃႈ တိုဝ်းဝႆႉလီမ်ဝိတ်းဝိတ်း။ မၢၵ်ႇ ႁူဝ်လမ်၊ သိုဝ်ႈၼုဝ်းၵေႃႈဢၼ်လမ်၊ ဢၢၼ်းဝႃႈ တေထႆႉၶၢင်းၸႆၵေႃႈ ပိၼ်ၶဝ်ပႆၸိူဝ်ၼုၼ်တၢင်း လူင်။ ၸူၵ်ႉပိတ်ႇတႃႇတေဢွၵ်ႇမိူင်းတီး သမ်ႉပေႃးတိုင်ႈမႃးယဝ်ႉ။ ၵေႃႉဢၼ်ဢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း လူတ်ႉၶဝ်းဢၼ်ႉၵေႃႈ ပေႃးၵိၼ်ႇၶူဝ်ၶဝ်းလိူဝ်းၸႆႉယဝ်ႉ။ ဢွၼ်ၵၼ်မိုၼ်ႈၸိူဝ်လူတ်ႉၽႂ်မၼ်း ၵေႃႉဢၼ်ဢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းထိတ်းလူတ်ႉဢၼ်ႉ ၶၼ်ၵိၼ်ႇမိုၼ်ႈၵိၼ်ႇလူင်းယဝ်ႉၵေႃႈ လူတ်ႉ ဢွၵ်ႇၵမ်းလီဝ်ယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ ၶဝ်းပိၼ်ၼွၵ်ႇမိူင်းၼလ ၶဝ်မီးပုၼ်ႈၽွၼ်းဢမ်ႇၸႄႇယဝ်ႉ။ ပေႃး ႁူၼ်းပႆႇၵုမ်ႇၸႆ တူလ်ႈၶဝ်မၢင်ႉဝႃႈမၢင်ႉ။ ပိုၼ်ႈမိူဝ်းလဝ်ႈႁိုၼ်းၶပ်ႉၼွၵ်ႇၸႆႉ ပုၼ်ႈၽွၼ်းၽႂ် မၼ်းၶၢပ်ႇလႆႈၽိုင်ႇၽိူၼ်ႈလီၵျူ။ လႆႈၸွမ်ဢၢမ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃး သၢဝ်းပီးပႆႉဢၼ်ႉ ပေႃး သွၼ်းဢမ်ႉ ၸိုင်ႈပီးၸိုင်ႈပွၵ်ႈ လႆႈဢွၼ်လုၵ်ႈဢွၼ်ႇယိင်းလႆႉ ၵေလိၵ်ႈလႆႉဝိင်းမူႇလေး သေ လႆႈမိူဝ်းမူၼ်းလွၵ်ႈလွမ်းပီႈၼွင်ႉမိူင်းၸွမ်။ တေလႆႈႁူႇမွၵ်ႈ သီႇၶႃးပီး သီႇၶႃးပွၵ်ႈၸင်ႇ ႁဝ်ႇ။ မိူဝ်ႈၼိုင်ႈၼၼ်ႉၵေႃႈ လႆႈဢၢမ်းလွင်ႈပီႈၼွင်ႉမိူင်းၸွမ်ၶဝ် ၶပ်ႉတွၼ်ႈၶဝ်း၊ လွင်ႈယူႇသဝ်း ၵိၼ်ယူမ်ႉၼလႇလိူဝ်းၸႆႉ မၼ်းတီမ်ထူၼ်ႈပူၼ်ႉၸႄႇၼလ လႆႈလွမ်ၵိုင်လႆႈ ႁူဝ်ပေႃးပိူၼ်ႈမႃး တၢင်းၶဝ်းဢၼ်ႉႁွလ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼိုင်ႈၼၼ်ႉ လၢႆးႁူလ်ႈ တိုၵ်ႉလင်ႈတေၶဝ်ႈႁၢၼ်ႁွလ်း။ မိူဝ်ႈ လီဝ်ၸႂ်းႁူင်းပွႆးၸဝ်ႈၶၢင်းသိုင်ၸႆႉ ပိၼ်ႁူၼ်းလူင်ၵေႃးၸိုင်ႈဝႆႉ။ ပေႃးၽိုဝ်မိူင်းၸွမ် ယွၼ်ႉပိၼ် ပွႆးလႆႈပႃးတၢင်းႁၢႆႈတၢင်းမူၼ်းၸႂ် လွမ်းၸႂ်းပွႆးၼလ လႆႈမိတ်ႈၵၼ်တင်း လၢႆးလိုင်းၸၢင်းလိုင်း ဢၼ်လိုဝ်ႈသိုင်ယႂ်ႇ လၢႆးလိၼ်ပဝ်း၊ လၢႆးသိူၵ်း၊ ဝၼ်ႉသိုဝ်းသၢမ်ၶဝ်လိူဝ်းၸႆႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈယူႇ မိူင်းၸွမ် ၶဝ်တူလ်ႈထိုင်ၶပ်ႉတွၼ်ႈလုမ်းၶဝ်း။ ပေႃးၶဝ်ၽိုဝ်မူႇလေးမႃး ၽႂ်သၢင်ႇတေႃႇၵေႃႈ ၽႂ်ဢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း၊ လႆႈမွၵ်ႈႁၼ်ၸွင်ႉႁၼ်သေ မိုၼ်ႈၶပ်ႉတွၼ်ႈၶဝ်။ ႁူလ်းၸႄႇ၊ ၵမ်ႇတီမ် ထူၼ်ႈၽိုင်ႇပိင်းၶဝ်ႁွလ်း။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၸႆၼလ လႆႈဢႃးၸႄႇၵိင်လွၵ်ႈလွမ်း။ မၢင်ႇပွၵ်ႈၶဝ်ထၢမ်မႃး ဢၼ်ၶဝ်းႁူႇမူၼ်းလွၵ်ႈ တီႈမိူင်းၸွမ်ၸႆႉ ၽႂ်ဢွၵ်ႇငိုၼ်းပၼ်၊ ငိုၼ်းတိုဝ်းလဝ်ႈႁဝ်ႇ မူႇလွၵ်ႈလုမ်း လွၵ်ႈ ၶၢမ်ႇသိင်ႈပၼ်ၸႆၼလ ၶဝ်းလင်ႇတွပ်ႇပၼ် လွင်ႈႁူႇမႃး ပီႈၼွင်ႉမိူင်းၸွမ်ပေႃးမႃးၶပ်ႉ တီႈလေးႁဝ်ႇ။ သူင်ႇထိုင်လေးႁဝ်ႇၼတ။ ပိၼ်ႁူၼ်းၸွၼ်းၵေ ဢၼ်မီးလူတ်ႉမီးႁႃး လိုဝ်းဢၼ်ႉ သူင်ႇပၼ်ၶပ်ႉပၼ်၊ ငိုၼ်းလုၵ်ႈလဝ်ႈၼတ ၵဝ်ၶၢင်းၽႂ်မၼ်းမႃး။ လွင်ႈမူၼ်းသိုဝ်းလွၵ်ႈၼတ လႆႈ

PlecmO

ၽိုၵ်းမွၵ်ႈသၢမ်သီႇဝၼ်းသေၵႃႈ။ ၼႂ်းၵေႃလိၵ်ႈၾိင်ႈတႃႇ ဢဝ်ငိုၼ်းႁွင်ၵၢင် ၵမ်ႉထႅမ်ပၼ်ၵမ်ႈ ၽွင်ႈယူႇ။ ပေႃးၵႃႈၵေႃႈ လႆႈသၢင်ႇလူႇ တင်း လႆႈဢွင်ႇထူလုၺ်း ႁွင်ႉပႃးလွမ်းယူႇလႄႈ မၢင်ႊ ပွၵ်ႈ လွင်ႈမူၼ်ႊလွင်ႉၶပ်ႉၶိုင်မႄးၵေႃႇလႄႈ ၶိုၼ်းၽိုၵ်းထႅင်ႈ တီႈမိူင်းၶွၼ်ထႅင်ႈ သွင်သၢမ်ဢၼ်။ သိူဝ်ႈၶူဝ်းၵေႃႈ ၵႃႊၼင်ႇပဵၼ်လႆႈၼၼ်ႉ ၶပ်ႉၶိုင်ႁွႆႈတေႃႇတႄႉႁၢင်ႊလီလဵပ်ႈ တၵႃႈ။ ႁွႆႈ ပေႃးၶိုတ်းၶဝ်တႄႉ တေႁဵတ်းႁိုဝ်ပဵၼ်လႆႈ။ ၶဝ်ပဵၼ်ၵူၼ်းၵိၼ်ငိုၼ်းႁူဝ်လိုၼ်ၾၢႆႇ လုမ်းတႆးတွႆႈ ၶူင်း။ လွင်ႈယိပ်းတိုဝ်းလူၵ်းလၢႆႇလိူဝ်းၼႄႉ လႆႈတၢင်ႇသၢႆႇမၢႆႇသေ သုင်းတိုဝ်းဢဝ်။ ႁပ်ႈၼႆလႄႈ ၶဝ်ဢၢမ်းႁဝ်းလိူဝ်းၼႄႉ။ တၢင်းၵႃႈၵေႃႈ ဢဝ်ၶၢဝ်းယၢမ်းမၢင်ႉသေ ၽိုၵ်းဢၼ်ႁူၺ်းလႄႈ ပေႃး တိူၵ်ႈတင်းၶဝ်ၼႆ လွင်ႈဢူၼ်ႈဢွၼ်ႉၼၼ်ႉ မၼ်းၵႃႈၵၼ်ၼႄႉယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈလိူဝ်းၼႄႉ ၶဝ်ႁူႉလွင်ႈ ႁဝ်းသေ တင်းဝႃႈ

"ပဵၼ်လႆႈတၢင်းသူႁွၼ်း .... ပေႃးတၢင်းႁဝ်း သင်ဢမ်ႇလွႆႈ ငိုၼ်းလူင်ပွင် လိုင်ႈၼႆ ၽႂ်ၵေႃႈဢမ်ႇပဵၼ်လႆႈ" ၼႆဝႃႈ။ တီႈၼိူင်ႈလႄႈတီႈၼိူင်ႈ မၼ်းဢမ်ႇမိူၼ်ၵၼ်၊ ၶဝ်တင်းယွင်ႈ ဢၢမ်းႁဝ်းႁွၼ်ႉဢူဝ်ႈ။

မိူဝ်ႈလိူဝ်ၵေႃႈ လႆႈလွမ်ၵိင်လွႆႈဢႃးၼေႃထႃႈ ၵူဝ်ပေႃးပီႈၼွင်ႉဢၼ်ႁပ်ႉတွၼ်ႈႁဝ်း လိူဝ်းၼၼ်ႉ။ သင်လိူဝ်ႉဝႃႈ တေမႃးလႄႇတၢင်းႁပ်ႉၼၼ်ႉ ႁဝ်းလုၵ်ႉလႆႈၶိုတ်းပိူၼ်ႈ ဢမ်ႇၶိုတ်းပိူၼ်ႈ ၵေႃႈ တေလႆႈလိုၼ်ႈတေႉယဝ်ႉ။ လုၵ်ႉတီႈႁေႃမိူင်းတီး သိုပ်ႉတေႃႇပေႃးၽိူဝ်မိူင်းလႃႉ (ဢၼ် ၶႄႇၶဝ်ႁွင်ႉဝႃႈ ယိၼ်ႉၵိူင်း) တင်းတၢင်းပဵၼ်လွင်ႈႁၢင်ႊလီတူင်ႈၼႄး တူလုၺ်းပေႃးၽွမ်တႃဝ်ႉ ယဝ်ႉ။ တီႈဢၼ်လဝ်ႈတႃႈၶုၼ်တႃး တေတႄႇမၢၼ်ႈမိူင်းႁၢင်ႈႁေႃႈၼၼ်ႉ ႁိမ်းႁွမ်းမၼ်း လႆႈႁၼ် တူင်ႈၼႄးယွႆႇ ၵၢင်ႈၼမ်ၼမ်။ ႁၢင်ႈႁေႃလဝ်ႈၽေႃႉ ၵမ်ႈၼမ်မီးၼိုဝ်ၶွင်း ဢမ်ႇၼၼ် ႁၢမ်ႉသင် သေၶွမ်းႁွမ်း၊ ၼမ်ႉလီလိၼ်လီ။ လိူဝ်းၼႆႉၸႂ်ႈမိူၼ်ၵၼ်ၵူႊတီႈယဝ်ႉ။ မိူၼ်လိူင်ႉယၢမ်ႈႁၼ်မေး လေးလႃၼ်ႉ၊ သႆၶီ တင်း မိူဝ်ႈလိူဝ် ႁၼ်မိူင်းတီးလိူဝ်းၼၼ်ႉ မိူၼ်ႁၼ်ၼေႃယဝ်ႉ။ လႆႈယွင်ႈ ယေး တၢင်းၵတ်ႉၶၼ်ႉလိူဝ်းတႃးၶုၼ်တႃးႁဝ်း ၶပ်ႉၶိုင်မေႃလိူၵ်ႈဢဝ်ဢွင်ႈယူႇလီၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ယွမ်ႉမိူင်းတီးမိူင်းလႃႉၼၼ်ႉ ယူႇၶိုဝ်လုတ်ႉတင်းဝၼ်း တူလုၺ်းတႃပေႃးၵူၼ်ႉ တူင်ႈၼႄးတင်းႁေႃ မႆႉယၢဝ်းလူင် လိပ်ႈလွမ်းႁိမ်းမၼ်း ၶုၵ်းလွႆႈလႆႈမိူဝ်ႈလွႆႈၵေႃႈ လွႆႈသိုဝ်းလွမ်းမိူဝ်ႈၼၼ်ႉယူႇယဝ်ႉ။ ၾိူဝ်ၶွတ်ႈမိူင်းလႃႉ လႆႈယိင်းၼုမ်ႇၶဝ် ႁႆႉႁွင်ႊမွင်းသိုင်းၵႃႈလွမ်းတၢင်း တင်းသွင်ၾႆႉသေ

ႁပ်ႉတွၼ်ႈလုမ်းႁဝ်း။ ႁွင်ႉပီႈၼွင်ႉတႆးၸိူဝ်ႉ ပၢၼ်ႁွင်ႉပွတ်းၶွၼ်ႇ ၶမ်ႇယၢဝ်းမိူၼ်ႁဝ်း တင်း ႁွင်ႉၵူႈလွမ်းၵၼ် မၼ်းလီတ်ႈသိဝ်းသေ မဝ်မၢင်တူင်ႉၸိုင်လွမ်းၶႃႈ တူၺ်းထုၵ်ႇလႆႈတေႉ ယဝ်ႉ။ ႁွင်ႉၶဝ်ၵူႈၼႆႉ မၼ်းၶမ်ႇလႆႈႁွၺ်း ၸိူင်ႈသိူင်းသွင်သိူင်း။ ႁွင်ႉမီးမွၵ်ႇလီတ်းပိုတ်ႇ လုၵ်ႈ တင်းႁဵ,တင်းၵူႈတင်းႁၢၵ်း သိင်ပေႃးပၼ်းလူင်ဝႆႉယဝ်ႉ။ ၶဝ်ႁပ်ႉတွၼ်ႈႁဝ်းတီႈ ဝတ်ႉႁႅင်းမိူင်းလၢႆ။ ႁွင်းမူးၶမ်းၵေႃႈ ႁၢင်ႈလီလီပ်ႈၵၼ် တင်းတၢင်းၵူႈယူႇယဝ်ႉ။ သမ်ႉၸဵဝ်း ဝႆႉတႃႇတေမူၼ်ႈလႆႈပၼ်ႁဝ်း။ လၢႆးလိူင်းၸၢင်းလိူင်းၶဝ်တင်းၸမ် ႁၢင်ႈမိူင်ႈသႃးၸွၼ်းဝႆႉ ႁူး ၽင်မၼ်းယူႇ။ လႆႈပႆတၢင်းၶိုၼ်ႈတွတ်းယႂ်ႇၸိူင်ႈ လင်ႇၽိုဝ်တီႈႁွင်းမူး။ ၶႆႈႁိူဝ်ႉဝႆႉၵိတ်းၸိူင်ႈ ၸင်ႇၵဝ်ႇ။ တီႈၶၼ်ၶပ်ႉဝႆႉတင်ႇၸင်ႈၸၼ်ႉ ၶွၼ်ၵၼ်ၸင်ႈၶဝ်တီႈယူႇၽင်မၼ်း၊ တမ်းဝႆႉ ပၼ် ၸမ်ႉသူမ်ႈၵေႃႉတဝ်ႈၶႃႈ ၽုၺ်ႇသေလုပ်ႇၵိၼ် လွင်ႈမွႆႈ ပေႃးယွမ်းႁူၵႇ,ၵမ်ႈၽွင်ႈယဝ်ႉ။ တီႈၸွႆးဝၢင်း ပိူၼ်ႈၶႃပႃးမၢၵ်ႇသူမ်ႈၶႃႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈသိုဝ်ႈၵိၼ်။ ပီႈၼွင်ႉမိူင်းလၢႆၶဝ်ၵေႃႈ မႃးလိင်ႉလၢႆႇၵႃႉ မၢၵ်ႇသူမ်ႈႁေႃႇပူၵ်ႉဝႆႉ ၶၢပ်ႈလီၵိၼ်ၸႄႇယဝ်ႉၶေႃႈ။ တၢင်းၵိၼ်ၵေႃႈ လႆႈ ၵိၼ်၊ လိူင်းၵေႃႈၶႃႇမူၼ်ႈလႆႈယဝ်ႉ။ တၢင်းၵူႈလိူင်းၼႆႉ ႁဝ်းပၢၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးမၢဝ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ တေပွင်ႇယူႇ။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈ တေၶမ်ႇပွင်ႇ။ ပီႈၼွင်ႉတႆးလူင်ၶႃႉ ၶၢပ်ႈၶမ်ႇပွင်ႇသေ ၵိတ်း။ ႁဝ်းတင်းၶတ်းလႆႈသေထွမ်ႇ လင်ႇပွင်ႇၵိတ်းၵိတ်းႁွၺ်း။ ပေႃးလၢတ်ႈၵႂၢမ်းၶႃႉ ႁဝ်းပွင်ႇသေတႃႉၵေႃႈ ပေႃးၸွင်ႉၵႂၢမ်းမႃး ၶမ်ႇပွင်ႇယဝ်ႉ။ ႁိုင်ႁိုင် လင်ႇလႆႈထွမ်ႇၶႃႈ ၶမ်ႇ ပေႃးမွၼ်ႈႁူ ပေႃးၶတ်းလႆႈထွမ်ႇလီလီ ပွင်ႇတင်းၸမ်ယူႇ။ လိူင်းၶၼ်ၵူႈမူၼ်ႈလႆႈၶေၶၼ်ႉ ပၢၼ်လိူင်းတႆးပိူၼ်းလဝ်ႈၽႅၵ်ႉမိူဝ်ႈႁွၼ်ႇ။ မိူင်းၸိူင်ႈၶႃႈမိူင်းၸိူင်ႈ တိုၵ်းၵၼ်ၽၼ်းၸၼ်ႉ ပွင်ႇ မွၵ်ႈၸၼ်ႉႁွၺ်း။ တင်းတူၺ်းၶၵူႈၵၢင်ၵူၼ်းၸမ်ၶႃႈ ၶတ်းလႆႈထွမ်ႇၵေႃႈ တေႃႉၶႃႉပွင်ႇ ႁွၺ်းယဝ်ႉ။ တူၺ်းလိူင်းယဝ်ႉ ၶိုၼ်းၶိုၼ်ႈလူတ်ႉၶိုၼ်း။ လိူဝ်းၶဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းသူင်ႇၶၵ်ႇၸၼ်ႉ ယိပ်းတင်းမူၵ်ႇၸၢၵ်ႈသိင်သေ သပ်းလိင်းၶၸပၼ် ပိုၼ်းပြေးပိုၼ်းမိူင်းလၢႆၵေႃႈ မၼ်းပၢၼ် ၽၢႆႇၶၸ,ၶႃႈ ၶမ်ႇပွင်ႇသင်။ ႁူႉဝူၼ်ႈသပ်းလိင်းလွင်ႈပိုၼ်း ၶၼ်ႁဝ်းၽိုဝ်ၸၼ်ႉႁွၺ်းယဝ်ႉ။ ၵႂၢမ်းၶၸ,ၵေႃႈ တေႃႉၶႃႉဝူႈ ၵိၼ်ၶဝ်ႈၵိၼ်ၸမ်ႉသေ ၶမ်ႇပွင်ႇၸမ်။ တင်းၶိုဝ်လိင်းမၢဝ်း ပွင်းၵၼ် ၶမ်ႇတီမ်တူၼ်ႈထိုဝ်။ ၵမ်းၵမ်းလႆႈလႃႉ လွင်ႈပိူၼ်ႈၶမ်ႇလၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႆး သပ်းလိင်း ပၼ်ႁဝ်းၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈတေမိူဝ်း ၶိုၼ်းလူင်းမႃးလူးလူတ်ႉၵေႃႈ ၶွၼ်ႇႁႂ်းၸုမ်ႇမိူင်းလၢႆၶဝ်

ၵၢဝ်တင်းတၢင်းၵျႈတူင်ႉတၵ်ႉသူင်ႇသင်ႇၶဝ်းမိူဝ်းမႃးယူႇ။ လုၵ်ႉမိူင်းလႄႉၵွၵ်ႇမႃး မီးမွၵ်ႈ သၢမ်လူဝ်ႊမူင်းယဝ်ႉၸလႈ ၼႅတ်ႈၸိူၼ်ႈလူတ်ႉသိုပ်ႇၸၢဝ်းတၢင်း ႁူၵ်းမူင်းၽိူဝ်ႁွတ်ႈမိူင်းမၢဝ်း (သူလုပ်ႇလီ)ယဝ်ႉ။ ႁူင်းလိၵ်ႈၵၢၼ်ပၼ်ၶဝ်းတင်းသိင်ႈလိုဝ်ႈၼႆႉ လိုဝ်ႈသိင်ယွႆႇ၊ ၵႃႈၸၼ်သုင် ဝႃႈသုင်ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼိင်ႇၸၼ်ႉ မႃးၸပ်ႉတူလုၵ်း ၸမ်ႉငိုၼ်းသိူင်ႈၵေႃႉ တူၵ်းသိူင်ႈၼိုၼ်းသၢမ် မိုၼ်ႇၶုႈၶိူင်ယဝ်ႉ။ လၼ်ႉႁူင်းလိၵ်ႈပိၼ်တုမ်ႇလၢဝ်သီႇလုၵ်ႈ။ ၼိင်ႇၸၼ်ႉ မိူင်းမၢၼ်ႊၶဝ်း ပႆႇမီး ႁူင်းလိၵ်ႈလိူင်ႉၸၼ်။ ၸူဝ်းတိုဝ်းၽႄႈလိတ်ႉၽႄႈမႅၼ်ႊ ပိၼ်ၵၢၼ်တေႃႇတိုဝ်းသိူင်ႈပွၵ်ႈႁွၵ်း။ တၢင်းၵိၼ်ၸမ်ႉသူမ်ႈလိုဝ်ႈၼႆႉ လွင်ႈသိၼ်ႈသွင်ၵေႃႈ တီမ်ထူၼ်ႈၸႄႇယဝ်ႉ။ မီးလွင်ႈယူပ်ႈယွမ်း မၼ်း မိူဝ်ႈၼိုၼ်ႈၸူဝ်လႆလၢၵ်ႈ တေႃႉၸူဝ်းၼိုၼ်ႈလူတ်ႉလူင်းလူတ်ႉ ႁူၼ်းၵႂႃႉၸွႆႈႁူင်းလိၵ်ႈၸဝ် ၵမ်ႇမေႃလွႆႈထိမ်၊ သုမ်းတၢင်းၶဝ်းယဝ်ႉ။ ၸိူင်ႈဝၼ်းသိုဝ်ႉၸိူင်ႈၵိတ်း ၸူဝ်းၸမ်မႃး သမ်ႉလႆႈ တေႃႉၼိုၼ်ႈတေႃႉလူင်းၼႆႉ ယၢပ်ႇလွၵ်ႇတေႉယဝ်ႉ။ ၵမ်ႇပႃး လၢႆးသိင်ၽွႄႉ တင်း လၢႆးလိၵ်ၸတႃႉ ၼိုၵ်ႉလူင်ယဝ်ႉ။ ၵၢပ်ႇၸမ်ႉယဝ်ႉ လူဝ်ႇၵိၼ်ၸဝ်ႈၸမ်ႈ။ ပေႃးၵိၼ်ယဝ်ႉသမ်ႉ တေလႆႈတူလုၵ်း လွင်ႈမူၼ်ႈလွင်ႈ ၵၢၼ်တီႈၸေမၼ်း ပိၼ်ပၢင်ႇလူင်တၢင်းလင်ႁူင်းလိၵ်ႈ ၸဝ်ၶၢင်ႈၶႅၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ တေၵိၼ်ၸဝ်ႈ ၸမ်ႈလႆႈလူင်းလူးလၼ်ႉသွင်။ ၶဝ်းတင်းသိင်ႈလိူဝ်ႈၼႆႉ ၵဝ်မႃးမွႆးမႃး ၽိူဝ်ၵွင်ႈ ၵိၼ်ယိမ်ႉ လင်ႇၶၼ်ၵၼ်လွတ်ႇလွတ်ႇယဝ်ႉ။ ပိၼ်တၢင်းၶဝ်းႁိူဝ် ၵမ်ႇၸၼ် ပီႈၼွင်ႉတႆးတၢင်း လႆႈႁိူဝ် ဝူလုၵ်းဝႆးတင်းၸမ်ယူႇ။ ၵၢပ်ႈႁူႉလၵ်ႈယူႇၵေႃႈပႃးတင်းၸမ်။ ပီႈၼွင်ႉၸႄႈၽိူၵ်ႇၸဝ်၊ ၵျူႇပၢၼ်ႇ၊ ၸိတ်ႉၸမ်ႉ၊ မိူင်းလၢဝ်းၵေႃႈပႃး။ ပီႈၼွင်ႉမိူင်းထႆး ၵမ်ႇပိၼ်မႃး။ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈ ၵျေႃးၵႃႇ “သႃး” ၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ၸဝ်ႈၽၵ်းၵေႃႈ မၼ်းပိၼ်တႃႇပီႈၼွင်ႉၵူႈမိူင်းမိူင်းၸလႈ ၼွႆႈပေႃး ထုၵ်ႇသႃႇလိၼ်ႉတႆးၼႆႉ ယၢပ်ႇဝႆႉယဝ်ႉ။ မီႇၸဝ်ႈၽၵ်း တေမီးမွၵ်ႈသီႇၶျႈသိပ်း၊ မၢၵ်ႇမႆႉမၢၵ်ႇ တွၵ်ႇ၊ ၸမ်ႉသူမ်ႈၸမ်ႉဝၢၼ် ၸပ်ႉၸိုင်ဝႆႉပၼ် တီမ်ထူၼ်ႈပူၼ်ႉလိူဝ်ယဝ်ႉ။ တင်းၵၢၼ်ပီႈၼွင်ႉ တၢင်းမိူင်းတႆး ၶဝ်းၵပ်းၵႂႃႇလူလုပ်ႈၵႃႈၸၼ် တေလႆႈမႃးၸဝ်ႈပၢင်ၵုမ်လူင်ၸၼ်ႉ ပေႃးဝူၼ်ႉမိၼ်ႈ ၵၢၼ်ၶဝ်းလႆႈယူႇလႆႈၵိၼ် လႆႈၵျႃႇလႆႈမႃးလိူဝ်ႈၼၼ်ႉသေ လီၵၢႆပိူၼ်ႈယဝ်ႉ။ ငိုၼ်းၵၢၼ်ၶဝ်းလႆႈ ႁွမ်မႃး ၸိူင်ႈၵေႃႉတူၵ်းႁူၵ်းမိုၼ်ႇၶျႈ တင်းၶဝ်းတေလႆႈမႃးပိတ်ႉၵဝ်ႈဝၼ်း ၵႃႈၸွၼ်းတင်း ၵမ်ႇၵႃးယဝ်ႉ။ ပီႈၼွင်ႉတႆးတၢင်းၶဝ်း ပေႃးတေဝ်ႈၽြႃး တူၵ်းၵေႃႉလႆႈသိၼ်ၸတႃႉ ၵမ်ႇသေ

လႆႈ။ ၵမ်ႉတၵ်ႉသီင်တၵ်ႉသီ။ မူဝ်ႈလီဝ် ပီၼ်ႇၵူၼ်းမႃး တေၶိုၼ်းလႆႈမႃးထွမ်ႇတူၺ်းပိုၼ်း ၶိူဝ်းလဝ်ႈၵဝ်ႇၼႆႉ ၵႃပ်ႈသေးလႆႈလူင်လၢင်ယဝ်ႉ။

ၵိၼ်ၶဝ်ႈၶမ်ႈယဝ်ႉလူင်းတၢင်းတွႆႈ ပႆလူးပၢင်မူၼ်ႊသိူဝ်း တၢင်းလင်ႁူင်းလီမ်း။ တင်ႇၽွႆတင်ႇမၼ်း ႁၢလိူၵ်ႈၼင်ႈယဝ်ႉ ၼိူင်ႈလူဝ်ႊၵီပ်ႉၵမ်းၵွၼ်ႇသေ ပၢင်မူၼ်ႊသိူဝ်းၸတႇ ယဝ်ႉ။ တၢင်းၵျႈတၢႆးယႃးတၢႆးသႃး၊ တၢႆးလီမ်း၊ တၢႆးသိပ်းသွင်ပၼ်းၼေႃး ၵိၵ်ႇပႃးလုမ်းမူၼ်ႊလွႆ မိူင်းမၢဝ်းၶဝ် မူၼ်ႊလွႆလီပ်ႈထုၵ်ႇလွႆၵူႊၵေႃႉၼႆႉ တူၺ်းၼေႈၵေႈႁူႉလီၼေႇယဝ်ႉ။ မူဝ်ႈယဝ်ႉ သိမ်းပၢင်ၵဝ်တင်းတၢင်းၵျႈႁွင်ႊမွင်းပၼ်ႇတူင်ႇ ၵွၼ်ၶဝ်ႈၵျႈတင်းၼမ် မၼ်းမူၼ်ႊသိူဝ်းလွႆ ၼေႇယဝ်ႉ။ ၶီဝ်လီင်းမၢဝ်းၶွႆႈၵျႈ ၵမ်ႉယိူၼ်ႉလႆႈၸလႈ ၶဝ်ႈၵျႈလွမ်းတေႃႉတေႃႉဝျႈဝျႈ ပေႃး ၵမ်ႉမီးတၢင်းမွႆႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ၵၢင်ၶမ်ႈသိပ်းၵီတၢႆးမူင်းလင်ႇသိမ်းပၢင် ၶိုၼ်ႈတီႈၶွၼ်း။ ႁွပ်ႈ ႁူဝ်ႉၼေႇၸလႈ တမ်းႁူဝ်ၵေႈ လပ်းၵမ်းလီဝ်ယဝ်ႉ။ သီင်ၽွင်ႊၽီင်ႊၵၢင်ၼွႆၼႆႉ မႃးယႃႉလႃး တႃၶွၼ်းတေႃႉယဝ်ႉ။ ၵႊပႆႇယိပ်းမေႃးယူႇတိၵ်းတိၵ်း။ တင်းသွင်ၵေႃႉလုၵ်ႉယဝ်ႉၵေႈ တႃ တင်းပႆႇၶွႆႈမိုၼ်းလီလီ။ ပေႃးၵမ်ႇၵျီတၢႆးၽွႆး ပိူၼ်ႈသမ်ႉတေလႆႈပွႆႉႁဝ်းယဝ်ႉၸလႈ မၢင်ႉတင်း သွင်ၵေႃႉ။ ႁွၵ်းႁူဝ်ပေႃးၶွႆႈလေႃႇၵၼ်ယဝ်ႉ။ တႃးၼေႈယွမ်ႉသူပ်းၵေႈ ၵမ်ႇတၼ်းယိၵ်းမၢၼ်ႇ။ လႆႈသီင်ၽျႃႉပေႃးမႃးတွႆႇၽၵ်းတူယဝ်ႉၸလႈ ၵဝ်ၶူဝ်းတၵႃႉၶူဝ်း ယီတ်ႈသွႆႇတိူၵ်ႈၵိုတ်းၽွႆး ၽွႆး သေလူင်းၵိၼ်ၶဝ်ႈၽွႆပႃးတၢင်းၵိၼ် တီႈလၼ်ႉတွႆႈၵေႃႈ။ တေၶွႆႈၵိၼ်မိူၼ်လိူင်ႉ ၶဝ်ႈသွႆး တၢႆး ၵပ်းထူဝ်ႇၽူးၸတႉ ၵႆဝျႈၵႆသေ တေလႆႈၵျီတ်း ပီႈၼွင်ႉၼေႈၽိူၵ်ႇၶဝ် ၵမ်းၼိူင်ႈယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ယဝ်ႉ ၶိုၼ်းၵဝ်ၼမ်ႉထူဝ်ႇ ထွင်းလူင်းၶေႃး၊ တူၺ်းမူင်းမိူဝ်း လိူဝ်းပိူၼ်ႈၵိၼ်ယဝ်ႉ ပေႃး မၢင်ႉယူႇႁၢင်းၽွႆမၼ်း။ ထုင်းၼေႈၽိူၵ်ႇၶဝ် ၵိၼ်တၢင်းၵိၼ်တၢင်းယီမ်ႉ ပိူၼ်ႈၵမ်ႇပၼ်လိူဝ် သေတႃႉၵေႈ ၵၼ်ႁဝ်းတႃႁၼ်ၵဝ်မႃးတၢင်းၵိၼ်ၸတႉ ၵမ်ႇမူတ်းလႆႈ၊ တင်းသွင်ၵေႃႉ မၢင်ႉ ၶတ်းလွႆၵိၼ်။ ၵိၼ်ယဝ်ႉၶိုၼ်းၶိုၼ်ႈၵဝ်တိူၵ်ႈၶူဝ်း။ ၵမ်ႇမီးၵူၼ်းထီမ်ၵဝ်။ လၢၵ်ႈလၢၵ်ႈထွင်း ထွင်းၸွႆႈပေႃးထိုင်တီႈ ၶူႈလႆလၢၵ်ႈၵေႈ ၵႆဝႆႉၼင်ႇၵဝ်ႇ။ ၵတ်ႉၵႊ တင်းလႃးလႆႈသီင် ၽျႃႉ တင်းလႆႈလီင် မႃးၵဝ်လွႆႈႁွၼ်ႇၵူဝ်ႈ။ ၽီဝ်တီႈလွႆ ႁၼ်သင်ၵေႈ ပီၼ်ၵၼ်ၶွႆႈလႆႈမူတ်းမူတ်း ၸလႈ မူဝ်ႈလီဝ်ယၢပ်ႇလွႆ တေႃႉၶိုၼ်ႈတေႃႉလူင်းယဝ်ႉ။

ၵႂၢၼ်ၵၼ်ၶိုၼ်ႈၸိူဝ်လူတ်ႉမူတ်းယဝ်ႉၵေႈ သႂ်လူတ်ႉလူင်ၵႂၵ်ႇတီႈႁူင်းလိမ်းမႄး ယဝ်ႉ။ ၵၢင်ၼႂ်လဝ်ႉ ၵႂၢၼ်ႁူၺ်ႇဝ်ႈႁွင်းမူႈႁူဝ်မၢဝ်း။ ၵႂၢၼ်ၶလႇတူလုၺ်းတီႈႁၢင်းသျႇ၊ တိုင်းၶမ်း လူင် လိူဝ်းၼႆႉႁွၼ်ႇ။ မိူဝ်ႈၸဵဝ်တိုင်းၶမ်းလူင် ပီႈၼွင်ႉတႂ်းတီႈၼၼ်ႉ မူၼ်းလႆႈပၼ် တင်းတၢင်း ၵူႈသေဢမ်ႇၵူး လိင်ႉပႄးၶဝ်ႈၼႆႈဢေႈ။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈၼႆႈယဝ်ႉ ၵႂၢၼ်ၶလႇလိပ်ႈၺႃၼ်းတူလုၺ်းတီႈ ၶုမ်ပျႇၺႃဝ်ႈလဝ်ႈဢူးတိင်ႇ ဢၼ်ဢဝ်ပုတ်ႉထသျႇသၼေႇ မႄးမိူင်းတႂ်းၼၼ်ႉၶႃႈဢေႈ။ လႆႈ ၶိုၼ်ႈထိုင်ၸိူဝ်လွႆသုင်ၶူးလႆ မီးပီၼ်သိၵ်ႈမွၵ်ႈသၢမ်ပၢၵ်ႇပႂ်ၶလႈ ႁိူဝ်ႉပေႊဢမ်ႇၶႆႈ လၢတ်ႈႁၢမ်း လႆႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၸဵဝ်တၢင်းၸိူဝ် လႆႈမုင်ႈတူလုၺ်း ႁၼ်တၢင်းႁၢင်ႊလီထုင်ႉမၢဝ်း တူလုၺ်းပေႊသုတ်း သႂ်တၢႁၢင်ႈလီၼေႇၶႃႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈမီးတီႈၸိူဝ် တင်းသြျႇလႂ်းသၢင်ႇဢႂ်ႈ ၶလႈ ပီႈၼွင်ႉႁူၼ်း လူင် ဢၼ်ပႄးၼႆႈလုမ်းဢၵ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၺႃတ်းပၢင်ၵုမ်လူင်ၵေႉၸိူင်ႈ သၢင်ႇတေႇမႄးၶလႈ ဢုပ်ႇပႄးလွင်ႈမိူင်းၵေႈလမ်ႇပီႇၼႆႉ ပီၼ်မိူင်းမၢဝ်းၼႆၼၼ်ႉၶလႈ လုၵ်ႈသေထွမ်ႇတင်းႁိူင် ၼင်ႇၵဝ်ႇဢေႈ။ မိူၼ်ၶႃႈယၢမ်းႁူႉမႄး ပီၼ်မိူင်းမွၵ်ႇၶၢဝ်မၢဝ်းလူင်ႁွလုၺ်း ၶလႈ လုၵ်ႈထွမ်ႇသြျႇ လႂ်းသၢင်ႇဢႂ်ႈ တင်းႁူၼ်းလူင်မိူင်းၼွၼ်ၼၼ်ႉ တင်းႁိူင်ယူႇယဝ်ႉ။ ပိုၼ်းဢၼ်ၼၼ်ႉၶတႉ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ မိူဝ်ႈမိုၼ်ႉသိုၼ်းႁွၼ်ႇ တႂ်းႁဝ်းတိမ်ႈမႂ်မႄးဝႆႉၼၼ်ႉဢမ်ႇမီး။ ပိုၼ်းဢၼ်ႁိူင်ယၢဝ်း ပူၼ်ႉပၢၵ်ႇပီးပႂ်လိူဝ်းၼၼ်ႉ ႁွလုၺ်းပီၼ်ၵိူင်းၵလိတ်ႈၶဝ် တိမ်ႈမႂ်မႄး။ ဢၼ်ပိုၼ်းတႂ်းႁဝ်း တႂ်းတိမ်ႈၼၼ်ႉ လႆႈယၢမ်းႁၼ်ပီႈလႂ်းၽူႇ လမ်းတိုၼ်းႁျဢၵ်ၼွႆးပပ်ႉၽြူးမူႇ လွႆမူႇၼၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ မုၼ်လဝ်ႈတႂ်းႁဝ်းၵေႈ တိမ်ႈဝႆႉတင်းၼမ်ၼၼ်ႉၵေႈ ႁၼ်ၵိပ်းႁွမ်တွမ် လွမ်းယူႇ ဢေႈ။ မိူၼ်ႁဝ်းယူႇတၢင်းထုင်ႉမၢဝ်းသမ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈမေတူလုၺ်းလိူင်းဢၼ်ပီႈၼွင်ႉ တႂ်းမိူင်း ၼွၼ်လိၼ်ႈလိူင်းၼၼ်ႉၵေႈ ၵမ်ႈၼမ် ပီၼ်ပိုၼ်းတႂ်းႁဝ်းၼင်ႇၵဝ်ႇ။ ႁူလုၺ်းၼေႇ ဢၼ်လွႆ ဢၼ် မိၼ်ႈမၼ်း ဢၼ်လွႆၶတႉ ဢမ်ႇမိၼ်ႈၼၼ်ႉ မၢင်ႊပွၵ်ႈ ၶႃႈပေႊၵမ်းၵမ်းထူပ်းမိၼ်ႈၼင်ႇၵဝ်ႇ ဢေႈ။ မိူဝ်ႈလိဝ်ၵေႈ မွၵ်ႇၶၢဝ်မၢဝ်းလူင်ႁိူဝ် ၵေႊလမ်ႇပီႇႁျႊၼၼ်ႉၶတႉ ၶႃႈထၢင်ႇၶတႉ မိူဝ်ႈၵၢပ်ႈသျႇသၼေႇႁိူဝ်ႈႁိူင်းၼၼ်ႉ တေယၢမ်ႈပီၼ်ၵေႊလမ်ႇပီႇမႄးသေ ထိုင်မႄးမိူဝ်ႈလဝ်ႈတႂ်း ႁဝ်းႁိူင်း မိူဝ်ႈလဝ်ႈသိူဝ်ၶၢၼ်ႇၽြေႉၼၼ်ႉ တေပီၼ်မွၵ်ႇၶၢဝ်မၢဝ်းလူင်ယူဝ်း .... ၼႆႉပီၼ်ၼႂ်း လွႆၵဝ်ႇၶႃႈထၢင်ႇၼၼ်ႉၵေႈ ဢမ်ႇယၢမ်ႈဢုပ်ႇၽႂ်ဢမ်ႇထၢမ်ၽႂ်မႄး။

လူင်းလွမ်းၼူႈလႆ လွႆလူင်တိုင်းၶမ်းမႄးလွႆးလွႆးယူႇၵေႃႈ။ ၶဝ်ႈၶမ်ႈဢိၼ်တီႈႁွင်ႈ သူၼ်မွၵ်ႇမိူင်းမၢဝ်း ပႃးတင်းလွင်ႈမူၼ်ႈလွၵ်ႈသေႁွၼ်ႇၵေႃႈ။ ၶဝ်ႈၽၵ်း ႁၢၼ်ပီႈၼွင်ႉမိူင်းမၢဝ်း ၶဝ်လိူင်ႉၼၼ်ႉ ထုၵ်ႇသႂ်လိၼ်ႉၵူႈၵေႃႉၼၼ် တူလုၼ်းၽိူၼ်ၶဝ်ႈၵေႃႈႁူႉယူႇယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ၵေႃႈၵိၼ် တူလုၼ်းၵေႃႈတူလုၼ်းတၢင်းၵူႈတၢင်းႁွင်ႉ။ မေႃႁွင်ႉႁၢမ်းၵမ်ႈၼမ်ၼၼ်ႉ ပိၼ်သိူင်ၸၼ်ႇသေ သွႆႇၶေႃႈ တႅၼ်းသေတႃႉၵေႃႈ ႁဝ်းႁၢမ်ႇပွင်ႇ၊ မိူၼ်ထွမ်ႇႁၢမ်းၸၼ်ႇႁွႆးယဝ်ႉ။ တၢင်းၵူႈတင်းၼမ်ၸတႃႉ ႁၢဝ်ႈၵူႈလွမ်း ႁၢမ်းၸၼ်ႇ၊ တွႆႇၸၼ်ႇ၊ ၼုင်ႈၼူဝ်းတႅၼ်းပွႆး၊ၵၢင်ႈပွႆး၊ၵၢဝ်ႇၵူႈႁၢၼ်။ တႅၼ်းၶိုတ်းဢၢပ်ႈႁိုဝ် ၸၼ်ႇၽိုတ်းပၼ်ၶိုတ်းဢၢပ်ႈႁိုဝ်ၵေႃႈ ႁၢမ်ႇလၢမ်းလႆႈယဝ်ႉ။ ပႆႇသေလိူဝ် ၼၢင်းယိင်းတႅၼ်းႁဝ်းၶၢဝ် ပေႃးၼုမ်ႇတုတ်းၼုတ်း သမ်ႉပွႆ၊ၵၢင်ႈပွႆ၊ၵၢဝ်ႇၵူႈၵေႃႉ။ လိူဝ်းပီႈၼွင်ႉတႅၼ်းႁဝ်း လုၵ်ႉတၢင်းႁဝ်း ႁူႉၼၼ်ႉ တူလုၼ်းၶတ်းတၢင်လၢၵ်ႇလႆႈဝႆႉယူႇယဝ်ႉ။ မၢဝ်ႇတႅၼ်းသၢဝ်တႅၼ်းႁွၼ်ႉ လုမ်းမိူင်းမၢဝ်းမႄး ႁွင်ႉႁၢမ်းတႅၼ်းပၢၼ်မႂ်ႇ သွင်သၢမ်ပုၵ်ႈ။ ၼူၼ်ႁူဝ်သမ်ႉယၢဝ်းယၢဝ်း ၸႄႈႁွၼ်ႇ၊သမ်ႉမူၼ်းမူၼ်း တႃသမ်ႉပႃးသႂ်ယုမ်ႉ၊ ၸုင်ႈပႃးသိုဝ်ႈတင်ႈၵၢင်ႈႁွၼ်ႇ၊ၶလႈ ႁၢင်ႈလီ ၸႂ်းတႃၵူႈၵေႃႉယူႇယဝ်ႉ။ ပိၼ်ႁိုဝ်ၵေႃႈယႃႇ တၢင်းႁႃႈႁၢၼ်လႆႈတူလုၼ်းၼၼ်ႉ မၼ်းလိုတ်းသိုဝ်းသေ ႁူၼ်ႈႁွၼ်ႇ။ ၶပ်ႉၶိုင်ဝႆႉ ႁၢၼ်ၸိူင်ႈၶလႈႁၢၼ်ၸိူင်ႈ လီတူလုၼ်းၸႄႇၶလႈ ၶဝ်ႈလွႆၵူႈၵေႃႉယူႇယဝ်ႉ။ ၵိၼ် ယဝ်ႉတူလုၼ်းယဝ်ႉ ၶိုၼ်းၸိူဝ်လူတ်ႉၽွႆမၼ်း သိုပ်ႇၶၢဝ်းတၢင်းမိူင်းၸွၼ်ၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈၽိုဝ်မိူင်းၸွၼ် ပေႃးလပ်းသိင်ႇယဝ်ႉ ႁွၼ်ႁၢၼ်ဢၢပ်ႇ၊သမ်ႉလႂ်းၼူဝ်း ၶိုၼ်းတေလႆႈႁူဝ်ႇတူလုၼ်း လုမ်းပီႈၼွင်ႉ တႅၼ်းတွႆႈၼူင်းတေမူၼ်းလွႆပၼ်သၼ်ႉၵေႃႈ။

ႁွၼ်ႁၢၼ် သိုတ်ႈဢၢပ်ႇ၊သမ်ႉလႂ်းၼူဝ်း ႁၢင်ႈၼိုင်ႈၽွႆမၼ်းသေ လူင်းတၢင်းတွႆႈႁူင်း လိုမ်း ႁူၼ်းတင်းသမ်လိူဝ်းပွႆႉၵေႃႈပွႆႉႁၼ်။ လိူဝ်းႁၢမ်ႇပွႆႉလႆႈၵေႃႈ ႁွၵ်ႇႁူဝ်ႇပိၼ်လုမ်းပိၼ် လုမ်း။ ပႆတၢင်းထိုင်တီႈ ႁွင်ႈႁၢမ်ႇပေႃးႁဝ်ပေႃးလမ် ႁူင်းၸသဝ်းတူင်ႉသၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၽိုဝ်တီႈ ႁူင်းၸသဝ်းတူင်ႉမိူင်းၸွၼ်သၼ်ႉ ႁၢဝ်ႁွင်ႈယူႇသိူင်ႈလူဝ်းၵိပ်ႉမွၵ်ႈသၼ်ႉ ပၢင်မူၼ်းလွႆၶဝ် ၸတႃႇယဝ်ႉၵေႃႈ။ လႆႈတူလုၼ်းတၢင်းႁၢၼ် ပီႈၼွင်ႉတႅၼ်းတွႆႈၼူင်း ၵူႈသမ်ႇၵူႈပိုင် သိင်ႁၢမ်းၵေႃႈ လီထွမ်ႇႁူၼ်ႈႁူၼ်ႈႁွၼ်ႇႁွၼ်ႇ။ သိမ်ႈသွႆသေးသုင်ၵူႈၵေႃႉ။ ၸိုတ်းႁိုဝ်ႁူဝ်ႇလိူၵ်ႈမႄး ၽိူင်ႇ ႁၼ် ပေႃးတၢၼ်ႇၼၼ်ႉ ႁၢမ်ႇႁူႉယဝ်ႉ။ တၢင်းႁၢၼ် ပီႈၼွင်ႉတႅၼ်းယႃးတႅၼ်းသႃး၊ တႅၼ်းလိုမ်း၊ တႅၼ်းသိုဝ် ထဝ်ႈၸုမ်ႇသၢမ်ပၢၼ် လႆႈတူလုၼ်းလေးၸႄးၵေႃႈ။ တၢင်းႁၢၼ်ႁၢၼ်တၢင်းႁွၼ်း ပႃးလွမ်းႁူဝ်ႇမူႇ

လေႃးဆမ်ႉၼမ်းၵေႃႈ ၵျႉၼေႃးၼျႉၵေႃႉ။ ပေႃးၵၢဝ်တၢင်းၵျႉမႃးတီႈၵႂၼ်ၼႆႉလိုင် တၢင်းႁဝ်း ယုပ်ႈယွမ်းဝႆႉတင်းဆမ်ၵေႃႉ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ လမ်ပေႃးတေမႃးပၢင်ႁုမ်လူင် လင်ႇမၢင်ႉႁွင်ႉႁုၵၼ် သေၽိုၵ်းမႃး။ ပီႈဢွင်ႉတႆးတွႆႈၼူင်း ၵၼ်လႆႈမႃးတူလုၺ်းမိူဝ်ႈလီဝ် သမ်ႉပီၼ်မူႇပီၼ်လုမ်း တၢင် တူဝ်တွႆႈၼူင်း ႁိၼ်ငိုၼ်းႁူဝ်ငိုၼ်သေ ၽိုၵ်းယူႇၵူႈဝၼ်းၼလႈ ပိၵ်ႇပိုင်ႈၵၼ်တင်းဆမ်ယူႇယဝ်ႉ။ တင်းလႆႈၵၢဝ်ၵုင်ႇမုၼ် ၵၼ်ၵွၵ်ႇလႆႈပီၼ်မႃးတၢင်းၵျႉၵွၼ်ႇဆၼ်ႉႁွလုၺ်းယဝ်ႉ။ တူလုၺ်းတၢင်း ၵျႉယဝ်ႉ ၼိုၼ်းလႆႈတူလုၺ်းလိူင်းယၢဝ်းႁူဝ်ဆိူင်ႈၵေႃႉ။ လိူင်းၵေႃႈ ပီၼ်လႃႇလိၼ်ပဝ်းၼလႈ ဝၼ်ႉသိုဝ်းသၢမ် ၵိတ်းလႃႇလိူင်းဢၢင်းလိူင်း လီတူလုၺ်းဆေႇၵေႃႉ။ ပေႃးႁွင်ႉႁၢမ်းမႃး ၵၢမ်ႇလႆႈ ၼေႃႈမၼ်းၵေႃႈ ပေႃးလၢတ်ႈႁၢမ်းၼႆႉ ပွင်ႇလီလီယူႇၵေႃႉ။ တူလုၺ်းလိူင်းယဝ်ႉ ပိုၼ်ႈၵွၼ်ၵၼ် ႁူႇတၵ်ႉလႃႇလိူင်းဢၢင်းလိူင်းၼဝ်။ ႁွပ်ႈႁဝ်းမိုတ်ႈၵၼ်ၼလႈ ၵၢၼ်းႁူႇတၵ်ႉယူႇၵေႃႈ တူလုၺ်း ႁူၼ်းၵုမ်ႇဆမ်ဝႆႉၼလႈ ဝၵ်ႈမိူဝ်းမႃး ပေႃးမီးသိပ်းၵိတ်းမူင်းယဝ်ႉ။ တင်းဝၼ်းၵၢမ်ႇမီးလွင်ႈ လိုဝ်ႈသဝ်း၊ ႁိူဝ်ႉမွႆႈဆေႇၼလႈ ၼွႆႈလိုဝ်ႈၵိူင်းဆေႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမႃး သမ်ႉတေမီးပၢင်ႁုမ် ၵေႃႉ။ ႁုၵၢၼ်းတေၼိုၼ်ႈ ဆိူဝ်သိၼ်ႈတၢင်းႁူင်းလီမ်း သမ်ႉဝူႈမိူဝ်းၵိဝ်ႇတူလုၺ်းၵၢင်ၼမ်ႈ ၼွႆး မိူင်းၼွၼ်ၵိတ်းဆိူင်ႈၼႆႉဝူႈ။ တိၼ်ၼႆႉ ပေႃးၵၢမ်ႇၼွႆႈယုၵ်ႉသေၵိတ်းၵေႃႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈလႆႈလွႆႈၵၼ် ၼလႈပိုင်ဆိူင်ႈ၊ သမ်ႉၼွႆႈလီပ်ႈၵိၼ်းတူလုၺ်း တၢင်းႁၢင်းလီ ၵၼ်ၵမ်ႇယၢမ်ႈထုပ်းဆၼ်ႉၼလႈ ၵွၼ်ၵၼ်ၵွၵ်ႇပႆတၢင်းလွမ်းၵၼ်ၼျႃႈၵေႃႉ။ ၵၢင်ၼမ်ႈ မိူင်းၼွၼ်ၼႆႉႁၢင်းလီ ပေႃးၵၢမ်ႇၵွၵ်ႇ ၼွႆးတၢယဝ်ႉ။ ၽိုဝ်းၽျႃႉၵေႃႈ မီးဝႆႉတင်းသၢဝ်းသီႇလူဝ်းမူင်းၼလႈ ၼွင်ႇၼွင်ႇၼီဝ်ၼီဝ်တူင်ႉယိပ်း ယိပ်းၵေႃႈမီး။ ႁိူဝ်ႈႁိူဝ်ႈပိုင်းပိုင်း တူလုၺ်းပေႃးတၢၼ်ႇၵၢင်ဝၼ်းၵေႃႈ လႆႈႁၼ်ၼလႈ တင်းတၢင်း ႁဝ်း မၼ်းပိုင်ႈၵၼ်ဆေႇယဝ်ႉ။ ၽိုဝ်းတၢင်းၼႆႉ ပေႃးမိုၼ်တူၼ်ႈမွၵ်ႇတူၼ်ႈမၢၵ်ႇ၊ မွႆးမၢၵ်ႇၵုၼ် လိူဝ်းၼႆႉၵေႃႈ ႁၢင်ႈၼိူင်ႈပႃးလွမ်းသိၼ်ႈတၢင်းလူင် သမ်ႉယွႆႇဝူႈယွႆႇ ႁၢင်ႈဝူႈႁၢင်ႈ။ တူလုၺ်းပေႃး ၵၢမ်ႇသုတ်းသႂ်တၢယဝ်ႉ။ ၵွၵ်ႇပႆႁူႇၵိတ်းၵွၼ်ႇႁွလုၺ်း ႁူႇလႃးတင်းၼူးမေႃလူင် လႂ်းသၢင်ႇ ၵႂ်ႈၼလႈထၢမ်။ ဩႃႇႁဝ်းၵွၵ်ႇမႃး ၵၢင်ႈၼွႆႈႁိၼ်ၼဝ်ႈပုၵ်းလီ သမ်ႉၵပ်းထူဝ်ႇဆဝ်ႈမွင်ႈ ဆၼ်ႉဝူႈ။ ႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉၵေႃႈ ၼွႆႈႁိၼ်ဆင်ႇၵဝ်ႇၼလႈ လွႆႈၵၼ်ႁုၵွင်ႈၵၼ်ပီႈဢွင်ႉမိူင်းၼွၼ် ၼဝ် ၼႂ်ၼဝ်ႈပုၵ်းဆၼ်ႉယဝ်ႉ။ တႆးၼႆႉတိုၼ်းႁူႇလွႆၵေႃႈ ႁၵ်ႉမိုတ်ႈႁိၼ်တၢင်းႁိၼ်ႁဝ်းႁွလုၺ်း။ ပေႃးလႆႈ ၽၢတ်ႇၵွင်ႈတီႈႁဝ်းၵိတ်းၵွၼ်ႇပိၵ်ႇသႂ်လိၼ်ႉယဝ်ႉၼႆႉ ၽွႆၽွႆၵေႃႈ မေႃသွၵ်ႈမေႃ

ႁႃၶိုၼ်း တၢင်းၵိၼ်တၢင်းယႅမ်ႉမိူင်းႁဝ်းယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလဵဝ် ၼွၼ်ၵၼ်ႁႃၶႆႉ ပဵၼ်ၶဝ်ႈပုၵ်း ၶဝ်ႈၸိုင်ႈ (ၶဝ်ႈပုၵ်းၼၢင်း) လီႇၽွႆးယဝ်ႉ။ သွႆႇၵပ်းလွမ်းၸမ်ႉထူဝ်ႇၸဝ်ႈ၊ ထူဝ်ႇၽူႈယိင်း၊ ၽွင်ငေႃးၼူဝ်ႈ၊ လၢင်ႇလိဝ်ႉလိူဝ်းၸၼ်ႉၶလႈ မၼ်းလီၵိၼ်ၸႄႇယဝ်ႉ။ ၸႄႉပၼ် တၢင်းၵိၼ်ပီႈ ၸွင်ႉတႆးမိူင်းၶွၼ်၊ ၶဝ်မေႃႇတႆးတၢင်းၵိၼ် လိၵ်းၶိၵ်းလွၵ်းၶွၵ်းၸႄႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼွၼ်ႇ ပီႈ ၸွင်ႉမိူင်းၶွၼ် တင်းသူင်ႇပၼ်ထူဝ်ႇၽူႈယိင်း ၼၼ်ၼဝ်မုၼ်းၽၵ်းၵၢတ်ႇႁေႃႇဝႆႉ။ ပၼ်တွမ်ပၼ် တွမ်ၸၼ်ႉယူႇ။ တၢင်းၵိၼ်ပီႈၸွင်ႉတႆးၵူႈတီႈတီႈၸၼ်ႉ မၼ်းလီၵိၼ်ၽႂ်ႇ လီၵိၼ်မၼ်း။ မိူဝ်ႈ လဵဝ်ၵေႃႈ ႁႃၵိၼ်ၶဝ်ႈပုၵ်း တင်းႁိုင်လင်ႇတေႁၼ် လဝ်ႈၶၢဝ်ၶဝ်ႈပုၵ်းပေႃးတေၽဵဝ်ႈယဝ်ႉ။ ႁၼ်ႁဝ်းလိူဝ်းၸႄႉ တေၵိၼ်ၶလႈ ၶိုၼ်းတမ်းပႆးသေ လီႇပၼ်ႁဝ်း။ မိူဝ်ႈသြႃႇႁႃႇ ႁႃႇၸွၵ်ႈ မိူင်းၸၼ်ႉၵေႃႈ ႁႃၵိၼ်တၢင်းၵိၼ်တႆး မူၼ်မိူဝ်ႈလဵဝ်ၸင်ႇၵဝ်ႇၸႄႉ သြႃႇလၢတ်ႈၶလႈ လႆႈႁူႉ လွမ်းယူႇ။ မိူဝ်ႈလဵဝ်ႁဝ်းမႃးမိူင်းၶွၼ် လင်ႇတေမီးလႆႈဝၼ်းၼွၼ်ႇၵွၺ်း ၶဝ်ႈၽၵ်းၼၼ်ပူၼ်ႈ လိင်ႉလူၸၼ်ႉ ၼၢပ်ႈပေႃးၸွႆႈၶိုၼ်းႁႃ ၽၵ်းလေႃးထူဝ်ႇၸဝ်ႈယဝ်ႉ။ ႁိုင်ႁိုင်တေၽၢတ်ႇမိူင်း တႆးၶလႈ တၢင်းၵိၼ်တႆးၸၼ်ႉၶတႉယၢပ်ႇယဝ်ႉ။ ၶမ်ႈၸၼ်ႉ ၵိၼ်ၶဝ်ႈပုၵ်းၵိၼ်ၸမ်ႉထူဝ်ႇ ယဝ်ႉ။ ပႆမိူဝ်းၶိုၼ်းတီႈယူႇ ပေႃးတေလမ်မီးသိပ်းသွင်မူင်းပႆးယဝ်ႉ။ တမ်းႁူဝ်ၵေႃႈၸွၼ်းလပ်း ၵမ်းလဵဝ်ယဝ်ႉ။

လင်ႇတေမီးသီႇမူင်းပႆးၵိတ်းၵိတ်းၵွၺ်း သိင်ၽွင်းၽိင်း ပေႃးမေႃးမႃး ၵိင်း .... ၵိင်း .... ၶွင်ႉပူၵ်းလုၵ်ႉယဝ်ႉ။ ၼမ်ႉၸုံႈတူင်ႉၼမ်ႉၸုံႈၸိုင်ၵေႃႈ လႃႈလိုၼ်ႇၽုတ်းလုၵ်ႉမႃးတင်း သွင်ၵေႃႉ။ မိူဝ်ႈၸႄႉၶတႉ ၼူဝ်းၼမ်ႇတပ်ႉသိမ်း ၼမ်ႇၶၢႆႉၼွင်ႈၸွၼ်း။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမိူဝ်ႈၸႄႉ ၶတႇ ပၢင်ၵုမ်ၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈတေမႃးၵေႃႈ တႃႇၼူဝ်းၸိုင်ႈတၢင်မႄး သိူဝ်ႈၼူဝ်းတႆး ၼမ်ႇပေႃးလႆႈႁၢင်ႈ ၶႅၼ်းမႃး တိမ်ထူၼ်ႈလီ။ ပၼ်ၽွႆပၼ်မၼ်း။ ၼမ်ႇၸိုင်ႈၽိင်ႇၵၼ်မူၼ်ၵၼ်။ ႁၼ်ပီႈၸွင်ႉတႆး တၢင်ႇတီႈ ပူၼ်ႈၸိုင်ႈၼူဝ်းတႆးမူၼ်ၵၼ်မႃးၶလႈ လႆႈၶိုၼ်းၼုၵ်းလႆႇလႆႈ လွင်ႈယုပ်ႈယွမ်းႁဝ်း။ မႃးၽွႆမႃးမၼ်း၊ ၽွႆတေမႃးၽွႆတေလွမ်းၵေႃႈ ၼမ်ႇလႆႈႁူႉ။ ၽိဝ်မိူင်းၶွၼ်မႃး လင်ႇမႃးႁၼ်ၵၼ် သိင်ႈမူတ်း။ ႁၼ်ၵၼ်တိုၵ်ႉလူမ်းၵၼ်ယူႇတိၵ်းတိၵ်း လႆႈမႃးတီႈၽွႆတၢင်းမၼ်း မိူဝ်ႈလဵဝ် လင်ႇ မႃးႁုပ်ႉၵၼ်ၶိုၼ်း။ တူင်ႉတၵ်ႉၵၼ် တင်းပႆႇလေႃးႁူၼ်းၶသႈ။ တၢင်းႁဝ်းမႃး ႁူၼ်းသွင်ပၢၵ်ႇ ႁႃႈသိပ်း တေၶဝ်ႈၸိူင်းပၢင်ၵုမ် **50** ၵေႃႉ။ ၼၼ်ၸၼ်ႉ တိပ်းတတ်းငိုၼ်းမႃး ႁႃႈပၢၵ်ႇယွၼ်ႇ

ႁွလ်း။ ၵၢၼ်ၶွၼ်ႈမႃးၽွၼ်ႉမႃးမၼ်း ၶဝ်ႈပွႆးသမ်ႉ သွင်ပၢၵ်ႇယွၼ်ႇ။ ၵူၼ်းဢမ်ဝၢႆးဢမ်ယဝ်ႉ။ ၵိုၼ်း ၵေႃႈၵိုၼ်းယဝ်ႉ။ ၵၢင်ၼွၼ်ႉလဝ်ႉ ၵိၼ်တၢင်းၵိၼ် တၢႇၼွၼ်ႉလဝ်ႉၸၢၼ်ႉယဝ်ႉၵေႃႈ ႁၢင်ႈႁၢၼ်းတၢႇ ၶိုၼ်းပၢင်ၵုမ်လူင်။ ၸိမ်မိူဝ်ႈႁဝ်းၶတႇၶဝ်ႈၶိူင်းလိမ်းမႃး တၢႇတေၵႂႃႇ,ၵုမ်ၵၼ် ၽွၼ်ႉလွၵ်ႈတေ ၵႂႃႇ,သင် လိုဝ်ႈသိူင်ၽွၼ်ႉမၼ်း ၵိၵ်ႇလူလ်ႈၶူဝ်ၶေႃႈ လွင်ႈတေၵႂႃႇ,မၼ်း။ ႁဵတ်းပဵၼ်ပပ်ႉပဵၼ် ပပ်ႉတင်းမူတ်း တေမီးမွၵ်ႈထူင်ယွၼ်ႇ,တၢၼ်ႇ,တၢၼ်ႇ,ၸၢၼ်ႉ လႆႈတင်းႁူႈသိပ်းၵေႃႉယဝ်ႉ။ ၶူဝ်း တွၼ်ႈထူင်ပႃးတႆး၊ ၶိပ်းၵၢမ်းဝၢၼ်းသိူင်ယၢႆႈ၊ ပႆႈၶိၼ်ၶျိၼ်းတၢႇမႆႇတွင်းပၢင်ၵုမ်လူင်ၵေႃႈတွၼ်ႈ ပႃးၵူၼ်းၵေႃႉၶေႃႈ။ ယိပ်းတင်းထူင်ပပ်ႉ ႁၢင်းၽွၼ်ႉမၼ်းသေ ၶပ်ႉယႂ်ႈလွမ်းၵၼ်တီႈၶွင်ႈပၢင်ၵုမ်။ သိူင်ႁွင်ႉမွင်းပေႃးၸၢၼ်ႈပၼ်းယူႇဝႆႉယဝ်ႉ။ လႆႈႁၼ်ပီႈၼွင်ႉၶမႈၼုမ်ႇမိူင်းၶွၼ်ၶဝ် ၵႃႈႁွင်း မွင်း ၶပ်ႉယႂ်ႁပ်ႉႁဝ်းၶဝ်ႈပၢင်ၵုမ်၊ တၢင်းၵႃႈတင်းႁႂ်ႇ တူဝ်ယိင်းမေယၢလူင် ႁႂ်ႇသိူင်ႇၵႃႈႁပ်ႉ တွၼ်ႈပီႈၼွင်ႉၶိၵ်ႇ။ ၸုင်ႈၶူဝ်းမူၼ်ၵၼ် ၵႃႈၽိူင်ႇၵၼ်ၶလႈ လီတူလ်းၸေႇယဝ်ႉ။ လတ်းၼွင်ႉ ၶၵႈၵၢင်တၢင်းၵႃႈသွင်ၽႅဝ်ႇသေ ၶဝ်ႈၼွင်ႉႁွင်ႈပၢင်ၵုမ်လူင်။ ပၢင်ၵုမ်လူင် ၵၢၼ်ၶွၼ်ႈၽိူဝ်ၶွၼ်ႈၶိုၼ်း ၸၢၼ်ႉၽိူဝ်ယဝ်ႉ။ ႁူၵ်ႈဝၢႈႁူၵ်ႈ၊ ႁၢင်ႈႁၢၼ်းဝႆႉၵေႃႈၶိပ်ႉလိပ်ႈၸေႇယဝ်ႉ။ မွၵ်ႇ,ၵၢၼ်ႁၢင်ႈမူင်ႈ ၸၢၼ်ႉၵေႃႈ ၵမ်ႇ,မီးတီႈတိၵ်ႈမၼ်း။ တၢင်းၸေႈသုတ်းတေပၢၼ် ပီႈၼွင်ႉၵူၼ်းလူင် လိူဝ်းၵၢၼ် တေၵႃႇ,ၵုမ်ၵိၵ်ႇ,ပႃးလဝ်ႈသၢင်ႇ,ၶႃႇ,ၶဝ်လဝ်ႈၶေႃႈ။ လိူၵ်ႈတီႈယူႇ,ၵၢၼ်ၵမ်ႇ,ပေႃးႁပေႃး လမ် ပႃးတင်းထူင်ပပ်ႉ တၢႇတေၵတ်းသိူင် ၵိတ်ႉသိတ်ႉ၊ ႁွင်ႈထႆႇ,တမ်းယဝ်ႉ တူလ်းတၢင်း ၸေႈ တိမ်ႈဝႆႉၶူဝ်ၶေႃႈပၢင်ၵုမ် ပိၼ်လိၵ်ႈၵိင်းၵလိတ်ႈၶလႈ လိၵ်ႈၶၶ, ပႃးလိၵ်ႈတႆးထူဝ်, ငွၵ်ႈ။ ပၢင်ၵုမ်လမ်တေၶတ, ၵူၼ်းၵေႃႈၶဝ်ႈမႃးတိၵ်းတိၵ်း လႆႈႁၼ်တင်,ၸင်ႈယူ, ပေႃးၶွၼ်ႈ တိမ်မူတ်းယဝ်ႉ။ ၶိင်,ၸၢၼ်ႉ လုမ်းမူၼ်းလွၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးတွၼ်ႈၶူင်း ပႃးတင်းၶိုင်ႈမူၼ်းလွၼ်သေၶဝ်ႈ မႃး ၼွၼ်ႈသွင်ႈပၢင်ၵုမ်။ တင်းမူတ်း တေမီးမွၵ်ႈသၢဝ်းပႆႈၸုင်ႈဝႆႉ သိူဝ်ႈၶူဝ်းတႆးၽိူင်ႇ,ၵၼ်လီၸေႇ ယဝ်ႉ။ လႆႈထွမ်,သိူင်တွႆႇလင်ႈသွင်ၸၢၼ်ႉသေ ပိုတ်ႇ,ၽုၺ်ႇ,ပၢင်ၵုမ်လူင်ယဝ်ႉ။ သိူင်ၵၢၼ်တွႆႇ ပိုတ်ႇ,ၽုၺ်ႇ,ပၢင်ၵုမ်ၼၼ်ႉ ပေႉမႃးလီထွမ်,။ မူဝ်ႈၶိင်,ယၢမ်းၸၢၼ်ႉ ၼွၼ်ႈႁူၼ်ႉႁူႉဝႃႈ မိၼ်ႈလွၼ်ၸေႇ ၶလႈ ၵတ်းဝႆႉၸင်,ၵဝ်,ၵေႃႈ မူဝ်ႈလိဝ် ၶုၵ်းလွၼ်လႆႈ ႁႃၶိုၼ်းၶိပ်း သမ်ႉပေႃးႁူ,သိမ်းႁၢႆႈၵႃး လွၼ်ၵေႃႈ ၵမ်,ႁူႉယဝ်ႉ။ ပၢင်ၵုမ်ၼၼ်ႉ ပိတ်ႇ,မူင်းၶိုင်ႈမူင်းႁဝ်း ၶတ,ၽုၺ်ႇ,ယဝ်ႉ လၢတ်ႈၵၢမ်း ၵိင်းၵလိတ်ႈၶလႈၵၢမ်းၶၶ,။ ၵူၼ်းလူင်ၵူၼ်းၵေႃႉၵေႃႉ လမ်းတိုၼ်းႁႃႉမႃးလိူဝ်းၸၢၼ်ႉ ၵွၼ်

ၵၼ်ၵူပ်ႉ ၵုမ်ႁူမ်ႈ ၽွမ်ႉမၼ်း။ ႁူလ်းၸေႈ ၸၢဝ်းယၢမ်းမၼ်း ၸိူင်ႉၵေႃႉလႆႈၵူပ်ႉ သိပ်းမိတ်ႉ။ ပပ်ႉ ဢၼ်ၸဝ်လဝ်ႈ တေၵူပ်ႉၼႆႉ ၸိူင်ႉၵေႃႉမီးၸိူင်ႉပပ်ႉႁွၼ်ႉ။ ပႆႇသေလိူဝ် ႁဝ်းသမ်ႉၵတ်ႉၶၢၼ်ႉ လူင်ႉလၢၼ်ႉ လိၵ်ႈဢိင်းၵလီတ်ႈလီ။ ၼတႉ ၵူပ်ႉႁူမ်ႈ ႁူပ်ႉၸေႈမၼ်း တိုၵ်ႉလွမ်းတူလ်းပပ်ႉယူႉ။ ယူႉၵမ်းၸိူင်ႈ သမ်ႉပေႉၸၢမ်းႁူမ်ႈလႆႈၵေႈ ဢမ်ႉႁူႉယဝ်ႉ။ ၸိုၼ်းၽိုၼ်ႉႁၢၸိုၼ်း ပိုတ်ႉၸေႈလိၵ်ႈ တၢင်းၸေႈတၢင်းလၢင်သေ ယဝ်ႉႁူမ်ႈၵေႃႉၵေႃႉႁွလ်း။ သိၼ်တၢင်းႁဝ်းၵူပ်ႉႁူမ်ႈ ႁဝ်းတိူဝ်းႁူႉပွင်ႉ ဢိတ်းၸိူင်ႈယူႉ။ မိူၼ်ၸူးမေႃလူင်လၢႆးဢွင်ႉထုၼ်း ၵူပ်ႉႁူမ်ႈလွင်ႈတၢႆး၊ ၸူးမေႃလူင် လၢႆးသၢင်ႉ ဢၢႆႈ ၵူပ်ႉလွင်ႈတၢႆးၸမ်းတီႈၼလႈ လွင်ႈဢၢဝ်လၢင်ႉထႆၸေး၊ လုင်းပိုၼ်ၸမ်း ၵူပ်ႉလွင်ႈပိုၼ်းဝိင်း ၵိင်းတုင်၊ လဝ်ႈသူႉၸမ်း သမ်ႉၵူပ်ႉလွင်ႈပုတ်ႉထသႃႉသၸေႉ ဢၼ်ပွင်ႉၵမ်ႈၽွင်ႈ ဢမ်ႉပွင်ႉ တင်းၸမ်ၸႃႈယဝ်ႉ။ ၽူႈၵတ်ႉၶၢၼ်ႉႁူၼ်းလူင်ၼၸ ၸဝ် ၵူပ်ႉၽြႃႉၼၸ ၵေႃႉပိၼ်ႉၸေႈသမ်ႉ ပိၼ်ႉပၼ်ဢိင်းၵလီတ်ႈ။ တႃႇႁဝ်းသမ်ႉ ၵူပ်ႉၽြႃႉဢိင်းၵလီတ်ႈ ၸဝ်ၸိုၼ်းပိၼ်ႉၸိုၼ်းၼၸ ၵေႃႈ။

ဢၼ်ၵူပ်ႉၵေႃႈႁူမ်ႈတင်းၸမ်ၼႆႉ ပိၼ်ဢၼ်ၵႃးၸၼ်ယွၼ်ႉလမ်ႉလွင်ႈတႃႉတႃႇႁဝ်း တင်းၸမ်။ ၵူပ်ႉလွင်ႈတႃႇသမ်ႉ ဢမ်ႉလၢတ်ႈႁူမ်ႈတႃႇ။ ႁူၼ်းဢၼ်လုၵ်ႉတၢင်းႁဝ်းမႃးသမ်ႉ ပိၼ်ပီႈၼွင်ႉတႃႇတင်းသိၼ်ႈ။ ၸႃႈတႃႉတေပွင်ႉလႂ် တင်းၵိၼ်းထၢၼ်ႉၼႆႉ ပီႈၼွင်ႉႁဝ်းၼတႉ ဢမ်ႉမီးတီႈလၢတ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ၸႃႈတိုၵ်ႉၸင်ႈသေ ၸတ်ႉလႆႈထွမ်ႉယူႉႁွလ်း ဢမ်ႉပေႉၶိုင်လမ် တေမီးသိပ်းသွင်မူင်းလုၵ်ႉတၢင်းလၢင်သေ ပီႈၼွင်ႉႁဝ်းၶွၵ်ႉတၢင်းၶွၵ်ႈ ၸိူင်ႈၵေႃႉယဝ်ႉၸိူင်ႈ ၵေႃႉၵေႃႈ။ သိပ်းသွင်လူဝ်ႇမူင်း ႁဝ်းၸဝ်လိုဝ်ႈပၢင်ၵုမ်သေ ၵိၼ်ၸဝ်ႈၵေႃႈ။

မိူဝ်ႈၸိင်ႉလိုဝ်ႈၸၼ်ႉ ထူင်ဢၼ်သႂ်ႉပပ်ႉၽွင်ႈမၼ်းၸၼ်ႉ ဢၢဝ်မေးပၼ်ၸူဝ်းတွၼ်ႈၸႃႈ ပေႉမီးပိၼ်လႆႈၵေႃႉယဝ်ႉ။ “ၼႆႉၼတႉ လူဝ်ႉပၼ်ပီႈမေႉၸဝ်ႁွလ်းယဝ်ႉ။ ႁဝ်းဢမ်ႉၸဝ်ႈတၢင်း တိုဝ်းမၼ်း” ဝႃႈၼႆႉသေ ၸႃႈလႆႈၸူဝ်းတွၼ်ႈၸမ်မေးၸႃႈၵေႃႈ။ တေႃႉပပ်ႉလိူဝ်းၸၼ်ႉသေ ၸိုၼ်ႈ ၸိူဝ်တီႈသွၼ်း တၢင်းဝူၼ်ႉၸမ်လွႆၼႆႉ လပ်းၸႃႈမေးယဝ်ႉ။ ၸႃႈၵေႈယၢပ်ႉလွႆႁွပ်ႈဢမ်ႉလူင်ႉ လိၼ်းလီ။ ပီႈၼွင်ႉႁဝ်းလၢတ်ႈႁူမ်ႈၼႆႉၵေႈမၢၼ်ႈ။ ဢၼ်ဢမ်ႉပွင်ႉၸေႈမၼ်း ႁႂ်ႈၸင်ႈသေထွမ်ႉ ၼႆႉၵေႈ ယၢပ်ႉလွႆၸေႉၸႃႈၵေႃႈ။

ၶွၼ်ၵၼ်ၽိၼ်ဝ် တီႈပၢင်ၵိၼ်ၸဝ်ႈမေး သိၼ်ၶွၵ်ႉမေးႁူးႁူးႁူးတၢင်း

“ၵႂၢမ်းၸၼႇၵေႃႈ ႁဝ်းဢမ်ႇပွင်ႇ၊ ၵႂၢမ်းဢိင်းၵလိတ်ႈၼႆႉၸတႉ ဢမ်ႇမီးတီႈလၢတ်ႈ မၼ်း”၊

“သင်သမ်ႉဝႃႈ ပၢင် ႁူမ်လူင်ဢုပ်ႇလွင်ႈတႆးဝႃႈ၊ ၵႂၢမ်းတႆးၵေႃႈ ဢမ်ႇပႆးသေၶႃႈ၊ ႁဝ်းတေလႆႈထွမ်ႇဢၼ်လႂ်”

“သင်ၸဝ်ဝႃႈမႃး ၵူၼ်းဢၼ်ၵတ်ႉလိၵ်ႈဢိင်းၵလိတ်ႈ လင်ႇတေမႃးၼႆ တင်းၸၢၼ်း ဢိတ်းသိူင်ႈႁွၼ်ႇၶႃႇ”

ၼွႆးမူႇၸဝ်ႈႁဝ်း ဢုပ်ႇၵၼ်သိူင်ႈၶေႃႉသိူင်ႈၶႃႈ ထွမ်ႇထွမ်ႇၵိၼ်ၵိၼ်ယဝ်ႉ ႁဝ်းသမ်ႉ ဢမ်ႇၸိတ်းလွၵ်ႇ လွင်ႈဢမ်ႇလိုပ်ႈၸိတ်း ဢၼ်ပိူၼ်ႈသပ်းလႅင်းႁႂ်ႈတင်းသႅင်ႈ၊ ႁွပ်ႈဢမ်ႇလႅပ်ႈ ၸွၼ်းလွမ်း ဢမ်ႇလူလွမ်း ဢမ်ႇလၢတ်ႈလွမ်းၸလႈ တူၵ်းလွၵ်ႇယူႇ။ ၵိၼ်ၸဝ်ႈၵိၼ်မၢၵ်ႇယဝ်ႉ ၵႂၢႆးလႄႉသူလၵ်ႇ ၽဵဝ်မႃးဢုပ်ႇထိင်ႈယဝ်ႉ။

“ပေႃးႁွလ်းတေဢုပ်ႇလွင်ႈပိူၼ်းတႆးႁဝ်း ပဵၼ်ၽႂ်ႇၸၼႇတင်းဢိင်းၵလိတ်ႈၸတႉ ၵမ်းမႃး ႁဝ်းႁူဝ်ၵူၼ်းယွမ်းထိင်ႈႁႂ်ႈတိၵ်းတိၵ်းၵိုဝ်ႈ၊ ပေႃးပဵၼ်လႆႈ တႃႇႁဝ်းႁႂ်ႈလၢတ်ႈထိုင် တီႈၵူၼ်းလူင် ဢၼ်ၸပ်ႉၸိုင်ၽိတ်းပၢင်ႁူမ်ၼၼ်ႉ တေလီယူႇယူဝ်း”

ဢၼ်ၵႂၢႆးလႄႉသူလၵ်ႇလၢတ်ႈမႃးၼႆႉ လွင်ႈဝႃႈလွင်ႈယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၵေႃႈ တိုၵ်ႉၸႂ်းသေ ဝူၼ်ႉယူႇၼႆႉ မၼ်းမိူၼ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ။ ဝႆႉတူလ်းၽိူၼ်ၸဝ်ႈ ဢၼ်တိုၵ်ႉၸႂ်းၵိၼ်ယူႇလိူဝ်းၸၼ်ႉ လႆႈႁၼ် ၵူၼ်းလူင်ပီႈၸွင်ႉတႆးမိူင်းၸွၼ် ဢၼ်ပႆးၸွႆးဢၢပ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းၸပ်ႉၸိုင်ပိၼ် ပၢင်ႁူမ်ၼၼ်ႉ ၵိၼ်ယဝ်ႉတိုၵ်ႉၸႂ်းဢုပ်ႇၵၼ်ယူႇ။ ၸွႆးၽိူၼ်ၸဝ်ႈၼၼ်ႉ ပႆးၽူႈၵၢၼ်းတွႆႈၸူင်းလိူဝ်ၸိူဝ်း ဢၼ် လိူဝ်ႈႁႂ်ႈ (သိူဝ်းၸိူဝ်းဝူၼ်ႉ) လိူဝ်ႈတႆးဢမ်ႇမီးၵေႃႈ ပိၼ်တႆးလိတ်ႈလိတ်ႈ။ သမ်ႉပိၼ်တႆး ၶေႃႉတင်းၵူႈႁဝ်း။ ၸဝ်ယၢမ်းယူႇႁူင်းၸွၼ်းလွမ်းၵၼ်မႃးမိူဝ်ႈၵွၼ်ႇ။ သမ်ႉပႆးတင်းလုင်းမေႃ ၵႂၢၼ်း ပိၼ်ၸူးမေႃလူင် လၼ်ႉလွမ်ၸူလႆးမိၼ်ႉ (တင်းၵူႈႁဝ်း ပိၼ်ၶေႃႉၵၼ်ၸင်ႇၵဝ်ႇၼႆ ပေႃး ယဝ်ႉပၢင်ႁူမ်လင်ႇလႆႈႁူႉၸိုၼ်းယဝ်ႉ။) လုၵ်ႉတီႈၽိူၼ်ၸဝ်ႈၸႂ်းႁဝ်း ပႆမႃးထိုင်တီႈၽိူၼ်ၸဝ်ႈ ၵူၼ်းလူင်လိူဝ်းၸၼ်ႉသေ ယွၼ်းၸၢင်ႉလၢတ်ႈၵႂၢမ်း ၸိူင်းတူင်ႉတၵ်ႉၵူႈဢၢဝ်သိူဝ်းၸိူဝ်းဝူၼ်ႉ

“ၸႂ်ႈၸွႆႈယွၼ်းလၢတ်ႈၵႂၢမ်းဢိတ်းသိူင်ႈၸႂ်း၊ မူဝ်ႈလိဝ်ၸႂ်ႈၸဝ် ဢွၼ်ၵၼ်မႃး တႆးၵူး တီႈတီႈၼၼ်ႉ ႁွပ်ႈပူဝ်ႈဝႃႈ မီးပၢင်ႁူမ်လူင် တေဢုပ်ႇလွင်ႈၸူဝ်းပိူၼ်းတႆး ဢၼ်လုၵ်ႉတီႈၼမ်ႉ

သီ,ၸမႈလူင်းမႃးၼၼ်ႉၸလႆႈ ၶတ်းၵႂ်လူမ်းသေ ၵွၼ်ႁၼ်မႃးယဝ်ႉ။ ႁူလ်းႁႆႈ ၼွင်းပၢင်ႁုမ် လူင်ၼႆႉ သမ်ႉႁွလ်းၵၢဝ်ႁၢမ်းၸၼ, ႁၢမ်းၵိင်းဢလီတ်ႈ လိူဝ်းၼႆႉၵုပ်,ႁႂ်,ၸလႆႈ တႃ,ၵၼ်ႁဝ်း လိူဝ်းၼႆႉ မႃးၼႆႉ ၵမ်,မိၼ်ႈတင်းတၢင်းမုင်ႈမွင်းႁဝ်းမႃး၊ မိူၼ်မႃးမိူင်းၶွၼ်သေ ႁွၼ်ႈဢိၼ်ၶဝ်ႈ သုၵ်းဖၵ်းဝၢၼ်သူလဝ်ႈႁွလ်းယဝ်ႉ၊ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၼႆ သင်ဝႃႈပိၼ်လႆႈ ၼိၼ်းတေႃႈပိၼ်,ပၼ်ႁၢမ်း တႆးၵိတ်းၼိူင်ႈၶႃႈ”

ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၶႄႈႁၢမ်းယၢဝ်းလူင် ၶႃႈလၢတ်ႈယဝ်ႉၵေႈ လုင်းမေႃႁၢၼ်းဝႃႈ

“သူပ်းၼႆႉပေႉမႃးမေႃးလၢတ်ႈပေႃးထၢၼ်,ၼႆႉ ပိၼ်လုၵ်ႈယိင်းၽွင်?”

“လုင်းၶုၼ်ၵိူဝ်,တူဝ်ႉသိုၼ်ႉ ၶႃႈၵေႃႈ”

(တူဝ်ႉသိုၼ်ႉ ၵၼ်ဝႃႈၼႆႉ ပိၼ်လိုဝ်ႈၵူႈႁဝ်း မူဝ်ႈၵွၼ်,ၶုၼ်ႈႁူင်းၵွၼ်းၸၼ,သေ လႆႈလိုဝ်ႈဝႆႉ)

“ၵေႃ .... ၵေႃ .... ႁွပ်ႈၼႆ လင်,မေလၢတ်ႈၼၼ်ႉၼေ,”

ၶႃႈၵေႈယုမ်ႉသေၶုၼ်းသိုပ်,ထိင်ႈ

“ၶွႈၶွႈႁူၼ်းလူင်ႁဝ်းၶဝ် ၶတ်းၵႂ်သေ ၶိုင်ပၼ်တႃ,ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်း ပေႃးတေပွင်, လူင်ႉလိူင်းလီၼၼ်ႉၶႃႈၵေႃႈ၊ သင်ၵမ်,ၼၼ် ၼင်ႈယူ,တိၵ်းတိၵ်းသမ်ႉၵမ်,ပွင်,သင်ၼႆႉ မၼ်းယၢပ်,ယၼ်းၶၢၼ်ၵႂ်ၼေ,ၶႃႈၵေႃႈ”

ၶႃႈသိုပ်,ၶႄႈႁၢမ်းထိင်ႈသေၸလႆႈ ၵူႈၵၢဝ်သိုဝ်းၶိူဝ်းဝုၼ်ႉ လင်,ဝႃႈမႃး

“ၵိူဝ်ႈ .... ႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉ တေၵုပ်,ႁၼ်လီလီသေ လင်,တေၶိုင်ပၼ်”

လႆႈၶႄႈႁၢမ်းယဝ်ႉ တူင်ႉတၵ်ႉသေ ၶုၼ်းမႃး တီႈၽိူၼ်ၶဝ်ႈႁဝ်းၶုၼ်းၵေႃႈ။ တင်း လၢႆးလႃႉသူလ်, ၵုပ်,ႁၼ်ထိင်ႈၵိတ်းၵွၼ်,သေ ၵွၼ်ႁၼ်ၵွၵ်,ၼွင်းႁွင်ႈဢိၼ်ၶဝ်ႈမႃး။ ဢၢင် ဝၼ်းၼိူင်ႈမူင်းၶိုင်ႈ လင်,ၶုၼ်းၸတ,ပၢင်ႁုမ်ၸလႆႈ မူဝ်းလိုဝ်ႈတီႈယူ,ၽွင်မၼ်း။ တင်းၼိဝ်လိူင်း မႃဝ်း ၶုၼ်းၵုပ်,ႁၼ်ထိင်ႈ။ သင်လိူဝ်ႉဝႃႈ ႁူၼ်းလူင်ၶဝ် ၵုပ်,ႁၼ်ယဝ်ႉ ၶုၼ်းၶပ်ႉၶိုင်ပၼ် ၽွၵ်,တႆးၼႆ တေႁူႉပွင်,တိူဝ်းၼမ်မႃးၸလႆႈ တေၵိုင်,တၢင်းမႃးႁူးၵေႉယူ,။ ထိင်ႈၶုၼ်းဝုၼ်ႉ တူလ်း ႁွပ်ႈမၼ်းပိၼ် ပၢင်ႁုမ်လူင်ၸလႆႈ တေလႆႈၵႂ်ႉတိူဝ်း ၶႄႈႁၢမ်းၵၼ်မၵ်းမၼ်ႈၼၼ်ႉ ႁွလ်းႁိူဝ်၊ မိူၼ်ၶႄႈႁၢမ်းတႆးႁဝ်းၼႆႉ လွင်,ၶဝ်တေပၼ်ပိၼ်,ႁိူဝ် .... ဝူၼ်ႉႁႂ်,ဝူၼ်ႉၶုၼ်းၶမ်

လွၺ်ၼႄႇလူင်ယဝ်ႉ။ ၽိူဝ်ႇဝၢႆးဝၼ်းမႃး ၶိုၼ်းၸတႃႇပၢင်ႁူမ်ၼႆ ၵူၼ်းယွမ်းႁႂ်ႇတင်းၼမ်ယဝ်ႉ။ ပီႈ ၸွင်ႉထုင်ႉမႃဝ်း ယွမ်းၼမ်သေပူၼ်ႈယဝ်ႉ။ ပီႈၸွင်ႉထုင်ႉမႃဝ်းႁဝ်းတင်းၼမ် ၶႂ်ႈႁူႉၶႂ်ႈထွမ်ႇ ပိုၼ်းတႆး မိူဝ်ႈမိုၼ်ႉသိုၼ်းၵဝ်ႇ ၶၼ်ၶမ်ႇယၢမ်ႈႁူႉမႃးလိူဝ်းၼၼ်ႉ မိူဝ်ႈလိဝ်သမ်ႉၼင်ႈယူႇ တင်းႁိုင်ၵေႃႈ ၶမ်ႇႁူႉပွင်ႇသင်လႃးလႃးၸလႈ တေၵိမ်ႇႁူႉလိုဝ်ႉႁူႉပိုင်ၼမ်ၼႄႇယဝ်ႉၸလႈ လင်ႇမိူဝ်းၶိုၼ်းယူဝ်း။ မိူဝ်ႈတေၶႂ်ႈမႃးပၢင်ႁူမ်ၼၼ်ႉ ၽွင်ႇၵေႃႈၶႂ်ႈမႃးၶႂ်ႈလွမ်း။ မိူဝ်ႈလိဝ်သမ်ႉ ပၢင် ႁူမ်လင်ႇတေၸတႃႇႁွၺ်း သမ်ႉပေႃးဝႃႇမိူဝ်းၶိုၼ်းၵေႃႈ ၶမ်ႇသၢင်ႇထုၵ်ႇယူဝ်း။ ၵၢင်ဝၼ်းၼၼ်ႉ ၶုပ်ႇထိုင်ႈႁူႉလိုဝ်ႉႁူႉလွင်ႈ မီးၵူၼ်းထဝ်ႈသွင်ထဝ်ႈ ၶႃႇယူႇတေမီးမွၵ်ႈလိတ်းသိပ်းပႆႇပႆႇ။ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉသူင်ႇၸလႇၽဵဝ်တီႈၼမ်ႉတၢတ်ႇလၢၵ်ႈတေႃႇလႃႉလေးၼၼ်ႉ ၶွၼ်းလွၺ်ၶႃႈႁၼ်ထိုင်ဝႃႈ ထဝ်ႈယဝ်ႉသမ်ႉလႆႈပႆႁႂ်ႇၵူးတၢတ်ႇၼႆႉ မိူၼ်ၶဝ်ႈၶွၼ်းထိုၼ်ႈၶွၼ်းမိူင်း ၶၼ်ၸိူင်ႈလူး။ ႁူၺ်းၼႄႇ တင်းသွင်ၵေႃႉယိပ်းမိုဝ်းၵၼ်သေ ပႆပႆလိုဝ်ႈလိုဝ်ႈ ပီၼ်ႁိူဝ်ႉပေႃးယွႆႉ၊ ၼင်ႈလိုဝ်ႈလိၵ်ႉယဝ်ႉ လင်ႇမိုၼ်းပႆ။ လႆႈပႆၶႃဝ်းယၢဝ်းၼင်ႇၵဝ်ႇ။ ၽိတ်းသင်ထဝ်ႈ ပေးထၢၼ်ႇၼႆႉ လုၵ်ႈလၢင်းၶဝ် သမ်ႉပွႆႇမႃးၽိတ်းသင်။ ပေးၵၢင်တၢင်း ပီၼ်ႁူဝ်ႇသေမိဝ်းမိဝ်းၼႆယၢပ်ႇယဝ်ႉ။ တင်းပႆတင်းဝူၼ်ႉ ထိုင်တီႈတၢတ်ႇ တင်းႁိုင် ပေးၶၢၼ်းဝၢၵ်ႈမိုၼ်း လင်ႇႁၼ်တင်းသွင်ထဝ်ႈၽိူဝ်တၢတ်ႇ။ ၵမ်း ၼႆႉၸတႃႉပႃး ႁူၼ်းလႆႈၶွၼ်ႇၵေႃႉၼိုင်ႈ၊ ၼႆႉပိၼ်ၶၼ်ၶႃႈႁၼ်မႃး မိူဝ်ႈဝႃးၼၼ်ႉ။ မိူဝ်ႈလိဝ် ၶွၼ်းပၢင်ႁူမ်ၼႆႉ ၶႆႈၶွၼ်ႇၼႆႉ မႃးမိုၼ်ႈၶုပ်ႇလွင်ႈတူဝ်လိၵ်ႈၶၼ်ၶဝ်ပေႃးလုၵ်ႈ ၶဝ်မႃးၽိတ်း လၵ်းထၢၼ်မၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၶၼ်မိူဝ်ႈဝႃး ၶႃႈႁၼ်ၼၼ်ႉ ပိၼ်ၵူႈၸမႈမၼ်း။ ၶဝ်ၶဝ်ပႃးမႃး တူဝ်လိၵ်ႈ ၶၼ်လႆႈတီးၶွၼ်းႁွမ်ႉႁူၼ်းတၢင်သမ်ႉ ၽင်ၶွၼ်းၽေႃမၢၵ်ႈၵိုၼ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၽေႃမၢၵ်ႈ ၵိုၼ်ၼႆႉႁႂ်ႇ ၽိတ်းႁူးတႃႇသႂ်ႇႁွမ်ႉႁူၼ်းတႆ ၶဝ်ၽႂ်ႉၸဝ်ႈယဝ်ႉမိုၼ်းၵိုတ်းဝႃႉမႃး လိမ်မိူဝ်ႈ ႁွၼ်ႉၶွၼ်ၼၼ်ႉ။ ၵေႃႉၶၼ်ပိၼ်ၵူႈၸဝ် ႁႂ်ႇၵျၵႂ်ၶူၵ်ႉလူင်သေလႆႈမႃး၊ လုၵ်ႈလႆးမၼ်း သမ်ႉပိၼ်လွၼ်ႉၼူးပႆးၸလႈ လမ်းတိုၼ်းလွင်ႈလိၵ်ႈၼႆႉသေ ၶဝ်ပႃးမႃးၽိတ်းလၵ်းထၢၼ် မၼ်း။ သမ်ႉၸွင်ႉပႃးမႃးလွမ်းၵူႈၸမႈမၼ်း။ မိူဝ်ႈၶွင်ႇပၢင်ႁူမ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ မၼ်းၶုပ်ႇႁူမ်ယဝ်ႉ ၸွင်ႉၵူႈၸမႈမၼ်းသွင်ၵေႃႉ ႁႂ်ႇတၢင်းၼႄႈသေ ၶုပ်ႇလွင်ႈတၢင်းမၼ်းႁႂ်ႇယူႇယဝ်ႉ။ လွင်ႈလီ ၼေးၶူမ်ၶၼ်ၸိူင်ႈၼႆႉ ၽိူဝ်ၸွတ်ႈတီႈပၢင်ႁူမ်သေ ထွမ်ႇလွင်ႈၶဝ်လၢတ်ႈၽွၼ်ႉၸၸ ပေးယဝ်ႉ ၶိုၼ်းၶဝ် သီင်ၸၸပိၼ်ႇၵိင်းၵလိတ်ႈ၊ ၶႂ်ႈၶမ်ႇပွင်ႇမႃးသေၼေႈ။ တူဝ်လိၵ်ႈၶၼ်ၶဝ်ၶဝ်ပႃး

မႃးၼၼ်ႉ မိူၼ်တူဝ်လိၵ်ႈၵမ်ႉယီၼ်း ဢၼ်ၸႂ်ႉယၢမ်ႈႁၼ်တီႈၼႂ်းၽေမၢၵ်ႇ,ႁိၼ်ၼိပ်း မိူဝ်ႈပၢင်လိၵ်ႈသိၼ်ၸီၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ တူဝ်လိၵ်ႈၼၼ်ႉ ၸဝ်ပေႈလုၵ်ႈဢဝ်ပႆႈဝႆႉပၼ် တၢင်းၼွၵ်ႈပၢင်ၵုမ်။ သိူဝ်ႉ,ၼိူဝ်လိၼ်ႁႃႈ,တင်းၼမ်။ မိူဝ်ႈလိူဝ်ႈပၢင်ၵုမ်ၼၼ်ႉ ၸႂ်ႈၸဝ်ဢွၼ်ႁၼ်ဢွၵ်ႇ,တၢင်းၼွၵ်ႈ လႆႈႁၼ်ၸဝ် ပႆႈတမ်းၶႄပၼ်ဝႆႉ။ ၸႂ်ႈတင်းဢၢၼ်းႁူ,ၸွင်ႇလႃးသွႆ,။ ပေႈယဝ်ႉၵေႈ ၼႆႉပိၼ်သင်ၼႆႉ တူဝ်လိၵ်ႈသင်။ ၼွႆႈမိူၼ်ဢၼ်ယၢမ်ႈႁၼ်မႃးသိၼ်ၸီၼၼ်ႉ တိုၵ်ႉဝူၼ်ႉယူႇ။ ပီႈဢၢႆႈလူင်လေႃးပၢၼ်း မႃးၽွင်ႉႁပ်ႉသိုပ်ႇ,ပၼ် သၢဝ်ၵျူ,ပၢၼ်ႇ,လၢတ်ႈႁၢမ်းတႆး ပေႈမိူၼ်တႆးလီလီ။ ႁွပ်ႈၶိုၼ်းတူင်ႉတၵ်ႉႁၼ်ယဝ်ႉ ထွတ်ႇ,ၼိူပ်းႁၢင်ႊၸွမ်းႁၼ်သေ လႆႈလူင်လိုမ်းတူဝ်လိၵ်ႈၼၼ်ႉႁူ,။ ၽိူဝ်ၽွင်းလိူဝ်ႈပၢင်ၵုမ်လူဝ်းၵိပ်ႉ ပိူၼ်ႈၵေႈတူင်ႉႁဝ်း၊ ႁဝ်းၵေႈလူမ်းတူင်ႉပိူၼ်ႈ။ ၸၢဝ်းယၢမ်းလိူဝ်ႈပၢင်ၵုမ်သိပ်းမိတ်ႉပႆႇၼႆႉ မၢင်ႉၶိူင်းၼေႊ,ယဝ်ႉ။

လွင်ႈတူဝ်လိၵ်ႈၵိုၵ်းပိုၼ်းၼႆႉ ၸႂ်ႈဢမ်,လႆႈလၵ်းထၢၼ်ၼိူပ်းႁၢင်ႊသင်မႃးသေဢၼ်။ ဢၼ်ၼႆႉ ပိၼ်လမ်,လွင်ႈၼႆႉၵေႈ ယဝ်ႉပၢင်ၵုမ်ၵမ်းပွၵ်ႈသွင် ၶိုၼ်းၽိူဝ်မိူင်းၸွၼ် ၸွႆႈၸပ်ႉၶိုင်ဢတ်းသွၼ်,သိၼ်ၼိူပ်းပၢင်ၵုမ်ၼၼ်ႉ လၢင်,လႆႈၸူႉၶိုၼ်းလွင်ႈတၢင်းမၼ်းလီလီယဝ်ႉ။ မီးတၢင်းၽိတ်းၸွႆၼိူင်ၸွႆၶိုၼ်း ၸၢဝ်းယၢမ်းဢၼ်ဢမ်,ဢဝ်လႆႈၶိုၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈတေႁဵတ်းၼိူပ်းငဝ်းႁၢင်ႊသိင်မၼ်းမႂ်တွင်းၶွၵ်ႈ,ၼၼ်ႉ မိၼ်ႈႁဝ်းယဝ်ႉပၢင်လိၵ်ႈတင်းမူတ်း တေႁူ,ၶေႃ,ထုင်ႉမၢဝ်း ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၼႂ်းလုမ်းႁဝ်း မီးမေႃသွၼ်ပွတ်းလၢၼ်းပွတ်းၶွၵ်ႈ, ဢၼ်ဢမ်,ယၢမ်ႈၽိူဝ်ၼၼ်ႉၶေႃႈ တေၶွၼ်ၸဝ်ၶေႃ,။ သမ်ႉမႃးမိၼ်ႈမိူဝ်ႈႁဵတ်းၼိူပ်း တႃ,တေသွႆ,သိင်တႆးလူင် သမ်ႉလူဝ်,ၵူၼ်းဝႆႉၶေႃႈ ၶွၼ်ႁၼ်ၵႃႈ,လွႆႈထိမ် သွႆ,သိင်ပိၼ်,ၸေႈၸိုၼ်းတူဝ်မူၼ်းဢေႃႈ။ လွင်ႈသိင်ၶွၵ်ႈ, သမ်ႉပိၼ်ၸေႈတႆးၼိူဝ်ဝႆႉၶေႃႈ မၼ်းယၢပ်ႇ,ယၢၼ်းၼေ,ယဝ်ႉ။ လႆႈၸတ်းလွႆသေ ႁဵတ်းသၢင်ႈ ႁၢင်ႈပွင်လွႆႈထိမ်ၵေႈ ႁွပ်ႈၸေႈၸႂ်ႈလိပ်းႁိူင်းၼေ,ၶေႃႈ မိူဝ်ႈဢတ်းသွႆ,သိင်ၼင် မီးတၢင်းၵိင်လွႆတေႃ,ပီႈၼွင်ႉထွမ်,တင်းသိင်ႈယူ,ဢေႃႈ။ ၸေႈလိပ်းၼႆႉ မိူဝ်ႈတီႈပၢင်လိၵ်ႈ လၢၵ်ႈၸၢၵ်ႈသိင်သမ်ႉလူႉ၊ ႁူၼ်းသမ်ႉၼမ်၊ မၢင်ႈၵမ်းသမ်ႉ မေႃသွၼ်ၸဝ် ၵုမ်,ဢုပ်,ၵုမ်ႁၼ်ယူ,ၶေႃႈလႆႈလိုၼ်,သိင်တေႉတေႉၸႂ်ႈဢေႃႈ။ ၸၢဝ်းယၢမ်းပၢင်သွၼ်မီးသိပ်းဝၼ်း၊ သမ်ႉတေလႆႈသွၼ်ႁူႉပႆႇပႆႇၶေႃႈ လႆႈၼိတ်ႈတေႉၼိတ်ႈဝႂ်ႈယူ,ယဝ်ႉ။ ပေႈယဝ်ႉပၢင်လိၵ်ႈၵေႈ ၸေႈလိပ်း။ လႃးၽွင်းတေလိူဝ်ႈ သမ်ႉလႃးၵၢၼ်ထိုင်ႈယဝ်ႉၶေႃႈ ၸွႆဢမ်,လီသေဢိတ်းၸႂ်ႈဢေႃႈ။ ၽူႈထွမ်,

ငိၼ်းၶဝ်တေဝႆႉယဝ်ႉ သိူင်လိူင်ႉၼၼ်ႉၵေႃႈ ၵဝ်မႃးၵတ်းသၢႆႇၼႂ်းၶိူပ်းပၢင်ၵုမ်လူင်ၼၼ်ႉ။ ယႃႇယႃႇ ၵေႃႈ ပီႈၵၢႆႇလူင် ၸၢႆးပၢၼ်း၊ ၸၢႆးၵုၼ်ႇ၊ ပီႈၶုၼ်ဢုမ်ႇၶဝ် ထိူမ်ၸီႉၶေႁူင်ႇပၼ်ၵိၼ်ယူႇၵေႃႈ တေႃႇပေႃးယဝ်ႉ ၶေႃးၼၼ်ႉၵမ်ႇလီၶိုၼ်းၶႃႈၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈမႃးႁဵတ်းၶိူပ်းငဝ်းၸႂ်းသိူင်လွႆႈၼၼ်ႉ ၸၢႆးၵုၼ်ႇ (ၵူၼ်းလူင်ၵၼ်မီးပုၼ်ႈၽွၼ်းယွႆႇ ၼႂ်းႁူင်းပွႆးငဝ်းၸႂ်းသိူင်မိူင်းၶွၼ်) လႃတ်ႈၶေ လွင်ႈတၢင်းလိၵ်ႈ ၵၼ်ၶၢမ်ႈလႃးၶွင်ႈလႃးၼၼ်ႉၶလႈ လင်ႇလႆႈႁူႉၶိုၼ်းလွင်ႈတၢင်းမၼ်းလီလီ ယဝ်ႉ။ ႁူပ်ႉယူႇပိၼ်ၸၢင်းသိူဝ်တေႃႉတင်းတူဝ်ၵေႃႈ တင်းထၢင်ႇဝႆႈ ပိၼ်ပိူၼ်ႈၶၢၼ်ႇဝႆႉၸၢင်း သင်ၼၼ်ႉၼၼ်ႉ ပိၼ်ၶႃႈၵမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ။

မႃးၶိုၼ်းပၢင်ၵုမ်လူင်ၼၼ်ႉသေ သမ်ႉလႆႈတူၵ်းလွၵ်ၶေႃးၶူမ်လွမ်းထိူင်ႈ ၵၼ်ၼိူင်ႈၼၼ်ႉ ႁူဝ်ၶေႃႈၶတႉဝႆႈၶူၼ်ႉၶႂၼ်းလွင်ႈပိူၼ်းတႆးဝႆႈ ပေႃးဝႆႈပီႈၼွင်ႉၼႄႈၽိူၵ်ႇၶဝ် ပီႈၼွင်ႉၶိုဝ်းမိူင်း ယွႆႇၶဝ် ၵုပ်ႇၵုမ်ၼၼ် ၽွႆၵမ်ႇတူင်ႉၵမ်ႇတၵ်ႉသင်။ မၵ်းမၼ်းၶၢဝ်းယၢမ်းဝႆႉပၼ်ယူႇၵေႃႈ ၶွင် ၶဝ်ပိၼ်ၽူႈၵွၵ်ႇငိုၼ်း တႃႇပၢင်ၵုမ်လူင်ႁိူဝ်ၵေႃႈ ၵမ်ႇႁူႉယဝ်ႉ။ ပေႃးပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်း တၢင်း မိူင်းတႆး ၵုပ်ႇၵုမ်ၼၼ် လင်ႇတေတိူမ်သိပ်းမိတ်ႉႁွလႆး ၶိင်းၶၶႇၵၼ်ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းပၢင်ၵုမ် ၼၼ်ႉ ပေႃးလိူပ်ႈၵႂႇလိူပ်ႈမႃးယဝ်ႉ။ ပေႃးတိူပ်သိပ်းႁႃႈမိတ်ႉၼၼ် မၼ်းပေႃးၵႂႇပၢမ်ႉသတီႉပၼ် ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼိူင်ႈၵေႃႉသွင်ၵေႃႉၶတႉ ၵမ်ႇပေႃးလၢၵ်ႇလၢႆး။ ၽိူဝ်ႇလၢႆၵေႃႉမႃးၶတႉ လႆႈႁူႉ လွင်ႈပိူၼ်ႈႁဵတ်းႁိူဝ် ဝႆႉလွၵ်ၼိူဝ်ႁဝ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ တႃႇတေၶူၼ်ႉၶႂၼ်း လႆႈႁၢင်ႈႁဵၼ်းမႃးႁိူင်ပေႃး တၢၼ်ႇၼၼ်ႉ ၵဝ်ၶၢဝ်းယၢမ်းသိပ်းႁႃႈမိတ်ႉၼၼ်ႉ လႆႈလႃတ်ႈၶႂႆႈပေႃးသိူင်ႈၼၼ် မၼ်းယၢပ်ႇဝႆႉၼၼ်ႇ ၵဝ်ႇၶေႃႈ။ ဝၼ်းၵွၼ်တၢင်းၼၼ်ႉ တေႃႇပေႃးၶိုၼ်းၶတႉဝႆးဝၼ်း ႁဵတ်းပၢင်ၵုမ်ၶိုၼ်းပွင်ႇ ၵိတ်းပွင်ႇၵွတ်းသေ တေႃႇပေႃးယဝ်ႉတၢမ်းၶမ်ႈႁႃႈမူင်း မီးၵူၼ်းမွၵ်ႈၶိုင်ႈၼိူင်ႈႁွလႆး။ ပေႃး ယဝ်ႉၵေႃႈ ၵၢပ်ႇၼမ်ႉၵိၼ်ၶဝ်ႈ၊ ၵိၼ်လဝ်ႉၼေႃႇၶလႈ ၵမ်ႇလူင်းၶေႃး၊ တေႃႉၶတႉၵိၼ်ႁွလႆး ၶႃႈၵေႃႈ။

မိူဝ်ႈတိူၵ်ႉလႆႈၶလ, လွမ်းပီႈၼွင်ႉတႆးတင်းသိူင်ႈၼၼ်ႉ လႆႈႁူႉႁူပ်ႉပီႈၼွင်ႉတႆးယႃး တႆးသႃး ၵၼ်ယူႇတၢင်းၼမ်ႉၶမႈလိူင်(ၶွင်ၶေႃႉ)ၵႂၵၼ်တင်းၶူလႆၸမိၼ်ႉ သၢမ်ပၢၵ်ႇၵီးလူဝ်းပၢႆ ၼၼ်ႉၶႃႈၵေႃႈ။ ၼႂ်းၶဝ်ပႃးမႃးၼၼ်ႉ ၽူႈယွႆႇၵူၼ်းလူင်ၶဝ်ႁႃႈၵေႃႉ ပိၼ်ၵူၼ်းၼုမ်ႇမိူၼ်ၵၼ်၊ ၵူၼ်းလူင်ၶဝ်ပိၼ်လုၵ်ႈၸၢႆးထဝ်ႈမိူင်း။ ၵႃႈယူႇတေမီးသၢမ်သိပ်းပၢႆၵဝ်ႈ။ သမ်ႉပိၼ်ၽူႈပၼ်

တၢင်းဝူၼ်ႉပႆႇမိူင်းၶႃႈဝႃႈ။ ထႅင်ႈၵေႃႉၸိူင်ႈ ပဵၼ်သထေးယေးငိုၼ်း။ ထႅင်ႈသမ်ႉပဵၼ်သထေး ႁူလႆႈဝႃႈ။ တီႈၸၼ်ႉ ၶႃႈပေႃးၵၢမ်းႁူႇ မိူင်းၶဝ်ၸႂ်ႉ ႁူလႆႈတေဢွၵ်ႇၵႃးၸွင်ႇ ၵမ်ႇၸွႆႈယဝ်ႉ။ ၶဝ်ၶႂၢင်းၸေဝႃႈ ပေႃးဝႃႈႁူလႆႈၸႂ် ပဵၼ်ၸွင်မၼ်းမူတ်းယဝ်ႉ ၸႂ်ၵိူဝ်ႈ။ ထႅင်ႈၵေႃႉၸိူင်ႈသမ်ႉပဵၼ် ၵူၼ်းၵၢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းလူတ်ႉၵႃးၸုင်းမိူင်းဝႃႈ။ သမ်ႉမီးထႅင်ႈ ပဵၼ်ၽူႈၵတ်ႉၶၢၼ်ႉပႆႇမၢၵ်ႈမီး လႆႈ ၸွႆႈ လၵ်းမၵ်းလိုဝ်ႈၶဝ်ၵေႃႈ မိူဝ်ႈလိူဝ် ႁၢၸိုၼ်းပပ်ႉၵၢၼ်တိမ်ႈမႂ်ႇလိုဝ်ႈဝႂ်ႉလိူဝ်းၸၼ်ႉ ၵမ်ႉႁၼ် ယဝ်ႉၵေႃႈ။ ၸုင်းသွင်သၢမ်ဝၼ်း ႁွပ်ႈပိၼ်လိူဝ်ႉလိူဝ်မိူဝ်းလိူဝ်ၵၼ်ၶလႈ ၶေႃႈႁၢမ်းတႂ်းမၼ်း ပွင်ႇၵၼ်တင်းၸမ်။ ပေႃးလၢတ်ႈပိၼ်တူၼ်ႈထိုဝ်မႃး ၶဝ်ၵေႃႈၵမ်ႇပွင်ႇႁဝ်း၊ ႁဝ်းၵေႃႈလၢမ်း လူလ်ႉ ပေႃးလွတ်ႇလေးယဝ်ႉ။ ပေႃးလၢတ်ႈလွႆးလွႆးၶတ။ ပွင်ႇၵၼ်တင်းၸမ်ယူႇ။ တူဝ်ၸပ်ႉ တႆး မိူၼ်ၵၼ်ယူႇ။ သိင်ၵွၵ်ႇမၼ်းပိၵ်ႇၵၼ်ၵိတ်းၵိတ်း။ ပေႃးၶဝ်ႁွင်ႉ “ၽူမ်ႈၸွၵ်”၊ ႁဝ်းႁွင်ႉ “ၶူၼ်ၸွၵ်”။ “မႄးလႆႇၵူၼ်း” ၶဝ်၊ ႁဝ်းသမ်ႉ “မႄးလႆႇၵေႃႉ”။ ပိၵ်ႇၵၼ်ၵိတ်းၵိူဝ်ႈလၢႆး။ မိုတ်ႈ ၶဝ်ယဝ်ႉ ၶဝ်ၸိုၼ်းၵပ်းသိုပ်ႇပၼ် မူႇလုမ်းမူၼ်းလွင်ႈလွမ်းၵၼ်မႄး။ ၶဝ်ၸင်ႇၵၼ်လၢတ်ႈတေႃႇ ၵၼ်ႁၢမ်းတႂ်းယႃးတႂ်းသႃး (တႂ်းလူဝ်းၸႂ်ၵေႃႈ ၶဝ်ႁွင်ႉတူဝ်ၶဝ်ယူႇ)။ မၢင်ႊၵမ်းၵေႃႈလၢတ်ႈ ႁၢမ်းၶၶႈလွမ်း။ ပေႃးမိုတ်ႈၵၼ်တင်းၶဝ်ယဝ်ႉၵေႃႈ ၵမ်းမႃးတေမႃးၶလႈတီႈႁွင်ႈၸွမ်းၶဝ် ပွင်ႇၶၢဝ်ႇထႃႈဝႂ်ႉယူႇ။ ၸၢင်းယိင်းၶဝ်တင်းၸမ် ၸုင်ႈၶူဝ်းၸႄႈသိုဝ်ႈပႆႇၶိုၼ် မီးမွၵ်ႇသွႆႉသႂ်ႉသပ်း သႂ်ႉဝႂ်ႉ။ သိၼ်ႈတူင်ႇၵေႃႈ တိၼ်မၼ်းသႂ်ႉမွၵ်ႇဝႂ်ႉ မိူၼ်သိုဝ်ႈၸင်ႇၵဝ်ႇ။ ၶူၼ်ၸွၵ်ၶဝ်လွၵ်းဝႂ်ႉ ပၵ်းမွၵ်ႇသီၸွင်ႇႁၢမ်ႉလူင်ႇယႂ်ႇ။ ပေႃးတူလႆးႁႃႇ မၼ်းႁၢင်ႊလီၸႄႇဝႂ်ႉယဝ်ႉ။ ၶဝ်ၸုင်ႈၵမ်ႇ မိူၼ်ႁွၼ်းၸုင်ႈသိၼ်ႈတူင်ႇ။ မိူၼ်တင်းထႂ်း၊ တႂ်းၸိူဝ်၊ တႂ်းၶမ်းတီႈၸုင်ႈၸၼ်ႉ။ လႆႇလိပ်ႈသိၼ်ႈ တူင်ႇမၼ်းမီးတၢင်းၸႄႈ မိူၼ်ၵၼ်ႁွလ်း။ ပေႃးလိပ်ႈတၢင်းၸႄႈယဝ်ႉ ၵၢဝ်သႂ်ႇႁၢင်ႉမတ်ႉလပ်း တူဝ်ၵေႃႈ။ သမ်ႉတိုဝ်းဝႂ်ႉသွၵ်းတိၼ်သီလိင်ၽိင်ႇၵၼ် (သွၵ်းတိၼ်ၶတ။ တေပိၼ်ၶူဝ်းၶၶႇ)။ ၵၢၼ်ၸႂ်ႉပိၼ်ၶူဝ်းတႂ်းယႃးတႂ်းသႃး မိူဝ်ႈႁွၼ်ႉႁွၼ်ႉ။ လုမ်းၸႂ်ႉ ပိၼ်လုမ်းပီႈၸွင်ႉတႂ်းယႃးၵၢၼ် ႁွင်ႉတီႈတၢင်းဝၢၼ်ႈမႄး။ ၶူဝ်းသွင်ၶဝ်ပိၼ်ၵၢၼ်ၵဝ်ႇလိတ်ႈလိတ်ႈ။ ၵၢၼ်လွင်ႈသမ်ႉပိၼ်ၵၢၼ်ၶမႄး ဝႂ်ႉၸၼ်ႉၵေႃႈ ၶဝ်လၢတ်ႈၸေယူႇ။ ၶူဝ်းၵျိတ်းၶၵ်ႇသမ်ႉပႃးမၢၵ်ႇၸွၵ် ၵၢဝ်မိတ်ႉငိုၼ်းမွၵ်ႇငိုၼ်း သွႆႉလပ်းသေၵမ်ႇၵႃး ပႃးတင်းမွၵ်ႇ ၵၢၼ်ယွႆႉတူၵ်းၸၼ်ႉႁွၼ်ႇယဝ်ႉ။ သိုဝ်ႈသမ်ႉပိၼ်ၸႄႈ ဝႆႈ မိူၼ်ၸွင်ၸႂ်းႁဝ်း မိူဝ်ႈၶဝ်ၸုင်ႈမိူဝ်ႈၸုမ်ႇၸၼ်ႉ။ သႂ်ႉဝႂ်ႉၸႄႈသိုဝ်ႈမွၵ်ႇငိုၼ်းမၼ်း တေမီးမွၵ်ႈ

သၢမ်သီႇၸၼ် တင်းဢမ်ႇၵႃးယူဝ်း။ ပီၼ်ၸဵပ်းလူင်ၼၼ်ႉ ၶႃႈၵေႃႈ ဢမ်ႇမေႃလၢမ်းလီလီ။ တူၺ်း ၼမ်ႉမိူဝ်းၼၼ်ႉ ႁၢင်ႈလီသေ လပ်းတႃတေႉယဝ်ႉ။ ဢုပ်ႇၵၼ်ၸဝ်ႈၵႂၢမ်းၵၼ်ယဝ်ႉ ဢွၵ်ႇလွႆၶႂ်ႈ လႆႈသူဝ်းၼုင်ႈၸဝ်ႈမႃး။ ႁွပ်ႈၼႆၼၼ်ႉ ယွၼ်ႉထၢမ်လွင်ႈသူဝ်းၼုင်ႈၸဝ်ႈ၊ ၶႂ်ႈလႆႈယွၼ်းသိုဝ်ႉ။ တေ ႁဵတ်းတီႈမႂ်ႇတွင်းၼႆယဝ်ႉ။ ၵေႃႉၼိူင်ႈၼၼ်ႉ ဝူၼ်ႉတူၺ်းသေ တေၸႂ်ပၼ်ယူႇၼႆၼၼ်ႈလူမ်း။ ၸိုၼ်းၼပ်ႉတူၺ်းငိုၼ်းလၢဝ်ႈၵဝ်ႇ မိၼ်ႈၶူၵ်းမိုၼ်ႇပႆၼၼ်ႉ ဢၢဝ်လုမ်ႇၼိူင်ႈယဝ်ႉ။ ထိုင်ႈၵေႃႉ ၼိူင်ႈ ဢၢဝ်တင်းႁဵၼ်ႇသူဝ်းမၼ်း မႃးၵိုၼ်ႈၼေ။ လႆးႁဵၼ်ႇလႆးပူၵ်ႉသိမ်းသူဝ်းၸဝ်ၵေႃႈ မုၼ်ႉမုၼ်ႈ ဢွၼ်ႇယၢမ်ႈႁၼ် ၼႆးႁဝ်းၸဝ် ပူၵ်ႉႁဵၼ်ႇၼၼ်ႉ မုၼ်ၵၼ်လီလီယဝ်ႉ။ ႁဝ်းႁၢႆးလိုဝ်းၼႆႉပၼ်တႆး ၵေႃႈ သူဝ်းပေႃးသွၼ်ႇတိုၵ်ႈၼွၼ်ႉထူင်ယဝ်ႉၵေႃႈ ပီႈၼွင်ႉတႆးယၢႆးၸဝ်ၵူႊၵေႃႉ ပၼ်ပူၵ်ႉသူဝ်းၼုင်ႈ ႁဵၼ်ႇၽႂ်ႁဵၼ်ႇမၼ်း လႆႈႁၼ်မႃးယူႇယဝ်ႉ။ သူဝ်းၵၼ်ၸဝ်ၼေထိင်ႈၼႆႉ ပၼ်သူဝ်းၶၵ်ႉႁၢင်ႈလီ ပေႃးၵမ်ႇမီးတီႈလၢတ်ႈယဝ်ႉ။ ပႃးတင်းမၢၵ်ႇၶူဝ် သမ်ႉပၼ်သွႆႈပၼ်မွၵ်ႇငိုၼ်းလိတ်ႈလိတ်ႈ။ ၼိုဝ်ႉမၼ်ႈမၼ်းၵေႃႈ လႆႈတေႃးၵၢဝ်ႁၢင်းၽွႆမၼ်းၼႆဝႃႈ။ ၽိၼ်ႇမၼ်ႈမၼ်းၵေႃႈလီ မွၵ်ႇငိုၼ်း မၼ်းၵေႃႈ ၸေးလီၼႄႇ။ မၢၵ်ႇတူမ်ႇငိုၼ်းမၼ်းၵေႃႈႁၢင်ႈလီၼၼ်ႉ သမ်ႉပေႃးၶွႆႈလႆႈထိုင်ႈယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉဝႃႈ ပၼ်သူဝ်းၼုင်ႈမိူဝ်ႈၼတႉပွႆးပၢင်ၸဵၵ်ႇၼၼ်ႉ တႃႇတေၸႃႇပၼ်ႁဝ်း လႆႈယွၼ်းၸၢင်ႉတီႈ ၼမ်ႈၵူၼ်းထဝ်ႈတၢင်းၶိူၼ်းသိုၼ်းၵေႃးႁႃႈ။ ၵပ်းသိုပ်ႇၽႃႈၼ်း တိတ်းတေႃႇလူးၵူၼ်းထဝ်ႈၸဝ် ဢၼ် မၼ်းလၢတ်ႈၼၼ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈ ႁဝ်းမေႃထွမ်ႇယူႇ။ လွင်ႈဝႃႈ တေႁဵတ်းသူဝ်းတႃႇမႂ်ႇတွင်း ယွၼ်းသိုဝ်ႉမိူဝ်းၼႆၼၼ်ႉ ၵူၼ်းထဝ်ႈၸဝ်ၵေႃႈ ပၼ်ၸၢင်ႉမႃး။ ဢွၼ်ၵၼ်မႃးၼပ်ႉတူၺ်းငိုၼ်း တူၵ်းမိၼ်ႈသွင်သိၼ်ႇႁၢႆးမုၼ်ႇပႆၼၼ်ႉ ငိုၼ်းၵေႃႈဢမ်ႇတိမ်၊ ၶႃႈလႆႈၵေႃႈဢမ်ႇလႆႈမႃး။ တင်းသိပ် လိၼ်းမၢဝ်း လႆႈမႃးၵေႃႉလုမ်ႇလုမ်ႇ။ ထူင်ပႃးၸဝ်သမ်ႉ ပၼ်သူဝ်းတွၼ်ႈလုမ်းႁဵၼ်ႇမႃး။ ငိုၼ်း လေႈႁဵၼ်ႇၵေႃႈ ၸဝ်ယွၼ်းၼၼ်ႉ လႆႈပၼ်ၸဝ်ႁၢႆးယဝ်ႉ။ လႆႈႁူႉလၵ်းၵၼ်တွင်းလိုဝ်ႈဝႆႉၵေႃႈ ၸိုင်ႈဝႃႈ ဢႃးမိုဝ်း။ ဝႆႉသေ မိုဝ်းမႃးထုင်ႉမၢဝ်း တင်းသိပ်လိၼ်းမၢဝ်း လႆႈတိတ်းတေႃႇ လၢတ်ႈ တေႃႇၵၼ် သွင်သၢမ်ပွၵ်ႈယူႇယဝ်ႉ။

လႆႈသူဝ်းယဝ်ႉ ထႆႇၸဵပ်းႁၢင်ႈလွမ်းၵၼ်။ လႆႈၸိူင်ႈသိၼ်ႈတူင်ႉမၼ်းၵေႃႈ ၸိူင်ႈ တူလုၼ်း။ သိုၼ်ႈထႆႇၸဵပ်းႁၢင်ႈမႃး ၵူဝ်လိမ်းလႆႈၸိူင်ႈမၼ်း။ ပေႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ၽေႃတ်ႇၵၼ်မိူဝ်း ၶႂၢင်ႈၸွၼ်းၽိၼ်မၼ်း။ ၵၢင်ၸမ်ႈမႃး မီးပၢင်ပွႆးမူၼ်ႈသိုဝ်း သိၼ်လွမ်ၽိူဝ်၊ မူလ်ၽွင်၊ ၸမ်းၸိၼ်ႇ

ၶဝ်မႃး မူၼ်းၸႂ်ပၼ်တင်းဢမ်ၼၼ်ႉ ၶဝ်ၶႂ်ႈႁူႉတူၺ်းပွႆးၼၼ်ႉ သိုပ်ႇၽွၼ်းလူးမႃးယူႇ။ ႁူၺ်းဢေႃႈ ပေႃးမီးၵၢင်ၶမ်ႈ သိပ်းၵဵတ်းမူင်းပႆႇယဝ်ႉၼၼ်ႉ ၵမ်ႈႁူႉယဝ်ႉ။ ၸွင်ႇၽၢၵ်ႈမႃး လႅင်ႈႁၼ်ၵၼ်လႆႈ တွပ်ႇပၼ်ၶေႃႈႁႃမ်းယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၽၢၵ်ႈၵၢင်ၸွင်ႇမႃး ၵိၼ်ၶဝ်ႈၽွႆးၶိုၼ်းႁူပ်ႉၵၼ်ထိုင်ႈ။ ၼွႆႈမိူဝ်းလွမ်းၶဝ်ၼၼ်ႉ။ ပေႃးၽဵဝ်တီႈၶဝ် တေၵွၼ်ၼၼ်ႉၸွင်ႇႁူၵ်းဝၼ်းၼႆႉ တီႈတႆးႁဝ်းယူႇဢၼ်ႁဝ်ႉ လွတ်ႇမုတ်းယဝ်ႉၼႆႉၵိူဝ်ႈ။ မႃးတွမ်ႁူဝ်ၵၼ်ၵုပ်ႇၵၼ်တင်းသီႇၶေႃႉ။ မိူဝ်ႈႁူႉ လွမ်းလူတ်ႉၶဝ်ႁူႉ။ ပေႃးမိူဝ်ႈမိူဝ်းမႃး တေလႆႈၸႂ်ႉငိုၼ်းလဝ်ႈၵဝ်ႇဢၼ်ႉ။ မႃးဢပ်ႉတူၺ်းတင်းသီႇၶေႃႉ။ ငိုၼ်းၵုမ်ႇယူႇၼၼ်ႉ ၵၢၼ်းတေလွမ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ႁူၺ်းဢေႃႈ ၶဵဝ်လႅင်းမၢဝ်းသမ်ႉဝႃႈမၼ်းၵမ်ႇလၢင်းလွမ်း။ မိူဝ်ႈလဵဝ် ၽွၼ်းမၼ်းၶဝ်ႈမႃးဝႃႈ ႁူၼ်းၶေႃႉၸိူင်ႈတူၵ်းၶွၵ်ႈဝႆႉၼၼ်ႉႁွင်ႉႁႃမၼ်းဝႆးဝႆး။ ႁဝ်းၶေႃႈႁူမ်ႈၵၼ်ငိၼ်းတင်းသၢမ်ၶေႃႉ။ တေပွႆႇမၼ်းမိူဝ်းထုင်ႉမၢဝ်း၊ ႁဝ်းသၢမ်ၶေႃႉႁူႉၶေႃႈၵမ်ႇလီၼၼ်ႉ ၽႂ်ၶေႃႈၶႂ်ႈလွမ်းႁူႉယူႇသေတႃႉ ၵမ်ႇလႆႈႁူႉ ႁွပ်ႈဢေႃႈၵၢၼ်ၶဵဝ်လႅင်းမၢဝ်းဢၼ်ႉယဝ်ႉ။

တူင်ႉတၵ်ႉသူင်ႇသင်ႇၵၼ်၊ ၵိၼ်ၶဝ်ႈႁူမ်ႈမူႇလွမ်းၵၼ်၊ ႁွင်ႉမေႃႁႃမ်းၶေပၼ်မႃးလိူဝ်းဢၼ်ႉ တိုၵ်ႉမီးယူႇၸွင်ႇတႃမိူဝ်ႈလဵဝ်ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈမိူဝ်း လႆႈမိူဝ်းၽွင်ႈမိူဝ်းမၼ်း ၽွင်ႈၶေႃႈဝႆႉၽၢင်ႉတႃႇၽွင်ႈမၼ်း။ ပေႉမႃးလီၶေႃးၸူမ်လူင်လၢင်ယဝ်ႉ။ ပီႈၼွင်ႉၵၼ် မႃးၸွႆးၵၼ်ၶေႃႈ လႆႈႁူဝ်လႆႈၽၢင်ႉ ၵဝ်ဝႃႈဢၼ် မွႆႈဝႃႈၼႆႉ ၶၢဝ်းတၢင်းလိူဝ်းလႆႈမႃးသိပ်းပႆႇဝၼ်း လမ်တေမိူဝ်း လႆႈဢၵ်ႉၸႂ်ၽွင်ႈမၼ်းယူႇယဝ်ႉ။ ၶေႃး .... ႁိုတ်ႇပဵၼ်တႆးမႃးၶေႃႉၸိူင်ႈၼႆႉ ႁွပ်ႈသင်ၼၼ်ႉ ပေႉမႃးလႆႈၶၢမ်ႇတၢင်းယၢပ်ႇယၢၼ်းၶၢၼ်ၸႂ် ပေႃးတၢၼ်ႇၼႆႉ။ ၽဵဝ်ၶိုၼ်းယဝ်ႉၶေႃႈ တိုၵ်ႉလႆႈငိုၼ်းဝႃႈၽွင်ႈႁူႉ .... ၽွင်ႈမႃး .... ၵၼ်ဢၼ်ႉ ၵၼ်ၼႆႉ၊ တိုၵ်ႉလႆႈငိၼ်းသဵင်သီႉသဵင်သေႃႉလူးႁွၼ်ႇ။ တီႈတေႉမၼ်း မၢင်ႈၵမ်းႁဝ်းၶေႃႈဢင်ႇႁဝ်း ပိူၼ်ႈၶေႃႈတေႃးဢင်ႇပိူၼ်ႈၵိူဝ်ႈ။ ၽွင်ႈၶႂ်ႈမႃးထၢမ်သင်ထၢမ် ပိူၼ်ႈၵိၼ်ငိုၼ်းႁူဝ်လိူၼ် ပေႃးၵမ်ႇမီးၵၢၼ် တေၶႅတ်းၶႅဝ်။ ႁဝ်းၶေႃႈလၵ်ႉႁူႉၵမ်ႇၸႂ်ႈ၊ ၵဝ်မွႆးၶၢမ်ႈလဵၼ်းလိၼ်ပၼ်ငိုၼ်းယဝ်ႉလႅင်ႇႁူႉ။ ပိူၼ်ႈၶေႃႈႁူႉယူႇႁူးဝၼ်း။ ႁဝ်းၶေႃႈ ႁူႉတေလၢၵ်ႇလႆးၵီႈသင်။ ႁဝ်းတေႃႇႁဝ်းလွၵ်ႇၵၼ်။ မီးၸိူင်ႈသွၵ်ႇၼမႇၶၢၵ်ႈၸိူင်ႈဝႃး။ ၶေႃႉလႆႈထွမ်ႇမၼ်း သမ်ႉၵမ်ႇလၢင်းဝူၼ်ႉသင်သေႁူဝ်။ လႆႈယၢပ်ႇၸႂ်ယူႇတေႉယဝ်ႉ။

မိူဝ်းၼၼ်ႉလႄႈမိူင်းလဝ်ႈၵဝ်ႇၸိုင်ႈယဝ်ႉ မိူဝ်းသွၼ်ပၢင်လိၵ်ႈ။ ပေႃးယဝ်ႉပၢင်လိၵ်ႈ မူတ်းယဝ်ႉ ၵွၼ်ၵၼ်မိူဝ်းၼၼ်ႉထုင်ႉမႃဝ်း၊ မိူင်းမႃဝ်း။ ပီႈၼၢႆႈပီႈၸုၼ်ဆုမ်ႇ တင်းလၢႆးပၢၼ်း သမ်ႉဝႃႈ ၶႂ်ႈလွႆႈသုၺ်ႇသိၼ်ၼႂ်းၼီပ်းငဝ်းႁၢင်ႊသိၼ်မၢႆတွင်းပၢင်ၵုမ်လူင် တင်းၼေႃးလိပ်းသိၼ်ႁၢပ်ႇ ယၢပ်ႇယၢပ်ႇယၢၼ်းယၢၼ်း သုၺ်ႇသိၼ်လၢတ်ႈလွမ်းၵူႈၵေႃႈ ထွမ်ႇၸိုၼ်းလႆၢႇၼမ်ႇလီသေၵိတ်း ယဝ်ႉ။ ပေႃးၶိုတ်းၼီပ်းယဝ်ႉ ၸိုၼ်းလႆႈၼၼ်ႉထိုင်ႈႁၢင်ႈႁႅၼ်မိူင်းတီးထိုင်ႈပွၵ်ႈၵမ်းသွင်။ ၵမ်းၼႆႉ ၼတႉ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈဝႃႈ ၼမ်ႇလႆႈၼၵ်ႇမိူင်းယဝ်ႉၼၼ်ႉ လႆႈပၼ်ၶိုၼ်းၶဝ်ႈသေ လၼ်ႇလႆႈၶဝ်ႈတၢင်း ၶိုင်းႁဵၼ်ယဝ်ႉ။ ၵမ်းၼႆႉ မၼ်းပႃးပီႈၸုၼ်ဆုမ်ႇၼၼ်ႉ လႆႈၶဝ်ႈတူလိုးလွတ်ႇလွတ်ႇလေးလေး။

"လွမ်းမႃးတၢင်းလင်၊ လၢႆးႁဝ်းတေၵွၼ်မိုႆးၵူႈတီႈၸိူင်ႈ" ၼႆၼၼ်ႉ ပႆလွမ်းပီႈၼၢႆႈ ၸုၼ်ဆုမ်ႇ၊ သိၼ်ႈတၢင်းပႆၵေႃႈၵိပ်ႈၶိူင်း၊ တင်းသွင်ၽၢၵ်ႇပိၼ်တင်ႇၽိူၼ် ၸူဝ်းမ်ႉၵဝ်ႇ ၵေႃႇ ၵေႃႇႁွင်ႁွင်၊ ၶိုင်းလွႆၼႆႉ လွမ်ဝူၼ်ႉဝႆႉ တေႁွင်ႉႁဝ်းၵူႈလႆၼႆႉၶေႃး။ လႆႈပႆၸိူင်ႈႁွင်ႈယဝ်ႉၸိူင်ႈ ႁွင်ႈ။ လိုၼ်းသုတ်းမႃး လႆႈႁၼ်မီးႁွင်ႈၶိူၼ်းၵွၼ်ႇၶိူၼ်းဝႃး၊ ၸူဝ်းလွႆႉတိုဝ်းၵေႃႈမွင်သေႇႁေႃႇ၊ တၢင်းၼႃႈၼတႉ မီးဝႆႉပၢင်ၵွၼ်ၵိတ်း တၢင်းလင်မၼ်းမီးပႆႉသၢင်ႉ လၼ်ႁၢင်းမွၵ်ႇႁၢင်းမိုး ဝႆႉ။ လိပ်ႈတေပိၼ်ႈၵွင်ႈၵႃႈလၢႆးၶိုဝ်ၵေႃႈၼမ်ႇႁူႉ၊ ၽိဝ်ယဝ်ႉ ၼဝ်တီႈၸၢင်ႈလႆႈႁၼ် ပီႈၸုၼ် ဆုမ်ႇ ႁွင်ႉၸၢႆးထဝ်ႈ တေမီးမွၵ်ႈလိတ်းသိပ်းပၢႆႈၸူပ်ႇ၊ ၸုင်ႈၸူဝ်းတ်းၸိူဝ်ၵေႃႈၵဝ်ႈ။ ၶိုင်းလွႆၼႆႉ မိူဝ်ႈၵွၼ်တၢင်းမႃး တီႈၼႆႉၼမ်ႇလႆႈၽိဝ်။ သိၼ်ႈတၢင်းၼႆႉၵေႃႈ ၼမ်ႇႁၼ်၊ တိုၵ်ႉဝူၼ်ႉယူႇ ၸၼ်ႉ ပီႈၸုၼ်ဆုမ်ႇ ၵပ်းသိုပ်ႇပၼ်ဝႃႈ ပိၼ် "ၸၢင်းၽွႆႉမိူင်းတီး" ၼၼ်ၵေႃႈ ထူၼ်ႈသင်ၼတႉ ၼမ်ႇႁူႉၼႃႈယဝ်ႉ။ ၼၢမ်းၵေႃႈၼၢမ်း၊ ၶိုင်းလွႆၼႆႉ တိုၼ်ႇၵေႃႈတိုၼ်ႇ ၸင်ႇၽေႃႉသပ်းလင်ယဝ်ႉ။ ၼမ်ႇထၢင်ႇသေၵိတ်း။ တီႈယူႇလွၵ်ႉလွၵ်ႉ မုင်ႈႁၼ်ႁၢင်ႈႁႅၼ်ယႅၵ်ႇယႅၵ်ႇ တေမႃးလႆႈထူပ်း "ၸၢင်း ၽွႆႉမိူင်းတီး" ၼၼ်ပိၼ်တူဝ်တေႉမၼ်း။ ၵႂၢမ်းသင်ၵေႃႈ ၼမ်ႇလၢတ်ႈလႆႈသေၼေႃႈ ယဝ်ႉ။ ပီႈၸုၼ်ဆုမ်ႇသမ်ႉႁွင်ႉ

"မေႇ .... မိုႆးမႃးၼႆႉ မႃးတူင်ႉလူး"

ၼႃႈၵေႃႈၵူႈလမ်လမ်ၸၢင်းၽွႆႉ ငွမ်သေတူင်ႉတၵ်ႉ၊ မွၵ်ႇလိုဝ်ႈၵူႈႁဝ်း၊ ၸၢင်းၽွႆႉ ၵေႃႈယိပ်းမိုဝ်ႈႁဝ်းသေ တင်းၵူႈႁဝ်း ၼဝ်ႈႁူႉလၵ်းၵၼ်။ ထၢမ်ၵႂၢမ်းယူႇလီၵိၼ်ဝၢၼ်၊ သမ်ႉ သင်ႇၵႂၢမ်းယူႇလီၵိၼ်ဝၢၼ် ၶႂ်ႈသူင်ႇထိုင် ပီႈပီႈၸွင်ႉၸွင်ႉ ၼၼ်ယူႇတီႈမိူင်းမိတ်ႈ၊ လႃႈသိဝ်ႈ

(ၼႃႈၽိူဝ်လႃႈသိူဝ်ႈ မႃးလၢတ်ႈၸေၶူႈႁဝ်း၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈပေႃးတၢႆယဝ်ႉ)လိူဝ်းၼႆႉၶေႃႈ။ ယိပ်း မိုဝ်းမၼ်းၼၢင်းသေ လႂ်ၶၢမ်ႇလီသေၶိတ်း။ ပွၵ်ႈၵမ်းၸိူင်ႈ ၽိူဝ်မႃးႁဵတ်းၼိူၵ်ႇမိူင်းၼၼ်ႉ ႁဵတ်း သင် ပိူၼ်ႈၶၢမ်ႇၶွၼ်ႁဝ်းမႃးႁၼ် “ၼၢင်းၽႃႉ”တႆးႁဝ်း။ ၶႃႇယူႇယႂ်ႇထဝ်ႈၵေႃႈ လွင်ႈ မၢတ်ႈသႃး တိုၵ်ႉၵိုမ်းယူႇပဵၼ်သင်ၸလႈ ၶမ်ႇၸႂ်ႈလၢဝ်းမိူဝ်းႁဝ်းႁၼ်။ သင်ပီႈၶၢႆႈၶမ်ႇၶွၼ် ၼေၼ် ၶမ်ႇလႆႈထူပ်းယဝ်ႉ။ တူင်ႉတၵ်ႉထႆႇႁၢင်းလွမ်းၵၼ်။ လီၼေႃးၸူမ်။ ထၢမ်လိုဝ်ႈၼၢင်း ၽႃႉၵေႃႈ ပၼ်လိုဝ်ႈၸၼ်ႇ။ ၶမ်ႇမီးလိုဝ်ႈတႆးႁိုဝ် ၵေႃႈၶမ်ႇႁူႉ။ ၼႃႈၸိုၼ်းထၢမ်လိုဝ်ႈတႆးၼႆႉၵေႃႈ မၼ်းၼၢင်းၶမ်ႇတွပ်ႇပၼ်ၼႃႈသင်။ ၼႃႈၵေႃႈ ၶမ်ႇသိုပ်ႇထၢမ်ယဝ်ႉ။ ငွမ်သေယိပ်းမိုဝ်းမၼ်း ၼၢင်း၊ ယၵ်ႉတူၺ်းၼႃႈမၼ်း။ ၶၼ်ၵဝ် လႆႈၽိူဝ်ယူႇမိူၼ်ႈလိူဝ်ၼႆႉ တီႈၶႂၢင်ႈလဝ်ႈၽႃႉၸႂ်ႉမိူင်း ၸဝ်ယူႇႁွၺ်းၶမ်ႇၵႃး လႆႈထူပ်းတူဝ်တေႉ ၼၢင်းၽႃႉလူးႁွၼ်ႇယဝ်ႉ။

လီၼေႃးၸူမ်လူင်လၢင်။ ၼႆႉပၼ်ၼၢင်းၽႃႉတႆးၼႆႉ။ ပေႃးၶမ်ႇလႂ်ႈပီႈၸုၼ်ၸုမ်ႇ လၢတ်ႈ ၼႆႉ တိုၼ်းၶမ်ႇယုမ်ႇယဝ်ႉ။ ၸူဝ်းၸုင်ႈတၢင်းမႆႈၵေႃႈမွင်မိၼ်ႈ။ မီးၼေႈတႃႁွၺ်းယဝ်ႉ။ တူၺ်း ပေႃးပူၼ်ႉႁၼ်မိူၼ်း မိုဝ်းၶုမ်ႇတေႁၢင်းလီၵႃးႁိုဝ်။ ၼေႃႈႁၢမ်းၶူၼ်ႈၶူၼ်ႈၶွၼ်ၶွၼ်ႇ၊ ၼေႈ သႂ်ႈလႂ်ၶီး၊ ပေႉမႃးမီးတြႃးတိမ်တူဝ် ပေႃးတႃၼ်ႇၼၼ်ႇၼေး။ ယူႇတီႈၶိုၼ်းၶွၼ်ႇ ၼွင်းဝၢင်းၶွၼ်ႇ ၼႆႉသေ မုင်ႈတူၺ်းႁေႃလူင်လဝ်ႈၵဝ်ႇယၢမ်ႈယူႇမႃး၊ ယၢမ်ႈၼင်ႈႁဵတ်းၼၢင်းၽႃႉမႃး ႁဵတ်းႁိုၺ် ၵေႃႇၵုႃႇ ဝၼ်းတေႃႇဝၼ်း။ လူင်ပွင်လိုင်ႈၸၸႇၸဝ် ပၼ်ဝႆႉငိုၼ်းႁူဝ်လိူၼ်ယူႇၼႆဝႃႈ။ ဝၢင်းႁၢင်ႈ ႁေႃၵေႃႈ ၸၸႇၸဝ်ၶၢဝ်တီပ်း ႁဵတ်းလုမ်းတင်းၼမ်ၼႆဝႃႈ။ လုင်မိုဝ်းသေၼေပၼ် ႁွင်ႈႁိူၼ်းမၼ်း ၶၢၼ်ႁေႇမၼ်းလူဝ်းၸိူၵ်းမွၵ်ႇၸိူၵ်းမႂ်ႇၼၼ်ႉ လၢတ်ႈၼေဝႃႈ

“ၼႆႉၸဝ်ယႃႇလိူဝ်ယဝ်ႉ ၶိုၼ်းမႃးႁဵတ်းပၼ်မႂ်ႇမႂ်ႇ၊ ၼႆႉၸတႉ ပဵၼ်ၶၢၼ်ႁဝ်ႇမၼ်း” ၸင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။

သင်ပဵၼ်ၼႃႈၸတႉ ၶၢပ်ႈတေယူႇလမ်လမ်သေ ႁၼ်သမ်ႉၶၢမ်ႇလႆႈယူႇ။ တေႃႉၸတႉ ပိူၼ်ႈလဵင်ႉၸႂ်ႈသိုပ်ႇၶႃသၢၵ်ႈႁူႇ။ ယၢမ်ႈပဵၼ်ၶွင်ႈႁေႃလဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ၸင်ႇတေၶမ်ႇယူႇလႆႈၼႃႈ။ ၵူၺ်းၸေႇ၊ ၼိုၼ်းဝူၼ်ႉတူၺ်းထိူင်ႈ တေႃႈမိူၼ်ၽေႃႉတႆးႁဝ်း လႆႈယူႇသဝ်းမိူဝ်ႈလိူဝ်ၸင်ႇၵဝ်ႇ လူး။ ၸင်ႇဝူၼ်ႉလႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ႁူႉတူဝ်ၼိုၼ်း မူၼ်ၵၼ်ၶွၺ်းယဝ်ႉ။ ၶွၼ်ၵၼ်ၶၢဝ်ငိုၼ်းလူႇ၊ သႂ်ႇပၼ်ၸႂ်းမိုဝ်းၵၼ်ႇတေႃးသေ တူင်ႉတၵ်ႉ ၼိုၼ်းၶွၵ်ႇၸႂ်းႁၢင်ႈႁေႃမိူင်းတီးမႃး။ မိူဝ်ႈႁူႃႇထူပ်း

Pecm0

ၼၢင်းၽျႃႉၼၼ်ႉ လႆႈဝႃႈယူႇၵွမ်းလၢၼ်မၼ်းၼႆၵေႃႈ လႆႈႁၼ်မၼ်းၼၢင်း မႃးၵေႃႉလီဝ်ႁွလ်း ၵိူဝ်ႈ။

မိူဝ်းၸလ,ၸိုၼ်းမိူင်းႁဝ်းၼၼ်ႉ ၵႃႉပၢင်ၵုမ်လူင်မႃးၸိုၼ်း ၵမ်ႉပဵၼ်တိမ်ႈ။ ၸတ,မိူဝ်ႈ **2005** တိမ်ႈယဝ်ႉ သမ်ႉတမ်းတေႃႇပေႃးလိူၼ်ထိုင်ၶွပ်ႇထိုင်ပီးမႃး။ မၢင်းၵၢၼ်ၵေႃႈ ပေႃးၶွပ်ႈ လိူမ်းၵမ်ႈၽွင်ႈယဝ်ႉ။ တိမ်ႈပႆႇယဝ်ႉ ၶိုၼ်းတၼ်းၸၢင်ႈသိုပ်ႇ တေႃႇပေႃးလႆႈသၢမ်ပီးပႆႇ ၸၢင်ႈ, တိမ်ႈယဝ်ႉၸလႈ ပေႃးမီးတၢင်းယွမ်း ၶိူဝ်ႈလႆႈယွၼ်းပွႆႈဝၢင်းပၼ် ၶႃႈမိူဝ်းၸလ,မိူင်းႁဝ်းၶိူင်ၵူႇ, ၼၼ်ႉသေၵမ်းၶႃႈ။

29-10-2008

ၽၢၵ်ႇၵၢင်ႇပိတ်ႇပၢႆးထုင်ႉၽၢဝ်း

ၼႂ်းပီႊ **2004** လိူၼ်ထူၼ်ႈၸဵတ်း ဝၼ်းထီႈသိပ်းတေႃႇသၢဝ်းၵဵတ်း လႆႈႁဵတ်း ပၢင်လိူၵ်ႈတီႈမိူင်းထုင်ႉမၢဝ်း။ ၵွင်ႈတီႈၼၢၼ်ႉတႃႇဝုၼ်ႉ ၶႅင်းမူႇလေႊ။ တင်းမူတ်းတင်း သဵင်ႈ မီးမေႃသွၼ် **147** ၵေႃႉ။ ပဵၼ်ပွၵ်ႈၵမ်းၼိူင်ႈ တႃႇထုင်ႉမၢဝ်းတႃႇပီႊၼႆႉ ပဵၼ်ပၢင် လိူၵ်ႈၵမ်း လိုၼ်းသုတ်း။ မေႃသွၼ်ထုင်ႉလွႆႈႁူဝ်သိုဝ်၊ မၢၼ်ႈမေႃႇ၊ ၼမ်ႉၶမ်း၊ သိပ်းၵဝ်ႈမၢၼ်ႈ မူႇလေႊ၊ ပၢင်ႇ သႂ်းတင်းသဵင်ႈ ၵိင်ပိုင်ႈၼိူဝ်ၵၼ်ႁဵင်း ၵေႃလိူၵ်ႈလႂ်းၶလႈၽွင်ႈၶငႈတႂ်း ႁူႊတီႈၽႂ်ႇမၼ်း လွႆႈထိမ်ၶပ်ႉၼိုင်ႁၢင်ႈႁဵၼ်းပဵၼ်မႄႈယဝ်ႉ။

လႆႈမႄးထတ်းတူလုၺ်းမေႃသွၼ်ၶဝ် လၼ်ႉႁူႉလိူၵ်ႈၵမ်ႇမိူၼ်ၵၼ်ၶလႈ လႆႈႁဵတ်းပၼ် ႁွင်ႈသွၼ် "ၵ" ၶလႈ "ၶ" သေ သွၼ်ပၼ်ၵူႈ။ တီႈႁွင်ႈသွၼ် "ၶ" ၼၼ်ႉ ဝႆႉမေႃသွၼ်ၵၢၼ် ၵမ်ႇပႄးၶိုတ်းလၼ်ႉလီၼၼ်ႉသေ ႁွင်ႈ "ၵ" ၼၼ်ႉ ဝႆႉမေႃသွၼ်ၵၢၼ်ယၢမ်ႈၶိုၼ်ႈပၢင်ၽိုၵ်း ၽွၼ်ႉၶလႈ ၵတ်ႉၸၼ်ႇလိူၵ်ႈတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇမၼ်းယဝ်ႉ။ လဝ်ႈသၢင်ႇၶျႇၶဝ်လဝ်ႈၵေႈမႄး ၶိုၼ်ႈ ယူႇၵမ်ႈၽွင်ႈ။ ၵွင်ႈသွၼ်ၵွင်ႈႁဵတ်းၽိုၵ်းသၼ်း ႁွပ်ႈဝၢင်းဝတ်ႉၼၢၼ်ႇတဝုၼ်ႇႁၢင်ႈၶလႈ လီၽဵင်ႇပိင်းလွႆၼေႇယဝ်ႉ။ ၵွင်ႈမိုဝ်ႉၶဝ်ႈႁူင်ၽႅၵ်းၵေႈ ႁူဝ်မေႈသမ်ႉပဵၼ် ၵၢၼ်ပႈၼႂ်း ၽူႈ ပွင်ၵၢၼ်လႂ်းတင်းၼမ် လွႆႈထိမ်ၵၼ်သေ ႁူင်လႅင်ႉၵူႈယူႇ။ ၵၢၼ်လၢၵ်ႇလႂ်းၶတႃႉ ၵမ်ႇပႈ ၼၢင်းယိင်းသေၵေႃႉ။ လႂ်းၵၢၼ်ႇဝုၼ်း ၶလႈ လႂ်းလူဝ်းလူၼ်ႉ ႁဵတ်းႁူဝ်မေႈလူင်တေႃႇထိုင် ပွႆးလိုဝ်ႈပၢင်ယဝ်ႉတူဝ်လီငၢမ်းၵူႈယူႇ။

လုမ်းၵေႃလိူၵ်ႈလႂ်းၽွႆမၼ်း သူင်ႇမႄးပၼ်မေႃသွၼ် ထိုင်တီႈပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉယဝ်ႉ ၵေႈ လႆႈႁၢမ်ႁၢပ်ႇၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း တႃႇၼွၼ်းပွႆႉၵၢင်ၶမ်ႈၵၢင်ၶိုၼ်းသေၵမ်ႇၵႈ ၵၢင်ဝၼ်း ၵေႈ လိၵ်ႇၶၽဝႆႉပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းယူႇ။ ၵေႃၽွႆၵေႃမၼ်းၼင်ႇႁိုဝ်ပႄးတေပဵၼ်ပၢင်ၽိုၵ်း ၽွၼ်ႉၼၼ်ႉ ၵဝ်တင်းငိုၼ်းတွင်းၶဝ်ႈသၢၼ် ၵမ်ႉထိမ်လွႆႈမႄးႁူႊတီႈတီႈ။ ၵၢၼ်ပဵၼ်လဝ်ႈႁိုၼ်း ၵေႃလိူၵ်ႈလႂ်းမူႇလေႊၶတႃႉ လႆႈလင်ႈၶၢမ်ႇႁူဝ်ၼမ်မၼ်းၵူႈယူႇ။ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉႁဵတ်းပၢင်လိူၵ်ႈ

ၸၼ်ႉၵေႃႈ လဝ်ႈတႃႇၸႄႉၶမ်ႈၸုမ်ႇလႆႈမူႇလႆႈလုမ်း မႃးႁူမ်ႈႁွမ်းၵၼ်သေ လီင်ႉလူၵမ်ႉထီမ် ပၼ်ၵူၼ်းတင်းၸမ်။

ၵဝ်းၵႃးလုမ်းမေႃသွၼ်ပိူၼ်ႇၵေႃႉ လႆႈပူင်သွၼ်ပၼ်ၵူၼ်းတေႃႇပေႃးယဝ်ႉ။ ၼႂ်းၵဝ်း ပိူၼ်ႇၵေႃႉၼၼ်ႉ ယူႇမိူင်းတႆးၵေႃႉတီႈၵေႃႉတၢင်းသေ မႃးသွၼ်ပၼ်ယဝ်ႉ။ ၼႂ်းပၢင်လိၵ်ႈၸၼ်ႉ ၵဝ်းတူၵ်းလိူၼ်းဝႆႉသွင်ဝၼ်း ယွၼ်ႉၵွပ်ႈပႆးယူႇလီၵဝ်း။ လုၵ်ႉတီႈဝိင်းလူဝ်ႇသေ ဝၼ်းထီႈ 12-7-2004 ၶၢင်ၼႂ်လဝ်ႉလဝ်ႉ ၵွၵ်ႇၵူၼ်း မိူဝ်းၽိူဝ်တီႈဝတ်ႉၵျွင်းၸၢၼ်ႇတႃႇဝုၼ်ႇ ပေႃးမီး ၶၢင်ၶမ်ႈ 6 မူင်းပႆႊယဝ်ႉ။ မိူၼ်ႈၽွင်းမေႃသွၼ်ၶဝ် လိူဝ်ႈၵၢပ်ႇၸမ်ႉၵၢပ်ႇၼႂ်း ၵၢင်ႈၼွၼ်းတႃႇ တေၵိၼ်ၶဝ်ႈ။ ၶဝ်ၵွၼ်ၵၼ်မႃးၵပ်ႉၵဝ်းသူင်ႇႁွင်ႈၸွၼ်း။ ၸွၼ်းၼွမ်းလမ်လုမ်းၵဝ်း၊ ယူႇလွမ်း လူလၢႆႈမေႃသွၼ်ယိင်းတင်းသိူင်ႈ။ တႃႇတီႈၸွၼ်းမေႃသွၼ်ယိင်းတင်းသိူင်ႈ ၼွတ်းဝႆႉတီႈၵျေႃ သိၼ်ၸၢႆးၶဝ်။ မီးၵၢၼ်ႉယၢဝ်းယၢဝ်းဝႆႉၶလႈ ၸွၼ်းပေႃးပိၼ်တိူဝ်းလူင်ၶပ်ႉယႆၵူၼ်းယူႇ။ ၵဝ်း လိူဝ်ႈၵၢပ်ႇၸမ်ႉယဝ်ႉၵေႃႈ ၵိၼ်ၶဝ်ႈ။ တီႈမူႇၶဝ်ႈၸၼ်ႉ လႆႈထူပ်းၵၼ်လေးလေး။ လႆႈၽေႃတ်ႇ ၵူၼ်းႁိုင်ၶလႈ တူင်ႉၵၼ်တၵ်ႉၵၼ် ပေႃးၵမ်ႇသုတ်းၵမ်ႇသိူင်ႈ။ ပိၼ်ၵွင်ႈတီႈယူႇၽင်ႁူၵ်ႈ ၽင်ၶၵ်ႈၵဝ်ၶျႈၶလႈ ၽိူဝ်မိူဝ်ႈလွႆၵေႃႈ မိူၼ်ဝႆႉပိူင်ႈၸင်ႇၵဝ်ႇၵွၼ်း။ ၵၢပ်ႈၼႂ်းတၢၼ်ႉ ၵမ်ႇ လၢၵ်ႇလႆးမႃးသင်။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈယဝ်ႉ ၶဝ်ႈပၢင်သွၼ်လွႆႈထိမ်ၸၢင်းသိူင်ႁိူင်း သွၼ်ဝႆႉဝွၵ်းၵွၼ်ႇ ႁူင်းၼွၼ်းၽူလ်းၸုမ်ႇ၊ ဝွၵ်းၵွၼ်ႇၸၼ်ႉၵေႃႈ လီၶဝ်ႈလွႆၶဝ်ႈၶျႈ၊ ဝုၵ်းၵွၼ်ႇၸၼ်ႉ ပီႈလႆးၽျႈ တိမ်ႈမိူဝ်ႈပၢင် လိၵ်ႈၵႃႇလီ မိူဝ်ႈပီး 2004 လိူၼ်ထူၼ်ႈႁူၵ်းၸၼ်ႉ။ ပၢင်လိၵ်ႈၵႃႇလီ ၼွတ်းတီႈတပ်ႉလွႆၽႄ ၸွၼ်းလိူဝ်ႈသဝ်းတီႈႁိူၼ်းမေႃသွၼ်လႆးလႃႉသူလၢႆႇၶလႈၸၢင်းတိူင်ႉၶဝ်။ ၶဝ်မီးလုၵ်ႈယိင်း ၵွၼ်ႇၵေႃႉၸိူင်ႈ လိူဝ်ႈမၼ်းႁွင်ႉဝႃႈ ၸၢင်းၽူလ်းၸုမ်ႇ။ ပေႃးၶၢင်ၼႂ်လဝ်ႉ ပေႃႈမၼ်းၸွၼ်း တိုၼ်ႇမၼ်းၵမ်ႇလုၵ်ႉမႃးၵွလ်းမၼ်း။ ႁွင်ႉပွင်ႇၶဝ်ႇပၼ်ၶမ်ႈမၼ်း "မေႊ ၵႃႊ" ၼႆၶတႃႉ တေႃႇထိုင် ၶမ်ႈမၼ်းပေႃးၽိူဝ်တီႈမၼ်း။ ပေႃးၶမ်ႈမၼ်းၽိူဝ်တီႈမၼ်း သိူင် ၵွၼ်ႇသိူင်ၵီႈမၼ်း မေႃလိူၵ်ႈလႆႊၵူၼ်း ပိၼ် "မေႊၵူလ်း" ၼႆယဝ်ႉ။ လီၵၵ်ႉပူၼ်ႈ တေမီး မွၵ်ႈသၢမ်ၸူပ်ႇပႆႊ။ ၵၼ်မၼ်းၸၢင်းသူၼ်လွႆသေပူၼ်ႈ ပိၼ်ၼိူပ်းဝွၵ်းၵွၼ်ႇ ၵဝ်သွႆႇၼႂ်းၵိၵ်ႉ သိတ်ႉၵွၼ်ႇမၼ်းသေ ထွမ်ႇယူႇၵူႊၶဝ်းယၢမ်း။ ပေႃးၽွႆးမႃး သမ်ႉၽုလ်ႇတူလ်းၼိူပ်းငဝ်း ၵၢင်းသိူင်ဝွၵ်းလုၵ်ႈၵွၼ်ႇ ၵၼ်လုမ်းၵဝ်းၼွတ်းဝႆႉၸၼ်ႉ။ မေႃၽုလ်ႇမေႃၵိုတ်းၵင်းၵွလ်း။

ပေႃးယဝ်ႉၶိုၼ်းၼတ, ႁူဝ်မၼ်းၶိုၼ်း။ ၸွင်းလူဝ်ႇသိပ်းသၢမ်သိပ်းသီ,ဝၼ်း ယူ,လွမ်းႁၼ်လွမ်း ၽူလုမ်းၸုမ်,မႄးသေ ပီႈလၢၵ်ႇၽႄႈ လႆႈတိၵ်ႉႁွၵ်ႇ,မွၵ်ႇ,ပၼ်မႄး ႁူင်းၶိူဝ်းၽူလုမ်းၸုမ်, ယဝ်ႉ။ တူလုမ်းၶေႃႈမၼ်းလူး ....

ႁူင်းၶိူဝ်းၽူလုမ်းၸုမ်ႈ

မႄးၼလႈ ! ၽူလုမ်းၶုမ်,ႁွၼ်,ႁူလုမ်း

မေႃးႁၢႆး ! ႁဝ်းႁွၼ်ၵူ,ႁူင်းၵၢၼ်းႁဝ်းၵူ,ၵၢၼ်း

ႁဝ်းႁွၼ်ၵူ,တူလုမ်းတၢင်းၵိူဝ်ႈလိၼ်း

လွင်ႈႁၵ်ႉပိၼ်းလီပုၼ်ႈမိူဝ်းၶႄႈ

ၶႆႉပၵ်ႉ 'ၵ' ႁူဝ်ႈ၊ ၶႆႉပၵ်ႉ 'င'

ႁၢၼ်ၶဵၼ်ႉသမ်ႉ ပၵ်ႉ ၵႃႈ ၵႃး ၵႃႇ

ႁၢၼ်ၶႆႉ ပၵ်ႉ 'ဝ' ၶႆႉပၵ်ႉ 'ထ'

ႁၢၼ်ၶဵၼ်ႉသမ်ႉပၵ်ႉ ႁႃ ႁႃး ႁႃ,

တင်းသိင်ႈ ! ႁူမ်ႈၵိတ်း (ႁႃ ႁႃ, ႁႃႈ ႁႃး ႁႃႉ ႁႃႇ)2

ပၢင်လိၵ်ႈႁႃ,လီႉတပ်ႉလွႆၽႄၼ်ႉ ၶႃႈႁမ်,လႆႈလွမ်း။ လုမ်းႁဝ်းလၢတ်ႈမွၵ်,ပၼ် လွင်ႈတၢင်းဝွၵ်းႁွၼ်,ၼႆႉသေ လင်,လႆႈႁူႉမႄး။ တင်းတၢင်းတူင်ႉၸိုင်မၼ်းၵေႃႈ ၸၢင်းသိင် ႁိူင်း ၵိတ်းၶေသွၼ်ၶေႁူ, ၸွင်းႁဝ်းတင်းသိင်ႈ မီးပိတ်,ၵေႃႉမႄးပူင်သွၼ်ယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈ ႁဝ်းလူဝ်းၼႆႉ မႄးပူင်သွၼ်ပၼ်သေ ၸွင်းလိၵ်ႈပိုတ်,မေႃသွၼ်လၢႆးမၢဝ်းၶမ်း ၸမ်ႉတီး ၸၼ်ႉသွႆ, လိုဝ်ႈသိင်မွႆ,ပၼ် ႁၼ်ၶႂင်ႉလိုဝ်ႈဝႃႈ မၢၵ်,ၵၢင်,ပိတ်,ပႃးပၢၼ်မွႆ, ၼႆယဝ်ႉ။

ၸွင်းမၢၵ်,ၵၢင်,ပိတ်,ပႃးၸၼ်ႉ လၢႆးမၢဝ်းၶမ်း ၸမ်ႉတီး တိမ်ႈဝႆႉဝႃႈ –

ၼတ,ယၢမ်းၶွႆ တေႃ,ယၢမ်းၶမ်ႈသိပ်းမူင်းလိုၵ်းယိၼ် ၶွၵ်ႈဝၢႆးသေ ယၢမ်း

ႁၢပ်,ၶမ်ႉၼလႈ ယၢမ်းၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၶၢဝ်းယၢမ်းတင်းသိင်ႈၶႆႉ ႁွလုမ်းပၵ်ႉ

PecmO

> ယိပ်းၵမ်လိမ်းဢလႈပပ်ႉ တႅမ်ႈၶပ်ႉမၢႆၶၢၼ်ႇ လွင်ႈၵၢၼ်ႇတွင်းလႆႈထူပ်း လျူး ၵမ်းၼႆႉယဝ်ႉ 'မၢၵ်ႇၵၢင်ႇပႅတ်ႇပူး' ပၢၼ်မႂ်ႇ ယိုဝ်းသႂ်ႇႁႂ်ႈႁဝ်းႁူႉ (1) ပဵၼ်မေႃသွၼ်လူင် ၸၢႆးၽျူႈၶမ်ႉတူႈ ယိပ်းမၢၵ်ႇၵၢင်ႇ 'ပိုၼ်ႉႁူႉ'သေ ပိုတ်းယိုဝ်းတီႈႁူဝ်လွင်ႈ ၶမ်ႈဝၼ်းၶၼ်ႈၵမ်ႇၸျူႉ၊ (2) မူးထႅင်ႈမေႃသွၼ်လၢႆး လိၼ်ႈသႂ်ႇမိူင်းငေႃႉ သမ်ႉတေႃႉယိပ်းမၢၵ်ႇၵၢင်ႇ 'ၽိုင်ႈဝၢင်းၸၢမ်း' ပူင် တမ်းၶပ်ႉၶေ ႁႂ်ႈႁဝ်းပေႃးႁူႉလႅင်ႈ၊ (3) မူးထႅင်ႈမေႃသွၼ်ယိင်းၶုမ်ႇ လၢမ်ၶၢဝ် ပူးၵၢဝ်တင်းမၢၵ်ႇၵၢင်ႇၶေႈသဵင်တႅတ်ႈ ၵမ်ႇပၼ်ပႅတ်ႈၶၢဝ်း ယၢမ်း၊ (4) သမ်ႉပဵၼ်မေႃသွၼ်ယိင်းႁၢၼ်ၶမ်း ယိပ်းၵမ်မၢၵ်ႇၵၢင်ႇႁွၼ် 'ပၢႆးၶေပ်ႉ' တႅမ်ႈၶပ်ႉပူင်သွၼ် ႁႂ်ႈႁဝ်းလႅင်း ထႅမ်ႁႅင်းမၢၵ်ႇတူၸၢင်ႈ၊ (5) မူးထႅင်ႈမေႃသွၼ် ယိင်းၶမ်းလွမ်ၽူလႄး ႁွလႄးမၼ်းယိပ်းမၢၵ်ႇၵၢင်ႇ လၼ်ႉၶူင်ႈ သွၼ်ၵမ်ႇပၼ်ပူင်ႈၽိတ်းတၢင်း သၢင်းလၢင်းႁႂ်ႈႁဝ်း ပွင်ႇပႆ တေႃႇငဝ်ႈ၊ (6) သူတဝ်ႈမေႃသွၼ်ယိင်းသႅင်ႁူင်း ၵမ်ႇၽွင်း ထိုင်းယိပ်း မၢၵ်ႇပိူင်တႅမ်ႈ ၵူးပႆႇ ၶႅမ်ႉႁူဝ်လူးထႅဝ်ၶူင်ႈယဝ်ႉထႅဝ် သွင် ထတ်းထွင် ၵမ်ႇတူၵ်းႁူင်ႈ၊ (7) ၵမ်းၼႆႉမၢၵ်ႇၶေႈပူင်ထိုင်လဵတ်း မၢၵ်ႇၵဵတ်းမေ လၼ်ႉငဝ်ႈ လွင်ႈၶုၼ်ႇသဝ်ႈပေႃးပၢင်ႇ မၢၵ်ႇၵၢင်ႇလဵတ်းၼႆႉပဵၼ် မေႃသွၼ် ယိင်းလၢမ်လႅင်းၵူဝ်ႈ၊ (8)ၵမ်းလိၼ်းပဵၼ်မၢၵ်ႇပႅတ်ႇ ထႅမ်ၵႅတ်ႇလွင်ႈပၵ်း ပူင်ၽိုင်ႈယၢမ်ႈ မေႃသွၼ်မၢဝ်းသႅင် ၶႅၼ်းမေလၢတ်ႈတၢၼ်ႈၸၢမ်းဝွၼ်း ၽွၼ်းလီလႆႈ'ပႅတ်ႇမၢၵ်ႇ' လႆႈတီႈ 'ဝတ်ႉၶေၶၼ်ႇတႃႇဝုၼ်ႇ' ၼႆယဝ်ႉ။

လႆႈႁပ်ႉၵၢဝ်ႇလိုဝ်ႈသဵင် မၢၵ်ႇၵၢင်ႇပႅတ်ႇပူးပၢၼ်မႂ်ႇသေ သိုပ်ႇပိုတ်ႇယိုဝ်းဝၼ်းတေႃႇ ဝၼ်း တေႃႇထိုင် ဝၼ်းတီႈ 21–7–2004 တၢမ်းၸမ်ႈယဝ်ႉၶႃႈ။ ပေႃးၵၢင်ၸမ်ႈမူး တေ ႁႅတ်းပွႆးလိူၵ်ႈပၢင်ၽိူၵ်းၽွၼ်ႉပွၵ်ႈၵမ်း(1)ယဝ်ႉၶႃႈ။ ၵၢင်ၸမ်ႈၼႆႉ မေႃသွၼ်ႁဝ်းတင်းသဵင်ႈ ဢလႈ ၵိၵ်ႇလူလုၺ်ႈပီႈၼွင်ႉၼွင်ႉပီႈ ၼႂ်းမၢၼ်ႈၵမ်ႈၽွင်ႈ မူးၸိုၼ်ႈပွႆးလိူၵ်ႈပၢင်သွၼ်ၶၢဝ်းၽူႈၼႂ် ယူႇ။ လႆႈငိၼ်းဝႃႈ မေႃသွၼ်ထူင်ႉမၢဝ်းၶဝ် ၶတ်းလွင်ႈၶပ်ႉၸိူင် တႃႇပွႆးလိူၵ်ႈပၢင်ၼႆႉယူႇၶႃႈ။ ၵိၼ် ၶဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ မေႃသွၼ်ၶဝ်တင်းသဵင်ႈ ၵဝ်ႇၵွင်ႈတီႈယူႇၽွႆႉမၼ်း။ ၶဝ်မူးပၼ်ႁဝ်း

တႅၼ်းၵႂၼ်ႈ ၵေႃႉလႅမ်ႈလႅမ်ႈ ယိပ်းဢမ်ႇဝႆႉႁၢင်းၽႅဝ်မၼ်း။ မေႃသႂၼ်လူင် လုင်းလၢႆးၽၢႆႈ မွၵ်ႇ လၢတ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်းယဝ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈသေ လွင်ႈတေပိုတ်ႇ ပၢင်ပွႆးလိူဝ်ႈပၢင်ၽိူၵ်းၽွၼ်ႉၼၼ်ႉ တေ ဢၢဝ်ၵႂၢမ်းဢၢၼ်ႁွင်ႉလိူဝ်ႈဝႃႈ မွၵ်ႇႁွၵ်ႈၵီးၵူႈလူင်, ၼၼ်ႉသေ ပိုတ်ႇၽုၺ်ႇႁႂ်ႈ။ ၶေႃႈၵႂၢမ်းဢၢၼ် ပီႈလၢႆးၽၢႆႈ သပ်းလႅင်းပၼ်ႁႂ်ႈ, ၵပ်းၵႂႃႇလူလ်ႈ မွၵ်ႇႁွၵ်ႈၵီးၵူႈလူင်, ၼၼ်ႉသေ လၢမ်းလိမ်း တူလ်းၶေႃႈမၼ်းၼႆႈလူး။

မွၵ်ႇႁွၵ်ႈၵီးၵူႈလူင်

* ၶွင်းတီႈယူႇႁဝ်းၶႆႉ မီးဝႆႉမွၵ်ႇမႆႉရူးလိုဝ်ႉရူးယၢင်ႇ
သၼ်ၶၢင်ႈလွႆတူၼ်းႁဝ်းလီတူလ်း ႁွပ်ႈမွၵ်ႇရူးလိုဝ်းၵေႈၼၶ
ႁႃႈတၢင်းႁၢင်းလီၶဝ်ႇဝႆႉၶူၼ်ႉၶွပ်ႈတႅင်းပွင်,
ၵပ်းယႆႉလွမ်းၼၵ်ႈႁူလ်ႈၶမ်ႉလႆႉ

... မွၵ်ႇမၢၵ်ႇၵၢႆႇႁႂမ်ႇ ၸႅဝ်ႇလွတ်ႇႁႂတ်ႈထိုင်တီႈယူႇမိူင်းႁဝ်
ပိူၼ်ႈၶွႆၵၢမ်းလွမ်းလွင်ႈလိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႉ ရူးတီႈမီးၵၢႆႇမွၵ်ႇႁႂမ်ႇၵိူၼ်း
ရူးတီႈမီးသႅင်ၶၢဝ်ႇၼိူဝ်းတႆး

* လၢႆးယိင်းၶၼ်မ်ႇႁၢႆးႁဝ်းပႅၼ်ၶူဝ်ႈမွၵ်ႇလမ်းယွတ်ႈ
လိူဝ်ႉၼိူဝ်းသုင်ပႅၼ်လွၼ်ႉၵၼ်ႇၼိူဝ်း မီးႁၢင်းဝႆႉထူၼ်ႈတႅမ်
တေၶိုၼ်ႈယွႆႇမွႆႇသုင် လိူဝ်ႉၸႁၼ်းတေသိုပ်ႇပွႆႉလိူဝ်ႉငိူၼ်ႈၼိူဝ်းၵႂႃႇ,
တေႃႇႁႂတ်ႈပေႃးလူဝ်းၶၢဝ်းယၢဝ်းႁဝ်

... ၶၼ်မ်ႇယွႆႇၵႅၼ်ႁၢင်းၵိဝ်ႈလိမ်ႇၸၼ်ႈ ႁူၺ်ႈဝၢၼ်ႈမိူင်းႁၢင်းႁိမ်း
တုမ်ႇမွၵ်ႇႁဝ်းႁူၺ်ႈၵီးရူးလူင်, (ရူးတီႈမီးၵၢႆႇမွၵ်ႇႁႂမ်ႇၵိူၼ်း
ရူးတီႈမီးသႅင်ၶၢဝ်ႇၼိူဝ်းတႆး)

ၵေႃႉတႅမ်ႈၵႂၢမ်း ပဵၼ် သိူဝ်ယိပ်းၵမ်း ၶၼ်ၶွင်ႉလိူဝ်ႈဝႃႈ လႆႈထုၼ်းၶေႃး မိူဝ်ႈလိၼ် ယူႇတီႈၵျႃႇၸေႇတျႃႇသေ ၶိုၼ်းၽုၺ်ႇၸျေႃႈၵၢၼ် တီႈၸုလၺ်းမိၼ်ႉဝႆႉၶေႃႈ။ တႅမ်ႈဝႆႉလႅမ်ႈမိူဝ်ႈ ပၢၼ် "မ"ၵျႃးတူဝ်ၸတႇတင်ႈ **1968–69** ၼၼ်ႉၶေႃႈ။ ယိူင်းၶၢၼ်းမၼ်း လွင်ႈၼွႆႈၼွႆႈမွၵ်ႇ ၶၼ်မီးၶၢႆးၼမ်ၼမ်ၼူလၢႆးၼူလၢႆး ၼွႆႈမၼ်းပေႃးၵီးလွၼ်ႉလွတ်ႇတင်းမိူင်းတႆး။ လၢတ်ႈမွၵ်ႇသပ်း လိၵ်ႈယဝ်ႉသေၸလႈ ၶဝ်ၽွမ်းမွတ်ႇလပ်းသိင်ႇၽိတ်းၽိတ်းၶေႃႈ။ ပေႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ပီႈလႆး ၽူႈ တႆႈတၢၼ်းလိၵ်ႈၶၼ်မၼ်းယိပ်းၼၼ်ႉသေ ၵဝ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉ ၶွၼ်ၵၼ် ၸူႇတိတ်းလပ်းပေး လိၵ်ႈၸူႇတင်းသိၵ်ႈ ယဝ်ႉၵေႈ ပိုတ်ႇၽုၺ်ႇၽွမ်းလိၵ်ႈမႃး။ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉ တႆးၽွမ်းတေႃႇပေးလိၵ်ႈ ၵဝ်းၵျႃးမေႃသွၼ်တင်းသိၵ်ႈ ၶွၼ်ၵၼ်ဢွင်ႉၵႂၢမ်း မွၵ်ႇၼွႆႈၵီးၵူၼ်းလူင်ႇ ၶေႃႈ။ ပေႃးယဝ်ႉၵေႈ ဢွင်ႉၵႂၢမ်းၶၼ်လႆႈလိူဝ်ႈဝႃႈ ယႃႇလိုမ်းမိူဝ်း လုင်းၸမ်းၵႃ(တူၼ်ႈၸူင်း) ၶၼ်ၶူးမေႃယႃလူင် လႆးၸမ်းလိၵ်း တႅမ်ႈဝႆႉၼၼ်ႉၶေႃႈ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ ၶေႃႈၵႂၢမ်းယႃႇလိုမ်းမိူဝ်းၼၼ်ႉၵေႈ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉ ဢွင်ႉယူႇၼၼ်ႉ ပီႈလႆးၽူႈ ၶိုၼ်းမွၵ်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်းထိၵ်ႈ လွင်ႈဝႃႈ ယႃႇလိုမ်းမိူဝ်းၼၼ်ႉ ၶႃႇ ယူႉၶၢသၢၵ်ႈမၼ်း သၢမ်သိပ်းပီးမိူင်းပႆးယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ မီးပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉသေ လင်ႇၶိုၼ်း ၶွၵ်ႇမႃး၊ ပဵၼ်ၵႂၢမ်းၶၼ်မီးၼမ်ႉတွၼ်း ၽွၼ်းလီတႃႇတႆးၵဝ်းလူင်လၢင်ယဝ်ႉ။ မေႃသွၼ်ၵဝ်း တင်းသိၵ်ႈ ၶွၼ်ၵၼ်ဢွင်ႉၵႂၢမ်း ယႃႇလိုမ်းမိူဝ်းၼၼ်ႉ မိူဝ်ႈသွၼ်ၼၼ်ႉၶမ်ႇ ပေႃးတိူဝ်ႉလူဝ်ၵေႈ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉၵျိတ်းပွႆးလိူဝ်ႈပၢင်ၼၼ်ႉ ထွမ်ႇသိင်မေႃသွၼ်ၸဝ်ႈဢွင်ႉ ၼမ်ႉလိမ်ႉမၼ်း ၽွင်ႈလႆႈလိမ်း တူလၢႆးၵေႈ ၸူႉၵူႈၵေႃႉမိူၼ်ၵၼ်မၼ်းတိုၼ်းယွၼ်ႉၸူဝ်လွင်ႈၵူႈၵူၼ်းယဝ်ႉ။

CHO(ယႃႇပေလိုမ်း)2 ၼိူဝ်းႁဝ်းၵေႃႈယႃႇပဵတ်း
ႁႃႈၵိၼ်းၶၢၼ်းမၼ်ႈတႃႇသေ, လွင်ႈတၢင်းမူၼ်းဝႆႉၸၢႆႇလင်

V-1 ၶူႇသွၼ်လိၵ်ႈလၢႆးတီႈမိူင်းပိူၼ်ႈ
ၼိုၼ်းမႃးႁဵတ်းၵၢၼ်တႃႇဝၢၼ်ႈမိူင်းႁဝ်းၶူႇ,
ႁႂ်ႈမၼ်းပေႃးလီသေၵွၼ်တွၼ်းသေၵဝ်, ငၼ်းၼလႈလိူဝ်းလႆးၶုမ်,

ငိၼ်းၼေလႈလိူဝ်းယိင်းၶုမ်, ႁဝ်းၽွမ်ႉၵၼ်ၶတ်းလွႆႈၵူႈ,
ယႃႇႁူၺ်ႈၼိူဝ်းလႆႈတူၵ်းတိၵ်ႉ,သူၼေလႈ
ႁဝ်းၶႆႉယင်းထုၵ်ႇ,လႆႈႁဵတ်းၵွၼ်,

CHO(ယႃႇ,ပေလိုမ်း)2

V-2 ၽၼ်ႈလင်,မၼ်ႈ ၽွမ်ႉလင်,ပဵၼ်ၵူၢမ်းႁူၼ်းထဝ်ႈၶႆႉလိုဝ်ႈယူႇ,
ၵွပ်ႈႁူၼ်းယၢၼ်းၼိူဝ်းလင်,ႁႃႈ

CHO(ယႃႇ,ပေလိုမ်း)2

V-3 သွၼ်တႃႇ,တေလႆႈပဵၼ်ပုၼ်ႈမိူင်းႁဝ်း
ဝၼ်းၶိူင်ႈမီးၵၢၼ်ငၢၼ်းပေႉပေႉတူဝ်
ယႃႇ,ပေႁူၵ်ႈပဵၼ်လွင်ႈလိုမ်းၼိူဝ်း ၽွင်းၶေႈမိူင်းလိူင်
ၵၼ်းၵၢၼ်းႁဵတ်းပုၼ်ႈမိူင်းႁဝ်းၵူႈ,ၶႆႈ

CHO(ယႃႇ,ပေလိုမ်း)2

V-4 မၢင်ႊၵေႃႉၶႂ်ႈဝႄႈထူဝ်,ၶဝ်ႈတႆးမိၼ်
ထၢမ်တူလုၵ်းလူးမၼ်းၵေႈၵိၼ်ထူဝ်,ၶဝ်ႈတႆးယႂ်ႈ,
သင်လိူဝ်ႉၽႂ်ၵေႈၵူႈ,ယိူင်ႈလွမ်းၶဝ် ၵၼ်လိူဝ်းၶၼ်ႉမီးလွင်ႈသင်
တႃႇ,ပုၼ်ႈမိူဝ်းၶေႈ ငၢၼ်ၼေလႈလိူဝ်းလၢႆးၶုမ်,
ငိၼ်းၼေလႈလိူဝ်းယိင်းၶုမ်, ပေႉႁူႉႁၼ်လိၼ်းမႄႉၶႆႈ
ယႃႇ,ပေလိုမ်းၼိူဝ်းငိူၼ်ႈလဝ်ႈၵဝ်,
ထိမ်လွႆႈႁိူင်းၼေလႈတႃႉၶိူင်,သင်ႁဵတ်းၵူႈ,

CHO(ယႃႇ,ပေလိုမ်း)2

V-5 ၶူႇၶႄႈႁႂ်ႈၶိုၼ်းတူၺ်းတၢင်းလင် ၵိတ်းသင်ႁႂ်ႈတူၺ်းၼိူဝ်းလဝ်ႈၵဝ်ႇ,
ယႃႇႁႂ်ႈပိူၼ်ႈလႆႈၵႃးလႃးႁဝ်းလေႃႇ, လိူဝ်ႈလိူဝ်ႉၼိူဝ်းႁဝ်းႁိူတ်ႇယႂ်ႇ,
ႁွပ်ႈငိၼ်းၶမ်းၵေႃႈယႃႇၶႃႊ

CHO(ယႃႇပေလိုမ်းၼိူဝ်းႁဝ်း ယႃႇပေလိုမ်းမိူင်းႁဝ်း လႆႊယိင်းၽွႆၵမ်ႇဝႃႈ
ႁႂ်ႈၶုၵ်းလွင်ႈလႆႈတႃႇသေ, လူဝ်ႉၵိၼ်းၵၢၼ်းႁဝ်းပႆႇတဵမ်)2

V-6 ထဵမ်ၵမ်ႇသင်ႁႂ်ႈပဵၼ်ပုၼ်ႈႁဵင်းမိူင်းဝၼ်းၼိူင်ႈမႃး
သူႁဝ်းတၢၵ်ႉမူၼ်းၵျေႃႇ, ယႃႇပေၶွႆႈႁႃပုၼ်ႈႁဝ်းႁွင်း
မီးမၢၵ်ႈမႃးတေလူမ်းသိူဝ်းႁိူဝ်ၶႄႇ, မိူင်းပေႃးၵမ်ႇသႂ်ႇ

CHO(ယႃႇပေလိုမ်း)2

V-7 ၵူႈတေႃႇလုၵ်ႈသမ်ႉတေႃႇလၢၼ် ပေႃးတိုၵ်ႉဝႃႈၵၢၼ်းၶိၼ်ႈယႂ်ႇ,
ႁႂ်ႈၶိုတ်းလႆႈၵၼ်သိုပ်ႇၵၢၼ်

CHO(ယႃႇပေလိုမ်း) ယႃႇပေလိုမ်းၼိူဝ်းႁဝ်း

ၵႂၢမ်းယႃႇလိုမ်းၼိူဝ်းယဝ်ႉၵေႃႈ သိုပ်ႇသေ ၵူႈၶေပၼ်ၵၢၼ်မေႃသွၼ်ယိင်းၵွၼ်ႇၸဝ် ႁၢင်ႈႁႅၵ်ႇၼၼ်းဝႆႉ တၢင်းၵူႈတႆးၵူၼ်းမဝ်းမဝ်းပဵၼ်ၼိူဝ်းလီဝ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ။ တၢင်းၵူႈၼၼ်ႉ ပဵၼ်လဝ်ႈ ၵဝ်ႇၸတႃႇသွၼ်လႅင်ႉၵွၵ်ႈမႃးၵွၼ်တၢင်းသုတ်းသေတႃႉၵေႃႈ မိူဝ်ႈလႅဝ်ၵေႃႉၸိူင်ႈတင်းၵေႃႉ ၸိူင်ႈ ထႅင်ႈမီႇထႅင်ႈၵီးမၼ်း ၶၼ်းလီတူၺ်းၶိုတ်းၵၢပ်ႈၶိုတ်းပၢၼ်မႃး တဵမ်ထူၼ်ႈမႃးၸလႈ လႆႈ လူမ်းလွမ်း။ ပူၼ်ႉမႃးသၢဝ်းပီးပႆႊၼၼ်ႉ လႆႈၽိုၵ်းသွၼ်ပၼ်ၵွၼ်ႇယိင်း ၵေလိၵ်ႈလႆးၸလႈ ၽိုင်ႈၸၼ်ႈတႆးမူႇၶေးသေ လႆႈၵူႇၵူႈၶေ ပွႆးသွၼ်းၸမ်ႉမိူင်းၼွၼ် တီႈမိူင်းၸၶႇမႃး။ ၸတႇၵၢဝ် ၼၼ်ႉသေ ပီးမွႆႇတႆးၵူႈပီးပီး ၵဝ်တၢင်းလွႆႈထဵမ် လႆႊၵွင်ႇထူၼ်း၊ လႆႊသၢင်ႇလူႇၸဝ်သေ သိုပ်ႇၸပ်ႉၸိုင်မေးထဵင်ႈယွႆးယွႆး တေႃႇမိူဝ်ႈလႅဝ်လႆႈၵၢၼ်ႁူႇယူႇ, တီႈမိူင်းတႆးတင်းၼမ်။ ပေႃးလႆႈ ၵၢၼ် တၢင်းၵူႈမေႃသွၼ်ၵၢၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ လႆႈထွမ်ႇငိၼ်းသဵင်ၵႂၢမ်းၽူႈႁွင်ႉၵႂၢမ်း လိူဝ်ႈသဵင်ယႂ်ႇ,

လၢႆးသိူင်လွမ်ၾႄႉ၊ လၢႆးၸုမ်ႈလၢႆး၊ လၢႆးၸိမ်ၸမ်း၊ လၢႆးသိူင်လွမ်မၢဝ်း၊ လၢႆးသၢႆၾူၼ်၊ ၸၢင်းသိူင်လိူၼ်းၸမ်း၊ ၸၢင်းမူလ်ၽွင်၊ ၸၢင်းၸမ်းၸွင်ႉ၊ ၸၢင်းၵေႃလီ ၸလႈ ယိင်းမူဝ်ၶွမ်၊ ယိင်းယိင်းမိူဝ်းၸဝ်လိူဝ်းၸႄႉ မႃးႁွင်ႉၵႂၢမ်းမူၼ်ႈလွႆပၼ်ပွႆးလိုဝ်ႈပၢင်ႁဝ်း။ တေႃႇထိုင်သိပ်းမူင်းၼိုင်ႈ လႆႈလိုဝ်ႈသိမ်းႁူႈၵေႈ မေႃသွၼ်ႁဝ်းလိူဝ်းၸႄႉ ၵမ်ႉပေႃးပိူင်းလွႆ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵမ်ႉလႆႈပွင်ႉၸၢဝ်ႉထိုင်ၾႃႉ လူင်ပွင်လိုင်ႈၸဝ်ၸလႈ ၵမ်ႉပေႃးႁတ်းႁွတ်းလိူၵ်း။ တီႈထုင်ႉမၢဝ်းၸႄႉ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈဝူႈၼိုင်ႈလၢၵ်ႈ ထုင်ႉမၢဝ်းႁၢင်ႊလီၸႄႉ လဝ်ႈၸွင်မၼ်းပိၼ် ႁူဝ်ပဝ်ႈၵေႈလိၵ်ႈလၢႆးၸလႈၾိင်ႈၸငႈတၢႆး လၢႆးသၢမ်မိူင်းထီးၸလႈ ၽူႈပွင်ၵၢၼ်ၾႃႉမူၼ်ႈလွႆ လၢႆးထုၼ်းမျၢၼ်ႉၸူႈၸလႈ ႁဵတ်းသင်ၵေႈၸၢႆႈၸူႈၵေႃႈ။ တေဝူႈၽူႈႁွင်ႉၵႂၢမ်းတင်းၸမ်ၸၼ်ႉၵေႈ မၼ်းႁူႉမီးတီႈထုင်ႉမၢဝ်းၵမ်ႈၸမ်ၸလႈ ပိၼ်ၵၢၼ်ဝူႈပွႆးလိုဝ်ႈပၢင်ႁဝ်း လႆႈမူၼ်ႈသိူဝ်းတိမ်ထူၼ်ႈႁူႉယူႉယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမႃး ၵၢင်ၼႂ်တေႁဵတ်းပၢင်ၸၢမ်းပွႆးလိုဝ်ႈပၢင်ယဝ်ႉသေ မေႃသွၼ်ၸဝ်တေမိူဝ်းႁိူၼ်းၽႂ်မၼ်း၊ တေလႆႈၽၢတ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၸၢႆးလႈ ပၢင်မူၼ်ႈသိူဝ်းယဝ်ႉၵေႈ ၵုပ်ႈၵၼ်လၢတ်ႈတေႃႇၵၼ် ၵမ်ႉသုတ်းၵမ်ႉသိူင်ႈ။ သိူင်ႁွင်ႉမေႃႁွင်ႉၵႂၢမ်းၸဝ်ၵေႈ ပေႃးပၼ်းလူင်ဝႉယဝ်ႉ။ တေႃႇပေႃးမီးသွင်လူဝ်ႉမူင်းၵၢင်ၸၼ်လဝ်ႉၵေႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈတင်းတိုၵ်ႉၵုပ်ႈၵၼ်ယူႉၵိူဝ်ႈ။ ၸွၼ်းၵေႈၶိူဝ်တေလပ်းလႆႈၸႄႈ၊ တေဝူႈႁူႉပျႃႉလွမ်းၸဝ်ၵေႈ ၵမ်ႉပိၼ်လႆႈ၊ တေလဝ်ႉၸဝ်လိုဝ်ႈၵေႈ ၵမ်ႉသိူဝ်းဝူႈယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈၸၢႆးဝၼ်းလူင်သိပ်းသွင်ဝၼ်းၸႄႉ ၸတႃႇၵၢဝ်ၶိူဝ်ၸၢႆမိူင်းပႆႉလိူင်း တိုၵ်ႉလပ်းသိင်ႉၽွမ်ႉၽဵမ်ႉ **4:45** မူင်း လႆႈလုၵ်ႉႁူၼ်ႈၵေႉ ႁွတ်းၽိူၵ်းသၼ်း တေႃႇ **6:00** မူင်း။ ပၼ်လွင်ႈတၢင်းလိၼ်ႈႁွႆႈၸဝ်မူၼ်ႈလွႆ။ မၢင်ႈပွၵ်ႈၵေႈ ႁွင်ႉမေႃႁွင်ႉၵႂၢမ်း ၵူႈလွမ်းၵၼ်ၵေႈပူး။ တေႃႇမူၼ်ႈတေႃႇမိႉ၊ လူမ်းထူဝ်းလူမ်းထွင်း လိူဝ်းၸႄႉၸတႃႉ ၵမ်ႉလႆႈႁတ်းမႃးပၼ်။ ၸႆႈသိပ်းသွင်ဝၼ်းၸႄႉ ၽူၼ်တူၵ်းၵၢင်ၸႆႈလဝ်ႉ ၵမ်ႉလႆႈႁတ်းၽိူၵ်းသၼ်း မီးပိၼ်သီႉႁၢႆႈဝၼ်းလူးႁွၼ်ႉ။ ၽိူၵ်းသၼ်းယဝ်ႉၵေႈ လိုဝ်ႈႁတ်းလွင်ႈမူတ်းသႆႈတီႈယူႉတီႈသဝ်းတင်းသိူင်ႈ၊ သုၵ်ႈၸႄႈသီတၢၽိူႆမၼ်းယဝ်ႉၵေႈ ၽွႆၸဝ်ႈၸႆႈယဝ်ႉ။ ၸႆႈလဝ်ႉၸဝ်ႈၽွႆၸႄႉ လႆႈၽွႆႁူၼ်ႈမိဝ်းမိဝ်းလိူင်ႉလူပၼ်လေးလေး ၵိုင်ႉပေႃးဝူႈပိၼ်ထုင်ႉမၢဝ်းယဝ်ႉ။ ၸဝ်ႈၸႆႈၸဝ်ႈၸမ်ႈၵေႈ မိႉၸဝ်ႈၽၵ်း မေႃၸပ်ႉၼိုင်ပၼ်ၸႄႈယဝ်ႉ။ မေႃသွၼ် **150** လမ်လမ် ၵိူၵ်ႉလူလ်ႈႁဝ်းၸလႈၽူႈပွင်ၵၢၼ်တင်းသိူင်ႈ တေမီးမွၵ်ႈ **200** ယဝ်ႉၵေႃႈ။

လွင်ႈလဵၵ်ႉလူထုင်ႉမၢဝ်းၵေႃႈ လၢၵ်ႇလၢႆးဝႆႉၶႃႈၼေႃႈ။ ၸိူင်ႈဝၼ်းၸိူင်ႈသဵၼ် ၽွင်ႈၶိုၼ်ႈမႃးလႃႇၵႃႉၵေႃႈ ႁပ်ႉႁွင်းတူင်းၶၢမ်ႇဢဝ်သေ ၶပ်ႉၸိုင်လဵၵ်ႉလူမႃးယူႇ။ ၵေႃႈတူင်ႇဝဵင်းၽႂ်ႈမၼ်း ၵမ်ႉထႅမ်မႃးၸၼ်ႉ ဢၵ်ႇလူလုၺ်ႈဢၼ်ပဵၼ်လၵ်ႈႁိူၼ်းၵေႃႈမူႇလေး လင်ႈၶၢမ်ႇသေလဵၵ်ႉလူမႃးယူႇ။ ၶမ်ႈၸုမ်ႇၵူႈလုမ်းလုမ်း၊ လုမ်းႁူဝ်ပဝ်ႈ၊ လုမ်းၽူႈၸၢမ်းၸွင်ႈ၊ လုမ်းၽူႈပွင်ၵၢၼ်ၶဝ်ၵေႃႈ ဢဝ်ႁႅင်းလဝ်ႈတႃႇၸႄႉသေလဵၵ်ႉလူမႃးယူႇ။ ႁူဝ်ပွၵ်ႉႁူဝ်ၽေႃႇႁူဝ်မၢဝ်ႇ လုမ်းလဝ်ႈႁိုဝ်းလိုဝ်းၸႂ်ႉ ၵေႃႈ ၵမ်ႉထႅမ်လဵၵ်ႉလူၸင်ႇတၢင်းႁူႉၽိုၺ်ႉမၼ်း ပွင်ႇလွၵ်ႈၶၼ်ထိုင်မႃးယူႇယဝ်ႉ။ တၢင်တူဝ်မေႃ သွၼ်တင်းသဵင်ႈသေ ၶွပ်ႈလွၵ်ႈယွၼ်ႇယွၼ်ႇၸမ်ၸမ်ယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈပိူင်ႈ မၼ်းပဵၼ်ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉဢွၼ် တၢင်းသုတ်းၶလႈ ပီႈပီႈၼွင်ႉၼွင်ႉၽႂ်ႉ ဢမ်ႇပေႃးမႃးတွၼ်ႈသင်ၶဝ်။ ႁဝ်းႁဵတ်းသိုဝ်ႈသုပ်း **147** ၽိုၼ်သေတွၼ်ႈပၼ်မႃး မေႃသွၼ်ၵူႈၵေႃႉ။ တၢင်ႇတီႈလိူဝ်းဢၼ်မီးလွင်ၶိုၼ်ႈတွၼ်ႈပၼ် ၸၼ်ႉ မႃးတွၼ်ႈသူင်းတွၼ်ႈၶဝ်လႆႈတင်းၸမ်။

ၵၢင်ၸႂ်မိူင်းလႅင်းလူတ်ႉၵႃးမၢၼ်ႈၽႂ်မၼ်းလုမ်းၽႂ်မၼ်း ပေႃးၽႅဝ်ႉဝႆႉယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၽႂ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ **8:00** မူင်းၶတႃႇပၢင်ၸၢမ်းပွႆးလိုဝ်ႈပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉပွၵ်ႈၵမ်း(**1**) ၶၢဝ်းၽူၼ်ၶႃႈ ၼေႃႈ။ ႁူဝ်ပဝ်ႈ လၢႆးသၢမ်မိူင်းထီး ႁႂ်ႈမေႃသွၼ်ႁဝ်းလိူဝ်းၸႂ်ႉ ၸိူင်ႈၵေႃႉတေလႆႈလႅင်ႉၶွၵ်ႇမႃး မေႃသွၼ်သွင်ၵေႃႉၸႂ် တိုၵ်းသူၼ်းလၢတ်ႈၵႃႇယူႇ။ ပွႆးလိုဝ်ႈပၢင်ၵေႃႈ ဢၢဝ်တင်းႁၢမ်းယႃႇလိုမ်း ၸိူဝ်း သိမ်းပၢင်ၵႃႇၼေႃႈ။ မေႃသွၼ်ၵူႈတီႈ ပၢင်ႇသၢႆး၊ ထုင်ႉလွႆႈႁူဝ်သိူဝ်၊ သိပ်းၵဝ်ႈမၢၼ်ႈ၊ ၸမ်ႉ ၶမ်း၊ လေးလၢၼ်ႉ မႃးႁပ်ႉၵႃႇၽႂ်မၼ်း ၵိုတ်းႁဝ်းလိူဝ်းၸႂ်ႉ ၶွၼ်ၵၼ်ၵႃႇသိုပ်ႇလိူဝ်ႈတီႈလုမ်း ၵေႃလိၵ်ႈလၢႆးမႃး။ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉယူႇထုင်ႉမၢဝ်းၸၼ်ႉလုမ်းၵေႃ တင်းပႆႇယဝ်ႉလီလီ မိူဝ်ႈႁဵတ်းၵေႃ ၸၼ်ႉ ပႃးတင်းၶႅဝ်လႅင်းမၢဝ်း၊ ၸၢင်းလႃႉဝုၼ်းၶဝ် ၶွၼ်ၵၼ်သေႇသူၼ်း တႃႇငိုၼ်းတွင်းၵမ်ႉ ထႅမ် ပဵၼ်ၵေႃၵေႃႇယဝ်ႉမႃးၶလႈ ဝူၼ်ႉၶိုၼ်းၶုၵ်းလွႆလႆႈယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၵေႃႇၵေႃၸၼ်ႉၵေႃႈ ဢမ်ႇၶႂ်ႈတၢင်ႇၽိုၼ်လိူဝ်ႈသင်သေယွၼ်းမႆႉသင်မႃး။ ဢၼ်ငိုၼ်းပီႈၼွင်ႉႁဝ်းတင်းသဵင်ႈႁူမ်ႈၵိပ်း လူႉႁွမ်တွမ်ၵၼ်သေဢမ်ႇၵႃး မၢင်းတီႈၵေႃႈ လႆႈလိုၵ်းသေႁိုတ်းမႃး။ လိုၼ်းသုတ်းမႃး ပဵၼ် ႁဝ်းႁၢႆးၸင်ႇၵၼ်ၶွႆလုၺ်းၶလႈ ဢၼ်လိုၵ်းၸၼ်ႉ လိုဝ်းမီးငိုၼ်းၵေႃႈပၼ် လိုဝ်းဢမ်ႇၵုမ်ႇၸၼ်ႉ ၵေႃႈ ၶိုၼ်းယွၼ်းႁႂ်ႈပၼ်လွင်ႈၵမ်ႉထႅမ်ပၼ်ၵေႃႈ မီးမႃးယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၸႂ်ႈမိူင်းႁူဝ်ပဝ်ႈၵေႃ လိၵ်ႈလၢႆး ပဵၼ်လၢႆးယွတ်ႈၵႃႈဝၼ်းၸၼ်ႉ ၵႃႈယဝ်ႉမႃးၶႃႈၼေႃႈ။ မိူဝ်ႈယွတ်ႈၵႃႈဝၼ်းပႆႇသဵင်ႈ

ၸၼ်ႉ မၼ်းၵႂ်ႈလၢတ်ႈဝႃႈ “ၼႂ်းႁဝ်းတင်းသိင်ႈၸႂ်ႉ မႂ်းသႂ်ႇငိုၼ်းလူႉၸမ်သေပိူၼ်ႈယဝ်ႉ”။ လႆႈ ယူႇၵေႃႈ၊ ၸဝ်ပီၼ်မေယႃလုင်သေ ၵိၵ်ႇပႃး မေယႃလႄႈယီႈၵၼ် လႂ်ႈယူင်လႄႈတၢႆႇၸဝ် ယူႇၵေႃႈ ၵႃပ်ႈသႂ်ႇၵေႃႉႁူႈမိုၼ်ႈႁွၼ်းယူင်း။ ၼိင်ႈၸၼ်ႉ ႁူႈမိုၼ်ႈၵၢၼ်ဝႃႈၸၼ်ႉ ၼႂ်ႈပေႃးသႂ်ႇ လႂ်ႈၵေႃႈ ၵႃမ်ႈငၢႆႈ။ ၼႃႈလႂ်ႈသႂ်ႇမႃး ငိုၼ်းသိၼ်ပိတ်ႈမိုၼ်ႈၸႂ်ႉ သႂ်ႇပိၼ်သၢမ်ပွၵ်ႈၵေႃႈ။ ႁွပ်ႈ ပိုဝ်ႈငိုၼ်းၸႂ်ႉ လူႉၸွမ်သေသႂ်ႇၵမ်းၵိတ်းၵိတ်း လႂ်ႈၵၢဝ်ပႃးၵွၼ်းၼိပ်းၵၢမ်းပီးမွႆႈတၢႆးၸၼ်ႉ ၵၢဝ်လိုဝ်ႈလိူဝ်းၸၼ်ႉသေ သႂ်ႇၵႂႃႇယူႇ။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၸတႃႉ တေထၢင်ႈဝႃႈၵွၼ်းၼိပ်းၸႂ်ႉငၢႆႈသေ တေမီးၸမ်ႉမိတ်ႈၸမ်ႉတွၼ်းၸႂ်ၵေႃႈ တေႃႇမိူဝ်ႈလိဝ်ၼိပ်းလိူဝ်ႉၼိူဝ်းၸႂ်ႉ ၵၢမ်ႇႁၢမ်ႉယၢမ်ႈလႂ်ႈ တိုၼ်းလၢင်းမၼ်းၸႂ် လိူဝ်းယၢမ်ႈၵွၼ်းမႃးၸၼ်ႉ ႁူႉသေလၢပ်ႈၵႂႃႇတင်းၸမ်ယဝ်ႉ။ လဝ်ႈၵဝ်ႇ ၶႂ်ႈၼႂ်ႈလိုဝ်ႈသိင်ၵေႃႈမူႇလေႊၸလႈ ပွႆးပီးမွႆႈတၢႆးႁိုဝ်ႈႁိုင်းမႃးၸၼ်ႉသေ လႂ်ႈၵၢဝ်လိုဝ်ႈၵေႃႈမူႇ လေႊ တိုၼ်းလၢင်းလဝ်ႈၵဝ်ႇသေ ၵွၼ်းၵွၵ်ႇၼိပ်းပီးမွႆႈတၢႆးမႃး ၸိူင်ႈပီးၸိူင်ႈၼိပ်း ႁၢၼ်ႉ တေႃႇႁူႈပီးယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉပိုဝ်ႈလိူဝ်းၵၢၼ်ၵၢမ်ႇမေႃႈၵွၼ်း သမ်ႉမေထၢင်ႈဝႃႈ ၵၢဝ်ငိုၼ်းၵေ ၵွၼ်းၸၼ်ႉ ပိူင်ၸိူင်ႈသမ်ႉသေႉသွမ်းၼၢမ်းၸႂ်ႉၼၢမ်းၸၼ်ႉၵေႃႈမီး ပေႃးၵွၼ်းသေ သေႉသွမ်း ၸၼ်ႉၸတႃႉ တေလင်ၼိုၼ်ႈၸၢမ်ႈလႂ်ႈယူႇသေတႃႉၵေႃႈ မိူဝ်ႈလိဝ်ၸတႃႉၵိၼ်းလႂ်ႈယူႇယဝ်ႉ။ ၽူႈႁွင်ႉၼၢမ်းၵေႃႈ ၵႃပ်ႈဝႃႈၵၢမ်ႇပေႃးၶႂ်ႈႁွင်ႉၼၢမ်းပႂ်းမိူင်းၸႂ်ၵေႃႈဝႃႈမႃးၸလႈ လႂ်ႈယိုတ်းၵႂႃႇ တေႃႇထိုင်မိူဝ်ႈလိဝ်ယဝ်ႉ။

လႂ်ႈၸွၼ်းၼႂ်းၵေ တင်းလုမ်းလႂ်ႈၸလ တီႈပၢင်ႇသႂ်ႈ၊ ၸမ်ႉၸမ်း၊ မိူင်းမၢဝ်း လိူဝ်းၸႂ်ႉ ယဝ်ႉသေ မိူဝ်ႈဝၼ်းထီႈ **28–7–2004** ၸၼ်ႉ လႂ်ႈၶိုၼ်းမိူဝ်းမႃးတီႈႁိူၼ်းၽႂ်မၼ်း ၼႃႈၵေႃႈ။ ၸွပ်ႈလႂ်ႈထိုင်တၢင်ႇၽိုၼ်တွင်းမႂ်ႇဝႂ်ႉ ၼႂ်းလူဝ်ႉပၢၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႇၸႂ်ႉ လိူဝ်းၵၢၼ်လွႆး ထိမ်ၸပ်ႉၼိုင် ၵွၼ်းသၢင်ႈ ပၢင်လိၵ်ႈၼႂ်ႈပေႃးယဝ်ႉတူဝ်လီငၢမ်းႁူႉလီလီၸၼ်ႉယႂ်ႇယႂ်ႇၸမ်ၸမ်ယူႇၼႃႈၵေႃႈ။ ၸွပ်ႈလႂ်ႈယႂ်ႇယႂ်ႇၸမ်ၸမ် ထိုင်ႁူးၵေႃႉႁူးႁူၼ်း ႁူးမူႇႁူးလုမ်း ႁူးမၢၼ်ႈမၢၼ်ႈယူႇၼႃႈၵေႃႈ။

25–7–2004၊ ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉႁူၵ်ႉၸမ်း

ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉလႄႈၵိုၼ်းၶႅင်

တီႈၵၢၼ်ႁဵၼ်းၾိတ်းပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉပီႊၼႆႉ ပဵၼ်ဝၼ်ႉလေႃးတီႉၵႃႈၺူင်ႇႁွႆး ၼင်ႇၵဝ်ႇၼၢႆႈ။ ပီႊၼႆႉ ပဵၼ်ပွၵ်ႈၵမ်းသၢမ်၊ ဝၼ်းၸတ်ႈမၼ်း **17–2–2005** တေႃႇ **3–3–2005** ဝၼ်းႁိုဝ်မၼ်း **15** ဝၼ်း၊ လုၵ်ႈၾိၼ်းမေႃသွၼ်တင်းသဵင်ႈ မီး**158** ၵေႃႉ၊ မေႃသွၼ်ယိင်းမီး **87** ၵေႃႉ၊ မေႃသွၼ်ၸၢႆးမီး **71** ၵေႃႉ၊ ပဵၼ်မေႃသွၼ်တူၼ်ႈတီး **5** ၵေႃႉ၊ ႁၢၵ်ႉၸမ **94** ၵေႃႉ၊ ပၢင်ႇၵူး **38** ၵေႃႉ၊ သီႇပေႃႉမီး **9** ၵေႃႉ၊ ၼွင်ၶဵဝ် **13** ၵေႃႉ၊ ဝိင်းလိူဝ်ႇ **1** ၵေႃႉ မႃးၸိုၼ်ႈၾိၼ်းသွၼ်ႁူႉၼၢႆႈယူႈ။

တီႈဝၼ်ႉႁူင်းလေႃးတီႉၵႃႈၺူင်ႇၼႆႉ ပဵၼ်ၵွၵ်ႈလိူင်ႉၸူးမေႃၸႂ်းလူင်ႁဵၼ်း လဵၵ်ႈ ပိင်ႇလႃႇၽေႃးၵႃႉ(မိူင်းသူႈ) ၽူႈၵတ်ႉၶၢၼ်ႇပိၼ်ႇပီႉတီႉၵၢတ်ႉသၢမ်ႁွင် ၾၢႆႇၸၢႆးၼၼ်ႉ သွၼ်ၵွၵ်ႈတီႈၼႆႉႁူႉၼၢႆႈယူႈ။ လဵၵ်ႈၶႃႇလေႃးၵႃႉ(သဵၼ်ဝီ)ၵေႃႈ ပဵၼ်တီႈဝၼ်ႉၼႆႉ ၼင်ႇၵဝ်ႇသေၵၢမ်ႇၵႃး မိူဝ်ႈလဵဝ်လဵၵ်ႈၼင်ႈႁူင်း လဵၵ်ႈဝုၼ်ႇၼီႉတႃႉၼႆႉ ၶႃႇယူႉ တေမီး မွၵ်ႈ **37** ၼူပ်ႇ၊ လႆႈဝႃႇ **17** ဝႃႇ သမ်ႉပဵၼ်လဵၵ်ႈၼင်ႈႁူင်းလႆႈသိပ်းပီႊၼႆႉၵေႃႈ မိူဝ်ႈၵွင်ႇပူၼ်ႉပထမၵျေႃႇၼၼ်ႉ ပတ်းပိုၼ်ႉမိူင်းမၢၼ်ႊ လႆႈသူးထီႉၼိုင်ႈယူႈ။ ၼႆႉသေၵၢမ်ႇၵႃး မိူဝ်ႈပီႊ **2097** ၼၼ်ႉလႆႈႁပ်ႉၵဝ်ၸူးသႃႇသၼႃႉထတ်ႉသႃႉထမ်ႇမႃႇလရိယ ထိင်ႈၼၢႆႈယူႈ။ ဝၼ်ႉလေႃးတီႉၵႃႈၺူင်ႇၼႆႉ ၸတ်ႈတင်ႈမိူဝ်ႈပီႊၵေႃးလႄႇ **1263** လိူၼ်သိပ်းသွင်လွင်ႈ။ လဵၵ်ႈၼင်ႈႁူင်းပဵၼ် လဵၵ်ႈၶူးမၼီႉတႃႉ ၸတ်ႈတင်ႈမႃးတေႃႇမိူဝ်ႈလဵဝ် လဵၵ်ႈၼင်ႈႁူင်းလဵၵ်ႈဝုၼ်ႇၼီႉတႃႉၼႆႉ ပဵၼ်ၵေႃႉထူၼ်ႈ **15** လဵၵ်ႈၼၢႆႈယူႈ။ တီႈဝၼ်ႉတီႈႁူင်းၼႆႉ လဵၵ်ႈဝုၼ်ႇၼီႉတႃႉႁဵၼ်းၸလႆႈ လဵၵ်ႈလၢင်းလဵၵ်ႈသၢင်ႇၼဝ်တင်းသဵင်ႈ လူမ်းသိူဝ်းႁပ်ႉတွၼ်ႈႁဵၼ်းၼၢႆႈသေ ၶမ်ႇလႆႈ ပိုင်ႈၶိင်တၢင်းလွႆးတင်းၼမ်ၼၢႆႈယူႈ။ ႁွပ်ႈလဵၵ်ႈဝုၼ်ႇၼီႉတႃႉႁဵၼ်း ပွင်ႇလွႆၼိူဝ်လိၵ်ႈလၢႆးတႃႉႁဵၼ်းၼၢႆႈၸလႆႈ တႃႇၼၢႆႈႁဵၼ်းၼဝ်ၽုလ်ႇပၢင်လိၵ်ႈၼႆႉ လႆႈတၢင်းၵမ်ႉထႅမ် တီႈလဵၵ်ႈႁဵၼ်းၼဝ်တေႉတေႉၼၢႆႈယူႈ။ ၼွႆႈမီးလဵၵ်ႈၼင်ႈႁူင်း မူၼ်လဵၵ်ႈႁဵၼ်းၼမ်ၼမ် သေၵမ်းတီႈၼၢႆႈယူႈ။

တႃႇတေပႅၼ်ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉၼႆႉ ၵၢၼ်လႆႈလွင်ႈႁမ်ႉထႅမ်လမ်ႇ,လွင်ႈသေပိူၼ်ႈ ပႅၼ်လၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ၸလႈၶၢင်းၶုတ်းၸဝ်ၶႃႈၵေႃႈ။ ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉႁဵၵ်ႉၸမ်းၼႆႉ သင်ဝႃႈ ႁွပ်ႈလၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ၸဝ်သေ လင်ႇ,ပႅၼ်လႆႈမႃးယဝ်ႉၼႆၵေႃႈ ၵမ်ႇ,ၽိတ်းသေၵိတ်းၸႃႈ။ လၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ၊ လၢႆးၸမ်းၵျေႃႇ၊ လၢႆးလိူဝ်းၽႄၸဝ်တၢင်းၸႃႈ ယၢမ်ႈလႆႈႁူႉလၵ်းမၵ်းလိုဝ်ႈ ၶိုၼ်ႈပၢင်လိူပ်ႈၵႅၼ်းၵၢၼ်ၵူးတိူင်းလူၼ်ႇ, မႃးပိုတ်ႇတီႈၸမ်ႉၸမ်း မိူဝ်ႈပီႊ 2003 ၼၼ်ႉၸႃႈၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈႁူႉလၵ်းၵၢၼ်ၼၼ်ႉ ၽွင်ႇတေထၢင်ႇ,တေလႆႈမႃးပႅၼ်ၵေႃႉ တၢင်းဝူၼ်ႉမိူၼ်ၵၢၼ်ၼၼ်ႉၸႃႈလႃႉ။ ပၢင်လိူပ်ႈၶိုၼ်ႈၼၼ်ႉၵေႃႈ မၼ်းၵမ်ႇ,လွင်ႈဝႃႈ ပႅၼ်ၽွႆႇ,တႆး၊ မၼ်းပႅၼ်ၽွႆႇ,မၢၼ်း။ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈလၢႆးၵူးၸမ်းၸလႈ ၶၢင်းၶူၼ်းလိုၼ်းၸဝ်သေ လင်ႇ,လႆႈၵိတ်းပႅၼ်လႆႈ ၶိုၼ်ႈၵႅၼ်းမႃးသီႇ,ဝၼ်းၸႃႈၵေႃႈ။ လႆႈမိုတ်ႈၵိုဝ်းႁၢၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ မိူဝ်းၶိုၼ်းတီႈယူႇ,ၽွင်ႇမၢၼ်း။

မိူဝ်ႈတေၽိုၵ်ႇပွႆးပီႊမႂ်ႇ,တႆး လႆႈငိၼ်းဝႃႈတေၵိတ်း တီႈၵူၵ်ႉ,ႁဵၵ်ႉၸမ်း တီႈဝၢၼ်ႈၸႃႈ,ဝၢၼ်ႈႁူင်းၶၼ်ၼၼ်ႉၸႃႈၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈၶၼ်ၼၼ်ႉ ၸႃႈၸွင်ႉၵႂၼ်,ၵႅၼ်းလၼ်ႉလွမ် လႃႈသိပ်ႇ 28 ၵေႃႉမႃးၸဝ်ႈပွႆးပီႊမႂ်ႇ,ဝၢၼ်ႈၸႃႈ။ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈ မၢၼ်းပႅၼ်ၵူလိုဝ်းၵေႃႉၵုဝ်း လဝ်ႈႁၢၼ်းယွတ်ႈ ၵႂၼ်ႁူဝ်ၶၢမ်းၶႃႈသေၵိတ်းၸလႈ ၵုဝ်းပီႊၶွင်ႉထုင်ႉမႃဝ်း ၵိၵ်ႉ,ပုးလုမ်းထုင်ႉမႃဝ်းၵၢင်းလီ မႃးမူၼ်ႈသိုဝ်းပၼ် ႁူႉ,တေႃႉ,ပွႆးပေႃးယဝ်ႉၵေႃႈ။ မိူဝ်ႈပွႆးၶိုၼ်းမႃးႁူပ်ႉထူပ်း လၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ၸဝ်ထိူင်ႈ၊ ၶိုၼ်းမိုတ်ႈၵိုဝ်းႁၢၼ်ထိူင်ႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈပီႊပီႊမႂ်ႇ,တႆး 2003 တႃႇမူႇ,လုမ်းၵုဝ်း လိုဝ်ႈသဝ်း တႃႇငိုၼ်းႁွင်ႁၢင်လုမ်းၵုဝ်း ၸႃႇပုးၸူဝ်းတႆးၸလႈ ပိၼ်ႇၵၢၼ်လွင်ႈယၢပ်ႇ,လွင်တၢင်း သိူင်ႈၶၼ်ၼၼ်ႉ လၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ၸဝ် လွင်ႈၵေႈလိတ်ႈပၼ်ႁူႉ,ယူႇ,တၢင်းၶမ်ႉၸႃႈၵေႃႈ။ ပွႆးပီႊမႂ်ႇ,တႆး ဝၢၼ်ႈၸႃႈ,ယဝ်ႉၵေႃႈ တၢင်းပီႈလၢႆးၽျႃႈၵိၵ်ႉ,ပုးသိဝ်လိူင်းမႃဝ်း၊ ၶၢင်းမူၼ်သိူင်ႈၶိူင်း ၵျေႃႈလူတ်ႉသူင်ႇ,ၵုဝ်းမႃးၸလ,ၶျိူင်း လၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ထိူင်ႈပွၵ်ႈၶိုင်ႈယဝ်ႉ။ ပိုင်ၶိုင်ႈသွင်တၢင်း တေလႆႈထုပ်းပီႈၸွင်ႉပုင်ႇ,ဝူၼ်းသေတေၸပ်ႉၶိုင် တႃႇပၢင်လိၵ်ႈၸႃႈၸလႈ လႆႈမႃးၸွၼ်းလိုဝ်ႈၶိူၼ်းလၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ၸဝ်သေ ၵုပ်ႇ,ႁၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ။ တီႈပၢင်ၵုပ်ႇ,ႁၼ်ၶၼ်ၼၼ်ႉ ၸပ်ႉယႂ်ဝၼ်းတႃႇတေႁူႉ,ပၢင်လိၵ်ႈႁူးတီႈတီႈၶၼ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ လႆႈမႃးႁူပ်ႉထူပ်းႁူဝ်ပဝ်ႈပုင်ႇ,ဝူၼ်း လုင်းၸျိတ်ႉၵူးၸဝ်သေ ၵုပ်ႇ,ႁုမ်ႁၼ် တိူပ်းတတ်းပေႃး ယဝ်ႉႁၢင်ၶိုၼ်းလမ်ႇလမ်ႇ တေၽႃတ်ႇ, ႁၼ်ၶၼ်ၼၼ်ႉ လၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ,ထၢမ်ဝႃႈ

“ပီႈၸၢႆးၾႃႉ .... ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉတႃႇႁဝ်း ပီႈၸွင်ႉႁျၵ်ႉၶမး ဢမ်ႇႁဵတ်းပၼ်လႆႈ ႁႃႉ” ၼႆၶလႆႈ ပီႈၸၢႆးၾႃႉ တိုၵ်ႉဝူၼ်ႉယူႇၼၼ်ႉ ႁဝ်းတွပ်ႇပၼ်ၸၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ

“ပေႃးတႃႇပီႈၸွင်ႉႁျၵ်ႉၶမးၼႆႉ ႁဝ်းႁၢင်ႈႁဵၼ်းတၼ်းဝႆႉၵူႈၶိင်ႇၵူႈယၢမ်းယဝ်ႉ၊ ဝႃးမိုဝ်းၵၢင်ႈၵၢင်ႈသေ ႁပ်ႉၸွင်းယူႇဢေႃႈ”

ၵွပ်ႈၶေႃႈ တွပ်ႇၶႃႈၶလႆႈ ပီႈၸၢႆးၾႃႉယုမ်ႉဝႆႉ ဢမ်ႇလၢတ်ႈသင်။ ၸၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇ သိုပ်ႇလၢတ်ႈထႅင်ႈ

“ပေႃးၼႆႉ တႃႇတေပဵၼ်ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉၼၼ်ႉ ႁဝ်းပီႈၸွင်ႉႁျၵ်ႉၶမး တေလူဝ်ႇသင် ၶႃႈ”

ၵွပ်ႈ ၶေႃႈထၢမ်ၼႆႉၶလႆႈ လင်ႇၶိုၼ်းဢုပ်ႇၵၼ်ထႅင်ႈ။ ၸၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇၶိုၼ်းဝႃႈထႅင်ႈ

“လွင်ႈပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉၼႆႉ လွင်ႈငိုၼ်းတွင်းမၼ်း ၶႃႈတေဢဝ်ပၼ်ႈၽွၼ်းၶႃႈ၊ တၢင်ႇမိဝ်း ၶိုၼ်းတေလူဝ်ႇသင်ထႅင်ႈ” ဝႃႈၼႆမႃးၶႃႈၶလႆႈ

“ဢၼ်လမ်ႇလွင်ႈသေပိူၼ်ႈငိုၼ်းၼၼ်ႉ ၸၢႆးမွင်ႇပေႃးဢဝ်ပၼ်ႈၽွၼ်းယဝ်ႉၶလႆႈ တၢင်ႇမိဝ်းမၼ်းဢမ်ႇပေႃးလူဝ်ႇသင်ထႅင်ႈယဝ်ႉ၊ လူဝ်ႇပဵၼ်ပီႈၸွင်ႉႁျၵ်ႉၶမးၶဝ် ၶိုၼ်းၵုပ်ႇ ၵၼ်ႁွၼ်းယဝ်ႉ၊ ဢမ်ႇယၢပ်ႇသင်ယဝ်ႉ”

တီႈပႅၼ်းတတ်းယဝ်ႉၶလႆႈ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမႃးႁွင်ႉပႃးၽူႈယႂ်ႇၵူၼ်းလူင် ၼႂ်းဝၢၼ်ႈမႃးၵုပ်ႇ ၵၼ်ယဝ်ႉ တီႈပႅၼ်းတတ်းၵွင်ႈၶလႆႈ တႃႇတုၵ်းယွၼ်းတၢင်ႇၽိုၼ်ၵိုၵ်ႉလူလႆႈၵၢၼ်ၵူႈလွင်ႈ လွင်ႈသေၶလႆႈ လႆႈၵွၵ်ႉပဵၼ်မႃးပၢင်ၽိုၵ်း ၽွၼ်ႉပွၵ်ႈၵမ်းၸိူင်ႈ တီႈႁျၵ်ႉၶမးယဝ်ႉ။ ပၢင်ၽိုၵ်း ၽွၼ်ႉပွၵ်ႈၵမ်းၸိူင်ႈၼႆႉ ၶတႃႇမိူဝ်ႈပီး **2003** ၼီႈ၊ ႁဵတ်းတီႈဝတ်ႉလေႃးတီႉၵႃႇၵျူင်ႇ ၸင်ႇၵဝ်ႇၶႃႈဢေႃႈ။ ပီးပွၵ်ႈၵမ်းၸိူင်ႈၼၼ်ႉ လုင်းၸၢႆးၾႃႉ၊ လုင်းၶမ်းပၢင်ႇ၊ ၸၢႆးမၢဝ်းသႅင်၊ ၸၢႆသႅင်မိူင်း၊ ၸၢႆးမွင်ႇထုၼ်း၊ ပႃႈလၢဝ်သွႆယိင်း၊ ၼၢင်းသႅင်ၸိူင်း၊ ၼၢင်းဢီႇလွၼ်ႉယိင်း တင်း သႅင်ႈမီးၵဝ်ႈၵေႃႉယဝ်ႉ။ လွမ်းၸင်ႇမိူဝ်ႈႁဝ်းၵုပ်ႇၵုမ်ၵၼ်ၼၼ်ႉ ၸွႆႈပီႈၸွင်ႉႁျၵ်ႉၶမးၶဝ်လၢမ်း တူလ်း ၸွႆႈလႆႈၸူႉၵျႃႇၼၼ်ႉၶႃႈဢေႃႈ။ ပေႃးယဝ်ႉပၢင်လိၵ်ႈႁျၵ်ႉၶမးယဝ်ႉ လင်ႇသိုပ်ႇပုင်ႇဝူဝ်း ႁၢႆးၵုလ်သေ သိုပ်ႇထႅင်ႈတၢင်ႇပၢင်ယဝ်ႉ။

ပူၼ်ႉမႃးပီႈ **2002** ၼၼ်ႉ ၶႃႈၵမ်ႈပဵၼ်မႃး။ မိူဝ်ႈပီႈ **2005** ၵေႃႈတင်း တူၵ်း လိုၼ်းဝၼ်းၼိူင်ႈႁွၼ်ႈၵေႃႈ။ ပီႈ **2005** ၵေႃႈ ပၢင်လိၵ်ႈႁဵၼ်းတင်းသဵင်ႈ တေမီး **13** ပၢင် ၵေႃႈ။ ၶတႃႇမိူဝ်ႈဝၼ်းထိ **14–2–2005** တေႃႇထိုင်လိူၼ်ထူၼ်ႈလဵတ်း သုတ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၶပ်းမၢႆပၢင်လိၵ်ႈၵၼ်ႁဵၼ်းႁူႉၼၼ်ႉ လွမ်းၼင်ႇပႃႈတႆးၼၼ်ႉ ၶပ်ႉၶိုင်ပွင်ႇၶၢဝ်ႇထႃႈဝႆႉယူႇယဝ်ႉ။

မၢႆၶပ်ႉ	လိုဝ်ႈပၢင်ယိုၵ်းယွၼ်ႉ	ဝၼ်းယိုၵ်းယွၼ်ႉ	တႃႇၶၢဝ်းႁိုင်
1	မိူင်းၵိင်းတုင်	14–1–2005 တေႃႇ 28–1–2005	15 ဝၼ်း
2	မိူင်းမိတ်ႈ	4–2–2005 တေႃႇ 14–2–2005	11 ဝၼ်း
3	ႁွၵ်ႉၼမး	17–2–2005 တေႃႇ 3–3–2005	15 ဝၼ်း
4	လေးၵူ၊ သႅၼ်ဝီ	5–3–2005 တေႃႇ 17–3–2005	13 ဝၼ်း
5	မၢၼ်ႈလၢင်ႉ၊ မိူင်းယႆ	19–3–2005 တေႃႇ 31–3–2005	13 ဝၼ်း
6	မိူင်းတူၼ်း၊ ၶမ်ႉပွင်ႈ	1–4–2005 တေႃႇ 12–4–2005	12 ဝၼ်း
7	တေႃႇလွၵ်ႈ၊ တၢင်ႉယၢၼ်း	14–4–2005 တေႃႇ 27–4–2005	14 ဝၼ်း
8	မၢၼ်ႈႁၢႆး၊ တပ်ႉလုမ်း(1)	30–4–2005 တေႃႇ 13–5–2005	14 ဝၼ်း
9	မိူင်းယေႃ	16–5–2005 တေႃႇ 29–5–2005	14 ဝၼ်း
10	ဝဵင်းတူၼ်ႈတီး	1–6–2005 တေႃႇ 14–6–2005	14 ဝၼ်း
11	လွႆၶေႃ၊ တပ်ႉလုမ်း(7)	18–6–2005 တေႃႇ 1–7–2005	14 ဝၼ်း
12	ထုင်ႉမၢဝ်း	ၶွင်းလိူၼ်ထူၼ်ႈလဵတ်း	15 ဝၼ်း

ပေႃးၶပ်ႉၶိုင်ယဝ်ႉၵေႃႈ လွၵ်းၶပ်းမၢႆဝၼ်းတႃႇပၢင်ယိုၵ်းယွၼ်ႉမႄႈသွၼ်လိၵ်ႈလၢႆး တၢႆး **2005** ၼႆႉသူင်ႇထိုင် ၵူၼ်းတီႈၽွင်ႈမၼ်းယဝ်ႉယဝ်ႉၵေႃႈ။

မိူဝ်ႈတီႈပၢင်ယိုၵ်းယွၼ်ႉႁွၵ်ႉၼမးၼၼ်ႉ မၼ်းႁၢမ်ႉလၢၵ်ႇလၢႆးဝႆႉၵေႃႈ။ ႁဵၼ်းႁွင်ႉ မေႃၽိင်းႁၢမ်းတၢႆး မေႃယႃလူင် လၢႆးၶမ်းလိၵ်ႈၼလႆ မေႃးၼၢင်း ၼၢင်းမေႃ ယၢၼ်ႇၼွႆႉၼွႆႉတီၼ်ႈၶဝ် လွမ်းမႃးလိပ်ႈႁၢၼ်း ၶဝ်ႈသွၼ်ပၼ်ႁူႉၵေႃႈ။ ၼွင်းပီႈ **2003** လမ်သုတ်းၼၼ်ႉ လႆႈငိၼ်းဝႃႈ မေႃယႃလၢႆးၶမ်းလိၵ်ႈ ၵမ်ႈပေႃးယူႇလီၼ်ၼလႆ လႆႈႁူႉၶူပ်ႉ ထူပ်းတူလႃးထိုင်မႃးၶႃႈၵေႃႈ။

တၢင်းပဵၼ်ပြႃႇၼႆႉ ပဵၼ်တီႈၼင်ႈၵွၵ်း တီႈႁိမ်းၵိၼ်တၢၼၼ်ႉ ပေႃးၵမ်ႉသၢင်ႇတေႃႇၼႆ တေမိူၼ်လွမ်လိူင်ႈလူင်ရေႇၵဵၼ်ႇ ပဵၼ်ၼၼ်ႉၶႃႈဝႃႈ။ မိူဝ်ႈၾိင်ႈႁိူၼ်းတူၵ်း လွမ်းပႃးပြႃႇလႄႈ သၢင်ႇၵၢႆႇ၊ ပီႈၼၢႆးၽူး၊ ၼၢႆးၶေႃးမွင်ႇၸလႈ ၼၢႆးလၢဝ်သႂ်၊ ၼၢႆးၵွင်ႇလူၼ်ႉ၊ ၼၢႆးၵူၢၼ်းမိူဝ်း လိူင်းၸဝ် လိူဝ်းၼႆႉၶႃႈၶေႃႈ။ မိူဝ်ႈၼိင်ႇၼၼ်ႉ မေႃယႃလူင် ၼၢႆးၸမ်းလိၵ်း မီးႁိူၼ်းဝႆႉၵေႃႉလိူဝ် ႁွလ်းၶႃႈၶေႃႈ။ ၽွၵ်းတူၵေႃႈ ၽုလ်ႇဝႆႉသိပ်းလိူဝ်။ ၶူင်ႉပၢဝ်ႇၸလႈ တူဝ်မေႃယႃမႃးၽုလ်ႇ ၽွၵ်း တူပၼ်ၶႃႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ၶႃႈလႆႈလၢတ်ႈ မႃးႁွႆႈမိူဝ်းၸလႇလွမ်းလိပ်ႈႁိူၼ်း တူလ်းပၢင်ၽိူၵ်း ၽွၼ်ႉသေပၢင်ပၢင်၊ ပေႃးၾိင်ႈၼႆ ပြႃႇတေပျႃႇမႃး၊ မိူင်းတႆးၵူၼ်းတီႈ တီႈတေၾိင်ႈမႃး၊ ပေႃး ၶိုၼ်ႈလိူဝ်ႈပၢင်လႂ်ၵေႃႈ ၸိူၼ်းလိူဝ်ႈသေ ပေႃးၶိုၼ်ႈလွမ်းၵေႃႈၸိူၼ်း ပွင်ႇၶၢဝ်ႇၼမ်းမႃး လႆႈလၢတ်ႈဝႆႉ တီႈပြႃႇမႃးယဝ်ႉ။ ၼမ်းဝူၼ်ႉဝႆႉၵူၼ်း ၵၼ်ၼၵ်ႉတၢႆးၵေႃႉဢိူင်ႈ ၶိုၼ်ႈႁွႆးမၼ်းၼၼ်တူင်ႇဝူင်းတၢႆး ၵၼ်လႆႈတူင်ႉယိပ်ႉယိပ်ႉယူႇၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ လိူဝ်းၵၼ်လိုၼ်ႇၵိူင်းသေ တူင်ႉယိပ်ႉယိပ်ႉၼၼ်ႉ ၵေႃႈ တေၶိုၼ်ႈၼၼ်ပြႃႇယူႇၼင်ႇၵဝ်ႇ။ မိူၼ်လိူင်ႉႁူၼ်းၼေႃႈဝၢၼ်ႈတၢသူၼ်ႁူၼ်းလူင်ၼမ်း ၵႂ် ယၢၼ်ၵၼ်တင်း ပီႈပီႈၼွင်ႉၼွင်ႉသေ ၸိူၼ်းမႃးလွင်ႈၸိူၼ်းတူလ်းထိူင်ၸိူၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ဝၼ်းထီႈ **18–2– 2005** လႄႈတၢၼ်းမွင်ႇ မႃးၼပ်ႉပြႃႇတင်းပြႃႇမ တီႈဝိင်းလိူဝ်ႇ၊ ၼမ်းလွမ်း ၵၼ်မႃး တေႃႇထိုင်ႁဵၵ်ႉၸမး။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈႁဵၵ်ႉၸမးဝိင်းလိူဝ်ႇၵူႇမႃး ဝၼ်းလိူဝ်ၸလႈ ၾိင်ႈႁဵၵ်ႉၸမး တူၵ်း လိူၼ်း ၵၢပ်ႇၸမ်ႉၵိၼ်ၶဝ်ႈ တီႈႁိူၼ်းလႄႈတၢၼ်းမွင်ႇ (သိူဝ်ၼူႈတူဝ်) ၶဝ်သေ လင်ႇၵူႇတီႈ ပၢင်လိၵ်ႈ ဝတ်ႉလေႃးတီႉၵူႇၵျူင်ႇၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၸတႃႇၶမ်ႈၾိင်ႈၼၼ်ႉ ပီႈၼၢႆးၽူး ၵပ်းသိူပ်ႇမိူတ်ႈပၼ်မေႃသွၼ်ၶဝ်သေ ၶူးမေႃယႃ သၢင်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်းၵမ်ႈၽွင်ႈယူႇယဝ်ႈ။ မေႃသွၼ်ၼပ်ႉလိူဝ်းၼၼ်ႉၵေႃႈလူမ်း၊ ၶူးမေႃယေႃ ၵေႃႈ တေၵမ်ႉမီးတီႈလၢတ်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။ လဝ်ႈၼင်ႈႁဵင်းတင်း လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်ၵေႃႈ ပၼ် ၵွင်ႈတီႈၼွၼ်းလိူဝ်ႈၶူးမေႃယႃၶဝ်သွင်ၵေႃႉ။ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ မိူဝ်ႈႁိူဝ်း တႃႇၶူးမေႃ ယႃတင်းသွင် ၵေႃႉ သႂ်ႇဝႆႉပၼ်ၶၢဝ်းယၢမ်းတႃႇသွၼ်မွၵ်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်း ၼင်ႈလွၵ်းယၢမ်း သွၼ်ၼပ်ႉယဝ်ႉ ၶေႃႈ။ ၶူးမေႃယႃၶဝ်ႈပၼ်သွၼ်ၶၢဝ်း၊ မေႃးၶူးမေႃယႃ ၶဝ်ႈပၼ်ၶၢဝ်းၼိူင်ႈ၊ ယူႇၼွၼ်းၵူႇသွင် ၸိူၼ်းသေ မိူဝ်ႈၸိူၼ်းၵူႇၶႃႈၶေႃႈ။ တူလ်းၶူးမေႃယႃၼႆႉ ၵၢပ်ႈပျႃႇသိူဝ်းလႂ် ႁွပ်ႈမၼ်းလႆႈ မႃးတူဝ်ထူပ်းတၢင်ႇၼၼ် တီႈပၢင်လိၵ်ႈ။ မေႃသွၼ်ၼပ်ႉလိူဝ်းၼႆႉ ၵေႃႈလူမ်း၊ ၶူးမေႃယႃမႃးတီႉမ်ႈ

သွၼ်ပၼ် ၵူႈၵႂၢမ်းႁူဝ်ၸိူင်ႈ ဢၼ်လိူဝ်ႈဝႆႈ "လူဝ်းပီၼ်ၵူၼ်းၵေႃႉၸိူင်ႈ"ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ လၢမ်းလိမ်းတူၺ်း တူဝ်လိၵ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်းၼူးမေႃယႂ်ႇႁဝ်းလူး။ တႅမ်ႈသွၼ်ပၼ်ဝၼ်းထီႈ **20–2–2005**၊ ၶၢဝ်းယၢမ်း **11** မူင်းတေႃႇ, **1:30** ၼေႃႈ။

လူဝ်းပီၼ်ၵူၼ်းၵေႃႉၸိူင်ႈ

တိၼ်သွင်ၶွၼ် ၶိူင်ႈယၢင်ႈၶိူင်ႈလၢၼ်ႉဝႆႈၶႆ
ယွၼ်ႈမႃးပေႃးထိုင်မၢၵ်ႈႁူဝ်လွႆ

မိုဝ်းသွင်ၶွၼ် (ၶိူင်ႈၵမ်/ငမ်တေဝ်ႉ/တူၵ်းၵႃႈႁိုဝ်?)2
ႁႂ်ႈႁႃးလႆႈယွၼ်းမိတ်ႈၵၼ်ၶႄး

တႃသွင်တႃ ၶိူင်းဢၼ်ၼွႆးပၵ်းလူးၵေႈ
ၶိုင်းယိင်းသမ်ႉလွမ်သူင်ႈႁိုဝ်လူလၺ်ႉ

လိၼ်ႉၶိူင်ႈဢၼ် (ၼွႆႈၶိုၼ်ႈ/သွမ်ၶေႈၵႂၢမ်းႁၵ်ႉၵေႈ)2
တိုၵ်ႉမီးတၢင်းငဝ်ၶိၼ်ယွၼ်ႈႁူဝ်

ပေႃးဢမ်ႇၼွႆႈငိၼ်း ႁူသွင်ၵိူင်ၵေႈ ႁူႉမီးၶႅၼ်ၵေႈ ၵေႃႉသွၵ်ႈႁႃႁိုဝ်ႉမွႆႈ

ပေႃးဢၢၼ်းထွမ်ႇၼတႄႉ ႁူၶိူင်ႈဢၼ်ၵေႈ တိတ်းလၼ်လပ်း
ၵေႃႉပိူၼ်ႈယိၼ်းပိၼ်ၵေႃႉႁၵ်ႉၵဝ်

တူဝ်ၼလႈၶူၼ် ႁူမ်ႈၵၼ်ပိၼ်ၵူၼ်းၵေႃႉၶိူင်ႈ
မိူဝ်ႈၽွင်းပီးၶၼ်ႉသိုပ်ႇသၢႆထႅင်ႈ

ၶိူင်ႈၵၢမ်ႇလီ ၶိူင်ႈၶုမ်ႇလေၢင်းယွၼ်းတုင်းဢၢဝ်
ၶိူင်ႈႁွမ်လေၢင်းၵျူႉသူးလူ ႁွႆႈယိင်းတမ်းပၼ်တၢင်းဢုၼ်ႇလွႆႇ

ၶေႃႈမၼ်းသိၼ်မၼ်း ၸူးမေႃယႃလူင်သွၼ်ပၼ်ႁူႉယဝ်ႉ၊ ပိၼ်ႇတီႈမၢၼ်ႈတွင်းလူင် တႃႇ ပၢင်လိူၵ်ႈႁၵ်ႉၸမ်း။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈၼမ်ႉလွမ်းၵၼ်ယဝ်ႉ ဝၢႆးဝၼ်းလၢႆးတၢၼ်းမွင်ႇၶဝ် မိူဝ်ႈသူင်ႇပၼ် ထိုင်ဝဵင်းလိူဝ်ႇ။ ပေႃးပၢႆးယူႇလီၸူးမေႃယႃလီယူႇၼႆႉလိူင် တေလွမ်းလဵပ်ႈၶႅၼ်းပၢင်လိူၵ်ႈၵေႃႈ ၶူဝ်တေႃႇၶၢင်ၸိူင်ႈပၢင်မွၵ်ႇၼၼ်ႉ တေတိူဝ်းလီယူဝ်းၼႆႉၵေႃႈ ႁူဝ်ပိၼ်ႇ လွင်ႈယူႇလီယုပ်ႈယွမ်း၊ မေႃးၸူးမေႃယႃသမ်ႉ ဢမ်ႇပေႃးဢဝ်လႆႈၸၢင်ႉတီႈၶူင်းယၢၶိူင်၊ ႁွပ်ႈၼႆႉၼလႈ ဢဝ်မၼ်းပိုင်ႈ ပိၼ်ႇလႆႈၼၼ်ႉႁွလုၺ်းယဝ်ႉ။ လႆႈႁၼ်ၸူးမေႃယႃလူမ်းလွမ်း ဢၼ်ႁၼ်တုၵ်ႈတႃႇမၼ်းၼလႈ မိူဝ်ႈ မၼ်းတိုၵ်ႉသွၼ်ႁူၢမ်းသင်ႇမွၵ်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈႁူၢမ်းၼၼ်ႉ ဢၢပ်ႈမၼ်းလိူမ်းဝႆႉပီတ်ႈ တၢင်းၼႂ်ႈ တၢင်းပိၼ်ႇမၼ်းတင်းသိၼ်ႈယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈလႆႈႁၼ်လူင်ႉၼႆႉၼလႈ ၵိူင်ႇတၢင်းႁဝ်း ႁွင်ႉမႃးထိုင်တီႈ ပၢင်လိူၵ်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ။

တီႈၼင်ႈပၢင်လိူၵ်ႈႁဝ်း မေႃသွၼ်တင်းသိၼ်ႈ လုမ်းပွင်ၵၢၼ်တင်းမူတ်းတင်းမိူၼ်ႉ တေမီးမွၵ်ႈ **200** လမ်လမ်ၼလႈ လွင်ႈလိူင်ႉလူမၼ်း လုမ်းမႂ်ႇသုင်ၶဝ်သၢမ်ၵေႃႉ ဢိၵ်ႇလူလုၺ်ႈ ၵိမ်းႁွမ်းဝၢၼ်ႈတူၵ်းပုၼ်ႈၽွၼ်း မႃးလွႆႈထိမ်ပၼ်သွင်သၢမ်ၵေႃႉ လိူဝ်းၼႆႉ လွႆႈထိမ်မိုဝ်ႉႁူင် လိူင်ႉလူပၼ် ႁွႆႈပေႃးၸိုတ်းၸိင်ႇၸိုတ်းယၢမ်းႁူႉယဝ်ႉ။ ႁူၼ်းသၢမ်ၵေႃႉၸိုင်တႃႇ ႁူၼ်းသွင် ပၢၵ်ႇၼႆႉၵေႃႈ ဢမ်ႇငၢႆႈငၢႆႈၸင်ႇၵဝ်ႇၶႃႈ။ ၵၢင်ၼင်ႈလဝ်ႉသၢမ်မူင်း လုၵ်ႉလဝ်ႉယဝ်ႉၵွတ်းယွၵ်း ယွၵ်းတေႃႇပေႃးၵၢင်ၶမ်ႈ၊ ၶပ်ႉၸိုင်ပၼ်ဝၼ်းတေႃႇဝၼ်းၶေႃႈ။ မေႃသွၼ်ၸိူင်ႈၵေႃႉ၊ တီႈၵေႃၽွႆ ၵေႃမၼ်း တီႈဝၢၼ်ႈၽွႆမၼ်း၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈ ဢၢဝ်ငိုၼ်းလဝ်ႈၵဝ်ႇသေမႃး ၸိုၼ်ႈပၢင်၊ ၸိူင်ႈ ၵေႃႉမႃးၵမ်ႉထိမ်ပၼ်ငိုၼ်းၸိူင်ႈမိုၼ်ႇ။ တူၵ်းႁူႉၵႃးၵိၼ်ၸိူင်ႈဝၼ်းသၢမ်တႃႇၼႆႉ ႁူၵ်းပၢၵ်ႇၶႃႈ ၶေႃႈ။ လိမ်မိူဝ်ႈမေႃသွၼ်ၶဝ်မႃးၼၼ်ႉ ပေႃးလႆႈဢၢဝ်ပႃးမႃးဝၢၼ်ႇၶဝ်ႈဝၢၼ်ႇ ၽၵ်းၽႂ်မၼ်း ၵိၼ်ယဝ်ႉလၢင်ႉၶၢင်းၽႂ်မၼ်းၶေႃႈ။ သိုဝ်ႉၽၵ်းတႃႇလိူင်ႉလူတင်းသိၼ်ႈ ၽူႈပွင်ၵၢၼ်ၶဝ် ဢၢၼ် လူၵ်ႈၵိပ်းဝႆႉၶိူင်းႁူၼ်းမႂ်ႇသိပ်းၵေႃႉၼၼ်ႉ ဢၢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁူးၼႆႉယူႇ။ လႆႈငိုၼ်းဝၢႆႈ လုမ်းၶိူင်း ႁူၼ်းမႂ်ႇသိပ်းၵေႃႉၼႆႉ ပီးတေမႃး တႃႇမိုဝ်ႉၶဝ်ႈၼတေႃႉႁွႆႈပိူၼ်ႈ ၵွတ်းပၼ်သေတႃႇ မိူဝ်ႈၽၵ်း ၼတေႃႉ ၶဝ်တေၶႃႈဢၢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းၵွတ်းလႆႈယူႇဝၢႆႈၼႆႉၸင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ လီလူမ်းလွမ်းယူႇယဝ်ႉ။

ပီႈၸႂ်ႉၽွတ်ႈပၼ်လုမ်းၶဝ်သိပ်းၵေႃႉၸႂ်ႉ မၼ်းမီးၼႂ်းလီၸွႆႈယဝ်ႉ။ လုၵ်ႈဢွၼ်ႇၸႂ်ႉ တေလႆႈ ပီၼ်ႁူၼ်းလူင်မိူဝ်းၼႄႈ။ မိူဝ်ႈၶဝ်တိုၵ်ႉၶတ်းလွင်ႉလွႆးပိူင်း ဢၼ်ၶိုင်းၵေႃႈယွႆႉၼၼ်ႉ တေလႆႈ ၶပ်ႉ ၶိုင်ပၼ်ၶဝ် ၼွႆႈၶဝ်မေႃၵ်ႉတ်းမေႃသၢင်ႈမေႃပွင်ၸႂ်ႈ ၼႄႈၵၢၼ်ႁူၼ်းတင်းၼမ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ပေႃး ၶဝ်ပွင်ႇၼႄႈၵၢၼ်ႁဝ်းၵေႃႈ ႁဝ်းၵ်ႉတ်းၵၢၼ်လႆႈၼမ်မႃးၽွင်း။ ဢိင်ႇၸႂ်ႉၵိုင်းႁူၼ်းၼုမ်ႇ မိူဝ်ႈၸႂ်ႉ ပီၼ်လုၵ်ႈဢွၼ်ႇဝႆႉၼၼ်ႉ ပေႃးႁဝ်းမေႃလီၵ်ႇၼေတၢင်းပၼ်လီလီလိူင် ဝႃးၼႄႈၶဝ်ၵ်ႉတ်း ႁူၼ်း လူင် လႆႈတမ်းလွင်ႉလွင်ႈမႅင်ႇသုင်ယဝ်ႉ။ ပီၼ်ႁူၼ်းလူင်ႁူၼ်းထဝ်ႈယဝ်ႉသေ ဢမ်ႇမီးၵေႃႉလွႆႈ ၵေႃႉထီမ် ဢမ်ႇၼႆႉပၼ်ၽိူဝ်ႇၵ်ႉတ်း ဢမ်ႇတမ်းလွင်ႉၸိူဝ်လုၵ်ႈဢွၼ်ႇလဝ်ႈၵဝ်ႇ ၵုမ်ႇၵ်ႉတ်းလွမ်းယူႇ တိၵ်းတိၵ်းၼၼ်ႉ မၼ်းပီၼ်တၢင်း ၽိတ်းႁူၼ်းလူင်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ယဝ်ႈၵေႃႈ တေလႆႈႁူႉ တေ လႆႈယိုၼ်ႈပၼ်တၢင်းႁူႉတၢင်းၵ်ႉတ်း ႁူၼ်းလူင်ၵေႃႈ တေလႆႈပွင်ပၼ်ၼင်ႇႁိုဝ်ၶဝ်ပေႃးတေမေႃ ၵ်ႉတ်းလွမ်းပႆလွမ်းယၢင်ႈႁူႉမိူဝ်းၼႄႈၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၸႂ်ႉမေႃသွၼ်ႁူးတီႈတီႈၸႂ်ႉ မေႃသွၼ်ယိင်းၵၢမ်ႉလိၵ်ႈသိုဝ်း လိူဝ်သေမေႃသွၼ် ၸၢႆး။ မေႃသွၼ်ၸၢႆးၸႂ်ႉ ဢၢပ်ႈပႆႉယၢမ်ႈႁူပ်ႉထူပ်းပၢင်လိၵ်ႈသေဢမ်ႇၵႃး ဢမ်ႇပေႃးမီးလွင်ႈ ၶတ်းလွင်ႉ တေလႆႈလၢၵ်ႈလုင်လၼ်ၵၼ်တေႉယဝ်ႉၵေႃႈ။ ပီႈၸႂ်ႉသမ်ႉပီၼ်ႁူၼ်းမွႆႉၵမ်ႈၼမ် ၶႃႈယဝ်ႉ။ ၵ်ႉတ်းထၢမ်တွပ်ႇထတ်းထိၼ်တူၺ်းၼၼ်ႉ လႆႈႁၼ်လီလီယဝ်ႉ။ ၶေႃႈထၢမ်ၸႂ်ႉ ၶဝ် ပႆႇယၢမ်ႈလၢႆးသေပွၵ်ႈ၊ လုၵ်ႉလုၵ်ႈထၢမ်ယူႇတိၵ်းတိၵ်း၊ တွပ်ႇပေႃးဢမ်ႇယဝ်ႉလႆႈၵေႃႈ မိူဝ်ႈ ပွၵ်ႈၵမ်သွင်ၸႂ်ႉၶတႃႉ ပွင်ႇလွင်ႈႁူႉလူင်လၢင်ယဝ်ႉ။ မီးထိူင်ႈပွၵ်ႈၸိူင်ႈ တေလူဝ်ႇထတ်းထိူင်ႈ ၶလႈ ဢၢပ်ႈငဝ်းလၢႆးတေၶိုၼ်ႈလၼ်ႉမႃးယူႇယဝ်ႉ။ ၸႂ်ႉပၢင်လိၵ်ႈၸႂ်ႉ လၢႆးလၢဝ်လိူင်းသုၼ် ၵေႃႈမႃးလွႆႈဢုပ်ႇလၢတ်ႈ လွင်ႈႁွမ်ႇပိဝ်ႇတႃႇၵမ်ႈၽွင်ႈ။ မိူဝ်ႈ 27–2–2005 ၵၢင်ၶမ်ႈမေႃ ႁွင်ႉႁူမ်း လၢႆးထိၼ်ႈလိဝ်းၵေႃႈ မႃးလွႆႈသွၼ်ပၼ်ႁူမ်းဢၼ်ၶူးမေႃယႃလူင် လၢႆးၶမ်းလိၵ်း တိမ်ႈႁွင်ႉသွၼ်ပၼ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၽွင်းမိူဝ်ႈၼၼ်ႉလၢႆးမီးၼႂ်း ၶဝ်မႃးတူင်ႉတၵ်ႉၶူးမေႃယႃၶလႈ ႁူမ်းၸႂ်ႉၶဝ်လႆႈဝႆႉလီလီ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၸႂ်ႉ မိူဝ်ႈၸႂ်ႉယွၼ်းတၢင်းလွႆႈၶဝ် ၼွႆႈမႃးသွၼ်ပၼ်ယဝ်ႉ။ ၸႂ်ႉႁဝ်းလုမ်းမေႃသွၼ်တင်းသိုင်ႈ မီးႁူၵ်းၵေႃႉ

1) ပီႈလၢႆးၽိူဝ် သွၼ်ပၼ်ပိုၼ်ႉႁူႉပႃးပႆႉလၢ,
2) လၢႆးလိုၼ်ႈသႂ် သွၼ်ပၼ်ၽိူင်ႈဝၢင်းႁူမ်း

PecmO

3) ၸၢႆးလႅင်းႁၢၼ် သွၼ်ပၼ်ငဝ်ႈပိုၼ်းပၢႆးသၢႆႉလၢႆးတူပ်ႉၸေႈ

4) ႁဝ်းသမ်ႉသွၼ်ပၼ်ၶေႃႈသႅင်တႅတ်ႈ

5) ၸၢင်းသႅင်ၶိူင်း သွၼ်ပၼ် လိၵ်ႈၸႂ်ႉတေလႆႈၵႂ်တၢင်းၶိူဝ်တႅမ်ႈထွင်တေႃႇၵၼ်၊ လိၵ်ႈပွင်ၸလႈဝွၵ်း

6) ၸၢင်းႁၢၼ်ၶမ်း သွၼ်ပၢႆးၸပ်ႉပၼ်ၵူႈၶၢႆႈၵေႃႈ

ၵၢင်ၶမ်ႈသမ်ႉသိုပ်ႇသွၼ်ပၼ်ၵူၢမ်းၸလႈဝွၵ်းလွႆႈထိမ်ၵၼ်သွၼ်ၵေႃႈ။ ပေႃးယဝ်ႉ ပၢင်ၸႂ်ႉသေ တေသိုပ်ႇပၢင်လိၵ်ႈတီႈသိၼ်ဝီၵေႃႈ။ ပၢင်လိၵ်ႈတီႈႁျၵ်ႉၸမႂ်ၸႂ်ႉ ပိၼ်ၵူၼ်းႁၢႆႉ လူင်ၸမ်ႉတူႈသွင်ၵေႃႉ မႂ်းႁူပ်ႉႁၼ်ၵၼ်ၸလႈ ပိၼ်လွင်ႈတၢင်းလူမ်းသိုဝ်းဝႆႉယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈ ၶႂ်ႈယွၼ်းတေထွတ်ႇၵဝ်ၶိပ်းႁၢင်ႊ ပီႊၸၢႆးၽွၺ်ႈၸလႈမေႃယၢၸၢႆးၶမ်းလိၵ်းၸၼ်ႉ မေႃယၢ လူင်လၢတ်ႈမႂ်းဝႂ်ႈ

"ၵၢႆႈႁၢႆႉလူင်ၸမ်ႉတူႈသွင်ၵေႃႉ .... " ၼႆၸလႈ ၶႂ်ႈလႆႈထွမ်ႇတွင်းဝႆႉယူႇယဝ်ႉ။

တီႈပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉ ဝိင်းႁျၵ်ႉၸမႂ်ၸၼ်ႉ သမ်ႉမႂ်းလၢႆးမိၼ်ႈၽွင်းလိုၼ်သၢမ်မူၼ်း ပီႈၸွင်ႉႁိမ်းဝၢၼ်ႈႁိမ်းသူၼ် မႂ်းလွတ်ႇလူဝ်တီႈဝတ်ႉၵေႃးတီႉၵႂႃႇၵျူင်ႇ။ လူဝ်ႊပၢၼ်ၵူၼ်း ၸႂ်ႉၵေႃႈ လူဝ်ၵေႃႇၶႂ်ႈပေႃးယဝ်ႉလၼ်ႉတေႃႇလၼ်ႉ ပႆႇယၢမ်ႈလိပ်ႈႁၼ်းမႂ်း။ ပိၼ်ပီႈၸွင်ႉၵူၼ်း ထဝ်ႈၸူဝ်းဝၢၼ်ႈႁူမ်ႈၵၼ်သေ ၵေႃႇႁၢင်ႈဝၼ်းၵွၼ်းပေႃးၵွၵ်ႇမႂ်းႁၢင်ႊၽႃင်မၼ်းယဝ်ႉ။ ၵၢင် ၶမ်ႈမႂ်းတေလွတ်ႇလူဝ်ၸလႈ မေႃသွၼ်ၶဝ်ၵိၼ်ၶဝ်ႈယဝ်ႉ သွၼ်လိၵ်ႈတေႃႇပိတ်ႇမူင်းၵေႃႈ။ ပေႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ႁပ်ႉပၢင်းၵၢဝ်လဝ်ႈသြႃႇႁဝ်း ပၼ်ၶေႃႈၵူၢမ်းၵေႃးဝႂ်ႇတႃႉႁဝ်းလူဝ်းၸႂ်ႉသေ ၵွၼ်ၵၼ်ၽိဝ်တီႈတူၼ်ႈလူဝ်ၶႂ်ႈၵေႃႈ။ လဝ်ႈသြႃႇၵွၼ်ႁဝ်းလူဝ်းၸႂ်ႉၵၼ်ႇတေႃး ဝႆႈသႃ ၵုင်ႇ မုၼ်သႅင်ၶမ်းၿႄးပိၼ်လဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ ၵဝ်ၽိုဝ်းလွတ်ႇသုမ်လူဝ်ယဝ်ႉ။ ၽိုဝ်းၶိူင်းဝႂ်ႈၶိူင်း၊ မုၵ်ႉ ၽိုဝ်းပေႃးလႅင်းလိတ်းလူင်ၵူႊ။ သႅင်မႆႉတႅၵ်ႇမေႃးမႂ်း ပုင်ႉ ပုင်ႉ လူင်။ ၵမ်ႇယၢမ်ႈလႂ်းၸလႈ ႁဝ်းၸဝ်ႈၵႆၵႆ၊ လႆႈႁၼ်မေႃသွၼ်ႁဝ်းၶဝ် ပႆယုၵ်ႉတိၼ်ယုၵ်ႉမိုဝ်း ၵႂႃႇပၼ်ႇႁွင်လူဝ်လီ မူၼ်ႉ သိုဝ်းၸႄႇယဝ်ႉ။ သႅင်ႁွင်ႉမေႃႁွင်ႉၵူၢမ်းၶဝ် ၸေပၼ်လွင်ႈမူၼ်ႉၵျႃႉၶဝ်ယဝ်ႉ။ တီႈဝတ်ႉ ႁျင်းသမ်ႉၶိတ်းၶဝ်ႈယႃႇၵူႉၸလႈ ၵွၼ်ၵၼ်လႆႈၵိၼ်ၵူႉၵေႃႉ။ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇၸွင်ႉဝၢၼ်ႈၵေႃႈ ၵၢဝ်ၶဝ်ႈယႃႇၵူႉမႂ်းသူင်ႇၸလႈ လႆႈၵိၼ်တင်းၸမ်ယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈဝၼ်းထီႈ **28–2–2005** ၵၢင်ၶမ်ႈ ဢၼ်ၵူၢမ်းၶူးမေႃယႃ သွၼ်ႁူႉၸၼ်ႉ တီႈသိၼ်သွၼ်ႉမၼ်း ႁဝ်းပႆႉလႆႈလီလီၸလႈ ၵူႈၾူႈၶွင်ႉၵူၢမ်းလႄႈထၼ်ႈလဵဝ်းမႃးလွႆႈသွၼ်ပၼ် ယူႉယဝ်ႉ။ မေႃသွၼ်တၢင်းသိၼ်ႈၵေႈ လူမ်းသိူဝ်းႁပ်ႉတွၼ်ႈသွၼ်ၼၵ်ဝ်ယဝ်ႉ။

တီႈပၢင်လိၵ်ႈႁျၵ်ႉၸမ်းၸႅ် လႆႈမႃးလိၼ်ႉၼွၵ်ႈ "ဝွၵ်းၶွင်ႉၾူၼ်" လႆႈမႃးသုံႈပႃး လၢႆးတူင်ႉၸိုင်မၼ်းယဝ်ႉ။ လုင်းလၢႆးသုံတၢႆး တိမ်ႈပၼ်တီႈတွၼ်းၸူဝ်မၼ်းၸၼ်ႉ ၼၵ်ဝ်မႃး တွၼ်းၼွၼ်ႉၸိူင်ႈသေ ပီႈလၢႆးၾႄႈ သမ်ႉမႃးသုံႈပႃးထိၼ်ႈတူဝ်မႂ်ႈ၊ ပေႃးယဝ်ႉသမ်ႉသုံႈသိၼ် ၼၼ်ၶိုတ်းၵၢပ်ႈမိူဝ်ႈလိဝ်ႁိပ်ႉၶွပ်ႉၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ သိၼ်မၼ်းသုံႈယဝ်ႉသွၼ်ယဝ်ႉလႆႈယဝ်ႉၵေႈ သိုပ်ႈသုံႈလၢႆး တူင်ႉၸိုင်မၼ်းယဝ်ႉ။ မေႃသွၼ်သွင်သၢမ်လုမ်း ၼွၵ်ႈမႃးႁိတ်းလၢႆးတူင်ႉၸိုင်မၼ်း ၵူႈပေႃး မိၼ်ႈတူဝ်မိၼ်ႈသိၼ်မၼ်းၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ မေႃသွၼ်လၢႆးမေႃသွၼ်ယိင်းလၢႆ လုမ်းမႃးႁိတ်းသေ မေႃသွၼ်တၢင်းသိၼ်ႈ ၼွၼ်ၵၼ်တိပ်းတတ်း ၼၵ်ဝ်ႁိတ်းပိူင်တၢႆမၼ်းႁူႉယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၼွၼ်ၵၼ်တိပ်းတတ်းႁူႉၸၼ်ႉၸတႃႉ ပိၼ်လွင်ႈတူင်ႉၸိုင် ၸၢင်းၶိတ်ႉၼွၼ်ႉ ၸၢင်းယိင်းမူဝ်သုံႈ မႂ်ႇတူဝ် **50** တီႈယူႉႁျၺ်းၵုင်းၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ မေႃသွၼ်ၼွၼ်ႉၸႅ်ႉလိတ်းသိဝ်းၸေႃႉတေႃႉယဝ်ႉ။ ၼၢပ်ႈၵၼ်တၢင်းႁၢင်ၸၶိတ်ႉၼွၼ်ႉလီလီယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈမၼ်းတိုၵ်ႉႁိတ်း ႁၢင်ၸတူင်ႉၸိုင်မၼ်းၸၼ်ႉ ၸႃး မၼ်း လွၵ်းႁူဝ်မၼ်းပိၼ်သွင်လွၵ်းၼွၼ်ႉဝႆႉၸလႈ ၶိၼ်းလိပ်ႈလီၸေႃႉယဝ်ႉ။ လိမ်းတူၺ်းဝွၵ်း ၼွၼ်ႉၸႅ်ႉလူး။

ၸွမ်းငိုင်ႉႁၢႆ

လၢႆးသႅၵ်ႇတီး (1979)

လုၵ်ႈလၢႆးၽႅၼ် (3–3–05)

(ၼီတ်ႇၶႂၼ်ႇႁူၼ်းမေႃးၵူၼ် ... ၶဝ်ႁွင်ႉယူၼ်တူၵ်း

ၼီတ်ႇၶႂၼ်ႇၵႃႈၶႃပူၵ်း ... လမ်းၼမ်ႉယမ်းႁူဝ်)

(ၼီတ်ႇၶႂၼ်ႇ ... ၼီတ်ႇၶႂၼ်ႇ ... ၼီတ်ႇၵူပ်းၶႂၼ်ႇ)^2

သိူင်ႇမ်ႂ်းလီၼ်းပၢႆးၶၢဝ်းမႆႈလွၼ်ႇ ယူၼ်ၶႂၼ်ႇ ယူၼ်ၶႂၼ်ႇ ယူၼ်ယွႆးၶႂၼ်ႇ

(လီၼ်းပၢႆးတိတ်ႇပ်ႂ်းၶၢဝ်းမႆႈႁွၼ်ႇ)^2

ႁွၼ်ႇ ... ႁွၼ်ႇ ... ႁွၼ်ႇ ... ။

မိတ်ႉယူၼ် ... မိတ်ႉယူၼ် ... ၶႂ်လူင်ၵတ်းၵတ်းယၢၼ်

ၼီတ်ႇၶႂၼ်ႇ ... ၼီတ်ႇၶႂၼ်ႇ ၶဵတ်းယုတ်းတီးၶွၼ်းလၢၼ်

ၶႂၼ်ပၢၼ်မူၼ်ႉသိုဝ်းႁူၼ်းသၢင်မေႃး

(ၶေႃးၶၢမ်းႁပ်ႉတွၼ်းယူၼ်)^2 ႁပ်ႉတွၼ်းယူၼ် (ၵူၼ်)

(ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ ... ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ ... ၵိတ်ႉ ... ၵိတ်ႉ ... ၵိတ်ႉ)^2

ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ ... ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ ... ႁပ်ႉယူၼ်လူင်း

ယူၼ်တူၵ်း ... ယူၼ်တူၵ်း ... ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉပူင်း

မွၵ်ႇသုင် ... မွၵ်ႇသုင် ... ပီႈယူၼ်လူင်း

မွၵ်ႇသုင် ... မွၵ်ႇသုင် ... ယူၼ်တူၵ်းလူင်း

သၢင်ၶၢမ်းႁပ်ႉတွၼ်း ... ယူၼ်ၵေႃးပူင်း

(ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ ... ၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ ... ၶွပ်ႉၶွပ်ႉၶၢပ်ႉ)^2 ၵိတ်ႉ ၵိတ်ႉ ၵိတ်ႉ

ႁိူဝ်းလၢႆးလၢႆးႁိူင်းတိုင်

ၼႂ်းပီႊ **2006** ပူၼ်ႉၼႆႉ လႆႈႁၼ်တၢင်းဝႆႉတီႈမႂ်ႇတွင်း ၼႂ်းလူဝ်ႇပၢၼ်လဵဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ၵၢၼ် ၼိူင်ႈ တေၵမ်ႉလိူမ်းလႆႈသေပွၵ်ႈ။ လပ်းႁိမ်းဝႆႉတီႈၼႂ်းလွင်ႈယဝ်ႉ။

လၢၵ်ႇလၢၵ်ႇလၢႆးလၢႆး ပီႊၼႆႉ ႁၢႆးလၢဝ်ႇၶမ်း ၸွႆႈၵပ်းသိုပ်ႇပၼ်သေ ပီႈၼွင်ႉမိူင်း တိုင်ၶဝ် ၶႂ်ႈသွၼ်လိၵ်ႈတႆး ၼမ်ၼႃႈဝႃႈ။ တီႈမိူင်းတိုင်ၼႆႉ ပိူၼ်တႆးတင်းၼမ်သေ ပႆးမၢၵ်ႈမီးၵေႃႈ ႁိုၼ်းၽင်ႇႁိုၼ်းမၼ်း ပိင်းပေႃးယူႇ။ လုၵ်ႈၶွၼ်ႇၼုမ်ႇၵေႃႈ မီးတင်းၼမ်ၼႆႉဝႃႈ။ လႆႈတိတ်းတေႃႇ ၵပ်းသိုပ်ႇလူး ႁၢႆးၶႆႈထွၼ်း (ၽူႈၶၼ်ယိပ်းၵၢၼ်ပႆးမၢၵ်ႈမီးလုမ်းဝႃႉ) သေ ထၢမ်လွင်ႈ တၢင်း တေႁဵၼ်းသွၼ်လိၵ်ႈ တီႈမိူင်းတိုင်။ ယူႇတီႈဝဵင်းလိူဝ်ႇသေတင်းၼမ်ႉတိုတ်ႉသေ လႆႈ လၢတ်ႈတေႃႇၵၼ်ၸွႆးၽူၼ်း၊ ၵၢင်လွၼ်ၸဝ် ၶႂ်ႈႁႂ်ႈႁဵၼ်းလဵပ်ႈႁၼ်းၶွၼ်တၢင်း၊ လဝ်ႈၵဝ်ႇသမ်ႉပူၼ်ႉ ဝႃႈ တီႈတႃးယူႇ တေလူဝ်ႇႁဵၼ်းလဵပ်ႈႁၼ်းတူလႆးသင်။ ပေႃးၽဵဝ်ႇႁဵၼ်းၵေႃႈ ၸပ်ႉၸိူင်သေ တေၵိုင်ႇ သွၼ်လိူင်ႉႁိုဝ်ၵေႃႈ သွၼ်ၵိုဝ်ႈ။ လင်ႇၶွၼ်ၵၼ်လူႉႁွမ်တွမ်းၵၼ်သေ ၸပ်ႉၸိူင်ၸိုၼ်ႈမိူဝ်းမိူင်း တိုင်ယဝ်ႉ။

လႆႈႁူႉထုပ်း ႁၢႆးၶႆႈထွၼ်း တီႈၼမ်ႉတိုတ်ႉသေ တေႁူႉမႃးတီႈယူႇတီႈသဝ်း လွင်ႈၵိၼ်လွင်ႈယႅမ်ႉႁဝ်း ႁၢႆးလၢဝ်ႇၶမ်း ၸွႆႈထႅမ်ပၼ်တင်းၼမ်ၼႃႈၵေႃႈ။ ၼွၼ်းတီႈၼမ်ႉ တိုတ်ႉ (မိူင်းဝႃႉ)ၸိုၼ်းၼိူင်ႈသေ ဝၢၵ်ႈမႃး ၸိူင်းသူလၢႆႈႁဵဝ်ႈ။ ယဝ်ႉၵေႃႈ ၶၢမ်ႈၶူဝ်ၼမ်ႉၽႅဝ်ႈ ႁဵဝ်၊ လႆႈၶၢမ်ႈတၢင်းလုပ်ႇလိုတ်ႈသေ ႁူတ်ႈမၢင်းတၢင်းပိၼ်၊ ပေႃးမီးတၢင်းပိၼ်လမ်ႈလွင်ႈၼႆ ၵမ်ႈလႆႈသိုပ်ႇႁူႉထိင်ႈ ဝႃႈၼႆယဝ်ႉ။ တႃႇၼိူင်ႈၵေႃႉတူၵ်းမၢၼ်ႈၸိုၼ်းသွင်မိုၼ်ႈပႆႈသေ ႁူတ်ႈ တၢင်းပိၼ်ယဝ်ႉ။ ၶူဝ်းလိူင်း၊ ပပ်ႉႁဵဝ်း၊ တိူၵ်ႈၶူဝ်းႁဵဝ်း ၼႃႈသေႁၢမ်တႃႈႁႃမိၼ်း သွၵ်ႈတူလႆး ယဝ်ႉ လင်ႇလႆႈသိုပ်ႇၶၢဝ်းတၢင်း။

ၽိုဝ်မိူင်းတိုင်ႁူႉ ပေႃးၸင်ႇၸၼ်ႈၸေလိုင်းယဝ်ႉ။ သိူင်လၢတ်ႈၸဝ်တင်းႁဝ်း မိူၼ်ၵၼ် လုမ်းလုမ်း၊ တီႈႁဝ်းႁူႉလိုဝ်ႈၼၼ်ႉ ပိၼ်ႈဝၢၼ်ႈၼွင်ယၢင်း။ ပႆႇဝၢၼ်ႈၸဝ် ၶဝ်တူဝ်လိၵ်ႈတႆး ၸွၵ်းတိမ်ႈၼိူဝ်ၽၢႆႇၸဝ်ႈ။ ႁၼ်ၼၼ်ႉသေ ပေႃးၶၢမ်းႁူႉ ၶိတ်းၼိုင်ႈ။ တၢင်းႁဝ်း ႁွပ်ႈၶမ်ႇ၊

Pecm0

မီးလိူင်ႉၼၼ်ၸလႈဢူဝ်ႈ။ လတ်းၶဝ်ႈၼႂ်းဝၢၼ်ႈၵေႃႈ လႆႈႁၼ်ႁိူၼ်းဝႃးတင်းသဵင်ႈ ဝၢၼ်ႈၽွင်ႇ ဝၢၼ်ႈမၼ်း။ ႁိူၼ်းယေးလင်လွင်ႇလင်ၼၼ်ႉ မိူၼ်ၵၼ်ၼႄႇ။ မီးလၢၼ်းဢွၼ်ႇႁူးႁိူၼ်းယဝ်ႉ။ ၽၢင်ႁၢင်ႁိူၼ်းတႆး တိုၵ်ႉၵိုတ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ။ လႆႈႁူႉဝႃႈ လူင်ပွင်လိုင်ႈၸၶႇၶဝ် ဢွၵ်ႇငိုၼ်းပၼ် ၼိုင်ႈႁိူၼ်းသီႇႁႃႈႁူၵ်းႁိုင်ယွၼ်ႇသေ ႁႂ်ႈႁိတ်းယူႇၽွင်ႉမၼ်း ၼႆၶႃႈဝႃႈ။ မိူင်းတိုင်ၼႆႉ သမ်ႉပဵၼ် မိူင်းမႆႈ၊ တၢမ်းၶမ်ႈမႃး ႁူၼ်းလေႃးၵမ်ႈၼမ် ထွတ်ႇသိူဝ်ႈလၢင်ႇယဵၼ်ၼင်ႈဢုပ်ႇၵၼ် ၼွႆးဝၢၼ်ႈ တင်းၼမ်ဢေႃႈ။

ၽိူဝ်မိူင်းတိုင်ယဝ်ႉၵေႃႈ ၵၢင်ၶမ်ႈမႃး လေႃးဢေႃႈႁူင် (သဵင်ၵၢမ်းဝၢၼ်မိူင်းတိုင်) မႃး ထူပ်ႈႁဝ်း၊ ထိုင်ႈမိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ ၼႂ်လႈဢိတ်းၼိူင်ႈ ၵႂႇထူပ်းလေႃးသၢင်ႇၵိုင်း တီႈလုမ်းလူင်ပွင် လိုင်ႈၶဝ်သေ ဢုပ်ႇၵၼ်၊ တႃႇတေလႆႈသွၼ်လိၵ်ႈၼၼ်ႉ ဢဝ်ႁူဝ်ၼႄႈသွၼ်လိၵ်ႈၼႆႉၸတႉသေ ဢုပ်ႇၵေႃႈ ၼႄႈတိုပ်းတတ်းဢမ်ႇလႆႈသင်မႃး။ ထၢမ်ၸတႉထၢမ်ယူႇ တေၽွတ်းႁိုဝ်သွၼ်ၼၼ်ႉ ယဝ်ႉၵေႃႈ ဢွၼ်ၵူႇလိုင်ႉလူႁဝ်း တီႈသဵင်ႇၶဝ်ႈၽဵၵ်း၊ တႃႇႁူၼ်းႁူၵ်းလိတ်းၵေႃႉၵိၼ်ၼႆႉ ၶဝ်ႈ ၽဵၵ်းပေႃးတၢၼ်ႇတေလိုင်ႉ သၢဝ်းသၢမ်သိပ်းယဝ်ႉ။ ပေႃးယဝ်ႉၵေႃႈ မူဝ်ႈၽုၵ်ႈမႃး ဢွၼ်ၸလႇ ဝၢၼ်ႈၼွင်မူဝ်ႈ ဢၼ်ယၢမ်ႈႁၼ်ၼႂ်းသိပ်းလေႃးဢေႃႈႁူင်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၽိူဝ်တီႈၼၼ်ႉၵေႃႈ လႆႈႁၼ် ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်း ဢဝ်တင်းသႃႉၶဝ်ႈဢွၼ်ႇသေ မႃးၵုမ်းၶိုဝ်ႈၵုမ်းလၵ်ႈၵၼ်၊ ၵိၼ်ယဝ်ႉသမ်ႉ ဢဝ်လွင်ႈမူၼ်းသိူဝ်းသေ ၵႃႈၸေႁဝ်းလိူဝ်းၼႆႉတင်းၶမ်ႈ။ တီႈပၢင်မူၼ်းသိူဝ်းၶဝ်ၼၼ်ႉ လႆႈ လၢတ်ႈၼႄႈသွၼ်ၵၢမ်းတေႃႇ၊ သမ်ႉပေႃးလႆႈတွင်ႈထၢမ်ဢဝ် “တေလႆႈသွၼ်မူဝ်ႈလႂ်ၼႄႈ၊ ႁဝ်းၼႄႈမႃး သွၼ်လိၵ်ႈၼႄႈ၊ ၵိၼ်ၵေႃႈၵိၼ်ယဝ်ႉသေ တေလႆႈသွၼ်မူဝ်ႈလႂ် ၶပ်ႉၶိုင်ပၼ်သေၵမ်းၼႄႈ” ၼႆ ၵေႃႈ ဢမ်ႇလႆႈၼႄႈတွပ်ႇသင်သေ ၶိုၼ်းမူဝ်ႈမႃးတီႈဝၢၼ်ႈႁဝ်းလိုဝ်ႈ၊ ႁူၼ်းဝၢၼ်ႈလိုဝ်းသူင်ႇ ႁဝ်း ဢုပ်ႇႁဝ်းလိုဝ်းၼၼ်ႉ ၽွင်ၵေႃႈၶူႈသွၼ်ၶူႈႁဵၼ်းယူႇ။ ႁူဝ်ႈမႃးလိုဝ်ႈယင်ႉႁိူၼ်းႁဝ်းသွၼ်၊ ႁိူၼ်းၵဝ်သွၼ် ၼႆၼင်ႇၵဝ်ႇ။ ဢၼ်ပဵၼ်ပီႈၼွင်ႉႁူၼ်းလူင် သူင်ႇႁဝ်းလိုဝ်းၼၼ်ႉ ဢမ်ႇတၵ်ႉ သဵင်တၵ်ႉသီႇယဵၼ်ၸိတ်း။ ၵၢင်ၶမ်ႈၽိူဝ်တီႈႁိူၼ်းလိုဝ်ႈသဝ်းၼၼ်ႉ လႆႈမီးတၢင်းဝူၼ်ႉမႃးတင်း ၼမ်ယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈသင်၊ ယွၼ်ႉသင်လႄႇ၊ ႁဝ်းၼင်ႇၵၼ်ၵေႃႈ ထၢမ်ၵၼ်တိုၵ်ႈတီႈသုတ်းမၼ်း လွင်ႈငိုၼ်းတွင်းၼႆၵေႃႈ မၼ်းဢမ်ႇမုတ်းၼမ် ဢမ်ႇသဵင်ႈၼမ် ပေႃးလုပ်ႇလွႆႈၵၼ်သိူဝ်ႇၵေႃႈ လႆႈ ယူႇၼႆ ပေႃးဢုပ်ႇၵၼ်ယဝ်ႉ။ ႁဵတ်းသင်လႄႇ .... ၊ ဢဝ်ဝူၼ်ႉ ဝူၼ်ႉဢမ်ႇလႆႈၼႄႈတွပ်ႇ၊ ၵုမ်ႇ

ၵဝ်ထၢမ်မႂ်း မႂ်းထၢမ်ၵဝ်သေ ယဝ်ႉႁူႉ ထိုင်ႈဝၼ်းၼိုင်ႈ။ မိူဝ်ႈၽူၵ်ႈသမ်ႉ တေမိူဝ်းသူင်ႇထိုင်ႈ ဝၢၼ်းၼေႃးယွင်းၼၼ်ႉဝႃႈ။ မီးဝႆႉႁၢင်းမုၼ်လဝ်ႈ၊ တိုၵ်ႉမီးပၢင်သွၼ်ယူႇ ဝႃႈၼႆယဝ်ႉ။

မိူဝ်းၽဵဝ်ဝၢၼ်ႈၼေႃးယွင်းယဝ်ႉ၊ ယင်ႉၶိူၼ်းဢိင်းၸၵ်ႇၼိူင်ႈၵဵပ်ႉသေ ၽဵဝ်တီႈဝတ်ႉ မုၼ်လဝ်ႈ၊ မီးဝႆႉၵႂၼ်ႇၶဵၼ်းၸဝ် သီႇသိပ်းပႆ ၼင်ႈပွႆးယူႇ၊ ပႆႇၶိုၼ်ႈၶဵၼ်း။ ႁဝ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉ ၽဵဝ် ႁူႇတူင်ႉတၵ်ႉဝႆႈသၢမုၼ်လဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ ၵုပ်ႇၵၼ်တင်းၶိူင်။ ပေႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ၶွင်ႉႁဝ်းဢိၼ် ၸဝ်ႈၶူမ်ႈမူႇထိုင်ႈ။ မႄးၸလႇမိူင်းတိုင်ၼၼ်ႉ ပေႃးတၢၼ်ႇမႄးဢိၼ်လီတ်ႈလီတ်ႈယဝ်ႉ။ ဢိၼ်ၸဝ်ႈ ယဝ်ႉ ၶိုၼ်းၸဝ်ႈၼွင်းဝတ်ႉ လႆႈႁၼ်ပၢင်သွၼ်လိၵ်ႈ ပေႃးၸတႇဝႆႉယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈႁဝ်းလိူဝ်း ၼၼ်ႉ ပေႃးလႆႈႁွတ်ႈၽဵဝ်ယဝ်ႉၼႆၸလႈ တီႉမ်ႈပၼ်ဝွၵ်းၵွၼ်သွင်ၶူဝ်သေသွၼ်ပၼ် ၵိၵ်ႇပႄး လွင်ႈတူင်ႉၼိုင်မၼ်းယဝ်ႉ။ ႁူၼ်းလူင်ၵၼ်လွမ်းသူင်ႇႁဝ်း လၢႆးသၢင်ႇၵိင်း လုၵ်ႉမွၵ်ႇလၢတ်ႈ ၶႄႈႁၢမ်းဝႃႈ မၼ်းၵမ်ႇယၢမ်ႈႁၼ်သေပွၵ်ႈ လွင်ႈဝႃႈတႆးႁဝ်းၵေႃႈ မီးလၢႆးသွၼ်လိူင်ႉၼၼ်ႉ၊ မၼ်းၵၢမ်းသေၵဝ်ႁူင်ႇၼႆယဝ်ႉ။ လႆႈငိၼ်းၶႄႈႁၢမ်းမၼ်းသေ ယိၼ်းၶႄးၸူမ်လွၵ်ႉလီၵ်ႉၼေႇ။ တႆးၼၼ်ႉ တေလႆႈပဵၼ်မိူဝ်ႈလွင်ႈၵေႃႈ ဢိၼ်ၸဝ်ႈၼဵဝ်ၵပ်းထူဝ်ႇၼဝ်ႈသေ ယူႇဝၢၼ်ႈၼွၵ်ႈၼေႃးပၢင်ႇ ၼၼ်ႉႁွႆးယဝ်ႉၶိူဝ်၊ ၵွႆႈမၼ်းတိူၵ်ႈၼၼ်ႉႁွႆးၶိူဝ်။ ၼႂ်းမၼ်းလၢတ်ႈၶႄႈႁၢမ်းၼၼ်ႉၵေႃႈ ၵမ်ႇပႄးလွင်ႈတေလႆႈၸတႇသွၼ်မိူဝ်ႈလွႆ၊ တီႈလွႆၼၼ်ႉၸလႈ လႆႈၵၢမ်းထိုင်ႈၵမ်းယွႆႇၵမ်းလူင် ယဝ်ႉ။ ၵိတ်းၼၼ်း သမ်ႉပေႃးယဝ်ႉထိုင်ႈၶမ်ႈၼိူင်ႈသေ မိူဝ်းၼွၼ်းဝၢၼ်းၼွင်ယၢင်းထိုင်ႈၶိုၼ်း ၼိူင်ႈယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈၼၼ်ႉၵၢင်ၼႂ် ဢိင်းၸၵ်ႇဝၢၼ်ႈၼွင်ယၢင်း မႄးၸလႇႁဝ်း။ ၶိုၼ်းမိူဝ်းၸလႇတူလၢႆးတီႈ ႁိမ်းႁူင်းမုၼ်လဝ်ႈ၊ လႃးၽွင်းဝၼ်းသိၼ်ၸလႈ လႆႈႁၼ်ႁူၼ်းထဝ်ႈထွမ်ႇတြႃးယူႇ။ လႆႈႁူႉမႄး ဝႃႈ တႆးၼိူဝ်၊ တႆးတွႆႈ၊ တႆးတိုင် မီးသၢမ်တႆး မီးလိူၼ်လပ်း ၵမ်ႇမိူၼ်ၵၼ်သၢမ်လပ်း။ လိူၼ် မူၼ်းၵေႃႈၼင်ႇၼၼ်ႉ သၢမ်မူၼ်း။ ၵွၵ်ႇႁူႇမိူင်းတိုင်ၵိတ်းၵွၼ်ႇၼိူင်ႈ မီးပီႈၼွင်ႉတႆးမွၵ်ႇယႃႈ ၼႆ ၸဝ်ၵၢၼ်းသူင်ႇပၼ်ၸွႆႈလႆႈႁူပ်ႉႁွၼ်ႇၵေႃႈ။ ႁူလ်းၼေႇ ၵမ်ႇလႆႈၸလႇလႆႈၵွႆးမႄးထိုင်ႈ လၢဝ်းၶိူဝ်းႁဝ်းၵၼ်ၶိူင်ႈ။ ၸဝ်လၢတ်ႈႁၢမ်းၶွႆႈငၢႆးၼင်ႇထႃးဝႃႈ၊ မိူဝ်ႈမိုၼ်ႉသိုၼ်းႁွၼ်ႇ လၢဝ်း ၶိူဝ်းထႃးၵိတ်းဝႆႉ ၼၼ်ႉၵေႃႈ လၢတ်ႈၶေယူႇယဝ်ႉ။

ဢၼ်ၽဵဝ်မိူင်းတိုင်သေ ၵိုတ်းဝႆႉၼွႆးႁူ၊ လွင်ႈႁိုဝ်ႉမွႆႈလွၵ်ႇပေႃးသိူင်ႈၵေႃႈ ၶိုၼ်းၵတ်း ယိၼ်လွၵ်ႇမႃးၼၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ပေႃးၸဝ်ႈၼွႆးတၢင်းသိၼ်ႈလတ်းၵၢင်မိူင်းၼႆလိူင် လႆႈႁၼ်လူတ်ႉဢၼ် လွၵ်ႉပိုတ်ႇထရိႇ (ဢမ်ႇမီးသိူင်သၢင်)၊ လႆႈပၼ်ၵိုၼ်းၸၶႇ, ၼိူင်ႈယွၼ်ႇသေ ၶွပ်ႈၶိုၼ်းတီႈလွၵ်ႇ လူင်း တီႈလွၵ်ႇၵေႃႈလႆႈယဝ်ႉ။ ဢၼ်လၢၵ်ႇလႅၼ်ႈၸတႃႉ လူတ်ႉၵွၼ်ႇၼႆႉ ႁၢမ်းလွၵ်ႉတီႈမိူင်းတိုင်ၵွၼ်ႇ တၢင်းသုတ်းၼွႆးမိူင်းၸၶႇၼႆယဝ်ႉ။ တၢင်းလတ်းၸၵႈၵၢင်မိူင်း မီး **18** ၵီးလူဝ်းမီးတွႆး၊ ယၢဝ်း ယၢဝ်းပိူင်းပိူင်း။ လမ်းလွၵ်ႇၵေႃႈ ပႃးၵွၵ်ႇသိူင်ပီႇ,ၼမ်ႉတဝ်ႈၵွၼ်ႇသေ လေႃႈၵူႇလေႃႈမႃး ပေႃး ဢမ်ႇထၢတ်ႇ။ ၼွႆးတုၵၢပ်ႈႁၼ်ယူႇတေႃႇမိူဝ်ႈလိူဝ်။ ၼွႆးႁူၵေႃႈ ၼင်ႇဝၼ်းယူႇယဝ်ႉ။ ၶွႆႈဝၼ်း ထိူင်ႈၸလႈ ၵမ်းၵမ်းၶိုၼ်းၵွၼ်ၵၼ်ၶီ, ပေႃးပိၼ်လႆၢပွၵ်ႈၵေႃႈ ဢမ်ႇႁူႉယဝ်ႉ။

ဝၢႆးဝၼ်းမႃး လႆႈႁူႉလွင်ႈတၢင်း ဢမ်ႇလၢင်းၸတႃႇပၢင်လိၵ်ႈယဝ်ႉ။ လႆႈႁူႉဝႃႈ ၸဝ် တၢင်ႇဝႆႉတီႈလူင်ပွင်လိူင်ႈၸဝ်၊ ပေႃးပိၼ်ပီႈၼွင်ႉၶိၵ်ႇ, လႆႈယူႇလိၵ်ႈဝၼ်းႁွၵ်း။ ပေႃးပူၼ်ႉ လိၵ်ႈဝၼ်းၼႆ တမ်ႇၼူတ်ႇၸဝ်မေႃမႃးထၢမ်ဝႃႈၼႆ။ (လွင်ႇၸဝ်ဢမ်ႇၸပ်ႉၶိုင် ၼွႆႈယူႇလႆႈၼၼ်ႉ ႁိုဝ်)။ ပေႃးပိၼ်ၵူၼ်းဝၢၼ်းသွၼ်ၸတႃႉ သမ်ႉဝႃႈလႆႈယူႇၼႆ လႆႈႁူႉမႃး။ ထိူင်ႈလွင်ႈၼိူင်ႈ ၸဝ် ၸင်းၵိုၼ်း ဢမ်ႇမီးၼွႆးမိုဝ်းၼမ်ဝႃႈ။ လႆႈပွႆႉၶေႃႈပူင် တီႈၵိုင်မႃႉ တေမႃးပၼ်ပႃးတင်းၵိုၼ်းတင်း ၼမ်ၸလႈ (မွင်းမွင်းပွႆႉတေႃႇသီႇဝၼ်း) လႆႈႁူႉမႃးယဝ်ႉၵေႃႈ ၵိၼ်ၸူဝ်းၶွင်ႉလူတ်ႉသေ ၶိုၼ်း မႃးမူဝ်းယဝ်ႉ။ ၽဵဝ်ၼွႆးလူတ်ႉသေ လႆႈတူဝ်ႉလွၵ်ႇထိုင်လွၵ်ႇၸလႈ ဝူၼ်ႉလႆႈၵႂၢမ်းလိုဝ်ႈဝႃႈ "မူဝ်း လႅၼ်းလႅၼ်းမိူင်းတိုင်" ၼႆယဝ်ႉ။ (မူဝ်ႈလိဝ်ၼၢင်းၸမ်းလိူင်းၶွင်ႉယဝ်ႉ။) ၼၢင်းၸမ်းလိူင်းသမ်ႉဝႃႈ "ၵႂၢမ်းၼႆႉၸႃႈၶွင်ႉယဝ်ႉသေတႃႉ ဢမ်ႇႁူႉတီႈပွင်ႇမၼ်းၸႃႈ" ၼႆၸလႈ ၼၢင်းၸမ်းလိူင်းလၢတ်ႈ မႃးၼၼ်ႉ သပ်းလိူင်းပၼ်ယဝ်ႉၵေႃႈ။

ႁိူဝ်းလၢႆးလၢႆးႁိူင်းတိူင်

- သၢမ်လပ်းၼလႈသၢမ်သိၼ် လႆႈမူဝ်းၽၼ်ဝ်တီႈမူင်းတိုင် တၢင်းသဵၼ်ႈလတ်းၵၢင်မူင်း သဵင်ပီ,ၼမ်ႉတဝ်ႈ ၶဝ်ႈႁူလိုမ်းယဵၼ်လွႆ
- ၼင်,ႁပ်ႉၼလႈၵၢၼ်ပဵၼ် ပၼ်သူဝ်းလွႆ လႆႈတၢင်းမွႆႈ ၵိုတ်းဝႆႉၶင်ႉၶမ်ၵူၵ်းလိုမ်းသူ ႁၢမ်းတဝ်ႈၼူဝ်းလဵဝ် တႆးမွၵ်,ယၢႈ
  - ❖ ၵၢင်လွႆၵၢင်ႈၵၢၼ်း လႆႈႁၢမ်းပဝ်, ထဵမ်လွႆႈၶၵဵင်းၵမ်,ပဵင်းလွႆ ၼွပ်,သေႁွမ်း ၵၢၼ်းယိုၼ်ႈထွၵ်, ၵွၵ်းပဝ်,ပွႆႉတွၼ်း ၵမ်,ပဵၼ်ႁွပ်,မိုဝ်းလၢႆးလၢႆး မူဝ်းဝၢၵ်ႈဝၢႆ,တူဝ်ႉလွႆ ...

ၶၢဝ်းပၢၼ်ၵူၼ်ႈထုင်ႉမၢဝ်း

ၶဝ်းၾူၼ်ၵူႈပီႊပီႊ ၽဵဝ်ထုင်ႉမၢဝ်းယူႇ။ တင်းၵၢၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ၵုမ်ႇမၢင်ႉယူႇၸလႈ လွင်ႈသွၼ်လိၵ်ႈသွၼ်လၢႆး ငၢႆးမီးၵေႃႈ တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ၵမ်ႇလႆႈၽဵဝ် ၵမ်ႇလႆႈလီပ်ႈ ၵမ်ႇလႆႈ ၶူႉသင်မႃး။ ပီႊၼႆႉၸတႃႉ ၸႆႈလိူၼ်ထူၼ်ႈလိတ်း ၽဵဝ်ယူႇတီႈထုင်ႉမၢဝ်း လႆႈထုပ်ႉႁၼ် ၾူႈၸေမ်း ၸႆႈၵေလိၵ်ႈၽိုင်ႈတႃး တူင်ႇဝဵင်းမူႇလေး လၢႆးၵွၼ်းသိုဝ်းလိူင်းဝႃႈ မီးဝႆႉပၢင်လိၵ်ႈၶၢဝ်း ၾူၼ်ၸႆဝႃႈ။ ၶႂ်ႈၶႂ်ႈလွမ်းလီပ်ႈတူလ်ႉၵူႈပၢင်ပၢင်။ လိူဝ်းၵၢၼ်ပိုတ်ႇႁူ၊ ၸိူဝ်ဝဵင်း ၸႆႈဝၢၼ်ႈ တင်းမူတ်း တိုၵ်ႉမီးယူႇသိပ်းၵဝ်ႈပၢင်ၸႆယဝ်ႈ။ မၢင်မၢၼ်ႈၵေႃႈ တိုၵ်ႉၶပ်ႉၶိုင်ဝႆႉ တႃႇတေ ပိုတ်ႇၽိူလ်ႇထႅင်ႈယူႇ။ ၸႆႈသီႇႁႃႈဝၼ်းၼႆႉ ၵူၼ်းမီးပုၼ်ႈၽွၼ်းၸႆႈၵေ တေမိူဝ်းလီပ်ႈႁဵၼ်း တူလ်းၵူႈပၢင်ပၢင်။ တေၵိူဝ်ႈၵမ်းလီဝ်ၵေႃႈ ပေႃးၵၢၼ်းမိူဝ်းလႄႈသီဝ်ႈယဝ်ႉ။ တေမႃးၸႂ်းၵူႈ လဝ်ႈၵဝ်ႇၼႆၵေႃႈ ၵဝ်ၶဝ်ႈမုၼ်းသူင်ႇတမ်းပၼ်သေ ပူၼ်ႉမႃးထုင်ႉမၢဝ်း။ မိူဝ်ႈလီဝ်ၵၢၼ်ယဝ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈၸလႈ ပေႃးၵၢၼ်းမိူဝ်းယဝ်ႉ။ တေၶွၼ်းၶူဝ်ၵေႃႈ တေႃႈတီႈၵႂ်သုတ်းသၢႆတၢင်ၵေႃႈ တင်း တင်ႈလွႆတင်ႈၶေႃးသေႁူႇ။ တီးၽင်ၶူၵ်ႈၽင်ၸႁ၊လဝ်ႈၵဝ်ႇၸတႃႉ တႃႇတေလိူၵ်ႈၶိင်ႇလိူၵ်ႈ ယၢမ်းတင်းၼမ်ႇလီမီးယဝ်ႉ။ ဝူၼ်ႉႁၼ်တီႇပ်းတတ်း ၼမ်ႇပွႆးၸႆႈၵေသင်ယဝ်ႉ **2–8–2007** ၵၢင်ၶမ်ႈၼႆႉ လၢႆးၶူဝ်းတႃးၽိင်ႇပိင်းလွႆသေ ၵေႃးလီဝ်ႁၼ်းႁွၵ်ႇ ၶဝ်ႈတူလ်းပၢင်လိၵ်ႈတီႈပွၵ်ႉ ႁွင်ႇ ၼၢၼ်လမ်သုတ်းသေပိူၼ်ႈယဝ်ႉ။

ၸႆႈပၢင်လိၵ်ႈပွၵ်ႉႁွင်ႇ လႆႈမီးဝႆႉပၢင်လိၵ်ႈသွင်ပၢင်၊ တီႈသွၼ်သမ်ႉ မီးလၢၼ်ႉတူၺ်ႈ၊ လၢၼ်ႉၸိုဝ်၊ ႁၢင်ႈလီၸႂ်ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈႁဝ်းၽဵဝ်ၸၼ်ႉ တၢင်းတူၺ်ႈ မီးလုၵ်ႈႁဵၼ်းလၢၼ်ႉငဝ်ႈမွၵ်ႈ ႁႃႈသိပ်းလမ်လမ်၊ ပီၼ်လုၵ်ႈၵႂၼ်ႉၵမ်ႈၸမ်ၸလႈ သိင်ၵူၼ်ပၼ်းဝႆႉယူႇယဝ်ႉ။ တူလ်းလုၵ်ႈ ၵႂၼ်ႉၶဝ်ပႃးလွၵ်ႈယူႇၼႆ ယၵ်ႉယိမ်ႈၸႂ်တၢၶဝ်ၵေႃႈၶူႉယူႇယဝ်ႉ။ မီးမေႃသွၼ်ယိင်းၵႂၼ်ႉသွင် ၵေႃႉ သွၼ်ပၼ်ဝႆႉယူႇ။ လွၼ်ႉလီပ်ႈတူလ်းလၢႆးမိူဝ်းၶဝ် တေႃႈၼမ်ႇႁၢင်းႁၢႆႉၸင်ႇၵဝ်ႇ။ ပီၼ် လုၵ်ႈၵႂၼ်ႉ ၸိုၼ်ႈၼမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈယူႇၵူႈၵေႃႉယဝ်ႉ။ ၶဝ်တိုၵ်ႉၽဵဝ်တီႈ "လိဝ်ႈသိုဝ်ႉၵိုဝ်" ၸၼ်ႉ လုၵ်ႈၵႂၼ်ႉထုင်ႉမၢဝ်းတင်း "ၵိုဝ်မႃႉ" ၼႆႉ မၼ်းၵႂၢင်ၸႃႇၸလႈ လႆႈသပ်းလီင်းပၼ်

ၶဝ်မႃး။ ယႃႇဝႆႈလုၵ်ႈၵွၼ်ႇထုင်ႉမၢဝ်းၶဝ်ႁွၼ်ႇ၊ တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ယၢမ်ႈသပ်းလႅင်းၽိတ်း ၸွင်း ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉမႃး။ မိူဝ်ႈသွၼ်ထိုင်တူဝ်ၽႅတ်းသႅင်လင်ၼၼ်ႉ "ႁူၼ်းႁႂ်ႇႁၢၵူၼ်ႈ" ၼႆႉ လွင်ႈ ဝႆႈ တူဝ်ၵူၼ်ႈမီးယူႇတီႈငဝ်ႈၵေႃမႂ်ႉၵၼ်ဝႆႈၼၼ်ႉ မိူၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ၊ ၵမ်ႇယၢမ်ႈႁူႉယၢမ်ႈငိၼ်း သေပွၵ်ႈ။ တေႃႇလိူဝ် မေႃသွၼ်ၶဝ်ႁူးတီႈတီႈ ၶိုၼ်းလၢတ်ႈသေလႆႈႁူႉယဝ်ႉ။ ႁူလ်းၸေႃႇ တေႃႇ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၵေႃႈ ပႆႇယၢမ်ႈႁၼ်သေပွၵ်ႈႁွၼ်ႇ။ ၽိူဝ်ယူႇႁူးတီႈႁူးထိုၼ်ႇၵေႃႈ ပႆႇသၢင်ႇတေႃႇ ၸလႈ ၵမ်ႇလႆႈႁၼ်သေတႃႉ တေလႆႈႁၼ်ယူႇတူဝ်ၵူၼ်ႈဝၼ်းၸိူင်ႈ။ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၸတႃႉ လႆႈသပ်း လႅင်းၽိတ်းႁႃႇယဝ်ႉ။ ၵၢဝ်တင်းလွင်ႈၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇႁတ်းယႅၼ်ႉလႆႈသေ သပ်းလႅင်းၽိတ်းႁႃႇ ၼၼ်ႉ ၵမ်ႇလၢင်းႁဵတ်းႁိုဝ်။ သုတ်းတီႈဝႆႈ ၵမ်ႇယၢမ်ႈႁူႉႁၼ်မႃးၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၶိုၼ်းထိုင်လၼ်ႉၼိူင်ႈ တေမီးမွၵ်ႈသီႇသိပ်းလမ်လမ် ပီၼ်ၸမ်ႈႁိူၼ်းၼုမ်ႇၵမ်ႈၼမ် ယဝ်ႉ။ ပၼ်ႇတူလႆးလွတ်ႇလွတ်ႇ လႆႈမီးတၢင်းလူမ်းႁပ်ႉႁပ်ႉ ၵၢဝ်ၼမ်ႉလႆ ၸမ်ႈၼုမ်ႇထုင်ႉမၢဝ်း ယူႇ။ လုၵ်ႈလၢင်းဝႆႉတၢင်းလင် ၼင်ႇမီးၼေႃႈၵၢၼ်သင်ဝႆႉၵေႃႈ ၵွၼ်ႁၼ်တတ်းမႃးသေ သူင် သူၼ်လႆ ပႃးႁၼ်မႃးတင်းၼမ်ယူႇ။ မၢင်ႈၵေႃႉ ၶတ်းလႆလိုၼ်ႇသေ တိုမ်ႈတူဝ်လိၵ်ႈမူၼ်းယူႇ။ လင်ႇလုၵ်းယူႇႁိမ်းၶဝ်သေ ထိုင်ႈလွမ်းၼိူင်းၼမ်ႉလႆၶဝ်ထိုင်ႈ။ မၢင်ႈၵေႃႉၵေႃႈ ၼိူင်ႈပေႃးတိုမ်ႈ ပီၼ်လႆႈလိၵ်ႈၼိူင်ႈထိုဝ်ၼ်ၵေႃႈ ၶင်းယူႇ။ ၼၼ်ႉၵေႃႈ ၵၢဝ်တူဝ်ယၢင်ႇသေၵၼ်ၵၼ် တိုၵ်ႈ ၸေမႃးၵေႃႈမီး။ ၸွင်ႁၢမ်းႁဝ်းလၢတ်ႈယူႇႁူးဝၼ်း လိၵ်ႈမၼ်းတေမႃးယၢပ်ႇႁႃႉႁိုဝ် "ပႂ်ႉတူလႆး ၸလႈ ပေႃးတိမ်ႇလိူၼ်တေၼိူင်ႈမၼ်းတိုမ်ႈလႆႈ" ၼႆၵေႃႈမီး ၸေႃႈတိူပ်းတတ်းၽဵဝ်မၼ်းၵေႃႈ လႆႈ ငိၼ်းမႃးယူႇ။

ပွၵ်ႉႁွင်ႇယဝ်ႉ ၼိူင်ႈမေႃသွၼ်လၢႆးၶုၼ်ၵျေႃႇ သူင်ႇပၼ်ပၢင်လိၵ်ႈ တီႈပွၵ်ႉၸိုဝ် လႆႈႁၼ် မေႃသွၼ်လၢႆးၼုမ်ႇလၢဝ် တင်းမေႃသွၼ်ၸၢင်းၵေႃးယိင်း ၵၢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းသွၼ်ယူႇၵေႃႉပၢင် ပၢင်။ တီႈပၢင်မၢဝ်ႇသၢဝ်တင်းၸမ်ႈႁိူၼ်းၼုမ်ႇၼၼ်ႉ လၢႆးၼုမ်ႇလၢဝ် သွၼ်ဝႆႉပၼ်ႁေ တီႈပၢင် လုၵ်ႈၵွၼ်ႇၶဝ်သမ်ႉ ၸၢင်းၵေႃးယိင်း သွၼ်ဝႆႉပၼ်ယူႇယဝ်ႉ။ ၸမ်ႈၼုမ်ႇပွၵ်ႉၸိုဝ်ၵေႃႈ သွင် သၢမ်ၵေႃႉ ၶင်းသေယွၼ်ႇလႆၸလႈ လွႆႈႁူတ်းၼမ်ႉၵႂ်ႇမွႆႈႁႂ်မႃးၵိတ်းၸိူင်ႈသေ လၢႆးၶုၼ်ၵျေႃႇ လွႆႈပုတ်းၵၢဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ပၢင်သွၼ်လၢႆးၼုမ်ႇလၢဝ် ၵိပ်ႉႁမ်းၸိူင်ႈ။ ၼိူင်ႈသူင်ႇပၼ်ႁဝ်း ထိုင်ပၢင် သွၼ်ပွၵ်ႉလၢၼ်းယဝ်ႉ။ ပၢင်သွၼ်ပွၵ်ႉလၢၼ်းၵေႃႈ မိူဝ်ႈႁဝ်းၽိူဝ်ၼၼ်ႉ ပၢင်လုၵ်ႈၵွၼ်ႇ၊ ပေႃး

လူင်းယဝ်ႉ။ ႁၼ်လုၵ်ႈဢွၼ်ႇၶဝ် လူင်းၼူႈလႆမႃးတင်းၸေမ်။ ပၢင်မၢဝ်ႇသၢဝ် ၶလႈ ၵူၼ်းၸုမ်ႇ ၶတႃႇတိုၵ်ႉသွၼ်ဝႆႉယူႇၶလႈ လုၵ်းသေၸပ်ႉဢၢၼ်ႇတူၺ်း မီးမွၵ်ႇႁူၵ်းသိပ်းလိူဝ်လိူဝ်ၸၼ်ႉ ယူႇ။ လႆႈႁၼ်ၵေႃးႁၢၼ်ၵေႃးၶဝ် ဢွၼ်ႁူဝ်သေသွၼ်ယူႇဝႆႉၶလႈ လူမ်းလွမ်းလွင်ႈႁၼ်ၸွႆးတေႃ ယူႇ။ ၵေႃးႁၢၼ်ၵေႃးသမ်ႉမႃးလၢတ်ႈ မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉႁွတ်ႈၽိူဝ်ၼႆႉ ၼွင်ႉလၢတ်ႈပၼ်ၵႂၢမ်းသင်ႇသွၼ် တူင်ႉတၵ်ႉပၼ် ၼႆယဝ်ႉ။ ၵပ်းသိုပ်ႇမိုတ်ႈၵိုဝ်းသေ ယုၵ်ႉယွင်ႈၸေမ်ႉလႂ်ၶဝ် ၼွင်ႉမေႃသိုပ်ႇႁၵ်ႉ ႁွမ်ၽၼ်ႇႁွမ်းၵၼ်မိူဝ်းၸူးႁူ။ ဢုပ်ႇပႃးတင်းပိုၼ်းဢၼ်မီး ၸွႆးထုင်ႉမၢဝ်းၸေ လၵ်းထၢၼ် မၼ်း ဢၼ်ၶဝ်ႁၼ်ယူႇသေ ၵူဝ်ဢမ်ႇႁူႉၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ တူၺ်းဢၢပ်ႈၶဝ်ႈလွင်ႈမၼ်ႈႁူၶဝ်ဢမ်ႇၵႃး လႆႈႁူႉပႃးလွမ်းလွင်ႈတေႉမၼ်း ဢၼ်ၶဝ်ဢမ်ႇယၢမ်ႈႁူႉမႃးလိူဝ်းၸၼ်ႉၶလႈ ၵေႃႉလႆႈမွၵ်ႇၸေ ပၼ်ၸၼ်ႉ လၢတ်ႈတေႃႇပေႃးထိုင်ၵဝ်ႈမူင်းၸိုင်ႈၵေႃႈ ဢမ်ႇႁူႉတီႈႁိုဝ်ႉမွႆႈသင်ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၸိုၼ်း ၽိူဝ်တီႈႁိုၼ်း ပေႃးမီးသိပ်းမူင်းပႆယဝ်ႉ။ ဝႆးၸၼ်ႉၼႆႉ ၵေႃးဢၢႆႈၵိူင်ႇ (မူင်းတိင်) ၽိူဝ်မႃးဝႆႉ မူင်းမၢဝ်း တေႃႇတေၶပ်ႉၶိုင်ၸိပ်းၵႂၢမ်းမွႆႈမွႆႈထိုင်ႈ။ ၼွင်ႉၵေႃးထုၼ်းမျၼ်ႉ (တွပ်းသတူႇတီႇဢူဝ်း) တွႆႈပၼ်သၢမ်ႁူဝ်သေ တေဢၢဝ်ႁူၺ်ႇသုၼ်ႇသိၼ်တၢင်းမူင်းတိင်ၼႆဝႃး။ ႁဝ်းသိုပ်ႇၽူၼ်ႉႁၢလၢတ်ႈ မၼ်း "ဝႃႈဝႆႉၶၼ်းသေဝႆႉဝႃႈ" လွင်ႈလႆႈၵွတ်ႇၵႂၢမ်းဢွၵ်ႇ (မူင်းလၢႆးလၢႆးမူင်းတိင်) ၸၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉၵွပ်ႈပီၼ်လွင်ႈၶမ်ဢူၵ်ႉဢွၵ်ႇမႃးၶလႈ ယႃႇၼွင်ႉမီးလုၵ်ႈႁၼ်ပိူင်ႈသေ ၼွင်ႉၸိုၼ်းႁူႉထိုင် ပၼ် ဢၼ်မိၼ်ႈမၼ်းၸၼ်ႉသေၵမ်းၼႆ ဢုပ်ႇလူးယူႇယဝ်ႉ။ မၼ်းၵေႃႈလၢတ်ႈဝႃႈ ယွၼ်ႉ ၵွပ်ႈတၢင်း ယူပ်ႈယွမ်းၶဝ်ၶလႈ ၼွင်ႉဝၢင်းၶၢင်းပၼ်ၼႆ ႁဝ်းတင်းဢမ်ႇတၼ်းလၢတ်ႈပႃး လွင်ႈ ပိုတ်ႇဢူၵ်း ထိုင်တီႈသၢႆပိၼ်းၸၼ်ႉ။ ယွၼ်းၶၢင်းထိုင်ႈၼွင်ႉႁၼ်ထိုင် ၵေႃႉပွႆႉၵွပ်ႈၶလႈၵေႃႉ ဢမ်ႇလႆႈယိုၼ်ႈ ထွၵ်ႇမိုဝ်းမႃးၸၼ်ႉသေၵမ်းၼႆယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼႆႉၵၢင်ၶမ်ႈ တေၶွႆႈၵိၼ်ၶဝ်ႈႁူမ်ႈ မူႇလွမ်းၵၼ်ၼႆၵေႃႈ ႁဝ်းသမ်ႉပေႃးတိၵ်းတတ်း တေလိပ်ႈၵျၼ်းပၢင်လိၵ်ႈယဝ်ႉၶလႈ မိူဝ်ႈ ၽုၵ်ႈၼၼ်ႉ တေၶၢမ်ႈလူးလေႊၵဝ်ႇ၊ ၶဝ်ၵေႃႈတေမႃးႁပ်ႉ ဝႃႈၼႆယဝ်ႉ။

ၵၢင်ၸွႆႈၵဝ်ႇမူင်း တင်းၵေႃးထုၼ်းမျၼ်ႉ ၶၢမ်ႈမူင်းလေႊၵဝ်ႇ ၵေႃးဢၢႆႈၵိူင်ႇ၊ ၵေႃးဢၢႆႈ မျၼ်ႉၶဝ် မႃးႁပ်ႉတေႃႇၵိၼ်ၶဝ်ႈႁူမ်ႈမူႇၵၼ်ၶလႈ လႆႈဢုပ်ႇၵၼ်တီႈသူၼ်မၢၵ်ႇၽေးဝီင်းၵဝ်ႇ ၸၼ်ႉ။ ၵွပ်ႈဢမ်ႇယၢမ်ႈၽိူဝ်သေပွၵ်ႈၶလႈ တေႃႇမူင်းလိူဝ် ၶဝ်ႈသိၼ်းလႂ် ဢွၵ်ႇသိၼ်းလႂ် ဢမ်ႇမေႃလၢတ်ႈယဝ်ႉ။ ႁူႉဝႃႈ ပူၼ်ႉဝိင်းၵဝ်ႇၼႆၵွၺ်း။ တေလႆႈႁၼ်သူၼ်မၢၵ်ႇၽေးၸေမ်တၢၼ်ႇ

ၼႆႉ ၶမ်ႇထၢင်ႇ။ လဝ်ႈသူၼ်သမ်ႉပဵၼ်တႃး၊ ပိုတ်ႇၽုၺ်ႇဝႆႉလၢၼ်ႉၶဝ်ႈၽၵ်း ၸလႈ ၼမ်ႉသူမ်ႈ။ ၵိုင်ႇတင်းပဵၼ်သူၼ်မၢၵ်ႇၽေႃႈယဝ်ႉ။ ၸတႇၼင်ႈလူဝ်းၵိပ်ႉႁူၺ်း ၼမ်ႉမၢၵ်ႇၽေႃႈ ပေႃးၽိူဝ် ႁွတ်ႈမႃးယဝ်ႉ။ လႆႈသူတ်ႉၵိၼ်သေ လွင်ႈၶိူဝ်ႉမွႆႈၶၢပ်ႈပေႃးပိုတ်ႇပၢင်ႇႁႂ်ႇ။ ပႃးတင်း ၼုဝ်းတွၼ်ႈ သိူဝ်ႈၼုဝ်းတႃး၊ ၶွင်ၽႃၵ်ႇပႂ်းမွၼ်းၶိပ်းႁၢမ်း ၸလႈ ပပ်ႉၶၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႇၽိတ်းၶွၵ်ႇၼၼ်ႉ တွၼ်ႈလႂ်းၵိူင်ႇ။ ၼင်ႈၶုပ်ႇလူဝ်းၵိပ်ႉသေ ႁူႉဝႃႈ သိူင်လွမ်ၽႄႉ ပွၵ်ႈတႃႈႁုင်ႈမႃးယဝ်ႉၸလႈ သိုပ်ႇၽုၺ်ႈႁွင်ႉပႃးမၼ်း ၶၢမ်ႈမႃးၵမ်းလိူဝ်။ ၶဝ်ၶိုၼ်းႁပ်ႉမႃးလႆႈႁူပ်ႉထူပ်းၶုပ်ႇၵုမ် ၵၢၼ် လွင်ႈပႂ်းမွၼ်း လႂ်းၽိတ်းလႂ်းပိုတ်ႇတင်းသိူင်ႈ။ လႂ်းၶႂ်ႈၵိူင်ႇသမ်ႉ ၶၢပ်ႈပၼ်လႂ်းထုၼ်းမိူၼ်ႉ ႁၢမ်းထိူင်ႈႁုဝ်ၼိူင်ႈ လိုဝ်ႈဝႃႈ "မၢဝ်ႇလူင်" ၼႆ၊ ၶေႃႈၸလႈလမ်ႇမၼ်း လီထွမ်ႇၼႄႇ ယွၼ်ႉပဵၼ် သိူင်လမ်ႇတႃးၸလႈ ထုၵ်ႇႁူၼႄႇယဝ်ႉ။ မၼ်းၽိူဝ်မိူင်းမၢဝ်းမႃး ထူပ်းႁၼ်တႃးၵေႃႉမၼ်း ပဵၼ် မၢဝ်ႇလူင် (လႆႈၵိၼ်ၶဝ်ႈလွမ်းၵၼ်ယူႇ ၶမ်ႇတွင်းလိုဝ်ႈ) သေ တိူမ်ႈယဝ်ႉႁႂ်ႇ။ မိူဝ်ႈလိူဝ် တေ သုၵ်ႇပႃးထိူင်ႈၼွၵ်ႈၶိပ်းမႂ်ႇၼႆႉ။ လႂ်းၶႂ်ႈၵိူင်ႇႁွင်ႉၼေယဝ်ႉသေ ယိုၼ်ႈတိူင်ႇလူး သိူင်လွမ်ၽႄႉ။ သိူင်လွမ်ၽႄႉ ၶိုၼ်းလၢမ်းသႂ်ႇတိူင်ႇသေ ႁွင်ႉႁၢမ်းမၢၵ်ႇၼေပွႆးပီးမႂ်ႇႁုဝ်ၼိူင်ႈ။ တေသုၵ်ႇပႃးၼွၵ်ႈ ၶိပ်းမႂ်ႇ၊ မူၼ်းထိူပ်ႉမၼ်း တေႁွၵ်ႈၶိုတ်းမိူဝ်ႈပီးမႂ်ႇၼႆယဝ်ႉ။ လီထွမ်ႇလွမ်းၼွၵ်ႈတႃႇပေႃး ၸုၵ်းၸူၼ်ႉ ႁၼ်လႃးပီးမႂ်ႇႁႂ်ႇၵမ်းလိူဝ်။ မၢင်ၵမ်းငိၼ်း လႂ်းၶႂ်ႈၵိူင်ႇတင်းလႂ်းထုၼ်းမိူၼ်ႉလၢတ်ႈ ႁၢမ်း တႃးၵပ်းလွမ်းႁၢမ်းၸၶ၊ ပဵၼ်လႂ်ၵမ်းမႃးၸလႈ ၼွၵ်းသူပ်းၽိတ်းႁိုဝ်တူင်ႉၶွၵ်ႇႁႂ်ႇ ၶမ်ႇႁူႉယဝ်ႉ

"တိူႈမိူင်းတိူင်ၼၼ်ႉ လႂ်းၵိူင်ႇၶဝ် လၢတ်ႈႁၢမ်းတႃးတင်းၼမ်ယူႇႁႃႉ?"၊

ၶေႃႈထၢမ်ၶႃႈသုတ်းၵေႃႈ

"တိူႈမိူင်းတိူင်ႁဝ်း လိူဝ်သေႁၢမ်းတႃး ၶမ်ႇလၢတ်ႈႁၢမ်းသင် လၢတ်ႈႁၢမ်းတႃးသိူင်ႈ သိူင်ႈႁွၺ်း"

တင်းၶေႃႈတွပ်ႇမၼ်းၸလႈ ၵိုၵ်းပႃးမၢၵ်ႇတႃလုမ်ႇၼိူင်ႈ ၶၢပ်ႈမီးတိူႈပွင်ႇသေၶၼ် ၶၼ်ဝႆႉ လႆႈႁပ်ႉႁၼ်ထွမ်ႇၶဝ်ယူႇယဝ်ႉ။ လၢတ်ႈတေႃႇၵၼ်၊ ၵိၼ်ၶဝ်ႈလွမ်းၵၼ်၊ တူင်ႉတၵ်ႉ ၵၼ်ယဝ်ႉသေမိူဝ်းမႃးႁိူၼ်း။ ႁႃတိူႈပွင်ႇမၢၵ်ႇတႃလႂ်းၵိူင်ႇ ၶၢပ်ႈၶိူင်ႈလၢတ်ႈ ၶိုၼ်းသေၶၼ် ၶၼ်ၼၼ်ႉ တေႃႇထိုင်ၵၢင်ၶမ်ႈလမ်တေၼွၼ်း ၸုၵ်းလွၺ်လႆႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼွၵ်ႈၽိူၼ်ၶဝ်ႈ ႁဝ်း တင်းလႂ်းထုၼ်းမိူၼ်ႉ လၢတ်ႈတေႃႇၵၼ်ၼၼ်ႉ ၵိုၵ်းလပ်းပႃးလွမ်းႁၢမ်းမၢၼ်ႈႁႂ်ႇ။ ႁူၺ်းၼႄႇ

ၶမ်ႇရူႉၾၢင်ႉတူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ။ ၵတ်ႉၵႃႊ လၢႆးၵိူင်ႇ ၶမ်ႇၶိုၼ်းထၢမ်ႁဝ်းမႃး ႁွၼ်ႇလႃႈ။ ပေႃး မၼ်းၶိုၼ်းဝႃႈ "တီႈပီႈမေႇၸဝ် လၢတ်ႈၵၼ်ၼႆႉ ၵိုၵ်းပႃးၵႂၢမ်းမၢၼ်ႊတႃႇသေႇႁႃႉ" ၼႆ ႁဝ်း တေႁဵတ်းႁိုဝ်ၶိုၼ်းတွပ်ႇပၼ်။

မိူဝ်ႈတိုၵ်ႉၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၵုပ်ႇႁႂ်ႈပေႃးပဵၼ်ပၢႆးမွၼ်းလမ်လွႆၵၼ်ၼၼ်ႉ ၾူၼ်းလုၵ်ႈၵွၼ်ႇ လၼ်ႉလွမ်ဝႅင်းလိူဝ်ႇ လၢႆးၸူၺ်ႇၵူး သိုပ်ႇလူးမႃး ႁူႉဝႃႈၽိူဝ်ယူႇၸလႈ ၶႂ်ႈႁႂ်ႈလွႆႈႁဵတ်းပၼ် ပၢင်လိူမ်ႉၵိတ်းၵွၼ်ႇၸိူင်ႈ။ ႁူၼ်းၵေႃႈၶမ်ႇပေႃးၸမ် မီးသၢဝ်းပၢႆၵေႃႉ၊ တေႁဵတ်းတီႈႁူင်း တူၺ်းလိၵ်ႈမၢၼ်ႈၸမ်း။ ႁႂ်ႈပၼ်ႁဝ်းပူၼ်ႉသေ လူဝ်ႇၵိပ်ႉၵွၼ်ႇၼႆ လင်ႇၸပ်ႉၶိုၼ်း ဝၼ်းတႃႇ တေမိူဝ်းၼၼ်ႉ။ ပေႃးလႆႈၸပ်ႉၶိုင်ယဝ်ႉမူတ်းသေတႃႉၵေႃႈ သမ်ႉလႆႈၸၢႆႉထႅင်ႈဝၼ်းၶိုင်ႈယဝ်ႉ။ ၸဝ်ထၢမ်မႃးထႅင်ႈၵေႃႈ လႆႈႁပ်ႉသေ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမႃးလႆႈယူႇထႅင်ႈထုင်ႉမၢဝ်းဝၼ်းၶိုင်ႈ။

ၵၢင်ၼႂ်ပႅတ်ႇမူင်း တေမႃးႁပ်ႉၼႆ ႁဝ်းၵၢပ်ႇၸမ်ႉယဝ်ႉ ပိုတ်ႇၽၵ်းတူႁူႇလႆႈႁၼ် လုၵ်ႈၵွၼ်ႇပေႃးၽိူဝ်ဝဝ်ႉယူႇ။ ၼီႇလူတ်ႉၶၼ်ၸဝ်မႃးႁပ်ႉၼၼ်ႉ ႁွင်ႉပႃးလၢႆးၸုမ်ႇလၢဝ်သေၽိူဝ် တီႈမၢၼ်ႈၸမ်း မွၵ်ႈၵဝ်ႈမူင်းလမ်လမ်။ ၵဝ်ႈမူင်းပႆ ၸတႇပၢင်လိူမ်ႉသေ ၸဝ်ယွၼ်းၶေႃႈသင်ႇ သွၼ်ၸလႈ လၢႆးပူင်သွၼ်ၼႆဝႃႈ။ ႁဝ်းၵုပ်ႇၸေႁူး လွင်ႈလွင်ႈ ၶၼ်တူဝ်လႆႈႁူပ်ႉထူပ်းမႃး။ သမ်ႉပႃးတင်းၶၼ်ၸွႆႈသင်ႇၼၼ်ႉ ယွၼ်းႁႂ်ႈၸဝ်တွင်ႈထၢမ်သေ ၶိုၼ်းတွပ်ႇပၼ်။ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈ ၸၢဝ်းယၢမ်းၸဝ်ပေႃးတေလူင်းသွၼ်ယဝ်ႉ ၼႆၸလႈၵိူဝ်ႈ။ လႆႈသင်ႇလွင်ႈလူၺ်ႈ ၶၼ်ၸဝ်ၸွႆႈရူႉ ၵိုင်ႇရူႉလိူဝ်းၼၼ်ႉ သင်ၶမ်ႇလူင်ႉလႅင်းၼႆၵေႃႈ တီႈမူႇလေႊၼၼ်ႉ ၸဝ်ႁဵတ်းပၢင်လိူမ်ႉၵူး သိၼ်သိၼ်ယဝ်ႉ။ ၶိုၼ်းထၢမ်ၵၼ်ၵေႃႈ လႆႈယူႇၼႆ လၢႆးၸုမ်ႇလၢဝ်လၢတ်ႈၸဝ်မႃး။ ၸေႃႈသိင် တိတ်ႈ ၶၼ်မီးႁိမ်းႁွမ်း၊ ၶၼ်ယၢမ်ႈလွႆႉတိုဝ်း လိူဝ်းၵိုင်ႇရူႉၼၼ်ႉ လၢႆးၸုမ်ႇလၢဝ် သိုပ်ႇသပ်း လိၵ်း သွၼ်ပၼ်ႁူႉယူႇယဝ်ႉ။ ၸၢင်းၸူၼ်းလိုၼ်ႈၵေႃႈ ႁွတ်ႈၽိူဝ်မႃးသင်ႇသွၼ် တူင်ႉတၵ်ႉ ႁူႉယူႇၸင်ႇၵဝ်ႇ။ လိၼ်းသုတ်းၶဝ်တင်းၸေႃႈသင်ႇ တႅမ်ႈတႃႇမေႃသွၼ်ၸလႈ ၾူႈၶၼ်ႁဵတ်း ၵၢၼ်လီ လွႆႈထႅမ်ၸိုင်ပွင် ပုၼ်ႈပၢင်ႈလၢဝ်းၸိုဝ်းႁဝ်း၊ သႂ်ႇလိုဝ်ႈၵႂၢမ်း "ယွၼ်းသင်ႇ" ၼၼ်ႉသေ သူင်ႇသင်ႇတွၼ်းမႃးပၼ်ယူႇယဝ်ႉ။ ၸၢင်းၸမ်းလိူဝ်း တင်း လၢႆးသၢႆၾူၼ် တေႁူင်ႉမႃး။

ယွၼ်ႉသင်

- ၶႃႇလီၵႂႈလဵဝ်းႁွတ်ႈ ၶႃႇႁွတ်ႈယဝ်ႉၵႂႈမႃးထိုင် ထဵမ်ၶိုင်ၵၢၼ်ၵႂႈမဝ်
  ထဵမ်ၶိုင်ၵၢဝ်ၵႂႈလႆႈ လွင်ႈမႆႈယႃႇၵႂႈမီး ၶွၼ်ယႃႇၵႂႈလီးၶင်ႈၶိူဝ်ႉ
  ၽိူဝ်ႉယႃႇၵႂႈမီးၶင်ႈလုပ်ႇ ယိူင်းၵၢၼ်းၶႃႇၶႄႈ ၵႂႈလႆႈလဵဝ်းထိုင် ...
- ဝၢၼ်ႇပၼ်လိူဝ်ႉၽၢၼ်းလီ ၽုၵ်ႇတီႈၽုၼ်ႇမၼ်းလီၼ်း ထဵမ်ယိုင်ႈပၼ်ၶမ်ႉလီ
  ထဵမ်ႁုမ်းၵွၵ်ႇတူၼ်ႈလီ ယွတ်ႈလမ်းယႂ်ႇပူင်းၵီး ၶွၼ်ယႃႇၵႂႈမီးၶင်ႈၶိူဝ်ႉ
  မႆႉမၢၵ်ႇၵႂႈသုၵ်းပိၼ်းပိူၼ်ႈ ထိင်းသိမ်းႁုမ်ႇထူၼ်ႈ လွႆႈလုမ်းလႄးပၼ် ...
- လုၵ်ႈလၢၼ် ပိၼ်လိူဝ်ႉၽၢၼ်းလီ ၶိုင်ပွင်သၢင်ႈၵႂႈမေႇလၼ်းၵၼ် ႁၢင်ႈႁၢၼ်းၵႂႈမေႇ
  တဵတ်ႈၶဵတ်ႈတၼ်းႁူးလွင်ႈ ၵႂႈႁူႉလွင်ႈပိၼ် မေႈၽၢၼ်းၶေႇတဵၼ်းၶိုဝ်း
  ၵႂႈမေႇသွၼ်ၵမ်ငဝ်ႈႁဵတ်းႁူဝ် ၵၢင်လွႆၶႆႈယူႇၶႆႈလႆႈ ၵႂႈမေႇၵၢဝ် ...

ၸၢဝ်းၽူၼ်ၵိူင်ႇထုင်ႉမၢဝ်းပီးၼႆႉ လႆႈႁၼ်တူၼ်ႈမေႈၵွၼ်ႇယွတ်ႈၼုမ်ႇ ႁူၼ်ႈမွႆႇ ၵမ်ႇလွတ်ႇတူဝ်ႈမိူင်းၶေႃႈ ၵႃးထႃးၼမ်မႃးၼလႈ မီးတင်းတၢင်းႁၢင်းလီ ၵိုၵ်းလွမ်းထုင်ႉမၢဝ်း ယူႇယဝ်ႉ။

ၵေႃလီႈဝႃႈႁပ်းပၢင်ႇ

ၵေႃဝၢႆးၶၢမ်ႇၸွႆႈဝူၼ်ႉၼမ်ၵေႃး သမ်ႉလႃးတူဝ်ထူပ်း ၼိူင်ႈပွၵ်ႈၶၢမ်ႇၵႃးယဝ်ႉ။ ၵ်ႉၵ်ႉ လႆႈလႃး ၵေႃဝၢႆးယွၼ်ႉႁွပ်ႈၵဝ်းၸၼပိူၼ်ႈ၊ ၶၢမ်ႇၸွႆႈၼေးၽႂ် ၶမ်ၵိုတ်းၸွႆးလွႆယူႇၵိတ်းၼိူင်ႈ ယဝ်ႉ။ ယၢမ်းငိၼ်းတိုၵ်ႉၵိုတ်းၸွႆးၶူႉတေႃႇမိူဝ်ႈလိူဝ်။ လိူင်းမိူင်း ပွင်ႉတုၼ်ႈတုၼ်ႈ "ၶဝ်ႈလိူင် တႃႇၼႆၼႆႉ၊ ၽွႆသမ်ႉသူပ်းၶူမ်းသေ ႁဝ်းပိၼ်ႈပိၼ် ထမိၼ်းဝႆႉ၊ ၶဝ်ႈလိူင်ၵေႃးၶဝ်ႈလိူင်ယဝ်ႉ ၼႆႉ၊ ပေႃးပီႈမေႃႉၶူႉလၵ်းသိူင်ႇၼၼ်ႉ ႁဝ်းတၵ်ႉပၼ်ၸႂ်လူး" မၼ်းႁဝ်းၸၼ်မႃး ပၢႆႉပိၼ်ႈလမ် သိူင်ႇၶၢႆတၢင်းၵိၼ်လႆႈသိူဝ်ႈပွၵ်ႉသွင် ၶၼ်တိူမ်ႈဝႆႉလိုဝ်ႈတၢင်းၵိၼ်ၼၼ်ႉၵူဝ်ႈ။

"လိူင်မွႆးပေႃးၸၼ်သေ ၶမ်လွႆမွႆးယူႇယဝ်ႉ လဝ်ႈသိူင်ႇၵေႃး ပိၼ်တႃႇ၊ သမ်ႉၶၢမ်ႇႁဝ်း တၵ်ႉၶဝ်ၸႂ်လႃႉ၊ ပွင်ႉတၢင်းလင်ၽိတ်းသင်" ၶၼ်မၼ်းဝႃႈၼၼ်ႉၸတႃႉ လွႆးယူႇယဝ်ႉ။ ၸဝ်း ၵေႃးၶူပ်ႉၸၼ်ယူႇတင်းၼမ်ၼင်ႇၵဝ်ႇ မူၼ်တၢင်းၵိၼ်တၢင်းယိူမ်ႉတႃႇၸဝ်း ပေႃးပိူၼ်ႈထၢမ်မႃး ၸဝ်းပေႃးပိၼ်ပၼ်၊ မၢင်ၵမ်း လိူင်ႉပၼ်ၶေႃးၶွင်ႉမွႆႇသေႁွၼ်ႇ။ တီႈတေႃႉမႃး ၶဝ်သိူင်တႃႇၸဝ်း ၵွၵ်ႇပၼ်သေယဝ်ႉၼႆႉ မူၼ်ၶဝ်ႈပုၵ်း ပိၼ်ၶေႃးပူၵ်ႉၼႆႉ ၶိူၼ်းၵိတ်းၼိူင်ႈ။ ၼင်ႇၽၵ်းသူမ်ႈ သမ်ႉပိၼ်မူင်ႇလိၼ်းၶျိၼ်ႇ၊ ၽၵ်းၵၢတ်ႇလေႃး သမ်ႉပိၼ် မူင်ႇလိၼ်းလေႃး၊ ၼိူဝ်ႉသူမ်ႈမူသူမ်ႈ ဝူဝ်း ပိၼ်းဝိတ်ႈတၶျိၼ်ႇ၊ ၶၸမႊတၶျိၼ်ႇ လိူဝ်းၼႆႉ လိုဝ်ႈႁွင်ႈၽေႃႇတႃႇၸဝ်း ၶၢမ်ႇပႃးသေ ၵိတ်း။ ၶိူင်မႃး တၢင်းၵိၼ်တႃႇ ၵေပိၼ်တၢင်းၵိၼ်ပိူၼ်ႈယဝ်ႉ။ ၶွင်ပိူၼ်ႈၸွႆႈၶူႉ ၸလႆႈထၢမ်ၸဝ်း၊ ၸဝ်းသမ်ႉလူမ်းသေမွၵ်ႇပၼ်ပိူၼ်ႈ သမ်ႉပိၼ်ႇပႃးတီႈပွင်ႇမၼ်း ႁူဝ်ပိူၼ်ႈၶၢမ်ႇ ပွင်ႇလီလီသေ ၶိုၼ်းလိူင်ႉပၼ် ၶေႃးႁၢမ်းပိူၼ်ႈသွႆႇသေႁွၼ်ႇၼႆႉ။

ၵမ်ႈၽွင်းၵေႃး မီးတီႈၸဝ်းၽိတ်းတင်းၼမ် လႆႈၶူပ်ႉၸၼ်မိူၼ်ႈၶမ်ၵူၵ်းၶမ်လွႆလဝ်ႈ ၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ ၵွၼ်ႇၸၢႆးလၢႆးယိင်းဝိင်းလိူဝ်ႇ ၽိတ်းပွႆးပၢင်ၼၢမ်းဝၼ်းတႃႇ၊ ၸတႃႇၶၢဝ်ၽူႈၼၢမ်း ၼွႆးၶဝ် ၶၢမ်ႇမေလၢတ်ႈႁၢမ်းတႃႇလီလီယူဝ်ႉ၊ ၼွႆးပၢင်ၼၢမ်းၼၼ်ႉ လႆႈတၢင်တူဝ်ၵွၼ်ႇၽိၼ်း ၶဝ်သေ မွၵ်ႇလၢတ်ႈၼေႃးႁၢမ်းၶွပ်ႈလွႆထိူင် ၽူႈယွႆႇၵူၼ်းလူင် ၸလႆႈ ပီႈၼွင်ႉလိုဝ်းမႃးၶိူၼ်ႈပၢင် ၼၢမ်း။ ၶၢမ်ႇလၢတ်ႈၽေႃႇတႃႇ၊ လၢတ်ႈၽေႃႇမၢၼ်ႊၵေႃႉပေႃးယဝ်ႉ။ ၼေႃႈတူင်ႉတၵ်ႉ "မွႆႇသုင်

ၶႃႈ” ယင်းၵမ်ႇလွၵ်ႉတိုဝ်း။ ၽူႈပွင်ႇၸၢဝ်ႇၵေႃႈ ၵမ်ႇပွင်ႇၽႅဝ်ႇတဵၢး၊ ပွင်ႇၽႅဝ်ႇမၢၼ်ႊတိၵ်းတိၵ်း။ ၵတ်ႉၵႃႈ ႁူၼ်းလူင်ၸွင်ႊလၼ်ႉလွမ်ၶဝ် သင်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈႁၢမ်း တင်းၵဝ်ၶေႃႈတူင်ႉတၵ်ႉႁဝ်း “မွႆႇသူင်”ယဝ်ႉသေ ၸင်ႇလၢတ်ႈႁၢမ်းမၢၼ်ႊသိုပ်ႇႁူဝ်ႇၵိူဝ်ႈ။ သင်ၵမ်ႇလွၵ်ႈဝၼ်းတဵၢးၶတႃႉ ႁႂ်ႈ ယႃႇမၼ်းလႃႈ။ မိူဝ်ႈလဵဝ် လႆႈယူႇၸွင်းၶၵႈၵၢင် မီးတၢင်းၶႄႈမႆႈသေ ယိုၼ်ႉထွမ်ႇယူႇမွင်ႇလွၵ်ႈလူင် လၢင်ယဝ်ႉ။ တေသိုပ်ႇလိုၼ်ႇၶင်ႈတေႃႇပၢင်ၶၢမ်းပေႃးယဝ်ႉၼၼ်ႉ လႆႈႁၵ်းမိုဝ်းႁွင်ႉ လုၵ်ႈ ၵႂၼ်ႇၶမ်ႉၶမ်းၵေႃႉၸိူင်ႈသေ ႁွႆႈမိုၼ်ႈႁူဝ်ႇပုတ်ႈၵႂင်ႈ၊ ၽူႈပွင်ႇၸၢဝ်ႇ ၵမ်ႇမေႃပွင်ႇၽႅဝ်ႇတဵၢး ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ပွၵ်ႈတေမႃး ပေႃးၵႂၢ်းတေလႆႈမိူၼ်ႈပၢင်ၶၢမ်းဝၼ်းတဵၢး ၵမ်ႇလၢတ်ႈႁၢမ်းတဵၢး လႆႈၼၼ်ႉ ယႃႇႁွႆႈလႆႈမိုၼ်ႈသေၵမ်းၶႃႈ။ ၵၢင်ၶမ်ႈမႃး မီးပၢင်မူၼ်ႊသိူဝ်းၵေႃႈ သမ်ႉပေႃးၵမ်ႇ လႆႈသိူဝ်းလွၵ်ႈသေၵိတ်း။ မိူဝ်ႈၶဝ်ပွင်ႇၸၢဝ်ႇလိုဝ်ႈႁၢမ်းၼၼ်ႉ မူၼ်လိူင်ႉဝႃႈ “တၢင်းႁၵ်ႉၼွင်ႈလွၵ်ႈ” ၼႆၼၼ်ႉ ၵႂၼ်ႇယိင်းၽူႈပွင်ႇၸၢဝ်ႇၼၼ်ႉ ပွင်ႇပၼ် “ယိၼ်ႇၶထႊၵႃႉၵၢၸိုတ်ႈ” ၼႆ ၵမ်းလဵဝ် ယဝ်ႉ။ ၶတႃႇၵဝ်တၢင်းၵႃႈလိူဝ်းၼႆႉ ပိၼ်ႇပၼ်မူတ်းမူတ်း၊ ၵတ်ႉၵႃး ၵမ်ႇပိၼ်ႇပႃးလိမ်ႇ လိူဝ်ႈၽူႈႁွင်ႉႁၢမ်းႁွၼ်ႇၶႄႉ။

ႁူၼ်းလူင်တၢင်တူဝ်သေမိူင်းမိူင်း လၢတ်ႈႁၢမ်းလိူဝ်ႉၶိူဝ်းၽွင်ႉမၼ်းႁွၼ်း။ ႁၢမ်းၵိင်း ၵလီတ်ႈ ၶိုၼ်ႈလၼ်ႉသင်တိုဝ်းၼွင်ႈလုမ်ႈၽႂ်ႉၵေႃႈ ပိူၼ်ႈၵမ်ႇလၢတ်ႈ။ လွၵ်ႉတိုဝ်းႁၢမ်းလၢဝ်းၶိူဝ်း ၽွင်ႉမၼ်း၊ တီႈပွင်ႇမၼ်းတေမီးႁူၼ်းၶဝ်ပိၼ်ႇပၼ်။ ႁူလ်းၶႄႇ တူဝ်မၼ်းၵမ်ႇလၢတ်ႈ။ ပေႃး လိူင်ႉၼၼ်ႉ တေလႆႈဝႃႈ မၼ်းၵမ်ႇမေႃႁၢမ်းၵၢင်းၵိတ်ႉၶိုဝ် ဝူၼ်ႉတူလ်းလႆႈႁူႉလီယဝ်ႉ။ မၼ်း ပိၼ်ႇႁူၼ်းလူင် ၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းႁၢပ်ႇၵၢၼ်လိူဝ်ႉၶိူဝ်းမၼ်း။ သင်မၼ်းၵမ်ႇလွၵ်ႉတိုဝ်းႁၢမ်း လၢတ်ႈလိူဝ်ႉၶိူဝ်းမၼ်း ၵၢၼ်မၼ်းႁၢပ်ႇပုၼ်ႈၽွၼ်း တႃႇလၢဝ်းၶိူဝ်းမၼ်း ယိင်ႈၶႅၼ်းတေ ႁၵ်ႉတဵၢး ၶိုဝ်ႁၼ်တေႃႇမၼ်း။ မူၼ်ႁဝ်းၵေႃႈ တေႃႈႁူႉယူႇ ပိၼ်ၶူဝ်းၶွင်ၶေႃႈလွၵ်ႉတိုဝ်းမႃးလိမ်ႇႁွၼ်ႇ ၵႂၼ်ၶလႆႈ ၵၢၼ်ႁဝ်းၵိုတ်ႇၵႂၵ်ႇမႃးၼၼ်ႉၵေႃႈ ပေႃးၵမ်ႇႁူမ်ႇၵမ်ႇႁီႇၵမ်ႇထိင်း ၵမ်ႇႁူႉ လွမ်းၼႆလိုင် ႁိုင်မႃးမေႃပိၼ်ၶင်ႇၶွင်ပိူၼ်ႈ ၵမ်ႇၼၼ် ၶဝ်ၶူင်ၵႂၵ်ႇမႃး။ သင်ၵမ်ႇသၢင်ႇ တေႃႇၼႆ မူၼ်ႁဝ်းၵဝ်ၶွင်ပိူၼ်ႈမႃးတိုဝ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈ **17-12-2004** ပၼ်ႉ လႆႈမိူဝ်းၽိဝ်တၢႈၵုင်ႈ ၵိၼ်ၶၵ်ႇလုၵ်ႈလၢႆးႁူပ်ပဝ်ႈ။ ၵၢင်ၶမ်ႈမႃး တီႈႁိူၼ်းၶၢင်းဝူဝ်းသိင် လႆႈႁူပ်ႉထူပ်းပႃးလွမ်း ၶူၼ်းလိုၼ်ႈ၊ ၶဵဝ်လိင်းမၢဝ်း၊ ၶမ်း

ၵူး၊ ယုမ်ႇယီၼ် ၶဝ်လိူဝ်းၼႆႉသေ လႆႈၵုပ်ႉပႃး တႃႇတေႁဵတ်းပၢင်ၵုမ်လူင်ထိင်ႈၼၼ်ႉ သင်လႆႈ ၼင်ႈၶူဝ်းတၢင်းတုၺ်ႉၼၼ်တင်းသိင်ႈ တေတိူဝ်းလိပ်ႈတၢင်ႇယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၼၼ် တႃႇတေၶိုင်ၵွၼ်ႉ ၶူဝ်းတၢင်း ၼၢင်းယိင်းမိူၼ်ၵၼ် ၵဝ်ႇၵူင်ႉမုၼ်ၶူဝ်းတၢင်းႁဝ်းၼၼ်ႉ ၼၢင်းဝူဝ်းသိင်လူၵ်းၵွၼ်ႉမႃး ၸႅၼ်ႇပၢႆႉလၢႆးလွၵ်းတၢင်းမိူဝ်ႈႁွၼ်ႉႁွၼ်ႉၼႆၸလႈ ႁဝ်းလႆႈႁပ်ႉၵဝ်ႇမႃး။ သမ်ႉယၢမ်ႈႁၼ်လၢႆးတေႃး ၼႆႉ တီႈတိၼ်လွႆလေႉလၢၼ်ႉ၊ ႁွင်ႉတင်း လၢႆးသွႆႈၶမ်းၶိူင်းၶဝ်လိူဝ်းၼႆႉ သူင်ႇပႃးသေႁဵတ်းထူပ်း ႁူၼ်းထဝ်ႈထဝ်ႈၵေႃႉၼိူင်ႈ၊ လိူဝ်ႈၸတႃႉႁွပ်ႈၶိူင်မႃးၸလႈ ႁဝ်းလိူမ်းႁဵတ်းယဝ်ႉ။ ၶိဝ်လိင်းမၢဝ်း ၸတႃႉ တေတွင်းယူႇ။ မၼ်းပိၼ်ႁူၼ်းထဝ်ႈလေႉလၢၼ်ႉၶဝ်ၵိူဝ်ႈ။ ၵၼ်ႁူၼ်းထဝ်ႈ လူၵ်းၸၼ ႁဝ်းၼၼ်ႉ ယွၼ်းၵ်ႈတၢင်းတူဝ်ယၢင်ႇမၼ်းၵေႃႈ တေဝႆႉႁူမ်ႇမိူဝ်ႈတၢႆ ဝႃႈၼႆၸလႈ လႆႈယိပ်းတုၺ်း ႁွၺ်း၊ သမ်ႉယူပ်ႈယွမ်း ၵမ်ႇလႆႈပႃးႁွင်ႈထႆႇႁဵတ်ႇ။ ၵဝ်လွင်ႈငိုၼ်းတွင်းတေယွၼ်းသိုဝ်ႉ လူင် လဝ်ႈႁဝ်းၶၼ်းႁၢဝ်ယဝ်ႉ။ ၼၼ်ႉၸလႈ ၵမ်ႇလႆႈမႃး။ မိူဝ်ႈလိဝ် တင်းၵၼ်ဝူဝ်းသိင်ၵဝ်မႃးၼေ ၼၼ်ႉ မၼ်းမိူၼ်ၵၼ်ယဝ်ႉ။ သမ်ႉလၢၵ်ႇလၢႆး လႆႈႁူႉတီႈႁူၼ်းထဝ်ႈၼၼ်ႉမႃး တီႈမၢႆတွင်းပိၼ် ၶူဝ်းမိူဝ်ႈၼင်ႈၵ်ႈတၢင်းၶိၵ်ႇၸလႈ တေဝႆႉတႃႇႁူမ်ႇမိူဝ်ႈတၢႆ။ သမ်ႉပိၼ်တၢမ်တူဝ်ၶဝ်တေႃးဝႆႉ ၼႆ ဝႃႈ။

ၵဝ်လၢႆးတေႃးၼၼ်ႉသေ မႃးၵ်ႈတၢင်းတူဝ်ယၢင်ႇမၼ်း တေႃးၵွၼ်ႉမႃးၶူဝ်းတၢင်း လိပ်ႈ တၢမ်ၼ်းလွႆသေ ယွၼ်ႉတႃႇႁဵတ်းပၢင်ၵုမ်ၸလႈ သႂ်ႇလိူဝ်ႈလိၼ်ႉၵိူတ်ႇပၼ် "မၢဝ်းပၢင်ၵုမ်" ၼႆ ယဝ်ႉ။ တိပ်းတတ်းဝႃႈ တေၼင်ႈမိူဝ်ႈပၢင်ၵုမ်လူင်ၼႆၵေႃႈ ယွၼ်ႉၵမ်ႇပိၼ်ၵ်ႈတၢင်းတီႈမိူင်းမၢဝ်း ၸလႈ ၵမ်ႇလႆႈၶိုၼ်ႈၼမ်ၼမ်သေ ၼင်ႈတုၺ်ႉၼၼ်မႃး။ မၼ်းၵ်ႈတၢင်းတၢင်းသိပ်းသွင်ပၼ်းၼႃး ၼၼ်ႉ ႁဵၵ်ႇင်းၼႃႇၸလႈ လႆႈၵွၼ်ၵၼ်ၼင်ႈမိူဝ်ႈ ပီးမႂ်ႇတႆး **2100** ၼၼ်ႉ ႁူးတီႈတီႈႁမ်းၼမ် ယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလဵမ်ပီးမႂ်ႇတႆး **2101** ၼၼ်ႉ လႆႈမီးပီႈၼွင်ႉသိုဝ်ႉၶူဝ်း မႃးသင်ႇၶူဝ်းၵဝ်တင်း တူဝ်ယၢင်ႇမၼ်းမႃးၼေႁဝ်း သူပ်းမၼ်းသမ်ႉဝႃႈ ပိၼ်လၢႆးတေႃး "မောင့်ပုဂံဆင်" ၼႆဝႃႈ။ ႁဝ်းၵေႃႈသမ်ႉဝႃႈ ပိၼ်ၶူဝ်းတၢင်း သမ်ႉမႃးသႂ်ႇလိူဝ်ႈလိူင်ႉၼႆ ပိုတ်ႇတုၺ်း ထူင်မၼ်းမႃးပၼ် ၼၼ်ႉသေ ၵၢမ်းပေႃးၵမ်ႇလၢတ်ႈႁၢမ်းသင်လႆႈယဝ်ႉ။ ပိၼ်ၶူဝ်းၵွၼ်ႇၸႅၼ်ႈမၼ်းႁဝ်း ၵိူတ်ႇ ၵွၵ်ႇပိၼ် "မၢဝ်းပၢင်ၵုမ်" ၶွင်ႁဝ်း။ ၵ်ႈတၢင်းၶိူဝ်ၵ်ႈတၢင်းႁႃသေ ၸိဝ်မိူင်းပူးၵမ်ႇ၊ ပွၵ်ႈၶိုၼ်းမႃးတီႈ ႁဝ်း ပိၼ်"မောင့်ပုဂံ"ႁဵတ်ႇယဝ်ႉ။ ၵတ်ႉၵၢႆး ၸႅၼ်ႈမၼ်ႈမၼ်း ယႃသေမၢင်ဝႆႉ။ ယိပ်းၵေႃႈ ၼူဝ်ႉ

မၼ်းၵမ်ႉလီၼႆ ႁူႉၵမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၶိုၼ်းလူၺ်းၼေၶဝ် ၼွင်ႁဝ်းႁဵတ်းၵွၼ်ႇၼၼ်ႉသေ ႁွပ်ႈႁူၼ်းသင်ႇ ၼူဝ်းပိၼ်ႇတႆးၶႄႈ ႁဝ်းၶိုၼ်းလၢတ်ႈၼေ လွင်ႈတၢင်း မၼ်းလီလီယဝ်ႉ။ သင် ၵမ်ႉလွၵ်ႈတႆးႁဝ်းၼႆလိူဝ် ၵေႃႉႁဵတ်းႁိူဝ်သပ်းလႅင်းၼေမၼ်း။ မၼ်းတင်းၵေႃႉထၢင်ႇဝႃႈ ပိၼ်ႇၼူဝ်း ၼွင်လႆႈၵေႃႉမိူင်းပူၵမ်ႉ လႅတ်ႈလႅတ်ႈ ႁဝ်းၶိုၼ်းမႃးလၵ်ႉၵၢဝ် ၼမ်ႉမိုဝ်းၶဝ်ၵေႃႉဝႆႉ ၼႆႁွၼ်ႉ ၵိူဝ်ႈ။ လိူင်ႉၼႆၵေႃႈ လႆႈမီးမႃးၶႄႈ ၵေႃႉလႆႈဝႃႈႁွပ်ႈၽွင်ႇ သမ်ႉႁွပ်ႈသင် လႆႈပိၼ်ႇမႃးၼႆႁွလိုၵ်း ယဝ်ႉ။

ပီႈၼွင်ႉတႆးမိူင်းသိင်ႇၵပူဝ်ႇ

ၼႂ်းမိူဝ်ႈပီ 2007 ၼႆႉ လႅၵ်ႈလႅၵ်ႈလၢႆးလၢႆး ၼႂ်းလူဝ်ႇပၢၼ်ၵၢၼ်ၼိူင်ႈ ပီၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးမိူင်းသိင်ႇၵပူဝ်ႇယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉႁဝ်း မူႇလုမ်းၵွၼ်ႇၶၢႆးလၢႆးယိင်းတႆး လိူဝ်းၵၢၼ်ၽိူဝ်ယူႇတီႈမိူင်းသိင်ႇၵပူႇၼၼ်ႉ ၵေႃႉတႆးပွႆးပီႈၼွင်ႉၼႆ ႁူဝ်ႈမႃးၶဝ်ႈပွႆးၶဝ်။ တီႈလွႆႈထုၵ်ႇ တီႈလွႆႈယွမ်း ႁူဝ်ႈလွႆးတူၺ်းပၼ်၊ ယွၼ်ႉၶဝ်ၵမ်ႈပေႃးမီးငိုၼ်းႁွင်ၵၢင်ၸလႆႈ တႃႇတေမႃးတင်းၵွင်ႈတီႈ ၶဝ် တေၵဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း၊ တႃႇႁူၸတႃႉ ႁူဝ်ႈၵွၵ်ႈၵႃႉၶိုဝ်းမိၼ်ၼႆၵေႃႈ ႁဝ်းၵႃၼ်ငၢၼ်းၵမ်ႈၽွင်ႈပႆႇယဝ်ႉၸလႆႈ ၵမ်ႈလၢင်းပၼ်ၶေႃးတွပ်ႈၶဝ်။ သင်ၵမ်ႈပီၼ်မႃးၵေႃႈ တေသူင်ႈၶိူပ်းမႃးပၼ် ႁူဝ်ႈတူလွႆးသေထတ်းသၢင်ႈပၼ်သေၵမ်းၼႆယဝ်ႉ။

ဝူၼ်ႉထိုင်ႈသွင်ဝၼ်းသေ ပွင်ႈၶၢဝ်ႇလူးၶိုၼ်း တေႁွင်ႉပႂ်းလွမ်း ၶိူဝ်လိူင်းမၢဝ်း ၸလႆႈမူဝ်ၶမ်း၊ တႃႇႁူမႃးၸလႆႈယူႇသဝ်းတီႈၼၼ်ႉ ၵမ်ႈပီၼ်သင် တေၶတ်းလွႆၶပ်ႉၶိုင်မႃးႁွႆးယူႇၼႆသေ ဝၼ်းထီႈႁူၵ်း လိူၼ်ထူၼ်ႈသိပ်းသွင် လႆႈႁွတ်ႈၽိူဝ်တီႈမိူင်းသိင်ႇၵပူဝ်ႇယဝ်ႉ။ ၶဝ်းတင်းသိူင်ႈ မီးပိုတ်ႉၵေႃႉ (ပႂ်း သိူင်လွမ်ၽေႃႉ ၸလႆႈ ပူဝ်ႉၽိဝ်ႉ) လၢႆးတုမ်သိူင် တင်း ၼၢင်းၶေႃသိူဝ် မႂ်ႇၶပ်ႉတီႈပၢင်ႈႁူဝ်းမိၼ်။ ႁဝ်းၶၢဝ်းတၢင်းၼွၵ်ႈမိူင်း ယိပ်းမွၼ်းၶၢမ်ႈမိူင်းၼႆႉ ပီၼ်ၵွၼ်တၢင်းသုတ်းၸလႆႈ ၼႂ်းလွႆၼႆႉ ၶႂ်ႈတိုၼ်ႉဝႃႉၵိတ်းၵွၼ်ႉယူႇ။ လိၵ်ႈၵၢင်းၵိတ်ႉၵေႃႈ ၽိူဝ်ႉယဝ်ႉႁူင်းၶွၼ်း ၵၢပ်ႈပေႃးတမ်းတီႈၼၼ်ႉမႂ်းမုတ်းၵမ်ႉႁူႉ၊ တေလၢတ်ႈၵွၵ်ႈသုပ်းၼႆႉ သင်ပေႉမႂ်းၵိၼ်းလွႆၵမ်ႉႁူႉယဝ်ႉ။ တေၵွၵ်ႉတီႈပၢင်ႉႁူဝ်းမိၼ်ၶဝ်ၼၼ်ႉ တေတိူမ်ႈတေမႂ်ႈထိူမ်သွႆႉၼၼ်ႉၵေႃႈ သင်ပေႉမႂ်းၵမ်ႉပိင်းလွႆသေၵိတ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၶဝ်းၽိူဝ်ၼၼ်ႉ ၽူၼ်ၵွၼ်ႉယွႆးၵိတ်းၵိတ်း။ တီႈမိူင်းၶဝ်း ၽူၼ်ၵမ်ႉပေႃးမီးယဝ်ႉၵေႃႈ တေႃႇပေႃးမႂ်းမိူဝ်း ၽူၼ်ယူႇႁူးဝၼ်းယဝ်ႉ။ ၽိူဝ်ယဝ်ႉၵေႃႈ သူင်ႉႁူင်းလိူမ်းၵၢၼ်ၶဝ်သင်ႉထႂ်ႈဝႆႉ မွၵ်ႇလိူၼ်လမ်လမ်၊ သမ်ႉမီးၼႂ်းၸၵႃႈၵၢင်မိူင်းႁူႉငၢႆႈမႂ်းလူမ် ၵႃးၶၼ်ၵေႃႈ သၢင်ႉထုၵ်ႉသေပိူၼ်ႈၼႆဝႂ်ႈ၊ ၼိူင်ႈၶိုၼ်း ၶဝ်းသၢမ်ၵေႃႉ တူၵ်းသိူၼ်ၼိူင်ႈယဝ်ႉ။ ၽိူဝ်သေလိုဝ်ႈႁိူဝ်ႉၵေႃႈ ႁွင်ႉႁူႉၵိၼ်ၶဝ်ႈ၊ တႃႇတေၵိၼ်ၶဝ်ႈ ႁဝ်းပူဝ်ႉၽိဝ်ႉသမ်ႉ ပီၼ်ၵၢၼ်ၵမ်ႈမိူၼ်ၶဝ်း လႆႈလွမ်းၶႂ်ၵွင်ႈၵၢၼ်မၼ်းၵိၼ်လႆႈၼၼ်ႉ

ယႃပ်ႇယႃၼ်းၶၢၼ်လွၵ်ႇၼႄႇ။ ႁွႆႈပေႃးႁၢႆႁၼ်လၢၼ်ႉတၢင်းၵိၼ်ၼၼ်ႉ ပႆပေႃးၶွႆႈတီၼ်ႁူၼ်ႉယဝ်ႉ။ တူလ်းႁူၼ်းမိူင်းၶဝ် ပႆၼိူဝ်တၢင်းတင်းၼမ် သင်ပေႉမႃးလႅတ်းသႅဝ်းပေႃးတၢၼ်ႈၼႆႉ၊ ႁဝ်းၶႃႇ ပႆမွၵ်ႇၼႆႉႁွလ်း ပေႃးၼၵ်းတူဝ်ၼၵ်းၶိင်းယူႇယဝ်ႉ။ တၢင်းႁၢင်ႊလီသီၼ်ႈတၢင်းၵေႃးၶိုတ်ႉ ၵေႃႈ ၵၢပ်ႈပေႃးၵမ်ႇယၢႇလွၵ်ႇလႆႈယဝ်ႉ။ ၼႆႉပိၼ်တၢင်းၵပ်းသိုပ်ႇၵွၼ်တၢင်းမိူင်းသိင်ႊၵပူဝ်ႊ ယဝ်ႉ။

တီႈမူႇၶဝ်ႈၼၼ်ႉ ၼေႃင်းဝူဝ်းသႅင်ၶဝ်ပူႇၵွၵ်ႇ၊ လၢႆးတုမ်သႅင်၊ လၢႆးၶမ်းယွတ်ႈ၊ လၢႆး ၵွင်ႇမွင်း၊ ၼေႃင်းၵေႃသိုဝ်၊ ၼေႃင်းလႅင်မူၼ်း၊ ၼေႃင်းသႅင်မွၼ်း ၶဝ် မႃးၵိၼ်ႁူမ်ႈလွမ်းၵၼ်။ တၢင်းၵိၼ်သိင်ႊၵပူဝ်ႊၵေႃႈ မႅၼ်ႈလွၵ်ႇယူႇယဝ်ႉ။ လႆႈၵဝ်ႇမွႆႇ ၵၼ်လၢႆးတုမ်သႅင်ၶဝ်သိုဝ်ႉပၼ် တႃႇၶီႇလူတ်ႉၽွႆးၼၼ်ႉသေ ၶီႇလၢမ်းတူလ်း၊ မၼ်းသႅၼ်ႈသွႆႈၽိင်ႇပိင်းလွၵ်ႇၼႄႇ ၵမ်ႇမီးတီႈ လၢတ်ႈယဝ်ႉ။ မိူင်းၶဝ်ၼႆႉ ၵိုင်ႇပေႃးႁွင်ႉဝႃႈ ၵရိၼ်းသီးထီး မိူင်းၵၼ်ယွမ်ႉသီၶဵဝ်ယဝ်ႉ။ တင်း မိူင်း ၶတ်ႇၵၢဝ်ႇၽွႆးၵၢင်ဝိင်း တူၼ်ႈမႆႉ၊ တူၼ်ႈမွၵ်ႇ၊ သီၶဵဝ်ယမ်းယွပ်ႇ မွၵ်ႇသီႁွင်ႇလႅင်လွမ်ႇ လိမ်ဝႆႉၼလႆႈ မၼ်းႁၢင်ႊလီဝၢႆႈႁၢင်ႊလီ ၵိုင်ႇတင်းမိူင်းလိူဝ်ႈလိူဝ်းယဝ်ႉ။ ၼိူဝ်းလုမ်ႈၽႃႇၼႆႉ ပီၼ် မိူင်းၵၼ်သႅၼ်ႈသွႆသေပူၼ်ႈၼၼ်ႉ မၢၼ်ႈဝႃႈမၢၼ်ႈယဝ်ႉ။ တူလ်းတီႈလွႆႉၵေႃႈ ယိူဝ်ႈယႃႈတူၼ်ႈ မႆႉတူၼ်ႈမွၵ်ႇတႅမ်ႇထူၼ်ႈ။ တီႈၵၼ်လိၼ်ပဝ်ႉ ၵမ်ႇမီးသေၵွင်ႈ၊ ၽိင်ႈၽႃႇၶဝ် မီးၶၢဝ်းမႆႈ တင်းၶၢဝ်းၽူၼ်ႁွလ်း။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈယဝ်ႉၶိုၼ်းမႃးတီႈႁူင်းလိမ်း၊ တင်းတၢင်း ႁွပ်ႈလမ်ၶရိတ်ႉသ မၢသ်ႉၼလႆႈ တူၼ်ႈပိၵ်ႇႁၢင်ႈၼိူင်ႈဝႆႉသႅၼ်ႈတၢင်းလူင် တူလ်းပေႃးသုတ်းတႃႇႁႃႇ ၼင်ႇၵၢပ်ႈ ၸွမ်းၽၼ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ တီႈႁဝ်းၸွမ်းၼၼ်ႉ ပီၼ် သၢဝ်ႈၵိသ်ႈၵေႃးသျူးႁဵႃႇၶထႇ၊ ၵႄႈၶၼ်ၵေႃႈ ၵၼ်တႃႇမိူင်းၶဝ်ဝႃႈ သၢင်ႇတေႃႇၼၼ်ႉၼလႆႈ သမ်ႉမီးလမ်တင်းႁွင်းပြေးၶၶႇ ၼလႆႈ ႁူၼ်းၵိုၼ်းၼႄႇယဝ်ႉ။ ၸွမ်းလိုဝ်ႈသဝ်းသေၼလႆႈ မူဝ်ႈၽၵ်ႈ ၼေႃင်းဝူဝ်းသႅင် တင်း ၼေႃင်းသႅင်မွင်းၶဝ် တေမႃးႁွင်ႉႁူႇတီႈဝတ်ႉႁွင်းမႃၼ်း (တူဝ်ႇပၢႆးယူဝ်း) တေလွႆႈၵၼ်ၵႅတ်း ၶဝ်ႈၽူၼ်းထူဝ်ႇ ၼႆယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလုမ်းႁဝ်းမႃးၼၼ်ႉ ပေႃးတၢၼ်ႈတေႁူႇၶၢႆပွႆးလိုၼ်သီႇမိူင်းၵိုင် ယဝ်ႉ။ ပႃးလွမ်းၵုပ်းၵၢပ်ႇ၊ လွၵ်ႉၶူႈ၊ တိူဝ်ႇၶဝ်ႈ၊ ၵုပ်းၽိူင်းသၢၼ်၊ မၼ်းသမ်ႉယွႆႇ ထူင်ယၢင် ၵၼ်သွႆႇမႃးသမ်ႉပွင်ႇၼလႆႈ တႃႇတေၵၢဝ်ၶဝ်ႈၼိူင်းႁွဝ်းမိၼ် ပူၼ်ႈတင်းၵမ်ႇပၼ်ၶဝ်ႈ ၵွၼ် ဝူၼ်ႉတူလ်းသေလႃႈ။ မၢင်းၵမ်း ပူၼ်ႈႁူႇၼလႆႇမိူင်းပူၼ်ႈ တေမူၼ်ႁဝ်းယူႇႁွဝ်ၼႆႉၵေႃႈ ဝူၼ်ႉ

မိူၼ်ႈသေၵွၼ်ႇၵၼ်ယုမ်ႉယူႇၽႂ်မၼ်း။ ဝူၼ်ႉၽႂ်ဝူၼ်ႉမၼ်း သိူဝ်လွမ်ၽွမ်ႉ သမ်ႉၶႂ်ႈလႆႈသၼ်ႇ ၵိတ်းၵိတ်း ၵမ်ႇမူၼ်တၢင်ႇမူင်းၸႂ်ဝႃႈ။

ၵၢင်ၶမ်ႈသမ်ႉ ၸွမ်းလိုၵ်း ပႃးႁိူဝ်ႉတူဝ်ႁိူဝ်ႉလႆႈၸလႆႈ ၸွမ်းဝၢၼ်ၸႄႇယဝ်ႉ။ မူဝ်ႈ ၽုၵ်ႈၸႂ်လဝ်ႉ တေမႃးႁွင်ႉၸႂ်ၸလႆႈ ၵၢပ်ႈတႃၸွမ်းတင်းပႆႇၵိမ်ႇ သမ်ႉပေႃးလႆႈလုၵ်ႉလဝ်ႉ ၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ မူင်းၶဝ်မၵ်းမႆၢလဝ်ႉသေႁဝ်း ၸိူင်ႈမူင်းၶိူင်ႈၸလႆႈ ၵၢင်ၸႂ်ႁူႈမူင်းႁဝ်း ပေႃးပီၼ် ႁူၵ်းမူင်းၶိူင်ႈၶဝ်ယဝ်ႉ။ ၸႂ်ၸၼ်ႉတင်းၸႂ် တီႈဝတ်ႉတူဝ်ႇပႆႈယူဝ်း သိူဝ်ႉတၢင်းၵိၼ်တၢင်းယိမ်ႉ တႃႇတေမိူဝ်ႉလိူင်ႉပီႈၸွင်ႉမႃးပွႆး တေႁၵ်ႉတၢင်းၽၵ်ႈတၢင်းလႄးလႄး၊ ပႃမူၵ်ႈၽၵ်ႈလႄႈတင်းပႃး သေၵွၼ်ႇယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉပူဝ်ႈဝႃႈ ၶိူဝ်လိူင်းမႆၢးတင်းဝူဝ်းသိုင် ၵုပ်ႇၵၼ်တေႁၵ်ႉတၢင်းၶဝ်ႈၽွၼ်း ထူဝ်ႇၸၼ်ၸလႆႈ လွမ်ဝူၼ်ႉယူႇ ႁူဝ်ၵမ်ႇပီၼ်ၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ တင်းသၢမ်ၵေႃႉ ၽႂ်ၵမ်ႇယၢမ်ႈႁၵ်ႉတၢင်း၊ လိူဝ်သေဝႃႈ ယၢမ်ႈမၼ်ၵိတ်းၵွတ်းႁွလ်း။ မူဝ်ႈလိူဝ်သမ်ႉဝႃႈ သၢမ်ၵေႃႉတေႁၵ်ႉတၢင်းၸၼ်ႉ ႁူဝ် ၸႄႈတႃလူႉႁွလ်းယဝ်ႉ။ ၶိူဝ်လိူင်းမႆၢးၸတႃႉ မၼ်းထၢမ်မႃး လႆၢးႁၵ်ႉတၢင်းမၼ်းလီလီဝႃႈ။ တေႃႉ ၸတႃႉဝႃႈ ပီၼ်ႁူဝ်ႇယူႇၸႂ်ၵေႃႈ မၼ်းၵူၼ်းၸႄႇၸလႆႈ ဝူၼ်ႉမူဝ်ႈလိူဝ်ၵေႃႈ ၸႄႈမႃႈယူႇယဝ်ႉ။ ၸဝ်ႈ ဝၢၼ်ၸတႃႉ ႁၵ်ႉတၢင်းမႃးၸႄႇႁိူဝ်ႉ လႆၢးမၼ်းၽိတ်းႁိူဝ်ၵမ်ႇႁိူဝ်ႉ လႆႈထွၵ်ႇပိုတ်ႈမူတ်းသိုင်ႈယဝ်ႉ။ တၢမ်းၼမ်ႈမႃး ၵွၼ်ႇႁၢႆးလၢႆးယိုင်းၸဝ် ၸလႆႈ ပီႈၸွင်ႉတၢႆး ၶိူဝ်းၵၼ်မေႃႇၸၼ်ႉ မႃးထိုမ်ၵၢၼ် မိူဝ်ႉတေႃႉမိူဝ်ႉဝႃႈ ပႃးတင်းၸဝ်ႈၽွၼ်းထူဝ်ႇႁဝ်းႁၵ်ႉတၢင်းယဝ်ႉၵေႃႈ ပေႃးၸမ်ႈ 9:00 မူင်းယဝ်ႉ ၸလႆႈ မူဝ်ႈၽုၵ်ႈၸႂ်လဝ်ႉ တေၵၢပ်ႈသွမ်းပီးမႂ်ႇၸႂ်လဝ်ႉၸၼ်ႉ တင်းႁိူင်းၵူၼ်းၸဝ်ၵေႃႇသမ်ႉ တေၸပ်ႉၸိုင်မႃးႁပ်ႉႁဝ်း၊ ႁဝ်းၵေႃႈသမ်ႉႁိူဝ်ႉႁိူင်းၸႄႇၸလႆႈ တီႈၵၢပ်ႈသွမ်းၸၼ်ႉ ၵမ်ႇမႃး ယဝ်ႉ။ မီးၽၵ်းသိပ်းပႆၢမိဝ်း ၸဝ်ၵွၼ်ႇၵၼ်ၸတ်းလႆႈတၢင်း၊ ၸဝ်ႈၸိဝ်၊ ၸဝ်ႈလၢဝ်ႈ၊ ၸိုင်ဝိဝ်ႉလေး လွတ်ႇ ႁၼ်ၸဝ်မေႃႁၵ်ႉၸွမ်ၵၼ်ၸလႆႈ မီးတၢင်းလူမ်းသိူဝ်းတေႃႉယဝ်ႉ။ ၽႂ်ၵေႃႈ မီးၵၢၼ်ၽႂ် မၼ်းၸလႆႈ တၢမ်းၼမ်ႈလင်ႇႁိုင်းၵူၼ်းၸမ်မႃးတိၵ်းတိၵ်း တေႃႇၵၢၼ်ငၢၼ်းပေႃးယဝ်ႉလင်ႇ ၽၢတ်ႇၵၼ်ယဝ်ႉ။ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇတင်းၸမ်ၸႆႉ မူဝ်ႈယူႇႁိူၼ်းၽႂ်မၼ်း တေၵမ်ႇယၢမ်ႈႁၵ်ႉတၢင်းသေ ပွၵ်ႈၵွၼ်ႇ။ တေႃႇပေႃးထိုင်ဝၼ်းပွႆးၵေႃႈ ၸဝ်ထိုမ်ၵၼ်ႁၵ်ႉတၢင်းသၢင်ႈႁၢင်ႈပွင် ၽိူင်ႇပိုင်းလႆႈယူႇ ၸင်ႇၵဝ်ႇ။

တီႈပွႆးပီႊမႂ်ႇၼၼ်ႉ ၶဝ်ၶႃႈပႃးတင်းၼင်ႈ လီင်ႉပႃးၶဝ်ႈၽၵ်းတႃႇသေ မုၼ်းလႆႈလွမ်း ၵၼ်ႁူႉယူႇ။ တင်ႈၼင်ႈၶဝ်ၵေႃႈ ဢမ်ႇၵႃးႁွၵ်းပီႈၼွင်ႉတႃႇ ပီႈၼွင်ႉမၢၼ်ႈမႃးတူၵ်းၵမ်ႈၼမ် ၼႄႈ လႆႈလၢတ်ႈပႃးႁၢမ်းမၢၼ်ႈသေႁွၼ်ႇယဝ်ႉ။ တႃႇတေၵႃႈတႃႇၶိူဝ်းလိၵ်ႈၸၼ်ပီႈၼွင်ႉမႃးပွႆး ၼၼ်ႉၵေႃႈ သိူဝ်ႈၸိူဝ်းတႃႇႁူႉမိဝ်းမိဝ်း ၶဝ်ႁၢင်ႈႁၼ်းၶပ်ႉၶိုင်ဝႆႉယူႇၼႄႈ တိမ်ထုၼ်ႈယူႇယဝ်ႉ။ ပီႈၼွင်ႉတႃႇႁူႉတီႈ လႆႈၶိုၼ်းႁူပ်ႉၵၼ်ၼႂ်းပၢင်ပွႆး ဢွၼ်ၵၼ်လူမ်းသိူဝ်ႈယူႇယဝ်ႉ။ တီႈဢၼ် မၢၼ်ႈၶဝ် ႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ်၊ တီႈၵလႃးၶဝ်ႁူပ်ႉထူပ်းၵၼ် လႆႈႁူႉထူပ်းမႃးသေတႃႉ တီႈတႃႇႁူပ်ႉ ထူပ်းၵၼ်ၼၼ်ႉ မၼ်းပဵၼ်တီႈပွႆးၼႆႉႁွၵ်းယူဝ်ႉ။ ၼႂ်းပၢင်ပွႆးၼႆႉ တၢင်းၵႃႈတင်းႁွင်ႉႁၢမ်း တူၵ်း ထွမ်ႇသေၵိၼ်ၶဝ်ႈၶမ်ႈ၊ သႂ်ႇၽေၵိၼ်ဢၢဝ်ႁင်းၽႂ်မၼ်း။ တႃႇတေၵိၼ် လႆႈလုၵ်ႈၶပ်ႉယႂ်ၵၼ် ဢဝ်ၵိၼ်ဢၼ်ထုၵ်ႇလႆႈၽႂ်မၼ်း၊ သင်ပဵၼ်မိူင်းႁဝ်း ပေႃးၶပ်ႉယႂ်ၵၼ်ၵိၼ်ၼႆႉ တင်းတေပွင်ႉတႂ်ႈ ပွင်ႉၼိူဝ်ယဝ်ႉ။ မိူင်းၶဝ်ၼၼ်ႉ ၼတႇဢဝ်ၶဝ်ႈထၢင်ၼမ်ႉ ၶပ်ႉယႂ်ၵၼ်၊ ၽႂ်ဢမ်ႇပုၼ်ႉဢမ်ႇပၼ် ၵၼ်။ လွင်ႈယိုၼ်ႉၵၼ်ႈတေႃႇၵၼ်ၼႆႉ တိမ်ထုၼ်ႈလီၼႄႇတေႉ။ သင်တုမ်ႉလႃးတေႃႇၵၼ်၊ ၶႂ်ႈ ထၢမ်သင်သင်ၵၼ်ၵေႃႈ ႁူမ်ႈႁွမ်းၸွမ်းလူးၵၼ်ၼၼ်ႉ ပၼ်ဢၼ်လွင်ႈလီႁၵ်ႉဢၼ်ၸိူင်ႈယဝ်ႉ။ ပွႆးၵေႃႈ ၼတႇႁႃႈမူင်းတေႃႇထိုင်သိပ်းမူင်းၶိုင်ႈပႆၼၼ်ႉ ၶပ်ႉမႆၶဝ်ၵေႃႈ လီၶဝ်ႈလႆႈၼႄႇယဝ်ႉ။ လၼ်လႆႈပီႈၼွင်ႉၶဝ်ႈပွႆးယူႇၼႆႉ တူၵ်းပွႆးတေႃပေႃးယဝ်ႉ လင်ႇလုၵ်ႉၼၼ်ႉ လႆႈႁၼ်လၵ်းထၢၼ် မၼ်းယဝ်ႉ။ ပူဝ်ႇၽဵဝ်ႇၵေႃႈ ႁွင်ႉႁၢမ်းမၢၼ်ႈ ဢၼ်ၵိုၵ်းၵိဝ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းတႃႇ မိၼ်ႈလႆႈလိူဝ်း ၼၼ်ႉ သိပ်းလဵတ်းပုၵ်ႈ၊ ပီႈၼွင်ႉၶိၵ်ႉၶျႃင်း သူင်ႇတိၼ်းပႃႇ မႃးႁွင်ႉလွႆႈၵိုတ်းၶိၵ်ႉသီႇႁႃႈပုၵ်ႈ၊ လၢႆးသိင်လွမ်ၽျေႉသမ်ႉ ၵိၼ်လႃးၼမ်ႉၶိင်ၼမ်ႁိုဝ် ဢၼ်မူဝ်ႈၼမ်ႁိုဝ်ၵေႃႈဢမ်ႇႁူႉ ၼတႇႁွင်ႉ မၼ်းသိင်ၶႂ်ႈႁႃပ်ႇႁူႉဢိတ်းၼိုင်ႈ၊ လိုၼ်းသုတ်းမႃး လင်ႇၶိုၼ်းဢွၵ်ႇသိင်လိုၼ်ႈမႃး။

သိပ်းမူင်းၶိုင်ႈပႆၼၼ်ႉ ယဝ်ႉပွႆးသေ ဢွၼ်ၵၼ်သိမ်းလွင်ႈ။ ပီႈၼွင်ႉတူၵ်းပွႆး တေ ဢွၼ်ၵၼ်လုၵ်ႉမိူဝ်း၊ လိူဝ်းဢၼ်ၵိုတ်းယူႇ လုၵ်ႈဢွၼ်ႇဢၼ်ႁူႉၶိုၼ်ႈၼိုၼ်း၊ ၼိုတ်းၵၢၼ်တီႈ ၼၼ်ႉ တေႃႉတင်ႇၽဵဝ်ႈသိမ်းၵမ်းလိဝ်၊ မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈမႃး ၽႂ်ၵေႃႈဢမ်ႇတၼ်း၊ လူဝ်ႇၶိုၼ်ႈၼိုၼ်း၊ လူဝ်ႇၼိုတ်းၵၢၼ်ၽႂ်မၼ်း။ တီႈၼၼ်ႉ သင်သွင်ဝၼ်း ဢမ်ႇလႆႈၼိုတ်းၵၢၼ်ၼႆႉ တႃႇၵိၼ်ပေႃးၶႂ်ႈ ယၢပ်ႇ၊ သင်သွင်လိူၼ်ဢမ်ႇမီးၵၢၼ်ၼႆႉၼတ ယွင်ႇယဝ်ႉၼႆႉဝႃႈ။ ၶၢဝ်းယၢမ်းၼႆႉ တႃႇၶဝ်လမ်ႇ လွင်ႈ ဢမ်ႇမိူၼ်ၵၼ်တင်းႁဝ်း ၼပ်ႉယမ်ၶၢဝ်းယၢမ်း။ ၽႂ်ၽႂ်ၵေႃႈ လိတ်းလိတ်းသိၵ်းသိၵ်း

တူင်ႉတူင်ႉတိုၼ်ႇတိုၼ်ႇ ၼင်ႇဢမ်ႇႁိူဝ်ႉဢမ်ႇမွႆႈ။ ဢၼ်ၼၢၵ်ႈတူဝ်ၼၢၵ်ႈၶိင်း ႁဝ်းလႆႈသီႇႁူး ဝၼ်းၼႆႉ ဢႃပ်ႈမဝ်မႄးဢိတ်းၼိူင်ႈယူႇ။ တႃႇၶဝ် လွင်ႈႁူမ်ႇလူမ်ႈႁူၼ်းၼႆႉ မၼ်းတဵမ်ထူၼ်ႈၼႄႇ လႄႈ တေႃႇပေႃးသိပ်းဢိတ်းသိပ်းသွင် ၼၢင်းယိင်းၵေႃႉလိူဝ် ႁူႉမႃးၵေႃႈ ဢမ်ႇပိၼ်သင်။ ၵမ်ႈၽွင်ႈလုၵ်ႈဢွၼ်ႇၼၢင်းသၢဝ်တႆးႁဝ်း သိပ်းဢိတ်းမူင်းလၢင်ႇယဝ်ႉၵၢၼ်ၵေႃႈ မီးတင်းၼမ်။ ၵၢၼ်ၵေႃႈ ၵၢင်ဝၼ်းၵၢင်ၶိုၼ်း မီးသွင်မိဝ်းၼင်ႇၵဝ်ႇ။ ႁဝ်းသမ်ႉ ၵၢင်ၼႂ်ၵေႃႈ ဝႆးၼႂ်လႅဝ်ႉ၊ ပေႃးတၢမ်းၸမ်ႈသမ်ႉဝႆႈ ဢမ်ႇသၢင်ႇတေႃႇယဝ်ႉၼႆႉလႄႈ လွင်ႈတေလႅၵ်ႈၶၢဝ်းယၢမ်းႁဝ်းဢေႃႉ ႁူႉ။ တႃႇၸတ်းလွႆႈ ႁဝ်းသမ်ႉမေႃလူင်လိုမ်းထိင်းလႄႈ ႁဝ်းလႆႈသုမ်းလွင်ႈၼိုၼ်းယဝ်ႉတင်းၼမ် ယဝ်ႉ။

ၸဝ်ဢွၼ်ၵၼ်ၽိူဝ်ႈယဝ်ႉသိမ်းယဝ်ႉ ႁွပ်ႈၶၢဝ်းယၢမ်းၵေႃႈ ၼိူတ်ႈႁိပ်ႈၼႄႇလႄႈ လၢႆး သိင်လွမ်ၽႄႇ ဢမ်ႇပေႃးလႆႈႁွင်ႉၼမ်။ ၼိုၼ်းယိပ်းတင်းတိင်ႇသေ ႁွင်ႉႁၢမ်းမွႆႇမၼ်း ဢၼ်ပႆႇ ပိၼ်ဢွၵ်ႇၼၼ်ႉ။ ပေႃးယဝ်ႉ ႁဝ်းၵေႃႈဢုပ်ႇတေႃႇၸဝ် ဢိတ်းဢွၼ်ႇတွၼ်ႈ လႆႈႁၼ်ႁၵ်ႉႁွမ် ၵၼ် ၽွမ်ႉသႂ်ႇၼိူင်းၼိူတ်းပွႆးလႄႈ လူမ်းဝူၼ်ႈလူမ်း၊ ႁူလ်းၸႄႇ လွမ်လွမ်ၸီ ႁွပ်ႈဝၢႆးမႄးႁူဝ်လိုမ်း မူင်းႁဝ်း ႁူဝ်မိုတ်ႈမၵ်ႉတၢင်းၼိုၼ်ႈယွႆႇပူၼ်ႈသေ လိုမ်းမူင်းၶၢၼ်လႆႇႁဝ်းႁူႉ။ တီႈယူႇႁဝ်းၼႆႉ မူဝ်ႈလိူဝ် ၼၵ်ႉပိၼ်လဝ်ႈႁိုၼ်းယဝ်ႉလႄႈ ၼႂ်ႈယွၼ်းၶႂ်ႈမေႃႁႃပႃးပလ်ႇလႃႇတဵမ်ထူၼ်ႈ ငိုၼ်း တွင်းႁႃယဝ်ႉတဵမ်ထူၼ်ႈၼႆႉ ၶႂ်ႈၼိုၼ်းမေႃဝၢၵ်ႈဝႆႇၼိုၼ်းမႄးမူင်းႁဝ်းသေၵမ်း။ ဢဝ်ၽိူင်ႈယၢမ်း ႁၵ်ႉႁွမ်ၶၢဝ်းယၢမ်း ၸတ်းလွႆႈၼိူတ်းၵၢၼ်ၼၼ်ႉသေ သင်မႄးၼိုၼ်းမူင်းႁဝ်းၵေႃႈ တေဢမ်ႇဢိုပ်း၊ တဵမ်ထူၼ်ႈလႆႈယူႇၼႆ သင်ႇဢိတ်းဢွၼ်ႇတွၼ်ႈ။ တေတိူမ်ႈဢွၵ်ႇႁၢမ်းလူမ်းလွမ်းလွမ်ၸီၼၼ်ႉ ႁွပ်ႈမူဝ်ႈလိူဝ် ပႆႇတၼ်းယဝ်ႉလီလီလႄႈ ပႆႇလၢင်ႉသႂ်ႇတိူမ်ႈလွမ်းမႄးယဝ်ႉ။ ယွၼ်ႉမူဝ်ႈၼၼ်ႉ ၶၢဝ်းယၢမ်းတႃႇတေမူဝ်ႈႁူင်းလိူမ်း လူတ်ႉတိူၵ်ႇသီႇသမ်ႉပေႃးပွႆႉဝႆႉလႄႈ လႆႈႁိမ်ၶၢဝ်းယၢမ်း လၢတ်ႈႁၢမ်းသေ လႆႈမူဝ်ႈႁူင်းလိူမ်းၼိုၼ်း။

ယဝ်ႉပွႆးယဝ်ႉ ၸဝ်သူင်ႇၸလႇႁူးတီႈတီႈ ဝၼ်းထီႈႁူၵ်းတေႃႇၵဝ်ႈၼႆႉ ၼွၼ်းႁူင်း လိူမ်းသေ ၼၢင်းၸမ်းဢေႃး ၼိုၼ်းမႄးႁပ်ႉႁူႇၼွၼ်းႁိုၼ်းမၼ်း။ ၸွပ်ႈလွႆထိုင်တင်းမူႇတင်းလုမ်း ဢိၵ်ႇပႄးၼွင်ႉယိင်းၼၢင်းၸမ်းဢေႃးၸဝ်ၸမႈလုၵ်ႈ လွႆယိုၼ်းယၢဝ်းလွႆႈသူင်ႇသိုဝ်ႉပၼ် မူဝ်းလွႆႉ တိုဝ်း လၢႆးသၢႆၵုင်း လႄႈ လၢႆးဢွင်ႇမွင်း၊ သူင်ႇထိုင်မလေးသီးယူဝ်း ၼၢင်းသိင်မွင်း၊ ႁိူတ်း

ပၼ်ဝီႇ,လႃႇ,ၼူဝ်းတွၼ်ႈ လၢႆးတုမ်သိင် ၼၢင်းလိင်မူၼ်း၊ ႁပ်ႉတွၼ်ႈသူင်ႇ,လိင်ႉလူ၊ တွၼ်ႈၼူဝ်း တွၼ်ႈ၊ ႁၢမ်းတွၼ်ႈႁူးၵေႃႉၵေႃႉ ၼွပ်ႈလွၵ်ႇယၼ်ႇ,ၼမ်ၼမ် မၢႆတမ်းဝႆႉယူႇ,ယဝ်ႉ။ ထိင်ႈပီးသိပ်ႇ,ပီး မႃး ၶွၵ်ႈလႆႈၵွတ်းပွႆးတၢႆးလိတ်ႈလၢင်ႇ၊ ႁိူဝ်းမၢင်ႇ,သိူဝ်းလွၵ်ႇႁူးၵေႃႉ၊ ၾွမ်ႉတေႃႉလူႉၶွမ်၊ ၵိပ်းတွမ် ၶွၵ်ႈၵိုၵ်းပိုၼ်း၊ ယိုၼ်းယၢဝ်းမိူဝ်းၼႃႈသေၵမ်းလူလၢႆႈ။

PlecmO

မိူဝ်းၵေႃႉပီႈၸွင်ႉမိူင်းထႅမ်း

ၸွင်ႉလၢႆးၸႅၼ်ႈမၢၼ်ႈၸႅၼ်ႈမိူင်း ၶိုၼ်ႈၼွင်ႉပီႈၸေႃင်းမၼ်း မိူဝ်းၼႆ,မိူဝ်းၵိုၼ်းၶဝ်၊ ပဵၼ်ပီႈ ၸွင်ႉၵၼ်မႃးၸိူင်ႈလူဝ်းၸိူင်ႈလၢတ်ႈၵေႃႈ ပႆႇယၢမ်ႈလႆႈထူပ်းၵၼ်သေပွၵ်ႈ၊ လႆႈၽွၼ်းတိတ်း တေႃႇၵၼ်ႁႂ်ႈ၊ ၼွင်ႉၼႆ,ႁႂ်ႈယၢပ်ႇပေႃးတၢၼ်ႇၼၼ်ႉ ၸင်ႇၶၢင်းၵႂ်ႈပေႃး ၶႅမ်ႇယၢဝ်းယဝ်ႉ ၸၼ်ႉၼႆ လႆႈပဵၼ်မိူဝ်းသူႇမိူဝ်းၵိုၼ်းမႃးယဝ်ႉ။

လဵၼ်ႈၵဵင်ႇၵေႃႈ တီႈပႅၼ်းတတ်းၵႂ် ပေႃးပွၵ်ႈၼၼ်ႉ ၵဵင်ၶႅမ်ႇပဵၼ်ၼုင်ႇၼႆ,ယဝ်ႉၼႆႉ တၢင်ႇ ပွၵ်ႈမႃးၶႅမ်ႇၼွင်ႉလႆႈမီး တေၶႅမ်ႇလၢတ်ႈၼိုဝ်းယဝ်ႉ၊ တတ်းၵႂ်ယဝ်ႉ လႆႈမိူဝ်းၼႆ,ၵေႃႉလိူဝ် ႁႂ်ႈ။ ၸင်ႇၶၢင်းၶႅမ်ႇပေႃးၶႂ်ႈယုမ်ႇတူဝ်လဵၼ်ႈၵဵင်ႇ၊ ၸိူဝ်းသင်ၼႆ မိူဝ်ႈၼုင်ႇသိင်းၵပ်ႉဝ်း ၸၼ်ႉ ပဵၼ်လူင်လိူဝ်းၵေႃႉ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၸိူဝ်းၸၢင်းလိူဝ်းတႅင်ႇ,တူဝ်မတ်ႉၵႂ်ဝႆႉၵၢႆႈ ပိူၼ်ႈၶႅမ်ႇ ယၢမ်ႈၽိုဝ်မိူင်းႁဝ်းသေပွၵ်ႈ တင်းမႃးၵိုဝ်း ၸင်ႇမိူင်းထႅမ်းႁႂ်း တေၶၢ,လၢ,သင်ၸႂ် ပွင်ႇ,ၶႃဝ်, ၸွင်ႉလႂ်ႈလူး **26–7–2008** ၵၢင်ၸႂ် **9:00** မူင်း ၼွင်ႈမႃးႁပ်ႉတီႈမိူင်းႁွၵ်ႇ,ၸႂ်သေ ပဵၼ်ၼႆ, မိူင်းထႅမ်းယဝ်ႉၵေႃႈ။

လႆႈဝၢႆႈၶူႉလၵ်းမၵ်းလိုဝ်ႈယၢမ်ႈလၢတ်ႈတေႃႇ,ၸွင်းၽွၼ်းႁႂ်း ပႆႇယၢမ်ႈထူပ်း၊ မၼ်း တေမႃးႁပ်ႉတီႈမိူင်းႁွၵ်ႇ၊ ၸၢႆႈၵၢၼ်ၶွၵ်ႇမႃးၸႂ်ၼႆ ၼွင်ႈပီႈၸွင်ႉသီ,ပေႃႉၵေႃႉၸိူင်ႈမႃးႁပ်ႉ ႁပ်ႉ၊ ႁပ်ႉၵေႃႈၶႅမ်ႇယၢမ်ႈႁၼ်မၼ်း၊ မၼ်းၵေႃႈတေႃႈၸၢင်ႇၸၼ်၊ တေၶႅပ်ႇတူဝ်လိၵ်ႈၶိင်း ၵလီတ်ႈၶီမ်ႇ(M) တီမ်ႈပႆႉသေႁပ်ႉဝႆႉ၊ ၶိမ်း .... ၵမ်းၸႂ်ႉၼတႉလႃးယဝ်ႉ ၵူးပွၵ်ႈယၢမ်ႈ ႁၼ် ပိူၼ်ႈႁပ်ႉၵၼ်လိူင်ႉၸၼ်၊ ပေႃးႁူပ်ႉႁၼ်ၵၼ်ၸႂ်ၶဝ်လူမ်းသိူဝ်း၊ ယၢမ်ႈႁၼ်ပိူၼ်ႈမႃး။ မိူဝ်ႈ လိူဝ် လႃးၽွင်းႁႃးယဝ်ႉၵမ်းၸႂ်ႉ။ လၢတ်ႈၶၢႆႈၸွင်ႉဝႆႉယူ,။

“ပေႃးမႂ်းၶႅမ်ႇ,မႃးႁပ်ႉ၊ ပီႈၸေႃင်းမႂ်း တေၵုင်ပူၵုင်ပႃ ၸႂ်းပၢင်,ၶိူဝ်းမိၼ်မိူင်းႁွၵ်ႇ,ၸေႃ”

မၼ်းဝႃႈၼွင်ႈတမ်းလႆႈတမ်းၶေႃး တေႃ,ပေႃးတေလူင်းပၢင်,ၶိူဝ်းမိၼ်တႃႈၵုင်ႈ တေမီး လွင်ႈတမ်းလႆႈသင် မႆႈလႆႈထႃႈၸင်,ၵဝ်,ၶိူဝ်ႈ၊ မူဝ်ၶမ်းဝႃႈ “ပီႈမေ, ၵေႃႉလိူဝ် ၶႅမ်ႇ,ၵူဝ်ႁႃး၊ ပၢင်,ၶိူဝ်းမိၼ်မိူင်းႁွၵ်ႇ,ၸႂ်ႉ ယႂ်ႇ,လိူဝ်သေသိင်းၵပ်ႉၶိူဝ်ႈ” ယုမ်ႉသေတွပ်ႇ,မူဝ်ၶမ်းမႃး လႆႈ

ယူႇ၊ တမ်းလွ်ၼ်ႈၵေႈ ၶိုၼ်းဝူၼ်ႉတူလုံးတူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇ တင်းၵႃမ်းၵိင်းၵလီတ်ႈ မွၵ်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈ ၵိၼ်ၶမ်ႉ သမ်ႉတေလၢတ်ႈတေႃႇပီႈၶွင်ႉထႆး မိူဝ်ႈပီး **2000** ၶီႈၶၼ်ႉ ပေႉတုၵ်ႉၶယဝ်ႉ ပွၵ်ႈၶိူင်ႈယဝ်ႉ။ သီင်ၵွၵ်ႇၵမ်ႇမိူၼ်ၵၼ် ၶွ်ႈလႆႈယႃႈရူဝ်ၶႆႈ လၢတ်ႈၵၼ်တင်းရိူင်ၵေႈ ၵမ်ႇ ပွင်ႇၵၼ်၊ လိုၼ်းသုတ်းမႃး ယဝ်ႉတီႈၶေတိၼ်ၶေမိုဝ်း လင်ႇယဝ်ႉၵၢၼ်မႃး။ ၵႃမ်းထႆးၵေႈ ၵမ်ႇမေႃသေၶေႃး။ ၵဝ်ၽူၼ်းၵၢတ်ႉ တီႈလဝ်ႈၶွင် SMM မႃးသေ ဝံႉပီၼ်လွ်ၵုၼ်ႇတႃႇ လဝ်ႈၵဝ်ႇ။ လီမ်မိူဝ်ႈတေၵွၵ်ႇပၢင်ႇရိူဝ်းမိၼ်တႃႈၵုင်ႈမႃး ပေႉလၢႆးဝံႉၽူၼ်းၵၢတ်ႉထႆးယဝ်ႉ ၶလႈ လီပ်ႈတေၵမ်ႇၵိၼ်းလွ်သင်၊ တေၶဝ်ႈပၢင်ႇရိူဝ်းမိၼ်တႃႈၵုင်ႈၵေႈ SMM ၶဝ်လွႆႈပၼ် သူင်ႇထိုင်တၢင်းၶိူဝ်၊ ၶတ်းလွ်ၶပ်ႉၶိုင်ပၼ်တေႃႇထိုင်မၼ်းပေႉတမ်းလွ် ၶွပ်ႈလွ်ယွႆႇလူင်လၢင် ယဝ်ႉ။ တေႃႈၵမ်ႇလွ်ႈ လၢဝ်းမိူဝ်ႈၵွဝ်းၵေႈ ၵွပ်ႈလႆႈၵီတ်းၵၢၼ်ၶီပ်းၵႃမ်းတေႃႇၵၼ်ၶလႈ ၵၢၼ်ငၢၼ်းတီႈတႃႈၵုင်ႈ တေႃႇပေႉတေၵွၵ်ႇ ၵမ်ႇလႆႈရူႉလွမ်းသင်။ **26–7–2008** တေ ၵွၵ်ႇၶလႈ **25–7–2008** လင်ႇၽီဝ်တႃႈၵုင်ႈ၊ လွႆႈၶပ်ႉၶိုင်ပၼ်တင်းသီင်ႈ ငိၼ်းလူမ်းသိုဝ်း တေႉယဝ်ႉ။

ၽီဝ်ၶိူဝ်ရိူဝ်းမိၼ် ၶႃႈၵၼ်ရူႉလၵ်းၵမ်ႇမီးသေၵေႉ၊ တိူင်ႇၵၢဝ်ႇလွမ်ယွၼ်းသူးမႃး ၵၢင်ၶွ်လဝ်ႉ ၶွ်ႈလႆႈထူပ်းလႃးၵူၼ်းရူႉလၵ်းသေၵမ်းၶၼ်ႉ၊ ၵမ်းၶႆႉၶတႉ ၵံဝႃးၵံယဝ်ႉ။ ၶိူဝ် ရိူဝ်းမိၼ်သမ်ႉလႆႈၶင်ႈလႃးလွမ်းၶိင်းၵီႇတလီႇၵေႉၶိူင်ႈ၊ ပိူၼ်ႈယုမ်ႉတေႃႇၵွဝ်း ၵွဝ်းယုမ်ႉ တေႃႇယုမ်ႉသေ တေႃႇပေႉၽီဝ်မိူင်းၵွၵ်ႇ၊ ၵမ်ႇလၢင်းလၢတ်ႈတေႃႇၽေႃႇ။ တၢင်းၵိၼ်တၢင်း ယီမ်ႉ ၵၼ်ပိူၼ်ႈလီင်ႉၶၼ်ႉၵေႈ ၵိၼ်သီင်ႈမူတ်းယဝ်ႉ။ သီႇသိပ်းၵႃႈမိတ်ႉၵေႈမီးယဝ်ႉၶလႈ ရိူဝ်းမိၼ်လူင်း။ ၶွ်းမိုဝ်းၶတႉ မီးၽူၼ်းဝံႉယူႇ၊ မိူဝ်ႈၵူႇၵဝ်ၶူဝ်းၶၼ်ႉ တူလုံးၵႃင်းၵၼ်ပီၼ် ၶၢႆးမႃၼ်းၵေႉၶိူင်ႈ တင်းလုၵ်ႈယိင်းမၼ်း၊ ၵူႇပဵလွမ်းမၼ်း တီႈလိူၵ်ႈၶူဝ်းၶၼ်ႉတင်းတီႈ ၶေမွႆႈၶၢမ်ႈမိူင်း မၼ်းၵႂၵၼ် သမ်ႉၵွင်ႈမၼ်းၶမ်ၶလႈ လၢတ်ႈတေႃႇမၼ်း မိူင်းၵွၵ်ႇၶႆႉပႆႇ ယၢမ်ႈၽီဝ်သေပွၵ်ႈ ဝႃႈၼ်သေ လွမ်းမၼ်းၶပ်ႉယႆ ပိူၼ်ႈလီတ်ႈယဝ်ႉၵွၵ်ႇတၢင်းၶွၵ်ႈ၊ ၵၢႆႈ ၶွင်ႉလၢႆးဝႃႈ ၵေႉတေမႃႈၵပ်ႉၶႆႉ တေၵဝ်တူဝ်လိၵ်ႈၵီမ်ႇ တီမ်ႈသွ်ႇပၢႆႉသေၵပ်ႉၶၼ်ႉ လုၵ်ႈဝၢႆႇပေႉလွတ်ႇၵေႈ ၵမ်ႇၵၼ်သေပၢႆႉ၊ ပၢႆႉၵၼ်ယုၵ်ႉယူႇတင်းၶမ်ၶႆႉ ၵီမ်ႇၵမ်ႇပႃး သေတူဝ်၊ ၵိုမ်း .... ၵဝ်တင်းမိူင်းၵွၵ်ႇၶႆႉၶတႉ ထူပ်းၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၵမ်းၶႆႉ ၵႃၵဝ်မႃႇၽူၼ်းမႃး

တေသိုပ်ႇလူးၵၢႆႈၸွင်ႉလၢႆး၊ မၼ်းလၢႆးသမ်ႉဝႃႈ မီးၵႅင်းမႂ်ႇ .... ၶႃး .... တင်ႈလွႆႇတင်ႈၶေႃးသေ ၶေပိင်ႇလႃႇပၼ်ၵဝ်ယဝ်ႉၵမ်းၼႆႉ။ ႁူင်ႉႁူင်ႉၵမ်းလႂ်ၵေႃႈ ၶမ်ႇမႃး၊ ႁူင်ႉၶလႇႁွႆးယၢပ်ႇ ပေႃးတၢၼ်ႇၼႆႉၶႁႃယူဝ်း၊ ဝူၼ်ႉပေႃးလွတ်ႇလွတ်ႇလေးလေး၊ ၵိုမ်း .... ၶမ်ႇမႃးႁပ်ႉၵေႃႈ လၢင်းႁူႇပဵၼ်သင် ထၢမ်ပိူၼ်ႈၼီႇလူတ်ႉမိူဝ်းႁူင်းလိမ်းၵိူဝ်ႈ။ ပႆႉၶၢၼ်ႁပ်ႉၼၵ်ႇၸၼ်ႉ တူလုၺ်း ပေႃးလွတ်ႇလွတ်ႇ၊ တေမီးသၢမ်သီႇပွၵ်ႈၵေႃႈၶမ်ႇႁၼ်၊ ႁႃမႂ်ၽူၼ်းတေသိုပ်ႇလူးၵၢႆႈၸွင်ႉ လၢႆး၊ ၼၢႆးမၢၼ်ႊၵေႃႈ ၽူဝ်မၼ်းမႃးႁပ်ႉ တိုၵ်ႉပႆႇႁူႇႁွပ်ႈႁဝ်းပႆႇႁၼ် ၶၢၼ်မႃးႁပ်ႉႁဝ်း။ မႂ် ၽူၼ်းၵေႃႈတိၵ်းယဝ်ႉ ဝႆႇႁူဝ်တူလုၺ်းထိူင်ႈ ၸွႆးၶၵႈၵၢင်ပႆႉတင်းၸမ် ႁၼ်တူဝ်လိၵ်ႈၵိင်းၵ လိတ်ႈဝႆႉ တူဝ်ၵိမ်ႇၸၼ်ႉယုၵ်ႉၸိုၼ်ႈမႃးလွႆးလွႆး၊ ၽူၼ်းၶၢၼ်တိၵ်းယဝ်ႉၸၼ်ႉၵေႃႈ ၶမ်ႇ သိုပ်ႇတိၵ်းထိူင်ႈယဝ်ႉ၊ လူမ်းသိုဝ်းယုၵ်ႉမိုဝ်းပႆလူးတေႃႇပီႈၸွင်ႉမႃးႁပ်ႉၸၼ်ႉ၊ လႆႈႁုပ်ႉထူပ်း ယဝ်ႉၶလႈ တူင်ႉတၵ်ႉၼၢႆးမၢၼ်ႊယဝ်ႉသေ ပႆလွမ်းပီႈၸွင်ႉၶၢၼ်မႃးႁပ်ႉ၊ ၽူၼ်းတီႈပီႈၸွင်ႉ တႃႈၵုင်ႈၵေႃႈၶဝ်ႈမႃး၊ မၼ်းၵေႃႈထိမ်မႂ်ႈလွၵ်ႈပၼ် ၵူဝ်ၶမ်ႇလႃးတင်းၵူၼ်းမႃးႁပ်ႉၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၸွႆးပၢင်ႇၶိူဝ်းမိၼ် ႁူင်းလိုဝ်ႈယွႆႇဝႃႈယွႆႇ ၵိုင်ႇပေႃးဝႃႈ ၸွႆးၶေႃးသျူးၼႆႉ ယွႆႇသေပိူၼ်ႈၸၼ်ႉ ယဝ်ႉ။

ထူပ်းပီႈၸွင်ႉမႃးႁပ်ႉၸၼ်ႉယဝ်ႉၵေႃႈ လႆႈသိုပ်ႇလၢတ်ႈတေႃႇၵၢႆႈၸွင်ႉလၢႆး၊ မၼ်း ၶပ်ႉၸိုင်ဝႆႉပၼ် ၶိူဝ်ႈၸိုၼ်ႈၼီႇၶိူဝ်းမိၼ်ထိုင်ၵႅင်းမႂ်ႇဝႃႈ။ ပီႈၸွင်ႉမႃးႁပ်ႉသမ်ႉလူဝ်ႇၶဝ်ႈၵၢၼ် ၵၢင် ဝၼ်းသီႇမုင်း ၶိူဝ်းမိၼ်သမ်ႉႁႃႈမုင်း၊ လႆႈပွႆႉယူႇသဝ်းၸွႆးႁူင်းလိုဝ်ႈသဝ်းပၢင်ႇၶိူဝ်းမိၼ်ၸၼ်ႉ ၵၢင်ၸွႆးတေႃႇဝႃးဝၼ်း တေႃႇပေႃးထိုင်ႁႃႈမုင်းလမ်ၵေႃႈ ၶဝ်ၶမ်ႇပိူၼ်ၽေဝ်ႇသင် လူဝ်းတေ မိူဝ်းၵႅင်းမႂ်ႇ ၸင်ႈပွႆႉယူႇဝႆႉတိမ်တင်းႁူင်ႈ တီႈၸင်ႈပေႃးၶမ်ႇမီးယဝ်ႉ။ ႁႃႈမုင်းလူဝ်ႇႁႃႈမိတ်ႉ ၸၼ်ႉ ပိူၼ်ၽေဝ်ႇမႃးဝႃႈ ၶိူဝ်းမိၼ်ပႆႇတေႃႈတၼ်း တေလႆႈပွႆႉထိင်ႈႁွၼ်ႇၼႆႉၶလႈ တေႃႇပေႃး ႁူၵ်းမုင်းလင်ႇလႆႈၵွၵ်ႇတႃႈၶိူဝ်းမိၼ်မိူဝ်းႁွၵ်ႇမႃးယဝ်ႉ။ လိတ်းမုင်းလမ်လမ် ၽိူဝ်ၵႅင်းမႂ်ႇ ထွင်း ၼူဝ်းၵွၵ်ႇတၢင်းၸွၵ်ႈ လႆႈႁၼ် ပီႈၵၢႆႈသိူင်ႁွမ်ၶလႈ ၸွင်ႉလၢႆးၶၢၼ်ပႆႇယၢမ်ႈထူပ်းသေပွၵ်ႈ ၵိၵ်ႇပႃးၸွင်ႉပွႆႉၶလႈ လၢၼ်ယိင်းၵွၼ်ႇသွင်ၵေႃႉ။ ပီႈၵၢႆႈသိူင်ႁွမ်ၶတႃႉ ယၢမ်ႈထူပ်းၵၼ် တၢင်းထုင်ႉမၢဝ်းၶလႈ ႁူႉလၵ်းၵၼ်ဝႆႉယဝ်ႉ။ ၸွင်ႉပွႆႉၶပ်ႉလူတ်ႉတေႃႇထိုင်ႁိူၼ်းၶဝ်။ ၵႅင်းမႂ်ႇ ၼႆႉ ၵတ်းၵတ်းယိၼ်ယိၼ် ႁပ်ႉတွၼ်ႈႁဝ်းယူႇယဝ်ႉ။ ၽိူဝ်တီႈႁိူၼ်းၵၢႆႈၸွင်ႉ လႆႈႁူပ်ႉထူပ်း

ပီႈၼွင်ႉႁိမ်းႁွမ်း ဢၼ်ၶူႉလၵ်းမိုတ်ႈၵိုဝ်းၵၼ် တၢင်းမိူင်းႁဝ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ ထူမ်းသိုဝ်းဢုပ်ႉၵုမ် ၵၼ် ဢၼ်ၸဝ်ၸႂ်ႈၶူႉၸိုဝ်းမိူင်းႁဝ်း လႆႈလၢတ်ႈပၼ်တၢင်းၼမ်ယူႇယဝ်ႉ။

ၼွင်ႉလေႃးၼွင်ႉပွႆႉ ဢွၼ်ၼႃႉ,ဝႆႈပြေးဢိၼ်းထၼုၼ်း၊ မျႃႉသပိၵ်ႉ၊ ႁွင်းမူးၸုၼ်ႁေႃ ၸမ်းၼႃႈၼေႃင်းႁေႃၸမ်း (ဢၼ်ၵူၼ်းမိူင်းႁဵတ်းလူႉပၼ်) သူၼ်မွၵ်ႇ,ၽိုၵ်းသူၼ်လူၵ်ႈသူၼ် သတ်းၼႃႈ တီႈလီၼႃႉ,လေးလေး၊ တၢင်းၵိၼ်ပီႈၼွင်ႉထႅမ်း ဢၼ်ပႆႇ,ယၢမ်ႈလႆႈၵိၼ်ၵေႃႈ လႆႈ ၵိၼ်မႃးတင်းၼမ်သေဢမ်ႇ,ၵႂႃး ၼွင်ႉပွႆႉၵေႃႈ မေႃၵ်ႈတၢမ်းၸဝ်ႈၽၵ်းတႆးလီလီၼႃႈ တိမ်ထူၼ်ႈ ႁူးလွင်ႈလွင်ႈယဝ်ႉ။ ၶႂ်ႈပေႃးဢွၵ်ႇ,လႆႈၶိုၼ်းၼိုင်ႈပွၵ်ႈၼႆႉ မၼ်းဢမ်ႇ,ငႂ်ႈငႂ်ႈ၊ ပေႃးဢွၵ်ႇ,မႃး ယဝ်ႉၵေႃႈ ၶူႉတၢင်းလင်ၸေမီးလွင်ႈၸွင်ႈၸမ်ယဝ်ႉ။ ပေႃးႁုမ်ႇ,ႁွတ်းဝူၼ်ႉတၢင်းလင်ယူႇ,ၼတႃႉ ၸေဢမ်ႇ,ပိၼ်ႁူၺ်ႇ,လိုၼ်မႃးလိုၼ်ယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၼၼ်ႉ တႃႇ,ဝႆႈၸေၸွႆႈမိူဝ်းမိူဝ်ႈၼၼ်ႉမိူဝ်ႈၼၼ်ႉ တိုၼ်းဢမ်ႇ, လၢတ်ႈသေၽေႃႈသေၵမ်း ပွႆႉ,လိုၼ်မၼ်းၶွႆႈၶွင်ႉၼႃႉ,ပေႃးတၢၼ်ႈ,ၼၼ်ႉ တမ်းလိုၼ်တမ်းၽေႃးသေ ၼႃႉ,ဝႆႈၼႃႉ, ယူႇ,သွင်သၢမ်ဝၼ်း ပီႈဢၢႆႈသႅင်ၶွမ်သမ်ႉဝႆႈ မၼ်းမီးၵၢၼ် ၸေၽိုဝ်မိူင်းၽႃင်၊ ႁိၼ်တိၵ်ႉ၊ ဝၢၼ်ႈမႂ်ႇ,တူၼ်ႈၸွင်း၊ ၼမ်ႉသၢႆ၊ ၵိင်းႁႆး၊ ၼမ်ႉသလိၼ်း၊ ၼမ်ႉသလွင်း ၼႂ်ၼႃႈ လွမ်း မိူဝ်းၼႃႉ,ၸၢဝ်းတၢင်းသွင်ၸိုၼ်းသၢမ်ဝၼ်း လႆႈၸွတ်ႈၽိုဝ်လေးလေးယူႇ,ယဝ်ႉ။ လွမ်းပီႈဢၢႆႈ သႅင်ၶွမ်ၼႃႉ,ၼႆႉ ပေႃးဢမ်ႇ,လွႆႈၵူၼ်းလွႆၽွႆးတူဝ်ၽွႆးၼႆႉ လွမ်းယၢပ်ႇ,ယဝ်ႉ။ သင်ဝႃႈပၢၼ်ၼႄင်း ယိင်းဢူၼ်ႈဢူၼ်ႈဢွၼ်ႇ,ဢွၼ်ႇ, ၸေႁူႉ,လူဝ်ႇ,ပွႆႉ ၸေမႃးလူဝ်ႇ,ၸွင်ႉၼၼ်ႉၼတႃႉ ဢၢပ်ႈပီႈဢၢႆႈ ၸေဢၢဝ်ပွႆႇ,ပၵ်းၵၢင်တၢင်းယူႇ,ဢမ်ႇ,ႁၢင်ႉ။ ၼႂ်ႈပၢၼ်ၼႄင်းယိင်း ဢမ်ႇ,ၽွႆးဢမ်ႇ,ထူင်းၼႆႉ လႆႈ ၸတ်းလွႆလွမ်းတေႉတေႉယဝ်ႉ။ လွမ်းပီႈဢၢႆႈၼႃႉ,ဝၢၼ်ႈတႆးႁဝ်းၼတႃႉ လႆႈၽိုဝ်လေးလီၼႄႉ၊ လူတ်ႉၵေႃႈၸပ်ႉသေ တီႈလွႆပၢၼ်တီႈလွႆသပ်းလိူင်းလွမ်းတင်းတၢင်း ၼင်ႇ,ႁၢင်းဢမ်ႇ,လွႆႈၽိုဝ် မိူင်းထႆး မိူၼ်ၸၢႆႈၼႃႉ,ၼွႆးမိူင်းတႆးၼၼ်ႉႁွၵ်းယဝ်ႉ။ ၽိုဝ်တီႈလွႆၵေႃႈ ပၼ်ၼေႃႈတႆးတင်းသႅင်ႈ လၢတ်ႈႁူမ်းတႆးတေႃႉ,ၵၼ်၊ ႁူၵ်းၼေႃႉ, လူၵ်ႈဢွၼ်ႉ,ၵမ်ႈၼမ်ၼတႃႉ ဢဝ်ႁူမ်းထႆးလၢတ်ႈတေႃႉ, ၵၼ်တင်းၼမ်ယဝ်ႉ။ ပီႈၼွင်ႉတႆးဢၼ်ယူႇ,ၼွႆးမိူင်းထႆး၊ ပီႈၼွင်ႉတႆးယူႇ,ၼွႆးမိူင်းၸၢ, လၢတ်ႈ ႁူမ်းဢဝ်သႅင်ၸေႃႈထႆးၸေႃႈၸၢ, လေးၼမ်လႃႉ,လိုဝ်သေႁဝ်း တႆးဢၼ်ယူႇ,ၼွႆးမိူင်းမၢၼ်းယူႇ, ယဝ်ႉ။ (ၸေႃႈတိမ်ႈတႆးဢၼ်ယူႇ,ၼွႆးမိူင်းတႆးၼႆႉၵေႃႈ ....) လူၵ်ႈဢွၼ်ႉ,လိၵ်ႉဢၼ်ၵိူတ်ႉ,တီႈ မိူင်းထႆးၼတႃႉ ႁူမ်းတႆးတေႃႉၼတႃႉဝႆႈမေႃႁွတ်းယဝ်ႉ၊ ၵမ်ႈၼမ်ၼတႃႉ ဢမ်ႇ,လႆႈယဝ်ႉ။

ပီႈဢၢႆႈသိုင်ႁွမ်ဢွၼ်ၸလ, ၶၢဝ်ယၢမ်းပွတ်းပွတ်းသမ်ႉလႆႈၸလ,လွတ်ႇလွတ်ႇၼႆႉ ၸွပ်ႈလွၵ်ႈထိုင်ယွႆႇယွႆႇ,ၼမ်ၼမ်တေႉၶႃႈၵေႃႈ။ ပီႈဢၢႆႈဝႃႈမၼ်း ဢမ်ႇယၢမ်ႈသူင်ႇၽွင်ႉၸလ,မႃးသေ ပွၵ်ႈ၊ ၼႆႉယွၼ်ႉဝႃႈပဵၼ်ပီႈၼွင်ႉလမ်လွင်ယၢၼ်ႇၵႆၼၢၼ်းမႃးလွႆးၵၼ်ၸလႈ လင်ႇသူင်ႇၼႆႉၸလႈ မီး တၢင်းၸွပ်ႈလွၵ်ႈယွႆႇ,ၼမ်တၢင်ႇ,ၽိုၼ်မႂ်ႇတမ်းၼွႆးလူဝ်ႇပၢၼ်ယူႇယဝ်ႉၵေႃႈ။ လႆႈလွမ်းပီႈဢၢႆႈၼႆႉ ယွမ်းသေ ၵူၼ်းသိုၵ်းဢိတ်းဢွၼ်ႇ,ႁွလ်းယဝ်ႉ ပေႃးဝႃႈလူင်းလူတ်ႉၼႆၵေႃႈ လူဝ်ႇၼိူတ်ႈလူင်း ဝႆးဝႆး ပေႃးလူင်းယဝ်ႉၵေႃႈ "တူလ်း .... တူလ်း၊ ၶႂ်ႈထႆ,သင်ၵေႃႈထႆ,၊ ပေႃးယဝ်ႉတေသူင်ႇ, ထိုင်ႈတီႈၼိူင်ႈ" သုပ်းၵေႃႈသပ်းသိုင်းၼေပၼ် ႁွင်ႈထႆ,မၼ်းၵေႃႈမၼ်းထႆ,၊ ပေႃးယဝ်ႉဢၢဝ် ဢၼ်ႁဝ်း ၶိုၼ်းထႆ,ပၼ်ႁဝ်း၊ ယွမ်းသေပႆပႆလိၼ်ႈလိၼ်ႈႁွလ်းယဝ်ႉ။ ၶိုၼ်းမႃးဝၼ်ႉတူလ်း မိူဝ်ႈလိဝ်ပေႃးဢမ်ႇ,ဢဝ်ႁွင်ႈထႆ,ၶိုၼ်းတူလ်း ၶႃႈၽိဝ်တီႈလႂ်ႉတီႈၼၼ်ႉ မၢင်ႊတီႈၶႃႈပေႃးဢမ်ႇ, တွင်းယဝ်ႉ။ ပီႈဢၢႆႈလူင်ၼႆႉ တင်းမၼ်းပဵၼ်ၵူၼ်းယၢမ်ႈၸလ,မိူင်းႁိူဝ်ၵေႃႈဢမ်ႇ,ႁူႉယဝ်ႉ တၢင်း ၵိၼ်တၢင်းယိမ်ႉၵေႃႈ လိူၵ်ႈသေလင်ႇပၼ်ၵိၼ်၊ ၼင်ႇၶႃႈသမ်ႉပဵၼ်ၵူၼ်းၶႂ်ႈလၢမ်းၵိၼ်ၼၼ်ႉ ၵိၼ်ၼႆႉၸတႉ မၼ်းဢမ်ႇ,ပၼ်ၵိၼ်၊ တေၶႂ်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈလမ်မူင်းထႆး ႁွပ်ႈၶၢႆၵၢင်တၢင်းႁိူဝ်ဢမ်ႇ,ႁူႉ ဢမ်ႇ,ၵိုတ်းလူတ်ႉသိုဝ်ႉပၼ်ၵိၼ်၊ မိူၼ်ၶဝ်ႈၵၢပ်ႇ,လီႇ,သႂ်ႇ,ထေႃးပၢတ်ႈၼၼ်ႉ ႁွမ်ႁွမ်ႁူလ်းႁူလ်း သမ်ႉသိုဝ်ႉလိင်ႉ၊ ၶႃႈၵေႃႈမိၼ်ႈလွၵ်ႈၼင်ႇ,ၵဝ်,ၵေႃႈ။ တီႈဢၼ်ပီႈဢၢႆႈဢွၼ်ၸလ,ယဝ်ႉသေ မိူဝ်း လိုဝ်ႈသဝ်းႁိၼ်တိၵ်ႉ, တီႈႁူင်းလိမ်းၼၼ်ႉ ထုၵ်ႇ,မိၼ်ႈလွၵ်ႈသေပိူၼ်ႈယဝ်ႉ။ လဝ်ႈၸွင်မၼ်းၵေႃႈ ပေႉမႃးမီးတၢင်းဝူၼ်ႉလၼ်ႉသုင်ပေႃးတၢၼ်ႇ,ၼႆႉ၊ လီၶွလီဢၢမ်းတေႉယဝ်ႉ။ ႁူင်းလိမ်းဢွၼ်ႇ, ၼိူင်ႈၵေႉၼွၼ်းၼိူင်ႈလင်၊ သုမ်ႉၶႃးမုင်းၵွတ်းဝႆႉ ၼွႆးသူၼ်းမွၵ်ႇ,သူၼ်မၢၵ်ႇ,၊ တေႃႇ,ၼႄႈသုမ်ႉ မီးတင်ႇ,ၼင်ႈ သမ်ႉပဵၼ်ႁိမ်းၽၢင်ႇ,ၼမ်ႉၶေးလႆယူ, သိင်ဢမ်ႇ,ထၢတ်ႇ,၊ ၽုလ်ႇ,ၽွၵ်းတူၶဝ်ႈသုမ်ႉ ၵေႃႈ တီႈၼွၼ်းမၼ်းဢၢဝ်မၼ်းတေႃးၼင်ႇ,သိၼ်ႈတီးမၢဝ်းႁဝ်း သူဝ်,ဝႆႉၼိူဝ်ၽႄႈၼွၼ်း၊ ႁိမ်း ႁူဝ်ၼွၼ်းမီးဝႆႉ ႁၢင်ႊမၢဝ်,တီးတင်းသၢဝ်တီးဢွၼ်, တိၼ်းဢမ်ႇ,ဢွၵ်ႇ,ၼႂ်ႈတႃ တေႃႇ,မိူဝ်ႈလိဝ် ယဝ်ႉ။ ပိုတ်ႇ,ႁူးလိၵ်းတူလ်းတၢင်းၼွၵ်ႈ လႆႈႁၼ်ၶူၼ်တၢင်း ၼင်ႇ,ၼႂ်ႈငဝ်းတူင်ႉ ဢၢဝ်မၢၵ်ႇ,ႁိၼ် လွမ်ႈယႆသိူဝ်,ဝႆႉ။ ၼိူင်ႈသုမ်ႉတင်းၼိူင်ႈသုမ်ႉ ဢမ်ႇ,ပေႃးယၢၼ်ႇၵႆၵၢၼ်၊ လႆႈပႆၶိုၼ်းပႆလူင်း၊ ၼိူဝ်ၶူၼ်တၢင်းပႆ ႁိမ်းမၼ်း မီးႁၢင်ႊပၼ်ႈမၢဝ်,တီးသၢဝ်တီးဢွၼ်, ဢၢဝ်မွၵ်ႇ,ၼမ်ႉပိုတ်ႇ,ၽုလ်ႇ, ၽူႉ,သႂ်ႇ,တူၼ်ႈႁိမ်းႁွမ်းၵေႃႈႁၢင်ႊလီ၊ ၸလ,ၶီ,လူတ်ႉတင်းဝၼ်း လႆႈၽိဝ်တီႈလိုဝ်ႈလိုင်ႉၼႆ

ၼလႈ ၵတ်းယႅၼ်လွႆႇၶႅႇတေႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၽဵဝ်ဝၢၼ်ႈမႆႇတူၼ်ႈႁူင်း လႆႈႁၼ်သူၼ်မၢၵ်ႇလွၵ်းယႆႇ ယႆႇႁူၢင်ႈႁူၢင်ႈ ၵၢၼ်ၵူၼ်းၵႃႉတၢင်းၵၢၼ် ပဵၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်း မီးပဵၼ်သွင်ၾိင်ပႃႈၼၼ်ႉ ယူႇတၢင်း ၼိူဝ်လွႆသေ ပီႈၵႃႈလိူဝ်ႉမိူဝ်းၶႄပၼ်ၵေႃႈ။

လႆႈႁူဝ်ႁၼ်တီႈၵိမ်းဝတ်ႉမုၼ်လၵ်ႈ ၵၢၼ်ပိုတ်ႇဝႆႉႁူင်းၵိၼ်းသွၼ်လိၵ်ႈတႆး၊ လႆႈႁၼ် လုၵ်ႈၵွၼ်ႇတႆးႁဝ်း တေမီးမွၵ်ႈပၢၵ်ႇပႃႈ မိူၼ်ႈၽွင်းတေလူင်းႁူင်းၵိၼ်းယဝ်ႉၼလႈ ၵမ်ႇပေး ၶမ် ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႈတိုၵ်ႉလိူၼ်ႈယူႇယဝ်ႉ။ လႆႈလၢၼ်ႉမၢဝ်း ၶဝ်ၵွၼ်ႁူဝ်သေ မီးမေႃသွၼ် တင်းမူတ်း ႁူၵ်းၵေႃႉၶႃႈၵေႃႈ။ မေႃသွၼ်ၵၢၼ်ယၢမ်ႈသွၼ်ပၼ်မႃး တီႈဝၢၼ်ႈလၢင်ႉမိူင်းယေႃ လိူဝ်းၶႅႉၵေႈ လႆႈၶိုၼ်းႁူပ်ႉၵၼ်ယူႇတင်းၶမ်။ ပီႈၵႃႈလူင်ၵွၼ်ၼလႇလေးလီသေၵမ်ႇၵႄး လႆႈတၢင်းႁူႉတၢင်းႁၼ်မၢင်းမိဝ်း ၶႃႈၵမ်ႇယၢမ်ႈႁူႉယၢမ်ႈငိၼ်းမႄးတင်းၶမ်၊ ပီႈၵႃႈၶႅႉၵိပ်း ႁွမ်တွမ်လူႉလိပ်ႈၵိၼ်းလႆႈတိမ်ထူၼ်ႈၶႅႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၽဵဝ်ၼမႈသၢႆၶွၼ်းတီႈႁူင်းလိမ်းၵိူၼ်း ၶမ်း၊ မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႄး 2000 ၶီႈၶႅၼ်ႉၵေႈ ယၢမ်ႈၶွၼ်းတီႈၶႅၼ်ႉၶင်ႇၵဝ်ႇ။ လႆႈႁူပ်ႉထူပ်း လုင်းပိုၼ်ၶမ်းၶဝ်၊ လႆႈမိူဝ်းၼလႇၶၢင်းၵိဝ်ႈ ၵမ်ႇလႆႈထူပ်းၵၼ်ၵေႈ ႁိုင်ၶႅႇယဝ်ႉၼလႈ ပေး ၵမ်ႇၶႂ်ႈတွင်းယဝ်ႉ။ သင်ႁူပ်ႉတၢင်ႇတီႈၶႅႉ တိုၼ်းတေၵမ်ႇတွင်း၊ ၶၢင်းၵိဝ်ႈႁူႇလိူင်ႉၶဝ်ႈ ၽၵ်းထႅမ်ဝၢၼ်ဝၢၼ် ၵိၼ်ပေးပေႇႁိုဝ်ႉပေႇမႂ်ႈယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ၶဝ်ႈယဝ်ႉ တူင်ႉတၵ်ႉၶၢင်းၵိဝ်ႈၶဝ် သေ မိူဝ်းၶိုၼ်းၵိင်းမႆႇ တင်းတၢင်းၼဝႉၼလႇၵူႊတီႈတီႈ၊ ၵိင်းႁႆး တီႈၵၢၼ်ၾၢတ်းဝႆႉၵျွင်းငိုၼ်း ၵျွင်းၶမ်း ႁွင်းၾိင်ႈၵေႈလႆႈၼလႇမႄး၊ လွႆမွၵ်ႇလူင် ၼမႈသလွင်းၵေႈ ပီႈၵႃႈၵွၼ်ၼလႇမႄး လီ သိုဝ်းလွႆပေးၵမ်ႇမီးတီႈတၵ်းယဝ်ႉ။ လွႆလူင်တင်းလွႆ ၽုၵ်ႇဝႆႉမွၵ်ႇသီလေးလေး မုၼ်ၵၢဝ် ၽႄႈတၼ်းမွၵ်ႇႁူမ်ႇဝႆႉၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ပဵၼ်ပၢၼ်းတၢပ်ႈလွႆတင်းမူတ်းၽုၵ်ႇဝႆႉမွၵ်ႇႁၢင်းလီ ၶွႆး ႁူလ်ႈၶၼ်ႉသမ်ႉၾိတ်းဝႆႉႁူင်းလိမ်းတႃႇမႄးလိုဝ်ႈသဝ်း တူလ်းတၢင်းႁၢင်းလီ ၶိူင်ႈၶိုၼ်းမိၼ်ႈ ငိုၼ်းႁဝ်း သီႇမိုၼ်ႇပႃႈၼလႈ ၵိုင်ႇတင်းတၢင်းၶပ်ႉၶိုင်ဝႆႉၶၼ်ႉယူႇယဝ်ႉ။ ၶွႆႈႁွင်ႈၶွၼ်းၵေႈ ႁွပ်ႈလၢႆးၵူၼ်းၾိတ်းၵၢၼ်ၶဝ် ပဵၼ်တႆးၼလႈ ယွၼ်းၶဝ်ႈတူလ်း ၶိုၼ်းထၢမ်ၵၢၼ်ၶွႆႈႁူႉ၊ မုင်ႈ တူလ်းတၢင်းၶွၵ်ႈႁူးလိူင်း တၢင်းတွႆႈမီးသိၼ်ႈတၢင်းပႆႇ လၢၵ်ႇလႆႈၶႅႉၼတႉၽုၵ်ႇဝႆႉ တူၼ်ႈ မၢၵ်ႇႁူဝ်လိင်းတင်းၶမ်ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ တီႈႁူင်းလိမ်းၶိုင်ႈလင်ၶႅႉ တေမီးတူၼ်ႈမၢၵ်ႇႁူဝ်လိင်း ၶိုင်ႈတူၼ်ႈယဝ်ႉ။ မိူၼ်ႈၽွင်းမၼ်းမၢၵ်ႇဝႆႉၼလႈ ႁွၼ်ႈလီၶႅႇယဝ်ႉ။ တၢင်းၶေႃႈႁူင်းလိမ်းပဵၼ်

ပၢၼ်းတၢပ်ႈမွၵ်ႇ သမ်ႉမီးထိူင်ႈတီႈလိူဝ်ႈသဝ်းၼင်ႈဢၢၼ်ႈသေလူးႁွၼ်ႇဢူဝ်ႈ။ လီသူဝ်းလႆႈ လွမ်းတၢင်းႁၢင်ႊလီၶိုမ်းၶွမ်းလႆႈႁၼ်ၼၼ်ႉယူႇ။ ထႆႇပႃးမႃးငဝ်းတူင်ႉယူႇၸလႈ သင်သၢင်ႇ တေႃႇမႃး တေသွၼ်ႇပႃးပၼ်ၸွႆႈၼိူပ်း VCD သေဢၢၼ်ဢၢၼ်ယူႇယဝ်ႉၵေႃႈ။ ႁွင်းမူးလဝ်ႈဝၼ်း လုမ်ႉၵေႃႈ လႆႈဝႆႈသႂ်မႃး၊ ႁဵင်းၸမ်ႈသလိၼ်းၵေႃႈ လႆႈႁၼ်မႃး၊ ႁိူင်ႇမၼ်းမိူၼ်တင်းတၢင်းမိူင်း တီႉပိူတ်ႉ၊ ႁၢင်ႊလီတေႉယဝ်ႉ။ လိူၼ်လိၼ်လၢပ်ႈၼွႆႈၶူလ်ႈလွႆ မၢၼ်ႊတင်းထႆးၵေႃႈ လႆႈတူလ်း မႃးလမ်လမ်၊ ယူႇတၢင်းလိူၼ်လိၼ်ထႆးသေ လႆႈႁၼ်သိုၵ်းမၢၼ်ႊၸဝ်ပွႆႉယၢမ်း တေႃႇပေႃးလႆႈ ငိၼ်းသိူင်ၸဝ်ယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈဢၢပ်ႈၸုၼ်သေႃႇ ၶူဝ်မိူင်းၵိုၼ်းၼၼ်ႉ ဢၼ်ပိူၼ်ဢွၼ်ႈသိုဝ်ႉၸၢႆႈၵူၼ်း ၵႃႉၸဝ်ႁူဝ်ႇမႃးၼၼ်ႉၵေႃႈ လႆႈႁၼ်မႃးယူႇ၊ မိူဝ်ႈလိူဝ်ၸၢႉ မွင်သေႃႇသေႃႇယဝ်ႉ။ ဢွၼ်တၢင်း ၸၢႉဝႃႈ ၶူင်းဝႃႈၶူင်းၼႅၼ်ၼင်ႇၵဝ်ႇဢူဝ်ႈ။

ၵၢင်ၸမ်ႈမိူင်းၽိူဝ်ၵိူင်းမႂ်ႇ ပေႃးၸမ်ႈလပ်းသိူင်ႇယဝ်ႉ။ ၵိၼ်ၸဝ်ႈလွမ်းၵၼ်တင်း ၼွင်ႉ လၢႆးၼွင်ႉပွႆႉ ပႃးတင်းပီႈဢၢႆႈသိူင်ၶွမ်ယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၶူဝ်ႉတၢင်းၸလႈ ၼွၼ်းလပ်းလီၼေႇ ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလိူဝ်မႃးၸလႇ ဢမ်ႇမိူၼ်ပွၵ်ႈဢွၼ်တၢင်း လဝ်ႈၵဝ်ႇၵေႃႈ ဢဝ်မွႆႉၸၢမ်ႈမိူင်း (Passport) သေမႃးၸလႈ လႆၵေႃႈလွတ်ႈလိူဝ်း မိူင်းထႆးသမ်ႉႁဵတ်းပၼ် မွႆႉၵိုတ်းတူမႂ်ႇၾၢင် ပၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်းယဝ်ႉၸလႈ မိူဝ်းၸလႇမိူဝ်းသူႇမိူဝ်းလႆႇၵၼ် ထၢင်ႇႁၢင်ႊတိမ်ထူၼ်ႈတေႉ ယဝ်ႉၶေႃႈ။ တီႈဢၼ်လုၵ်ႈဢွၼ်ႇတႆးႁဝ်း သိုပ်ႇၸိုၼ်ႈႁဵၼ်းထိူင်ႈၵေႃႈ လႆႈၽိူဝ် လႆႈလႆႇမႃး တီႈဢၼ်လူင်ပွင်လိုင်ႈထႆးၸဝ်ႁဵတ်းပၼ်ၶူင်းပွႆႇသိူင်တႆးၵေႃႈ လႆႈၽိူဝ်မႃးၼင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ ပီႈ ၼွင်ႉတႆးႁဝ်းၼင်ႇၵၼ် မေႃႁၵ်ႉၶွမ်ၵၼ် မေႃတူလ်းထိုင်ၵၼ်သေဢမ်ႇၵႃး ပေႃးဝႃႈပီႈၼွင်ႉ မိူင်းတႆးႁဝ်းႁႂ်ႈၸလႇၼၼ် လူမ်းႁပ်ႉလူမ်းသူင်ႇပၼ် ၼမ်ႉလႆတႆးႁဝ်းတိုၵ်ႉမိူၼ်ၵၼ်ယူႇ။ လိူဝ်း ဢၼ်လႆႈယူႇလုမ်လႆ ၼႄႈၵၢၼ်သၢင်ႇတေႃႇမီးယူႇဢိတ်းဢွတ်း၊ ၵမ်ႈၽွင်းၵေႃႈ တေႃႉၸတႃႉ ပေႃးယူႇပေႃးၵိၼ်၊ ၵမ်ႈၼမ်ၼႆႉၸတႃႉ လႆႈႁဵတ်းၵၢၼ်ႁိူင်းဝၼ်း ပွႆႉယူႇတီႈသိူၼ်ႈတၢင်းလူင် ၵိူင်းမႂ်ႇ မီးပိူၼ်ၶူဝ်ပၢၵ်ႇမၼ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၸတႃႇႁၼ်ၼၼ်ႉ ဢၢမ်းပေႃးဢမ်ႇမီးတီႈလၢတ်ႈမၼ်း ယဝ်ႉၶေႃႈ။ ဢွၼ်ၵၼ်လုၵ်ႉယူႇၼင်ႈယူႇႁိမ်းတၢင်းလူင် ပေႃးလူတ်ႉမႃးၵိုတ်းၼိုင်ႈလမ်းၵေႃႈ ႁိမ်ၵၼ်ႁဵၵ်ႈၶိူၼ်ၶိုၼ်ႈၼိူဝ်လူတ်ႉ၊ တင်းလဝ်ႈၵၢၼ်ဢၼ်ပ်ႇၵၼ် ပေႃးၵႃႊၸၼ်မၼ်းမိူၼ်ႈလႆႇၵေႃႈ လွမ်း ဢမ်ႇမိူၼ်ႈလႆႇၵေႃႈ ၶိုၼ်ႈႁဵၵ်ႈလူင်း၊ ၵၢင်ၼွႆႇလဝ်ႉတေႃႇပေႃးသိပ်းမူင်းပႆၵေႃႈ တိုၵ်ႉမီး

ဝႆႉၵူၼ်းတင်းၼမ်၊ ၸဝ်းၶွႆႈၶၢဝ်ၵႂၢင်ႈထေႃႉ ထေႃႉမေႃး၊ ၵူလ်းၼေႃႉမၢင်ႈၵမ်း သမ်ႉဝူၼ်ႉ ၼင်ႉၸဝ်း လူလႅဝ်တႅၼ်းၸဝ်းႁိုဝ်ၵေႃႈဝူၼ်ႉ၊ ပေႃးတေၶၢဝ်ၵႂၢင်ႈထေႃႉယုၵ်ႉမိုဝ်းယဝ်ႉၼႆလိူင် တေၶႂၼ်ၵၼ် ၶဝ်ႈပႅၼ်ႈယဝ်ႉၶိုဝ်ႈ။ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵေႃႈ တေႁူႉလၵ်းၸဝ်းယူႇယူဝ်း၊ ၼင်ႉၵူမ်ႈၼေႃႈပႅၼ်ႈၼၼ်ႉ ၶိုဝ်ႈ။ ၶိုဝ်းလဝ်ႈၶိုဝ်းၶုၼ် မီးဝၢၼ်ႈမီးမိူင်းတိူင်းၵႃးမေႃးယူႇၵေႃႈ မိူဝ်ႈလိဝ်တေယူႇတီႈဝၢၼ်ႈ ၵေႃႈ ပိူၼ်ႈတိၵ်းတိင်ပေႉၵိၼ် ၸၢၵိၼ်ၸၢယိမ်ႉၵေႃႈယၢပ်ႇ ၶႅႉၶွၵ်ႇပႅၼ်းမေႃးတီႈလၢဝ်းၶိုဝ်း ပီႈၼွင်ႉမိူင်းထႆး သွၼ်ႈယူႇသဝ်းလွမ်းၵႂႃႇယူႇယဝ်ႉ။ ၶိုဝ်းလဝ်ႈၼၼ်ႉ လႆႈႁဵတ်းၼင်ႇၶႃႈ ၼၼ်ႉတင်း ဝႃႈ ၸိူဝ်းသေမိူင်းၸဝ်းဝႃႈ။ ပေႃးတိမ်လိူၼ်မေႃး သင်ႁဵတ်းလႆႈၼၼ် လႆႈၶွမ်ငိူၼ်းၼွႆးမိူဝ်း ၼမ် လိူဝ်သေမိူင်းၸဝ်း။ ႁဵတ်းတေႉၵေႃႈ လႆႈတေႉ၊ သမ်ႉမေႃးမီးဝတ်ႉမီးဝၢႆသေၵေႃႈ သိုပ်ႇယူႇၵႂႃႇ ဝၼ်းလွႆဝၼ်းၼၼ်ႉ ၸၢင်းၽႂ်ႇၸၢင်းမၼ်း။ တေဝႃႈသူၼ်မၢၵ်ႇလွၵ်းလူင်ၼၼ်ႉၵေႃႈ ၵူၼ်းႁဵတ်းၵၢၼ် ပၼ်တႃႇသိူင်ႈသိူင်ႈ၊ သူၼ်မွၵ်ႇၼၼ်ႉၵေႃႈ ငိူၼ်းသိူင်ၶဝ်လၢတ်ႈတေႃႉၵၼ် သိူင်ၵႂၢမ်းတႃႇ၊ တီႈသူၼ် သတ်း ၶၢၼ်ၽိဝ်ႈယုပ်းယၢပ်းတူဝ်သတ်းၵေႃႈ ပၼ်တႃႇၸဝ်း၊ ၸၼ်ၸဝ်းၼၼ်ႉ ၵူမ်ႈၼေႃႈယၢင်ႇပႅၼ်း သိူင်ၶုပ်ႇၶဝ်ၵေႃႈ တိတ်ႉယိၼ်ၵႂႃႇယဝ်ႉ။ ၶေႃး တႅၼ်းၵဝ် တႅၼ်းၵဝ်ၼၼ်ႉၼေႃး .... လႆႈယူႇသဝ်း ၼွႆးလိၼ်ပီႈၼွင်ႉထႆးသေ ႁဵတ်းၵၢၼ်ယၢပ်ႇယၢပ်ႇ သိုပ်ႇလူဝ်ႇပၢၼ်ၵႂႃႇၸၢင်းၽႂ်ႇမၼ်း၊ တူလ်း ၶတ်းၼေႃႈသွၼ်လွၵ်ႇၵိုႇယူႇၵမ်ႈၼမ်ၼင်ႇၵဝ်ႇ။ သင်တၢင်းမိူင်းၸဝ်းသမ်ႉ ႁဵတ်းၵေႃႈလႆႈၵူဝ်၊ ႁဵတ်း ယဝ်ႉၵေႃႈ လႆႈၶၢမ်ႇတၢင်းပိူၼ်ႈ လိၵ်ႈမိင်ႈၶၢဝ်၊ ယၢပ်ႇႁဵင်ၵေႃႈ ၶမ်ႇလႆႈငွမ်ပၢၵ်ႇ၊ သုၼ်ႇလႆႈ သုၼ်ႇပိၼ်ၵေႃႈ လႆႈသုမ်းဝႆႉၼလႈ လင်ႇၶွၼ်ၵၼ်သုတ်ႉၶႅႉလီမေႃးတင်းၼမ်ယဝ်ႉ။ သွၼ်ႈယူႇ တိုၼ်းမုင်းပီႈၼွင်ႉထႆးၼၼ်ႉၵေႃႈ မိူၼ်ၸဝ်းၸၼ်တေၸိူင်းသေ မိူင်းၸဝ်းၶိတ်းၼိုင်ႈယဝ်ႉ။

ၶၢၼ်ဝႃႈ ပိၼ်ပီႈၼွင်ႉထႆးၼႂ်ႉ(ထႆး)ၼၼ်ႉ လႆႈဝႃႈတင်းၸဝ်း ပိၼ်လၢဝ်းၶိုဝ်းလိဝ်ဝႃႈ မၢင်ႈၵမ်းၶမ်ႇလီလွႆၶုၼ်ႇသေၶိတ်း၊ ၵႂႃႇၵၢင်တႃၵၢင်တၢင်း ပေႃးလႃးတမ်ႇလူတ်ႇထႆးၼၼ် တေလႆႈၶဝ်ႈပႅၼ်းၵႂ်ၵႂ်ၼၼ်ဝႃႈ။ ၶၢၼ်မီးဝတ်ႉမီးဝၢႆၶတႃႉၸိူင်းယူႇ၊ ပေႃးၶမ်ႇမီး တေၶွၵ်ႇတၢင်း ၼွၵ်ႈ လူဝ်ႇလႆႈသိုပ်ႇၽူၼ်းလူးၵၼ် ၵူဝ်ႁူပ်ႉလႃးတမ်ႇလူတ်ႇထႆး၊ သင်ၸီႇလူတ်ႉၶိုင်ႈၵေႃႈ ၶမ်ႇမိူၼ်မိူင်းၸဝ်း။ တူလ်းလိူင်ႇသိၼ်ႇယဝ်ႉၵေႃႈ ယွၼ်းဝတ်ႉဝႆ၊ သင်ၶမ်ႇမီးၶတႃႉလွၺ်းတီႉ ၵမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ။ မိူင်းၸဝ်းၶမ်ႇမီးလိူင်ႇသိၼ်ႇၵေႃႈ တေလွၺ်းလူတ်ႉ ယွၼ်းငိုၼ်းၵႂၢမ်း၊ ၽႂ် ၶမ်ႇမေႃးလွၺ်းၵူၼ်း၊ ၵၢင်ၶမ်ႈၵၢင်ၶိုၼ်းၵေႃႈ တေႃႈၼင်ႇၼႆ ပေႃးၶမ်ႇမီးဝတ်းဝႆၼႆ လႆႈၶၢမ်ႇ

တၢင်းလႅပ်းယဝ်ႉၵေႃႈ လႆႈသိုပ်ႇၽူၼ်းလူးလၵ်ႈၵၢၼ်သထေး၊ ပေႃးသထေးဢၵ်ႇငိုၼ်းမႃး ထွတ်ႇပၼ်ၵေႃႈလႆႈဢွၵ်ႇ၊ ၵမ်းၽွင်ႈၵေႃႈလႆႈလႃးၶွၵ်ႈၵိူဝ်ႈ။ လိူဝ်းမီးဝတ်းမီးဝႆႉၵေႃႈ ၶၼ်း ၵိတ်းသိူင်ႈယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလဵဝ်ၶၼ်းသေ ၵွၼ်တၢင်းလူင်လၢင်ယူႇ။ တီႈယူႇၽႂ်မၼ်းၵေႃႈ ပွႆႇထွမ်ႇသိင် ၵၢမ်းသၢႆမႃဝ်း ပေႃးပၼ်လူင်ၵူႈၼႆၵေႃႈ လႆႈႁူႉငိၼ်းမႃး။ မီးပွႆးမီးလၢမ်းၵေႃႈ ၸူဝ်းတႆးၸုင်ႈ တိမ်ပွႆးဝႃႈ (ၵွပ်ႈမၼ်းႁူႉဢမ်ႇလႆႈမၼ်ပွႆးတႆး) လႆႈမၼ်တီႈဝတ်ႉမုၼ်ႉမိူင်းၵွၵ်ႈ လႃးဝၼ်းသိၼ်ၶလႆ ၸုင်ႈၸူဝ်းတႆးတိမ်ၵၢင်းၸင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ တီႈၵိင်းမႆႈသမ်ႉလီၵၢၵ်ႉပိူၼ်ႈ ဢၼ်သိူင်ႈ ပိၼ်လုၵ်ႈၵွၼ်ႉႁူင်းႁၵ်းၶဝ် လႆႈၸုင်ႈၸူဝ်းလၢဝ်းၶိူဝ်းၽိင်ႉၵၼ် လိတ်းဝၼ်းလႆႈ ၸုင်ႈသိူင်ႈဝၼ်း။ ၸူဝ်းၵေႃႈၸင်ႇမဝ်းမၼ်ၶွၼ်ႇတႃႇမဝ်း ပိၼ်ၵုၼ်တႆးတင်းသိူဝ်ႈတႆး သိၼ်ႈတုင်ႇ တႆးတင်း သိူဝ်ႈမုၼ်ႈမဝ်းၸုင်ႈၵွလိုဝ်းယဝ်ႉ။ ၵူၼ်ၵေႃႈမၢင်းႁူင်းၶိူဝ်း ပိၼ်သီၶွၼ်ႉလူးၵွၼ်ႉ ၵိူဝ်ႈ။ လႆႈၽိူဝ်တီႈလၢၼ်ႉသင်သေဢမ်ႇဝႃႈ ၵူၼ်းၶိူတ်းၵၢၼ်သိပ်းၵေႃႉၼႆႉ ပိၼ်တႆးမီးပိတ်ႇ ၵေႃႉ၊ ၵိင်းမႆႈၼႆႉ ဢမ်ႇမေႃၵၢမ်းထႆးၵေႃႈ ဢမ်ႇလူဝ်ႇသီ၊ ၶတ်ႇဢၵ်ႇလၵ်ႈၶွင်ၸေႃႈၵၢၼ်ၶဝ်ၵေႃႈ မေႃလၢတ်ႈ ၵၢမ်းတႆးမဝ်းလီလီယဝ်ႉ။ ၸိူဝ်းၵၢတ်ႇလူင်လၢမ်းယိူင်းၸၼ်ႉ ၽႂ်ၽိူဝ်ၵေႃႈ တေႁူႉယူႇ ၵူးၵေႃႉယဝ်ႉ။ လႆႈႁူႉငိၼ်းဝႃႈ တႆးၸိူင်းၵိင်းမႆႈၼႆႉၸမ်ၶိူင်းၸေႃႈၶလႆ ပီႈၸွင်ႉထႆးၶဝ် ပေႃးႁူဝ် ဝႃႈ၊ ဝၼ်းဝၼ်းသိူင်ႈတႆးတေၸမ်လိူဝ်ထႆးမႃးႁိူဝ်ဝႃႈ ၵေႃႈပိၼ်ပီႈၸွင်ႉၵၼ်ၵွလိုဝ်းၶလႆ လၢင်း ၵူႈပိၼ်သင်ၶေႃႈ၊ ယူႇလွမ်းၵၼ်ၵေႃႈမိၼ်ႈယူႇလူး။ မိူဝ်ႈၵွၼ်ႉပူႇမွၼ်ႉၸၢႆးယႃႈမဝ်းၸၼ်ႉ ပိၼ်လိူဝ်ႉလဵဝ်သိူဝ်းလဵဝ်ယူႇလွမ်းၵၼ်မႃး၊ မိူဝ်ႈလဵဝ်ပီႈၸွင်ႉထႆးၶဝ် မီးဝၢၼ်ႈမီးမိူင်း မဝ်းသမ်ႉ ၽၢၼ်မိူင်း လႆႈမႃးယူႇသဝ်းတီႈလမ်ၵႂ်မဝ်း၊ ယူဝ်ၶၢႆးတေလူမ်ၵႂ်သေတီႈမဝ်းၸၼ်ႉၵိူဝ်ႈ။ တေႃႈယူႇထုင်ႉမႃဝ်းၵေႃႈ မၢင်းပွၵ်ႈမီးဢဵဝ်းယူႇယၢပ်ႇမႃးၼႆ ၵွၼ်ၵၼ်ပႃးၵူႈ တီႈပီႈၸွင်ႉတႆး ဢၼ်မီးသိူင်းမိူင်းၶၢႆႇယူႇၵိူဝ်ႈ။ ပီႈၸွင်ႉတႆးမဝ်း ဢၼ်ယူႇသိူင်းမိူဝ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈၶၢႆႇၵေႃႈ ဢမ်ႇလႆႈမိူဝ်ႈလႆ၊ ပီႈၸွင်ႉၶၢႆႇၵေႃႈ ဝႆႉပၼ်ၶဝ်သုၼ်ႇလႆႈသုၼ်ႇပိၼ် တိမ်ထူၼ်ႈၶလႆ မၢင်း ပွၵ်ႈ တင်းႁူဝ်ၶဝ်ဢမ်ႇၸိုႈပိၼ်တႆးၵွလိုဝ်းၵိူဝ်ႈ။

ပီႈၸွင်ႉတႆးဢၼ်ယူႇသိူင်းမိူင်းထႆးၵေႃႈ ၸင်ႇမႃးႁူႉၸၼ်ႉၶတ ၵမ်းၸမ်ၸိုႈပွၵ်ႈၶိုၼ်း မိူဝ်းမိူင်းမဝ်း၊ ၵမ်းၽွင်ႈၶတ ပႆးမၢၵ်ႇမီးတိမ်ထူၼ်ႈလႃႉလိူဝ်မိူင်းမဝ်း လွင်ႈယူႇသဝ်းလၼ်ႉ သူင် မိတ်ႈသူင်တၢင်းပိူၼ်ႈသေ ဢမ်ႇၸိုႈမႃးၵေႃႈမီးယူႇ။ ဢၼ်ၵိူတ်ႇသိူင်းမိူင်းထႆးၶတ တႃႇၶဝ်

တေပဵၼ်တႃႇ ႁူႉလွင်ႈတႃႇၼၼ်ႉ တင်းတေလႆႈၸတ်းလွင်ႈလူင်လၢင်ယဝ်ႉ။ ပေႃးၵူႈၸမ်ႈမၼ်း ၵမ်ႇၼိုၼ်းၸတ်းတေႃႉလိူင် မိူဝ်းၼႂ်းတႃႇၵၼ်ၵိူတ်ႇမိူင်းထႅဝ်းၵေႃႈ တေၵမ်ႇပဵၼ်တႃႇယဝ်ႉ။ ပီႈ ၼွင်ႉတႃႇမီးမိူင်းၸၢႆႇၸတႃႉ လႆႈဝႃႈပဵၼ်တႃႇႁွၼ်းယဝ်ႉ။ ပေႃးၵုပ်ႇၵၼ်ႁိူင်မႃးၼႆ ၵတ်ႉၵႃႈတင်း မီးတႃႇ ၵၼ်လႆႈၸၢမ်ႇတၢင်းပိူၼ်ႈတႅၵ်ႈတႅင် ပေႃးၵမ်ႇပၼ်ငွၵ်ႈႁူဝ်လႆႈသေၵိတ်းၼၼ်ႉႁွၼ်ႇ ၼေႈ။ ၵမ်ႇၼၼ် တေၵွၼ်ႁၼ်လူမ်းလိုမ်ႈၼွႆးၸႃႈပိူၼ်ႈယူႇႁိုဝ်ၶေႃး။ တႃႈၺဝ်းၵၼ်မီးယူႇၼွႆး မိူင်းတႃႇၼႆႉ ႁွပ်ႈလႆႈယၢပ်ႇယၢၼ်းၸၢၼ်လွၵ်ႇၸလႈ မေႃႇၵုၶိုၼ်း ႁွမ်ၶိုၼ်း ႁူႉၶိုၼ်းပိုၼ်းၺဝ်းမေး လွႆးလွႆး ၶိုၼ်းသေလိူဝ်းၵၼ်ယူႇၸၵႈပိူၼ်ႈၼၼ်ႉႁိုဝ်ၵေႃႈ ဝူၼ်ႉမိုၼ်ႈယူႇယဝ်ႉ။ တီႈၵိင်းမႆႈၼႆႉ လႆႈႁၢႆႇ ၺၼ်လုၵ်ႈၵွၼ်ႇ “ၺိူင်းသိူဝ်ၸုမ်ႇ” ၸဝ်၊ မိူဝ်ႈၽွင်းၸဝ်တၼ်းၵၢၼ်ၸဝ်ၼၼ်ႉ ၵွၼ် ၵၼ်ႁၢႆႇ တူလုၼ်းထိုင် လုၵ်ႈၵွၼ်ႇတႃႇၺဝ်း ၵၼ်ၵူႈၸမ်ႈၸဝ် မေးၺိုတ်းမေႃၵေႃႇသၢင်ႈၼၼ်ႉ၊ လုမ်းၸဝ် ၸဝ်ႈသွၼ်ၺိုၼ်းပၼ် ထိုင်တီႈၸဝ်ယူႇၼၼ်ႉ။ ၵၼ်ဝႃႈၸဝ်ယူႇၼၼ်ႉ ၸၢႈတေသပ်းလီင်း ပၼ် တႃႇတေၵေႃႇသၢင်ႈပၼ် ႁိူၼ်းလူင်လၢင် သမ်ႉပေႃးမီးတၢၼ်ႇဝၢၼ်ႈၵွၼ်ႇ၊ ၵေႃႇသၢင်ႈ သမ်ႉပဵၼ်ႁိူၼ်းၼိုတ်း ၵၢပ်ႈၼိုတ်းပၢၼ်ၼၼ်ႉၸလႈ လႆႈၵဝ်ၸၢဝ်းတၢင်းမၼ်း ပီးပႆၢသွင်ပီးယဝ်ႉ ၸလႈ လုၵ်ႈလၢင်းၸဝ် လွင်ႈသွၼ်လိၵ်ႈလၢႆးၼႆႉ ယၢပ်ႇဝႄႉယဝ်ႉ။ ပေႃးၵၢၼ်ယဝ်ႉ သမ်ႉလႆႈ ၸႂ်ႉၺိုတ်းတၢင်ႇတီႈ၊ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇလႆႈၸႂ်ႉလွမ်းၸလႈ လွင်ႈသွၼ်ၺိုၼ်းၸဝ် ၵမ်ႇလၢင်းယိုၼ်း ယၢဝ်းၸၢဝ်းႁႂ်ၵိုဝ်ႈ။ ႁွပ်ႈၼႆႉလုမ်းၵွၼ်ႇၺိူင်းသိူဝ်ၸုမ်ႇၸဝ်ၼႆႉ တီႈၵၼ်ၸဝ်ၸႂ်ႉၶေႃႈၵၢၼ်ၼၼ်ႉ လွမ်းတၢင်းလင်ၸႂ်ႉ သွၼ်လိၵ်ႈပၼ်လုၵ်ႈလၢင်းၸဝ်ယူႇယဝ်ႉ။ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇလၼ်ႉၵွၼ်ႇ တေ မီးမွၵ်ႇသၢမ်သီႇသိပ်း၊ လုမ်းၸဝ်ၺိုတ်းသုမ်ႉၵွၼ်ႇ တႃႇသွၼ်ပၼ်လိၵ်ႈ။ ၸွႆးမေႃၵေႃႇၸဝ်ၵေႃႈ မီးဝႆႉ ပူႇၸႃႇၸဝ်ႁွၼ်ႇၵိုဝ်ႈ၊ ပူႇၸႃႇၵေႃႈ ပဵၼ်တႃႇမူတ်းမူတ်း၊ ႁူၼ်းၺိုတ်းမေႃၵေႃႇသၢင်ႈ ႁူးမဵဝ်းမဵဝ်းၼၼ်ႉ တေမီးမွၵ်ႇသွင်ပၢၵ်ႇပႆ ပဵၼ်တႃႇမူတ်း။ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇၸဝ်ၵေႃႈ တေမီးၺႃႈႁူၵ်း သိပ်းၵေႃႉ မွၵ်ႇၼၼ်ႉယူႇ။ လႆႈႁူႉဝႃႈ ႁူးပႆးပႆး ၸဝ်ႈၺိုတ်းၵၢၼ်တင်းသဵင်ႈၼႆႉ တၢင်းႁိူင်မၼ်း ၵၢၼ်ႇပီးၸလႈ လုမ်းၸဝ်သွၼ်ပၼ်လိၵ်ႈယဝ်ႉ။ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇၸတႃႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈလၢတ်ႈႁၢမ်းထႅဝ်း ႁွၼ်းယဝ်ႉ။ ႁွပ်ႈၼႆႉၸလႈ လုမ်းၺိူင်းသိူဝ်ၸုမ်ႇၸဝ် လီတ်းပဵတ်ႇၵဝ်ႈၵေႃႉ ပေႃးၵၢၼ်ယဝ်ႉလူင်း လွမ်းတူလုၼ်းလွမ်း သွၼ်ပၼ်လိၵ်ႈတႃႇ ထႅဝ်း ၵိင်းၵလီတ်ႈ ၼႆၵိုဝ်ႈ။

ၵွၼ်ႇသိူဝ်ၶမ်ႈၸဝ်ႈ လွမ်းသုတ်ႉၶႃႈသွၼ်ပၼ် ၼၼ်ပိၼ်လုၵ်ႈၼွၼ်ႉတၢႆးမဝ်း ၼူႈ ၶမ်ႈမၼ်းၵိတ်းဢၢၼ်ၵေႃႉသၢင်ႈၸၼ်ႉၼေႃႈ။ ပေႃးၸဝ်ၼမ်ႉလွမ်းသုတ်ႉၶႃႈလွမ်းသွၼ်ပၼ်ၸႆ တႃႇပႆႇသွၼ်ၸဝ် တေၶၢတ်ႇႁူႇၸၼ်ႉၼိူဝ်ႈ။ ၵွၼ်ႇသိူဝ်ၶမ်ႈမႃးႁွင်ႉၶလႇလွႆးတူလၢႆး တီႈၸဝ် လူင်းသွၼ်ၶလႈ တီႈၸဝ်ယူႇသဝ်းလွမ်းဢၼ်ၸၼ်ႉ လႆႈႁွတ်ႈၽိုဝ်မႃးယူႇယဝ်ႉ။ မီးၸႅႈဢၢၼ် ၵိၼ်ငိုၼ်းႁူဝ်လိူၼ်ၽွႆမၼ်း မႃးယူႇသဝ်းလွမ်းဢၼ်သမ်ႉမီးလွႆ ၸိူဝ်လုၵ်ႈၼွၼ်ႉတၢႆးၼၼ်ၵိုတ်ႇ တီႈမိူင်းထႆး ႁူဝ်ၼမ်ႉမေႃလိၵ်ႈၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၵွၼ်ႇသိူဝ်ၶမ်ႈၸဝ် ပၼ်ႇပုတ်ႈဢၼ်သေ လိၵ်ႈ ပုၼ်ႈၽွၼ်းသွၼ်ပၼ်ၼေႃႈ။ လၢႆးၽွင်းၶႃႈႁူႇၶလႇၸၼ်ႉ မိၼ်ႈၸဝ်သွၼ်ပၼ် တီႈၼၼ်ႁွင်း ဢၢၼ်ၵေႃႉသၢင်ႈ ၽွင်းၵိတ်းၶိူၼ်းယူႇမၢင်ႊလီလီ၊ ၸင်ႇၶတႇဝၢၼ်ႈမွႆႇၼွၼ်ႉ၊ ၶိူၼ်းၵေႃႈလင် ၸိူင်ႈတင်းလင်ၸိူင်ႈမိူၼ်ဢၼ် ၸပ်ႉယႆသေတူလၢႆးမွၵ်ႇတူၼ်ႈမၢၵ်ႇ တူၼ်ႈယွႆႇတူၼ်ႈၼွၼ်ႉမၢင်ႈ ၵွၼ်းႁွႆႈမိၼ်ႈလွႆ ႁူၼ်းၼၼ်တေၶွႆႈသိူဝ်ႉယူႇၸၼ်ႉၶလႈ ၼမ်ႇမီးတီႈဝႃႈယဝ်ႉၼေႃႈ။ ၶႃႈထၢမ် တူလၢႆး ပိၼ်တၢႆးမဝ်း ၶတႇၵိတ်းမေႃၵေႃႇ တေႃႇပေႃးယဝ်ႉၶိူၼ်းတင်းသိင်ႈၸႆၶလႈ လႆႈယွင်ႈ ယေႃး ၼဝ်ၵုင်ႇမုၼ်တေႉယဝ်ႉၼေႃႈ။ ၸမ်ႉမိုဝ်းၼၼ်မၢၼ်ယူႇတွႆႈတႃႇၸႆႉ ပိၼ်ၸမ်ႉမိုဝ်းတၢႆး မဝ်းၸႆၶလႈ ၸင်ႇပေႃးၼမ်ႇၶွႆႈယုမ်ႇတွႆႈတႃယဝ်ႉၼေႃႈ။ (ထၢင်ႇလိၵ်ႉတၢႆးၶတႉ ၼမ်ႇလွႆႈၶႃႈ) ၼၢမ်းသေလွမ်းၶီႇလူတ်ႉၶိုင်ႈလွမ်းၸဝ်၊ တႃႇတေၸဝ်ႈၸွႆးဝၢၼ်ႈၵေႃႉသၢင်ႈၸဝ်ၵေႈ တူဝ်ၶႃႈလႆႈ လွမ်းယွၼ်းတီႈႁူၼ်းပွႆႉမၼ်း။ ၸဝ်ပၼ်ၸၢင်ႉၶလႈ လႆႈၸဝ်ႈၶလႇတူလၢႆး ၸမ်ႉမိုဝ်းတၢႆးမဝ်း ၸၼ်ႉၼေႃႈ။ ပူၼ်ႉၼၼ်ၶိူၼ်းမၢင်ႊလီ ၼွၵ်ႇလွႆပေႃးၶွႆႈယူႇဢမ်းလိဝ်ၸၼ်ႉသေ လႆႈလတ်းၸဝ်ႈ ၸိူဝ်သိၼ်ႈတၢင်းလိၼ် သမ်ႉမီးပႃးၼုင်မၢၵ်ႇၵိၼ် ပိၼ်ပၢင်ႇတူင်ႈၸႅႈလူင်လူင် တေမီးမွၵ်ႈ လၵ်းပႆႇပႆႇၸၼ်ႉၼိူဝ်ႈ။ ၶွႆးလွႆတိုၵ်ႉဝူၼ်ႉဝႆႉ လုၵ်ႈၼွၼ်ႉလိူဝ်းၸႆႉ တေႁွင်ႉဢဝ်ႁူႇလွႆၸႆသေ လွမ်းၵေႈလွမ်း တူလၢႆးၵိမ်းႁွမ်း မုင်ႈမၢၼ်သုမ်ႉလိၵ်ႈယၢဝ်း မီးပိၼ်တိူဝ်းပိၼ်တိူဝ်း ႁွပ်ႈ တၢင်းၵေႈၵိမ်းၶလႈ ၶႃႈလႆႈယိပ်းလူတ်ႉၶိုင်ႈၸဝ်လီလီၵိမ်းၵိမ်းတၢင်းလင်ၸၼ်ႉယဝ်ႉ။ ၽိုဝ် တီႈၶိူၼ်းသုမ်ႉလိၵ်ႈလိူဝ်းၸၼ်ႉ ၸဝ်ၵိုတ်းလူတ်ႉၶိုင်ႈပၼ် တီႈၸႅႈသုမ်ႉၼွၼ်ႉလင်ၸိူင်ႈ မီး မၢၼ်ႉသိူဝ်ႇဝႆႉၸိူဝ်မၼ်း၊ လူင်းလူတ်ႉၶိုင်ႈယဝ်ႉ လုၵ်ႈသေဝႆႇတူလၢႆး ၼၼ်မၢၼ်တွႆႈတႃႇၸႆႉ ပိၼ်တီႈယူႇသဝ်း လဝ်ႈမေႃၵေႃႇ မေႃမိုဝ်း မေႃပၢၼ်း ၸဝ်တင်းသိင်ႈဝႃႈ။ ၼေႃး .... ၵိတ်း ပၼ်လႆႈမိုဝ်းၶိူၼ်းမၢင်ႊလီၼွၼ်ႉ မေႃမိုဝ်းမၼ်းသမ်ႉ လႆႈယူႇၸင်ႇထိင်ၸႅႈလိၵ်ႈ၊ လီပွင်ႇၶိုၼ်း

ဝ︀ုၺ လဝ်ႈမေုႈဢိၼ်မေုႈမၢင်ႈၼႄ ၼၼ်ႉၵှိုဝ်ၶေုႈ။ မေ့ၶ့်တ်းမေုသၢင်ႈတ်ႉၸဝ်း ၵၢဝ်ၸိုင်း ၸိုၼ်းသေ လွ်ႉၼမ်ႉဢတ်ႉတ်းၸဝ်း တီႈယူ,မၼ်းငတ။ မူိၼ်တီႈမူိင်းၸဝ်း ၼၼ်းသေမၢၼ်းသူိဝ်, တၢင်းငမးတၢင်းၼၼ်ႉႁွလ်းယဝ်ႉ။ ၼုႈၽိဝ်လိုဝ်ႈတီႈသုမ်ႉၵွၼ်,ၼႄ။ ပိၼ်တီႈလုၵ်ႈၵွၼ်,ၼဝ် မီးမွၵ်ႈသိပ်းပ်ႉ တိုၵ်ႉလိၼ်ႈယူ,ငလႈ လႄႈၶူႉဝုၺ ပိၼ်တီႈၵွင်ႈသွၼ်ၶ့်ၼ်းပၼ်ၼၼ်ႉၵေုႈ။ ၵမ်,ပေးၶှိုင် လႄႈၶူပ်ႉၶိင်းငဢ,ၼဝ်ပိၼ်တ်း လႄႈၵုပ်,လၢတ်ႈတွင်ႈထၢမ် လွင်ႈၼုႈၼုႈၶူႉၼၼ်ႉ မုးတင်းၼမ်။ လႄႈၶူႉဝုၺ ပိၼ်ပီႈၼွင်ႉတ်းၸဝ်းတင်းသိင်ႈ တေမီးမွၵ်ႈသွင်ပၢၵ်,ပ်။ မေုႈၼဝ်ႈ ယွ်,သေဝၢၼ်ႈၵွၼ်,မူိင်းၸဝ်း၊ မီးသိင်,မီး သေးၵွၼ်, ၼ်ပုးၵူးမိဝ်းမိဝ်း၊ ၼုႈတင်းလႄႈဢိၼ်မုး ၼဝ်ႈၼိဝ် ငလႈ ထူဝ်,ၽူးၼူဝ်ႈ ၼူိဝ်ႉၵ်,ၼူဝ်ႈ ႁွၼ်,ၵေုႈ။ ဢိၼ်ၼူိဝ်ၸၢၼ်ႉ ၼဝ်သွၼ်ၶ့်ၼ်း ပၼ်လုၵ်ႈၵွၼ်,၊ တီႈၸၢၼ်ႉသုင်ၵွၼ်,ၼႄ။ မီးပ်ႉ ၵၢၼ်ပၼ်တၢင်းၶူႉပုႉဝႉတင်းၼမ်၊ ၼုႈ ထၢမ်တူလ်းၵမ်,ဢုးႁွလ်း ၸိုင်းသူိဝ်ၼုမ်, ပီႈၼွင်ႉတ်းၸဝ်း ၵၢၼ်မီးယူ,တီႈၼၼ်ႉ မုးလိၵ်, ပၼ်လွင်ႈလီၶူႉတင်းၼမ်ၼႄၵေုႈ။ ႁွပ်ႈပူိဝ်ႈဝုၺ လႄႈၶ့်တ်းၵၢဝ်ၸိုင်းလွ်ႉဝၼ်းတေ, ဝၼ်းငလႈ လွင်ႈပ်းၶူႉပ်းၸၼ်ႁူဝ်ၵမ်,တိမ်ထူၼ်ႈ၊ လွင်ႈသုၼ်,လႄႈသုၼ်,ပိၼ်မူိင်းၼၼ်ႉ ပူိၼ်ႈမီးသင် ၵေုႈ ၼဝ်လႄႈၶူႉလွမ်း တီႈပီႈၼွင်ႉတ်းၸဝ်းၼင်,ဢၼ် မုးသင်,မွၵ်,လၢတ်ႈပၼ်ၼၼ်ႉယူ,ယဝ်ႉ။ မေုႈၼဝ်ႈသွင်ပၢၵ်,ပ်လူိဝ်လူိဝ် သမ်ႉဝုႈပိၼ်တ်း တင်းသိင်ႈ မုးမီးၼွ်းငဢႈဢၢင်ပီႈၼွင်ႉထ်း ၶ့်တ်းဢၢၼ်ၵေ,သၢင်ႈလိင်ႉတွင်ႉ။ လွင်ႈဝူၼ်ႉလူိဝ်းၼႄ။ မုးမီးယူ,ၼွ်းႁွၵ်ႈၶူဝ်ၼုႈ ပၼ်,တူင်,ဝ်ႉ ၵေုႈ။ ယူ,မူိင်းၸဝ်းၼွ်ႈၶ့်တ်းဢၢၼ် ၸုဢၢၼ်တ,လိင်ႉတွင်ႉယၢပ်, ငိၼ်းဝုႈမူိင်းထ်း ပေးၼၢမ်, ယၢပ်,လႄႈၼႄ လႄႈၵွမ်ငိုၼ်းယူ,ၼႄငလႈ ၵွၼ်ဢၼ်ၼ်ႉမုးပၢၼ်မုး။ ဢဝ်ၵွင်ႉမွ်း မွ်းၵွင်ႉဢဝ် ၼင်,လီဝၢၼ်ႈလီမူိင်း မုးယူ,သဝ်းလွမ်းဢၼ် တုၵ်ႉယၢၵ်ႈၵေုႈ လႄႈငိုၼ်းၼင်,ၸိုင်းၶ့်တ်းလႄႈ ၼင်,မီးၼမ်ႉဢတ်ႉၼၼ်ႉၵေုႈ။ ၵမ်,မေသင်သေဢိတ်း မေတေႉႁွလ်းၵေုႈ ပေးလႄႈငိုၼ်း ၸဝ်းသိၼ် သိၼ်ပ်ယဝ်ႉငလႈ ပီႈၼွင်ႉတ်းၸဝ်း လင်,ၵူ,မီးမူိင်းထ်းၼမ်ယဝ်ႉၵေုႈ။ တူလ်း ၽွ်ၵေုႈ ၼုႈသွ်လွ်ႉဢီး မီးၼုႈၵေႉလိဝ်ႁွလ်းယဝ်ႉ ၼေုးၼူမ် လွမ်းၵူးလွင်ႈလွင်ႈ။ တီႈၸဝ်း ၵွင်ႈၸဝ်းၼွင်ၸဝ်း လႄႈတမ်းပိတ်ႈ ယၢၼ်ၽၢတ်,လႄႈမုးၶ့်တ်းၼုႈ လွ်ႉပီႈၼွင်ႉၸဝ်း။ မၢင်းဢမ်း ၵေုႈ တေုႈယူ,တၢင်းၸဝ်း ၼွ်ႈၶ့်တ်းတၢၼ်,ၵှိုဝ်ၵေုႈ ၵမ်,မီးဢၢၼ်၊ မီးယူ,ၶ့်တ်းၼႄၵေုႈ ၵမ်, ပေးဢိၼ်၊ ၶ့်တ်းဢၢၼ်ၵေုႈ ၵမ်,လွတ်ႈလိဝ်း၊ ၼေုးၶှိၼ်းယေးမီးၵေုႈ လႄႈတမ်းပိတ်ႈသေ

မႃးယူႇမိူင်းထႆး။ ၵမ်းၵမ်းလႆႈငိၼ်းဝႃႈ ၵူၼ်းၵိတ်းၵၢၼ်မိူင်းထႆး မိူင်းထႆးၼၼ်ႉ လၢႆးလီလီယဝ်ႉ ၵူဝ်ႈ။ လႆႈၵိတ်းၼႄႈၵၢၼ်ၵိမ်းၵေႃႈ ပေႃးလွင်ႈလႆႈလွတ်ႈလႅဝ်း ၼင်ႇၶၢင်ႊလူမ်လွင်ႈဝႆႉၵေႃႈ။ ၸၢၼ်း သေတၢင်းၶဝ်း ၵိတ်းၵေႃႈၵိတ်း ၶႃၵေႃႈၶႃ ၽႃင်ႉၵေႃႈၽႃင်ႉ ၶႃငိုၼ်းတွင်းၵေႃႈ ၵမ်ႉပေႃး ၵိၼ်၊ ယၢပ်ႇၽိုတ်ႇမႃး ၵိပ်ႈၵိၼ်းမႃးၸလႈ ၵႂၼ်ၵၢၼ်ၽဵဝ်မႃး ၼွင်းၼႄႈလိၼ်ထႆးၼႆႉတင်းၼမ် ယဝ်ႉၵေႃႈ။ လုၵ်ႈၵႂၼ်ႇၶဝ်ၼၼ်ႉ ၶႃႈဝူၼ်ႉၶၼ် မိူဝ်ႈလဵဝ်တေႃႉ ၸတႉဝႃႈ လႆႈသွၼ်ႁူႉသွၼ် ၶၼ်သွၼ်မေႃၵူၼ်ႇၵွၺ်း၊ ၼိုၼ်ႈႁူင်းၵိၼ်းမိူၼ်ပိူၼ်ႈ ၼိုၼ်ႈလၢၼ်ႉတေ ၵိတ်းႁိုဝ်ဝူၼ်ႉၵၢဝ်။ တႃႇ တေလိုၼ်ႇႁႂ်ႈမိူၼ်ၵူၼ်းမိူင်းထႆး ၶဝ်တေလႆႈလိုၼ်ႇလိူင်ႉႁိုဝ်၊ လိုၼ်ႇၵေႃႈ လွင်ႇတေပဵၼ်လႆႈႁိုဝ်၊ ယိုၼ်းယၢဝ်းဝႆးလိုၼ်း လုၵ်ႈၵႂၼ်ႇလိူဝ်းၼႆႉ တေပဵၼ်တႆးၵူၼ်ႇမိူဝ်းၼႄႈ ၵမ်ႇၼၼ် လွင်ႇတေ ပဵၼ်ထႆးလႆႈ။ မၢင်ၸႄႉၵေႃႈ ယူႇသဝ်းလွမ်းလွင်ႈတိမ်ထူၼ်ႈ ပိူၼ်ႈသေ ၼင်ႇၸႂ်ႈလိုမ်းတူဝ် လဝ်ႈၵဝ်ႇၵေႃႈ ၶၼ်မႃးယူႇ။ ၵမ်ႈၼမ်ၵမ်ႈၼမ်ၸတႉ ၸႂ်ႈမိူဝ်းၼိုၼ်းမိူင်းၶဝ်း တွၼ်းပွႆးၶၢဝ်း ယၢမ်း တေၽဵဝ်မိူဝ်ႈလွႆၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

လႆႈၶၼ်ၶဝ်ႈၵူၵ်းၶမ်လွႆ တိုမ်တၼ်ဝူၼ်ႉၵိုင်လွမ်းၶဝ် သမ်ႉႁႂ်ႉတေႁႂ်ႈၵူၼ်ႇတူလ်း တီႈယူႇတီႈသဝ်း ၼွင်းသုမ်ႉၽွင်မၼ်းၼႆႉဝႃႈ။ ၶၼ်လၢင်ႉတင်းတူဝ် တေၵူၼ်ႇငူမ်းလုမ်ႉတူလ်း လွင်ႇ လွင်ႈလၢင်ႉတေႉႁိုဝ်ၼၼ်ႉၵွၺ်းယဝ်ႉ။ ၵမ်ႇထိုင်ၼွင်းႁိုၼ်းၶဝ်ၵေႃႈ ၼွင်းၵူၵ်းၼွင်းလွင်ၶဝ်ၵေႃႈ ၵၢပ်ႈလၢမ်းလႆႈယူႇ။ ၼွင်းၵူၵ်းၼွင်းလွင်ၶဝ်းၸတႉ ၶေႃႈထၢမ်ၵမ်ႇမီးၶေႃႈတွပ်ႇ၊ သင်ပိၼ်ၸႂ်ႈ ထၢမ် ၵွပ်ႈသင် ၵွပ်ႈသင် ၼၼ်ႉၵွၺ်းယဝ်ႉၵူဝ်ႈ။ လိုၼ်းသုတ်းမႃး လႆႈၶၼ်တႆးၶဝ်းၼင်ႇၵၼ် မိူဝ်ႈၵဝ်ႇ မိူဝ်ႈမိူဝ်း မေႃလွႆႈထိမ်ၵၼ် မေႃႁူႉတၢင်းၶၼ် မေႃသိုပ်ႇလုင်လၼ်ၵၼ်ၸလႈ လူမ်းသိူဝ်း လွမ်းယူႇယဝ်ႉ။ မိူဝ်းၼႄႈၶၢဝ်းၵႆၼၼ်ႉ ထၢင်ႇတေၶႃလႆႈ တိုဝ်ႉတၢင်းမၼ်းမႃးယူႇ မုင်ႈမွင်းဝႆႉ လွင်ႈယွၼ်ႇသွၼ်ႇလွင်ႈၵီႉထႃႈဝႆႉ ၼင်ႇမိူဝ်းၼွင်းလပ်းသိင်ႇၽိတ်း ၶႃတၢင်းပႆၶမ်ႇၶၼ် မီးသိဝ်ၼႃတ်း ၵူၼ်းတႆးၵႂၼ်ႇမႃး ယိုၼ်းမိုဝ်းပၼ် လႆႈဝၵ်ႉၶဝ်မိုဝ်း မၼ်းပႆႇလွမ်းၵၼ်မႃးၼၼ်ႉ ၼႆႉၵွၺ်း ယဝ်ႉ။

ၶႆႈၼွင်ႉလႆး ၸႂ်ႈႁႂ်ႈပီႈၼွင်းမၼ်း မႃးသူႇမႃးလွင်းတီႈမၼ်းၼႆႉ မိူဝ်ႈလႅဝ်ၸႂ်ႈပွင်ႇမႃး ၶိတ်းၶိတ်းယဝ်ႉ။ မၼ်းတေဝႃႈ ၵူဝ်ပီႈၼွင်းမၼ်းၸွမ်ပီႈၼွင်ႉတႆးၶဝ်း ၵႂၼ်ၵၢၼ်မႃးၵိတ်း ၵၢၼ်မိူင်းထႆးလိူဝ်ၼၼ်ႉယူဝ်းၼေ။ တမ်းလွင်ႈတႃႇ ၶႆႈၼွင်ႉၵႂၼ်ႇ ပိၼ်ၵူၼ်းမႃးၼႆႉ ၽွင်ၵေႃႈ

Pecm0

တေႃႇမီးတၢင်းယၢပ်ႇ,ၽိုတ်ႇ,မိူၼ်ႁၼ် ယႃႇ,ထၢင်ႇ,ဝႃႈ ႁဝ်လွတ်ႈတၢင်းယၢပ်ႇ, မႂ်းလႆႈတၢင်းမူၼ်ႈ တိမ်ႇထူၼ်ႈၸႂ်ၼႄႈ။ ၸမ်ၼလႈၵေႃႈ, ၵေႃႈလိတ်ႈလႆႈတင်းၶွတ်ႇ,ၶင်ႉၶမ်ၶူတ်း ပိူင်ႇ,ႁၼ်ၵိတ်း ၵီႈႁွၼ်း။ ပီႈၼွင်ႉမႂ်းၵေႃႈ တေႃႇမႃးႁမ်းလႆႈငိၼ်းဝႃႈ မိူင်းထႆး မိူင်းထႆး ၵွင်ႇ,လွင်ႈၶွမ်းမႃး လေႃႇ၊ ႁွၼ်းႁဝ်ႁူႇ,မႂ်းႁူႇ, ၵမ်ႇ,မီးၽွင်ႈယဝ်ႉၵူဝ်ႈ၊ ပေႃးဝႃႈၶဝ်ႈယၢင်ႇ,တၢင်းယၢပ်ႇ,သေ ၵွၼ် ႁၼ်ၶႃႉႁူႇ,မူတ်း .... ၵိုမ်း .... သေးလႂ်ၸၢင်ႇ,ႁဝ်ႇ,ၵူဝ်ႈ၊ ႁူဝ်ၶိူဝ်ႇ,ပၼ်လဝ်ႈၶိူၼ်းၵူဝ်ႈ ၼွင်ႉ ၵွၼ်ႇ,ၵူႁွၼ်း။ ၽႂ်းၵမ်ႇ,မႃးလပ်းသိင်ႇ,ၽိတ်းၵေႃႈ မီးတိၼ်းၵွၼ်ႇ,တႆႈလႆႈၸၼ်တႃယူႇ, လိူၼ်ႇ, ယူႇ,လႆႈၸၼ်ႉ တေသိုပ်ႇ,သႂ်ႇ,လွင်ႈႁူႇ,ၵူဝ်ႈ၊ လိူဝ်းၵၼ်ၶႃႉယူႇ,မိူင်းပိူၼ်ႈၵေႃႈ ၶတ်းလွင်ႈၶိူၼ်ႈ လၼ်ႉၶိူၼ်သူင် ပေႃးပိၼ်းပေႃးလွင်ႈယဝ်ႉ ယႃႇ,လိုမ်းဝႆႉ,တူၼ်းတၢင်းလင်၊ သမ်ႉယႃႇ,ၶႂ်ႈၼွင်ႉပီႈ ၼၢင်းမႂ်းမိူဝ်းယူႇ,လွမ်းသူ၊ ၶိူင်ၶိူင်မိူဝ်းလွင်းႁၼ်ၼလႇ,ႁၼ်ႁွၼ်းယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလိဝ်ၼႄႈႁၢၼ် လိူဝ်းၵႂ်ႈၼွင်ႉယၢမ်ႈလွႆႈယၢမ်ႈၶိူတ်းမႃးၼၼ်ႉၵေႃႈ ၵမ်ႇ,မီးၽွင်ႈမႃးလွႆႈတူလႆးပၼ်၊ ပီႈၼွင်ႉမႂ်း ၵေႃႈ တေႁတ်ႉလႆႈႁႃးၶိူဝ်၊ ႁဝ်မၢင်ႉႁၢၼ်ၶိူဝ် တၼ်းယူႇ,တၼ်းသဝ်း လႆႈလွမ်ထွမ်ႇ,တူလႆးၼႄႈ ႁၢၼ် သူလိူဝ်းတမ်းတိမ်းပိတ်ႇ,ႁူႇ,ၸၼ်ႉႁွၼ်ႇ,ၵူဝ်ႈ။ ပီႈၼွင်ႉမႂ်း ၶင်းၼတႉၵမ်ႇ,လွႆႈ ၶႂ်ႈၼွင်ႉမႂ်း ၶိူဝ်ႉထိုင်ဝႃႈ ယွၼ်ႉႁွပ်ႈၵႂ်ႈၼွင်ႉၵွၼ်ႇ, ၵီႇ,ၼွင်ႉၵွၼ်ႇ,ၶဝ် ၶႂ်ႉယၢၼ်ပႂ်းၽေႃတ်ႇ, ႁူႇ,ယူႇ,တီး မိူင်းယွႆႇ,မိူင်းလူင် ႁၢၼ်ႁဝ်းၵေႃႈႁၢမ်းပဝ်ႇ, ၶဝ်ႇ,ပေႃးၵမ်ႇ,ငိၼ်းသိင်သင်ယဝ်ႉ၊ မၢင်းႁမ်းပီႈ ၼၢင်းမႂ်း ႁၢၼ်ႁူၼ်းလႂ်းႁူၼ်းယိင်း ပေႃးၵမ်ႇ,လႆႈဝူၼ်ႉ၊ ၶူၼ်ႉမိူၼ်ႈၶွႆႈပိၼ်ၸၼ်ႉ ၵိုတ်းႁူႇ, ၵေႃႈ မီးတင်းၸမ်ယူႇ,ယဝ်ႉ။ ပေႃးမႂ်းလႆႈငိူၼ်းၶႃဝ်ႇ,ဝႃႈ ပီႈၼွင်ႉမႂ်းၵိုတ်းႁၢၼ်လေႃးၽေႉယွႆႇ, ၸႄႇ၊ ႁၢၼ်သင်ၵေႃႈ မၼ်းၵၢဝ်ၽိဝ်ႈၵိုတ်းမူတ်းၸႂ်လိူင် မႂ်းၶတ်းလွင်ႈႁႃႁွမ်ၵၼ်ႁူဝ်းၶႂ်ႈလႆႈၶႂ်ႈ ပိၼ်ၸၼ်ႉၼႄႈ။ ႁူဝ်းပီႈၼွင်ႉယၢမ်ႈၵုပ်ႇ,ႁၼ်မႃးယူႇ,တႃႇ,သေ, ၵႃႈၼွင်ႉၵူႁွၼ်း မိူဝ်ႈႁၼ်ႁၼ် ၵေႃႈ မႂ်းႁုမ်ႇ,သူင်ႇ,ၸႂ်ႉသူင်ႇ,ၸၼ်ႉ မၢင်းၶေႃႈၵေႃႈ ႁႃးၵမ်ႇ,တၼ်းလႆႈၵုပ်ႇ,ႁၼ်၊ မႂ်းၶႂ်ႈၼွင်ႉ ပီႈ ၼၢင်းမႂ်းၽိဝ်ႈလွတ်ႈ,ၽိဝ်ႈလေးၸၼ်ႉ ၸႂ်းသိပ်းပိတ်ႇ,ဝၼ်း ႁဝ်တင်းၵမ်ႇ,လႆႈလိူဝ်ႈသေၵိတ်း၊ တေႃႇႁႃးပီႈၼွင်ႉ တင်းၵမ်ႇ,လႆႈၵုပ်ႇ,ႁၼ်လီလီ၊ ၶွင်ပီႈၼွင်ႉႁွၼ်း မိူၼ်မႂ်းယူႇ,မိူင်းထႆး တေ ၸမ်ပေႃးတၢၼ်ႇ,ၸႂ်ႉ ႁဝ်ၶိူင်ထၢင်ႇ,လႃႇ, မႂ်းဝႃႈ။ လိူဝ်းမႂ်းၶႂ်ႈၼွင်ႉပီႈၼၢင်းမႂ်းၶူႉၸၼ်ႉ မႂ်းႁႃဝ်ႉၸိူင်း ပီးမိူင်းၸိူင်းပွၵ်ႈၵမ်ႇ,ဝႃႈ ႁဝ်တေမႃးလွင်ႈမႂ်း၊ ၵေႃႈလၢၼ်ႁဝ်တင်းပီႈၼွင်ႉႁွၼ်း ပေႃးႁဝ်ၵမ်ႇ, ႁႃႉသူ,ႁႃႉလွင်ႈၵေႃႈ တေႃႇႁူဝ်ယၢၼ်ႁၼ်ၸၢင်ႇ,ပိူၼ်ႈၵူဝ်ႈ၊ မႂ်းၶွမ်ငိၼ်းမႂ်းၸိူင်းပီးၸိူင်းပွၵ်ႈ ပီႈ

ၸေႃင်းမႂ်းတေမႃးလႂ်ႉလႃႇ ငိုၼ်းႁွမ်ၶွၼ်ႇမႂ်းၵိူဝ်ႈ ၶႃႈၸွင်ႉ၊ ႁၢမ်းလိူဝ်းၶၢၼ်လိမ်းလၢတ်ႈၶူပ်ႇ ၵၼ် သင်ႇၵၼ်ၸၼ်ႉ မိူဝ်ႈလိူဝ်မိၼ်ႈ ပီႈၸေႃင်းမႂ်းတိမ်ႈလိၵ်ႈ တေၵိတ်းၶွၵ်ႇပပ်ႉၶွၼ်ႇ ၶၢၼ်ၸိူင်ႈ။ ယၢမ်ႈတိမ်ႈသႂ်ႇၸၼ်ႉၶိတ်း သူင်ႇသႂ်ႇၸၼ်ႉတွတ်းၶွၼ်ႇလိူဝ်းၸၼ်ႉ ၶဝ်မႃးလူႉ ႁွမ်တွမ်ၵၼ် တေၵိတ်းပပ်ႉၶွၼ်ႇမႃႇတွင်းဝိင်းမူႇလေႊႁဝ်း ၼတႇတင်ႈတိမ်ပၢၵ်ႇပီႊၼလႈ ၼၢဝ်းယၢမ်းပႃႈမွၼ်းတိမ်ႈလိၵ်ႈ တိမ်ႁူၵ်းပီႊယဝ်ႉၶိူဝ်ႈ။ တေၵိတ်းပပ်ႉၶွၼ်ႇသေ ၼွႆႈၶၢၼ်း ၵိတ်းၼူဝ်းတွၼ်ႈမိူဝ်ႈပီႊမွႆႇ၊ တီႈမွႆးၵေႃႈ တေသူင်ႇပၼ်ယူႇ၊ တေၼိုတ်းၶမ်ႇၼိုတ်းၼတႉၶမ်ႇႁူႉ၊ ႁူလိုဝ်းၸႄႇ မွႆးယၢမ်ႈဝႃႈယူႇ၊ ပီႈၸေႃင်းႁဝ်း ၵိတ်းသင်ၵေႃႈ ၼႃႈႁူႉမူတ်းၸႆႉၸၼ်ႉ ပေႃးၵဝ် ၶမ်ႇသူင်ႇမွႆး မွႆးလႆႈယဝ်ႉၵေႃႈယဝ်ႈ။ ၵဝ်တိမ်ႈသႂ်ႇပႃး ၶၢၼ်ၵဝ်ၶမ်ႇလႆႈၶူပ်ႇမွႆးမႃး ၵမ်ႈၽွင်ႈၸၼ်ႉ မွႆးတေလႆႈလူၶိူဝ်ႈ။

ၶႃႈၸွင်ႉႁဝ်းၸႆႉ တေသူင်ႇပီႈၸေႃင်းမၼ်း ၼလႇၽေႃင်ႇၸမ်ႉပၢင်ႇလႃႇၸႆၵွၼ်ႇဝႃႈ တၢင်း ၵိၼ်ပၢင်ႇလႃႇ ႁဝ်းပီႈၸွင်ႉမိၼ်ႈလႂ်ႁူးၵေႃႉ မၼ်းပႆႇလိမ်းၸၢင်ႇၵဝ်ႇလူး။ ႁႂ်ႈႁဝ်းမိူဝ်း ၼလႇၵိင်းမႆႇယဝ်ႉ လွတ်ႇတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇမၼ်း။ ၸေႃင်းၼမ်းၶိင်ႇ ၶၢၼ်း ၸေႃင်းသိင်ၼဝ်ၵေႃႈ သူင်ႇတီႈတေႃးမၼ်ႈတေႃးၼူဝ်း၊ ၽိဝ်လွတ်ႇၽိဝ်လေးၸၢင်ႇၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ တၢင်းၵိၼ်ပီႈၸွင်ႉဝိတ်ႉ ၸမ်းၵေႃႈ ၼဝ်လိင်ႉလွၵ်းလွၵ်းႁေႃႇႁေႃႇ ၵိၼ်လီၸႄႇတေႉယဝ်ႉ။ တီႈမိူင်းႁွၵ်ႇ ၸေႃင်းၶေႃ သူလ်ႇ သမ်ႉၼွႆႈထူပ်းၸႆၼလႈ လႆႈႁူႉလၵ်းမၵ်းလိူဝ်ႈၵၼ်သေ သူင်ႇၼလႇၶဝ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းယူႇ သဝ်းၵိၼ်ယိမ်ႉမႃးၸၼ်ႉ ၼွပ်ႈလႂ်ၸႄႇတေႉယဝ်ႉ။ ၼလႇမိူင်းႁွၵ်ႇသီႇႁႃႈဝၼ်းယဝ်ႉ ၶႃႈၸွင်ႉ ႁဝ်းၼိုၼ်းမႃးသူင်ႇပၼ်ႁဝ်းၼလႇၸမ်ႉပၢင်ႇလႃႇၵိူဝ်ႈ။ ႁဝ်းယၢမ်ႈၽိဝ်မိူဝ်ႈ 2000 ၸၼ်ႉမႃး၊ ႁႃႇမႃးဝၼ်းလိူဝ်ၵိူဝ်ႈ။ မိူဝ်ႈလိူဝ်တေႁႃႇတၢမ်းၼမ်ႈ တေၸွၼ်းတီႈၸၼ်ႉ ပေယဝ်ႉမိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ ၼလႇတင်းဝၼ်း တၢမ်းၼမ်ႈၼွႆႉၼိင်ႇလင်ႇၼိုၼ်းမႃးယဝ်ႉၸႆဝႃႈ။ မိူဝ်ႈၼတႇၽိဝ်ၸၼ်ႉ တင်းလူမ်း ၵတ်းလူမ်းယိၼ်ၼလႈ ၽေႃင်ႇၸမ်ႉပၢင်ႇလႃႇ လႆႈလွၼ်ႇလူဝ်ႇၵိပ်ႉ ယွၼ်ႇႁူဝ်ႉယွၼ်ႇလႂ်၊ ၼိုၼ်း မႃးႁႃႇႁူင်းလိမ်း တႃႇလိူဝ်ႈၸွၼ်း။ ႁွင်ႉပႃးၸေႃင်းၶေႃသူလ်ႇၼလႈ ၸေႃင်းသိင်ၶွင်ႇၼဝ် မႃး ၼလႇလွမ်းၵၼ်ၶေႃႈ။

ႁဝ်းၶၢပ်ႇၸမ်ႉၶၢပ်ႇၸႆးယဝ်ႉ ၶႃႈၸွင်ႉႁွင်ႉလိင်ႉၼဝ်ႈၽၵ်းဝၢၼ်မိူင်းထႆး။ ႁဝ်း မိၼ်ၼတႉၶမ်ႇလႂ်ႈ ၶၢၼ်ၸွင်ႉႁဝ်းလိင်ႉၸၼ်ႉ ပိၼ်မိဝ်းၵႃးၼၼ်ယႂ်ႇသုင်ၵမ်ႈၸမ်၊ ႁဝ်းၶမ်ႇ

ယၢမ်းၽိူဝ်ႇၵေႃႈ ႁဝ်းႁူႉၵိူဝ်ႈ။ ၵၢပ်ႉၼႆႉၶၢဝ်လိပ်းမၼ်းၵေႃႈ မၼ်းလီင်ႉ၊ ၸေႁတ်းၵိၼ် ၶမ်ႈ ႁတ်းၵိၼ်ၼမ်ႉ၊ ႁတ်းလဵၼ်ႈ တူဝ်းမၼ်းၵိၼ်သေ ႁဝ်းၵေႃႈလၢမ်းၵိၼ်ၼမ်ႉၵိူဝ်ႈ၊ ၶမ်ႈၸၢင်ႈၶမ်ႈ မၼ်းၸလႈ လီၵိၼ်ၵိူဝ်ႈ။ ၵႃႉၶၼ်မၼ်းတေၵႃႉၼၼ်ႈ ႁူႉယူႇၵိူဝ်ႈ၊ ၵွႆႈယႃႇမၼ်း ငိုၼ်းမၼ်းၼွမ် ဝႆႉမီးယူႇ၊ ႁဝ်းတင်းၶမ်ႈယၢမ်းမႃးၸလႈမႃးၸွႆးမၼ်းသေပွၵ်ႈ၊ ၸွၵ်ႈၼၼ်ႉၸတႃႉ ၶၢႆႈၼွင်ႉႁဝ်း ငိုၼ်းၼိူဝ်ႈမၼ်း တေမူတ်းတေႃႇပီႈၼေႃင်းမၼ်းၼမ်တၢၼ်ႇတၢၼ်ႇယဝ်ႉၵိူဝ်ႈ။ ၼွင်ႉပွႆးႁဝ်းသူင်ႇ သိုဝ်ႉပၼ်ၶူဝ်းတွၼ်ႈသိုဝ်ႈသွၼ်ႉမႃးႁၢင်ႈလီလီ တေလႆႈၼုင်ႈမိုဝ်ႈပီးမႂ်ႇယဝ်ႉ။ လုမ်းၼွင်ႉယိင်း ၶွၼ်ႇၶဝ် ပႃးတင်းပီႈၼွင်ႉသိၵ်ႇၶျမ်ႈၵၼ်တွၼ်ႈမႃးပၼ် သိုဝ်ႈသွၼ်ႉတႂ်းၼၼ်ႉၵေႃႈ မိၼ်ႈလွင်ႈ ၸလႈ တေဝႆႉၼုင်ႈပွႆးပီးမႂ်ႇတႂ်းၸလႈ သိမ်းဝႆႉပႆႇလွၵ်းၶွၵ်ႇတိူၵ်ႈႁွၼ်ႇ။

ၵိၼ်ၶဝ်ႈတူဝ်းတၢင်းၵႃႈထႆးတီႈၽၢင်ႇၼမ်ႉပၢင်ႇလႆႈပတ်ႉထယႃးယဝ်ႉသေ ၶွၼ်ႇ ပႆတၢင်းၸလႇၵိူဝ်ႈ။ ပႆႁိမ်းၽၢင်ႇၼမ်ႉပၢင်ႇလႆႈ လႆႈႁၼ်ၼၢင်းယိင်းႁၢင်ႈလီၵူႈမိဝ်းမိဝ်း။ တူဝ်းတူဝ်းတုမ်ႇၶူၼ်ၼိူဝ်ႉပေႃးၵိ၊ ပႆပႆပေႃးၶွၵ်ႇလွႆလီၵူဝ်မႃး၊ မၢင်ႈၵမ်းလီၵီယင်ႈၵၢၵ်ႈ သိတ်ႇၵေႃႈပၼ်၊ ၼွႆးသိၼ်ႈတၢင်းႁၢင်ႈလီၽၢင်ႇၼမ်ႉႁိမ်းႁၢတ်ႇသႂ်း တေမီးမွၵ်ႈၼိူင်ႈလၵ်း ၼၼ်ႉ ပႆတိၼ်ပေႃးၵူၼ်ႉၵေႃႈ တိူၵ်ႉႁၼ်ၼင်ႈယူႇလူၵ်းယူႇ။ လႂ်းယူႇလႂ်းသဝ်းၼင်ႇလႆႈတူဝ်း ငဝ်းတူင်ႉၶၢဝ်ၼိူင်ႈယဝ်ႉ။ မၢင်ႈၵေႃႉၶၢပ်ႈမိူၼ်တႂ်းႁဝ်း လၢမ်းသေထၢမ်ၶႂ်ႈၼွင်ႉႁဝ်း လင်ႇ ဝႃႈ ပိၼ်တႂ်းႁဝ်းတင်းၼမ်ယဝ်ႉၼႆၸလႈ လႆႈတိုဝ်းၶၢမ်းထိုင်ႈၵိူဝ်ႈ။ လႆႈႁူႉဝႃႈ ပိၼ်တႂ်းတင်းၼမ် ၸလႈ သိၼ်းတိုဝ်ႈၶဝ်ႈလွႆမႃးထိုင်ႈၵိူဝ်ႈ။ ၼင်ႇပႆလွမ်းတူဝ်းလွမ်း မိူၼ်ၼေႃႈတႃသႃႇၼိူဝ်ႉတႂ်း ႁဝ်း ၽိဝ်ၼိူဝ်ႉၶၢဝ်လိုမ်ႈၼႆႉ ၶၢပ်ႈလႆႈႁၼ်ၼမ်ဝႃႈၼမ် တိုၼ်ႇၵေႃႈတိုၼ်ႇယဝ်ႉ။ ၶၢႆႈၼွင်ႉ ႁဝ်းပႂ်ႈဝႃႈ

“ပီႈၼေႃင်းႁဝ်း လွင်ႉၸိုင်ႈၼႆႉၶဝ်ႈလၢတ်ႈၵႂၢမ်းတႂ်းႁဝ်းမႃးႁိုဝ်၊ ၵေႃႉၶၢဝ်ၶဝ်ႈ ယၢမ်း မိုတ်ႈၵၼ်ၼၼ်ႉ ၶႃႈႁူႉလၵ်း၊ ပေႃးၶဝ်ႈႁၼ်ၵၼ်ၸတႃႉ ၶွၵ်ႇမႃးသိင်လၢတ်ႈတႂ်းႁဝ်း ၵမ်းလိူဝ် ယဝ်ႉ၊ ၶႃႈၶမ်ႈယုမ်ႇၸလႈ လႆႈလႃးမႃးယဝ်ႉၵိူဝ်ႈ”

ပေႃးယဝ်ႉ ပေႃးယဝ်ႉ ၶမ်ႈၼွင်ႈငိၼ်းထွမ်ႇသိင်လၢတ်ႈၵူၼ်ႈၶွၼ်ႇတႂ်းႁဝ်း တေ ၶွၵ်ႇတီႈသူပ်းၼေႃင်းယိင်းၶွၼ်ႇလိုဝ်းၼၼ်ႉမႃး၊ ၶႃႈတင်းႁူဝ်ၶဝ်ႈလၢတ်ႈၶွၵ်ႇသိင်တႂ်း မိုဝ်ႈ ၶႃႈပႆလိပ်ႈႁိမ်းၶဝ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ႁူႉယူႇသိၵ်ႇလိၵ်ႇ ပိၼ်တႂ်းယဝ်ႉ ၶမ်ႈၼွင်ႈႁႃလၵ်းထၢၼ်မၼ်း

သင်ယဝ်ႉ။ ၼၢင်းယိင်းဢွၼ်ႇ, ယၢမ်းသွၼ်ပၼ်ပၢင်လိၵ်ႈမၢင်ႊတီႈ တီႈပီႊၼႆႉသွၼ်ယဝ်ႉ ပီႊ တေမႃးထၢမ် လႆႈႁူႉၵူႇမိူင်းထႆးယဝ်ႉ။ ၶိုၼ်းလႆႈသွၼ်ၶိုၼ်းၵူၼ်းမႂ်ႇမႂ်ႇဢွၼ်ႇ, လႆႈလၢႆးမႃးၵူႊ ပီႊပီႊၼႆႉ ယူဝ်ၸႃး တေၽိုဝ်မႃးၶိမ်းၽၢင်ႇၼမ်ႉၼႆႉလႆႈၵေႃႉ၊ ၶႃႈပေႃးလၢမ်းဝူၼ်ႉမိၼ်ႈၵူႇ ယဝ်ႉ။ လႆႈႁူႉဝႃႈ ၵမ်းၽွင်ႈၵေႃႈ လႆႈၶၢမ်ႇတၢင်းၵႃႈၵၢၼ်ၵူႇလႃးပိူၼ်ႈလူလႆႈယဝ်ႉသေ ပဵၼ် ၵူႇၵေႃႈမီး၊ ၵမ်းၼမ်ၸတႃႉဝႃႈ ၵႃႈၵိၼ်မိူင်းၵဝ်ႇယၢပ်ႇၼေႇၸလႆႈ ပႆႇမႃးမိူင်းထႆး ၵၢၼ်ၵေႃႈၵျပ်ႇ, လႃး သမ်ႉလႃးလိူဝ်းၶၼ်ၸွတ်းၵၢၼ်ၼႆႉဝႆႉယဝ်ႉၸလႆႈ ၵဝ်ႇႁွင်ႉမႂ်း မႂ်းႁွင်ႉၵဝ်ႇသေ ၵၼ်ၼၢင်း ယိင်းတႆးၵဝ်း မႃးၼမ်ၵိုၼ်းတီႈၽၢင်ႇၼမ်ႉၼႆႉယဝ်ႉ။ ယၢမ်းၸုၵ်းလွင်ႈလႆႈမႃး ၶူလ်ႊၵေႃႉၵဝ်း လၢတ်ႈၼေၵဝ်း ၼၢင်းယိင်းၶၼ်ၸွတ်းၵၢၼ်ၼႆႉသေ လိၵ်ႉတွင်ႉတီႈမိူင်းထႆးၼႆႉ တႆးပွတ်း ၶွၵ်ႇ,ပွတ်းလၢၼ်းၼမ်ပေႇ,လွင်ႈ မၼ်းလၢတ်ႈမႃးၶႃႈၼႆႉသေ ၵူးလႆႈထိုင်ၵၼ်တေႃႇ,ပေႃးၶွႆႈလေႃႇ မၼ်း။ မိူဝ်ႈလိဝ်ၸတႃႉ ၶၼ်မၼ်းဝႃႈၼၼ်ႉ မိၼ်ႈယဝ်ႉ။ ၸွတ်းၵၢၼ်တၢင်း လယ်ႂၢင်း၊ ပၵ်ႉထ ယႃး လိူဝ်းၼႆႉ လႆႈႁွမ်ၵိုၼ်းသူင်ႇ,မႃးတၢင်းၶိူၼ်းၽွင်ႈမၼ်း မိူဝ်ႈလိဝ်လႆႈၵၼ်လၢႆးၸဝ်ၵိုၼ်းသေ မႆႈလွင်ႈႁွပ်ႈ ၵၢၼ်ငၢၼ်းၵိုၼ်းၸဝ်ယဝ်ႉၵေႃႈ။

သိုပ်ႇ,ပႆၼ်ႈဝၼ်းလူင်ၵိုၼ်းၵိုၼ်း ႁူၼ်းၵီးပေႃးၶမ်ႇ,ၸၢင်းပႆၼၼ်ႉၸတႃႉ ၶမ်ႇ,သိုပ်ႇ, ၼႂ်ႈၵၼ်ထိုင်ႈယဝ်ႉ။ ၶမ်ႇ,လွင်ႈဝႃႈႁွင်းၼၢင်းယိင်း လုၵ်ႈဢွၼ်ႇ,ၸႆးတႆးၵဝ်းၵေႃႈ လႆႈၵၼ်မႃး လီၶၢမ်း ၶၢမ်းလီၼေႇ,ယဝ်ႉ။ ႁူၼ်းၸႆးဢွၼ်ႇ,ၵၢင်ႈၼိူင်ႈၵၢင်ႈၽၢင်သေ ၵႃႈႁွင်ႉႁူၼ်းၼၼ်ႉ ပေႃးတၢၼ်ႇ,ၵဝ်းၽိုဝ်ၼႂ်းၵမ်ႇ,ၽေႇ,တၢင်ႇ,ၶၼ်ယဝ်ႉ။ လၢၵ်ႇ,လၢၵ်ႇ,လႆးလႆး သမ်ႉဝႃႈမႃးပၼ်တႆး ၵဝ်းတင်းၼမ်ၼႆႉ ယိၼ်းၶႃႈမူၼ်ၼေႇ,တေႉယဝ်ႉ။ ႁွၵ်းႁူပ်ႇၵေႃႈၶႆႈပၼ်ႇ, တႃႇ,တေသိုပ်ႇ,ၵၼ် ထိုင်ႈၼၼ်ႉ ပေႃးတိမ်ထူၼ်ႈလူၼ်ႉပူၼ်ႉၼေႇ,ယဝ်ႉ။ တၢင်းၵၢင်ႈလီၵၢင်ၶမ်ႈ မိူင်းပတ်ႉထယႃး ၼႆႉမႃးသုၵ်ႉ တုၵ်ႉလႃးမႆႈလိူတ်ႇ,လွင်ၼေႇ,ယဝ်ႉၵေႃႈ။ ၵူႈၸမႈၽွင်ႈမၼ်းၵေႃႈ လုၵ်ႈယိင်းၵဝ်း လုၵ်ႈလႆးၵဝ်းႁူ,မိူင်းထႆး ၼိူင်ႈလိူၼ်သူင်ႇ,မႃးပၼ်ၵိုၼ်းလႆႈသိၼ် ၶဝ်ႈႁူမ်သေတေၵွတ်းႁူၼ်း ၵိုဝ်ႈ၊ ၶေႃႈႁၢမ်းလိူဝ်းယၢမ်းလႆႈၵိၼ်းမႃးလိူဝ်းၼၼ်ႉ မိူဝ်ႈလိဝ်တိူဝ်းပွင်ႇ,လွင်မႃးထိုင်ႈယဝ်ႉ။ မၢင်ႊၵေႃႉ ၶၼ်ၵျၵိုၼ်းသူင်ႇ,မႃးလွတ်းႁူၼ်းမႂ်ႇ,ၼၼ်ႉ လွင်ႇ,မၼ်းတေတၼ်းလႆႈယူႇ,ႁူဝ်ၼေႈ၊ ႁူႈလုၵ်ႈဢွၼ်ႇ,တႆးၵဝ်း ပေႃးႁူႉပွင်ႇ,ၼၼ်ႉ တေလႆႈလွတ်းႁူဝ်ပၼ်၊ တေႁူႈၸဝ်မေႃၵျၵၢၼ်လိူၼ်ႉ တွင်ႉတၢင်ႇ,မိူဝ်း၊ ၶၼ်ၶမ်ႇ,လႆႈမႆႈလွင်ႈႁွပ်ႈပႆးယူႇ,လီၼၼ်ႉၶမ်ႇ,မီးႁူဝ်၊ ၶမ်ႇ,ၼႂ်ႈလွတ်းႁူဝ်၊ ၸႃႈ

ဝူၼ်ႉဝူၼ်ႉၵမ်ႇ, လႆႈၶေႃႈတွပ်ႇမၼ်းမႃးလီလီ။ ၶမ်ႈၼၼ်ႉတင်းၶမ်ႈ ၸင်ႇၸွၼ်းၽၼ်ႁၼ်တေႃႈ တႃႇၵႂႃႇလႆးယဝ်ႉ။ ၸွၵ်ႈၼၼ်ႉ လႆႈမႃးၶလႇမိူင်းထႆး တီႈၵၼ်ပီႈၼွင်ႉတႆးႁဝ်း မႃးသွၼ်ႈႁဵၼ်းယူႇ, လႆႈႁၼ်လွတ်ႇ,ႁၼ်ၵေးၼေႇယဝ်ႉၵေႃႈ။ ႁၼ်ယဝ်ႉလႆႈပိင်းလွင်ႈတေမီးၵိတ်းၵီႈ၊ ၵၼ်ၶမ်လွင်ႈ ၽိုတ်ႈလွင်ႈၼိုင်လွင်ႈ တေႃႉႁွပ်ႇမိူဝ်းၼၼ်ႉတင်းၼမ်ယဝ်ႉ။ ၵမ်ႇ,ၵူႇ,ၵမ်ႇ,မႃးၵေႃႈ ႁူဝ်ပိၼ်ပိူၼ်ႈ၊ တေဝႃႈၵေႃႈ ႁၢင်ႊလမ်ယူႇ၊ လမ်ယူႇ,ၵမ်ႇ,ၵူႇ,ၵေႃႈၵႆၶလႈ လႆႈၽိုဝ်မႃးထူပ်းတေႃႇ,ၼႄႈ သိုဝ်ႈတႃယဝ်ႉၵူဝ်ႈ၊ ၽွင်ႈတေလိၵ်ႈလၢႆးပၼ်လွင်ႈၵၼ်ႁၼ်မႃးလူဝ်းၼၼ်ႉ တူဝ်ၶဝ်တေလိၵ်ႈ လၢႆးႁိုဝ် ၵမ်ႇ,ၼၼ် တူၵ်းၼမ်ႉယဝ်ႉတေသိုပ်ႇ,လူမ်ႈႁိူဝ်တေႃႇ,ပေႃးတၢႆႁိူဝ်ၼေႃႈ။ ၵမ်ႇ,မီးၵေႃႉ မႃးတိုတ်ႉလၼ်ပၼ်ယဝ်ႉၶၼ်ႇ၊ လူဝ်းတၢင်းမိူင်းႁဝ်းၵေႃႈလီႁႃႉ ပွင်ႇ,ထိုင်သေ ယႃႇ,ၵွၼ်ႁၼ် လူဝ်းႁၼ်သေမႃးထိင်ႈယဝ်ႉ၊ ၼၼ်ႉၵေႃႈ လွင်ႇ,တေမီး လွင်ႈသီးလၼ်မၼ်းလႆႈယူႇ,ႁိုဝ်ၼေႃႈ။ လွင်ႈယၢပ်ႇ,ၽိုတ်ႇ,ႁဝ်းၼၼ်ႉ ၵဝ်လွၵ်းလၢႆးၵူမ်ၵိုၼ်ငၢႆႈပူလိုဝ်,လူဝ်းၼၼ်ႉသေ ၵေႈလိတ်ႈႁဝ်းၽွင်ႈ မၼ်းၼၼ်ႉ ထုၵ်ႇ,လီဝူၼ်ႉပွင်ႇ,ယူႇ,ယူဝ်း။ ၽွင်ႈၵေႃႈတူလ်းငဝ်းတူင်ႉထႆးသေ ၵွၼ်ႁၼ်ယွင်ႇ,မိူင်း ထႆး၊ မႃးမိူင်းထႆး၊ လႆႈတုၵ်ႉလႆႈယၢပ်ႇ, လုၼ်ႉၶၢမ်ႇ,လင်ႈတူဝ်ၵိၼ်းလွင်ႈၼၼ်ႉ ၽွင်ႈၵေႃႈၵမ်ႇ, ႁၼ်ထိုင် လႆႈၶွမ်ငိၼ်းလိုဝ်မိူင်းႁဝ်း ၵၼ်လိဝ်ၵွၼ်းသေ သူင်ႁၼ်ၵူႊမိူင်းထႆးတိၵ်းတိၵ်း ယဝ်ႉ။ တေၵိတ်းႁိုဝ်ၶႃႈလႃႇ, ပီႈၼွင်ႉၼွင်ႉပီႈႁဝ်းၵူလ်း။

လႆႈၽိုဝ်မိူင်းထႆးမႃး ၸင်ႇ,ၵႃႈၼွင်ႉ ၶိုၼ်ႈၶိုၼ်ႈႁူႉ ၶိုၼ်ႈႁၼ်ႁမ်ႈၼမ်ၼၼ်ႉ လႆႈႁၼ်မႃး ယဝ်ႉ။ ပေႃးၵမ်ႇ,မႃးလွင်ႈၵေႃႈ ၵမ်ႇ,လႆႈႁူႉပီႈၼွင်ႉႁဝ် ၵိတ်းၶွမ်ႁႃငိၼ်ႁၢၼ်သင်ဝႆႉ မိူဝ်ႈလိဝ် လႆႈႁၼ်မၢင်ႊၵေႃႉၵေႃႈလႆႈလူမ်းလွမ်း။ မၢင်ႊၵေႃႉၵေႃႈ ၼီလွင်ႈမွင်လွင်ႈလွမ်းၼၵ်းလွင်ႈလွမ်း တေ လႆႈ ၵိတ်းႁိုဝ်ႁႃလွၵ်းလၢႆး လူဝ်းၵၼ်ၶိုၼ်ႈၵူႊမိူင်းထႆးထိင်ႈတိၵ်းတိၵ်းၼၼ်ႉလိုင်ႉႁိုဝ်၊ ၵၼ် လဝ်ႈႁဝ်,လႆႈႁၼ်မႃးထူပ်းမႃးလူဝ်းၼၼ်ႉ ၸင်ႇ,ႁိုဝ်ၶဝ်ပေႃး တေႁူႉထၢႆႈဝႆႉလိမ်ပိုင်းမၼ်းၼၼ်ႉ တေလႆႈၵိတ်းႁိုဝ်သူင်ႇ,တၢင်းႁူႉပၼ်ၶဝ် ၼၼ်ႉၵေႃႈဝူၼ်ႉလႃးယူႇ,ၵေႃႈ။ ၵၢႆႈၼွင်ႉႁဝ်း ၶိုၼ်ႈၶိုၼ်ႈႁဝ်း ႁၼ်သေ ၶိုၼ်ႈၶိုၼ်ႈႁဝ်းႁူႉလွင်ႈႁဝ်းလီလီၼၼ်ႉၶလႈ ၸွပ်ႇ,လွင်ႈထိုင်ၵၢႆႈၼွင်ႉၶဝ်ပူႇ,ၵႂၵ်ႇ,ၶလႈ တင်းႁူႉၼၼ်းတင်းယေး ပီႈၵၢႆႈသိင်ႁွမ်ၶဝ်ၶလႈ ၵၢႆႈၼွင်ႉၵွၼ်ႇ,ၶဝ်ၵူးၵေႃႉၵေႃႉ၊ ၼွင်ႉယိင်း ၵွၼ်ႇ,ၶဝ်ၶလႈ ပီႈၼွင်ႉသိင်ၶဝ်ၵူးၵေႃႉ၊ ၵေႃလၢၼ်ၵွၼ်ႇ,ဝၢၼ်ဝၢၼ်၊ ၼွင်ႉၵွၼ်ႇ,ၼိူင်းသိုဝ် ၼုမ်ႇ,ၶဝ် ၵိၵ်ႇ,လူလ်ႈပၼ်ပႃးၸူဝ်းတွၼ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉ ၸွပ်ႇ,လွင်ႈယႂ်ႇ,ယႂ်ႇ,ၼမ်ၼမ် တၢင်ႇ,ၽိုၼ်မႃ

Pecmo

တမ်းၼႆးလူဝ်ႉပၢၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႇယူႇၶေႃႈ၊ ၶႂ်ႈႁဝ်းပီႈၼွင်ႉထိူမ်ၵၼ်မိူင်ပွင်ၸမ်းမိုၼ်းလႆႈ လွင်ႈ ယၢပ်ႇၽိုတ်ႇၵိၼ်းလႆ ၶၼ်ႁဝ်းလႆႈႁၼ်မႃးလိူဝ်းၼႆႉသေၶမ်ႇၵႃး ၶၼ်ၶမ်ႇလႆႈႁၼ်ပႃးမႃး တီႈသူတၢင်းႁဝ်းသေၵမ်းၼႄႈ။ လိူဝ်းၶၼ်လႆႈယူႇလမ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ ႁႃလွၵ်းလႅၼ်းမၼ်း လုင် လၼ်ၵၼ်မိုၼ်ႈသေၵမ်း။ လိူဝ်းၶၼ်ယူႇၼႆးမိူင်းႁဝ်းၵေႃႈ လွႆႈၵၼ်ၼင်ႇၶိူဝ်တေပွင်ႇလႆၼၼ်ႉ မူၼ်ႉလူးၶဝ်ႈလမ်လၢတ်ႈၼေပွင်ႇလီၵ်ႈထူႈပၼ် လိူဝ်းယိူင်းၶၢၼ်းတေၵူႈၼၼ်ႉ ၶႂ်ႈၵူႈႁႃလႆႈ ၵၢၼ်လီၵၢၼ်ငၢမ်းသေၵမ်းၼႆႉ ၶႂ်ႈယွၼ်းသင်ႇၼၵ်းၼၵ်းၼႄၼႄတေႉၶႃႈၶေႃႈ။ ၶႂ်ႈပီႈၼွင်ႉတႆး ႁဝ်းပူၼ်ႉလွင်ႈတၢင်းယၢပ်ႇယၢၼ်းၶၢၼ်လႆႈၵူႈၵေႃႉၵူႈၵူၼ်း ၶႂ်ႈလီဝ်းၸူမ်းၵေႃႇၸိူၼ်းသဝ်းလင် လီဝ်လွမ်းၵၼ်လႆႈသေၵမ်းၶႃႈ။

4-11-2008

ဝိင်းလိူဝ်ႇ

႑ . မိူင်းၶလေႈ ၶိုၼ်းမိူင်းႁၵ်း

႒ . မၢၵ်ႇၵၢင်ႇပႅတ်ႇပူႉထုင်ႉမၢဝ်း

႓ . ပၢင်ၽိုၵ်းၽွၼ်ႉလဝ်ႈမိူင်းၸွင်

႔ . မိူင်းလႆႈလႆႈမိူင်းတိင်

႕ . ၶၢဝ်းၽွၼ်ၵိူင်ႇထုင်ႉမၢဝ်း

႖ . တေလႆႈဝူၺ်ႈႁွပ်ႈၽႅ

႗ . ပီးမႄႈတၢႆးမိူင်းသိင်းၵပူၼ်း

႘ . မိူင်းလွႆးပီႈၸွင်ႉမိူင်းထႆး

[illegible] 2008.